Christ
Jo
ROMAN
ISTORIC
ULTIMUL VIS A

CHRISTIAN JACQ
ULTIMUL VIS AL CLEOPATREI
(LE DERNIER RÊVE DE CLÉOPÂTRE)

Christian Jacq a mărturisit odată că cea mai mare fericire a lui este să scrie pe ţărmul Nilului... Rezuma astfel o pasiune din tinereţe. La douăzeci şi unu de ani, începe să studieze arheologia şi egiptologia la Sorbona. După obţinerea doctoratului, se consacră cercetărilor pur istorice şi publică numeroase eseuri, printre care *L'Égypte des grands pharaons,* premiat în 1981 de Academia Franceză.

Succesul vine odată cu *Champollion l'Égyptien* şi *Ramses.* Interesul stârnit de cărţile lui Christian Jacq pentru Egiptul Antic va fi tot mai mare: milioane de exemplare vândute în întreaga lume, traduceri în douăzeci şi opt de limbi... Christian Jacq devine cel mai citit scriitor francez.

În *Ultimul vis al Cleopatrei,* Christian Jacq se întoarce la marile figuri ale Egiptului. El redă viaţă celei mai celebre regine, Cleopatra, şi ne poartă pe urmele incredibilei epopei amoroase şi politice pe care aceasta o împarte cu Cezar.

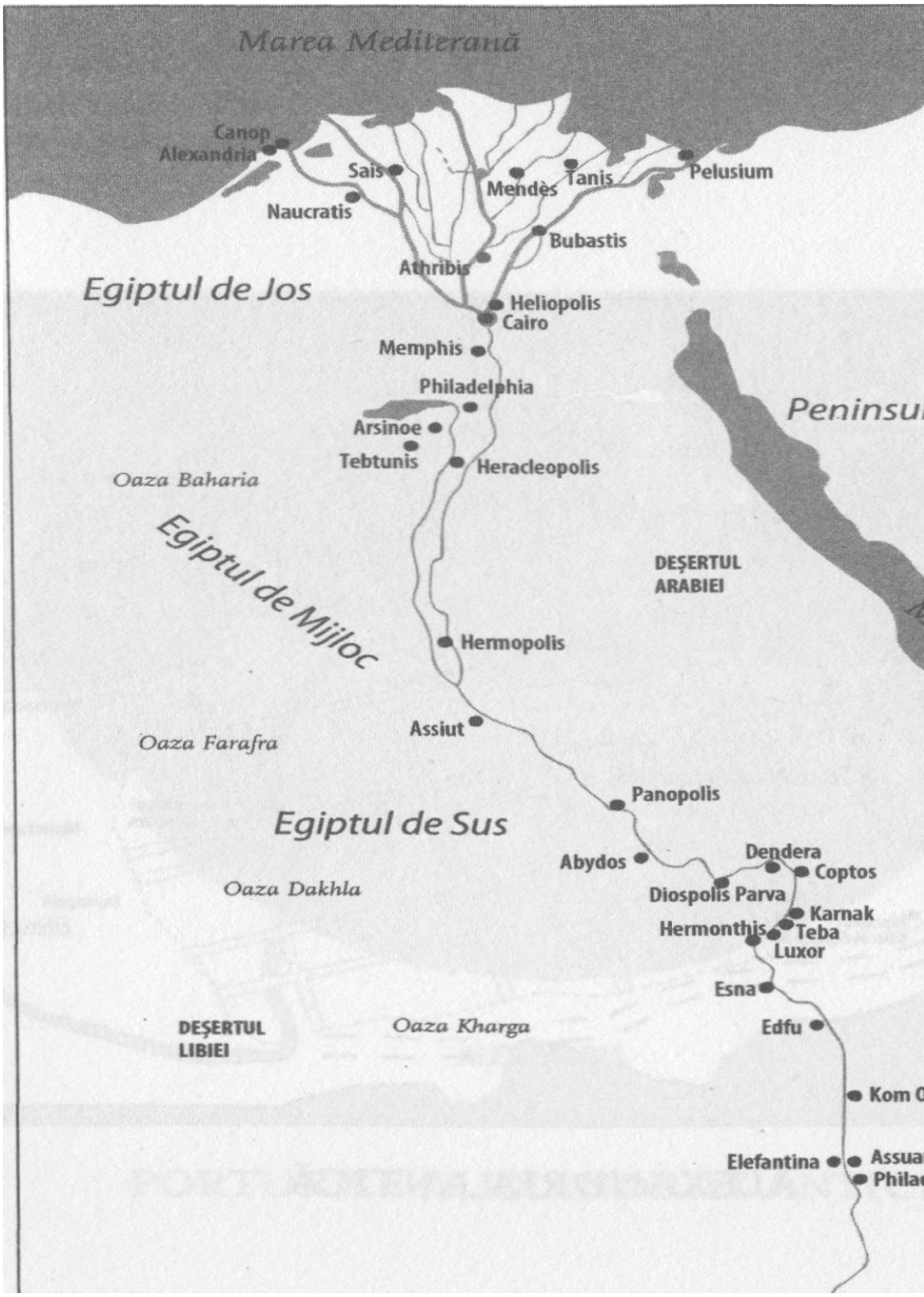
Marea Mediterană
Canop
Alexandria
Sais
Naucratis
Mendès
Tanis
Pelusium
Bubastis
Athribis
Egiptul de Jos
Heliopolis
Cairo
Memphis
Philadelphia
Arsinoe
Tebtunis
Heracleopolis
Oaza Baharia
Egiptul de Mijloc
DEȘERTUL
ARABIEI
Hermopolis
Assiut
Oaza Farafra
Panopolis
Egiptul de Sus
Abydos
Dendera
Coptos
Oaza Dakhla
Diospolis Parva
Karnak
Hermonthis
Teba
Luxor
Esna
DEȘERTUL
LIBIEI
Oaza Kharga
Edfu
Elefantina

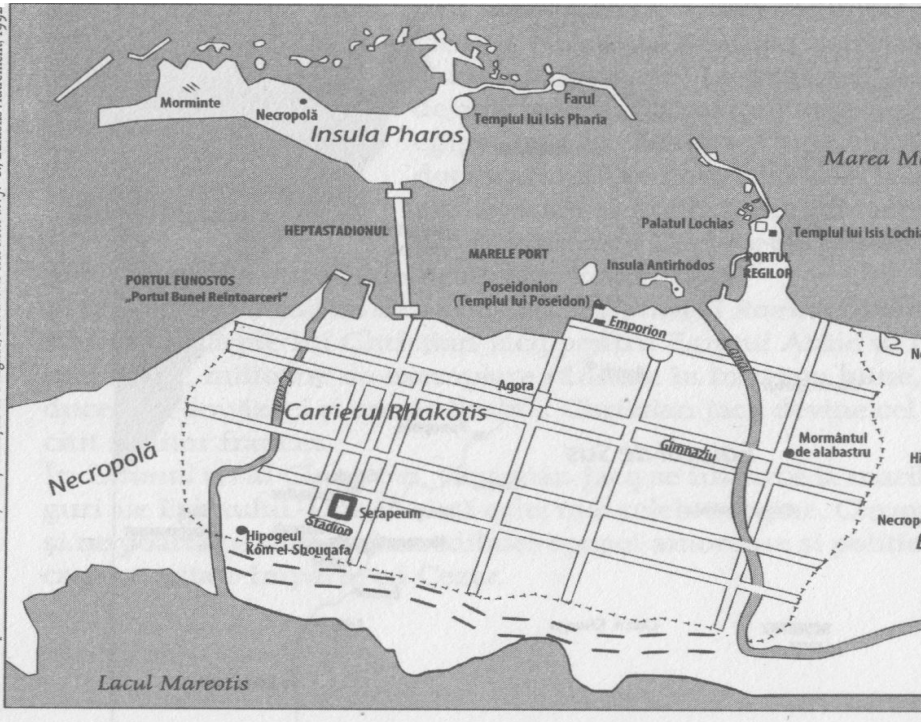

Realizată după harta lui Christian Jacob și François de Polignac, *Alexandrie IIIe siècle av. J. C.*, Editions Autrement, 1992

ALEXANDRIA ANTICĂ

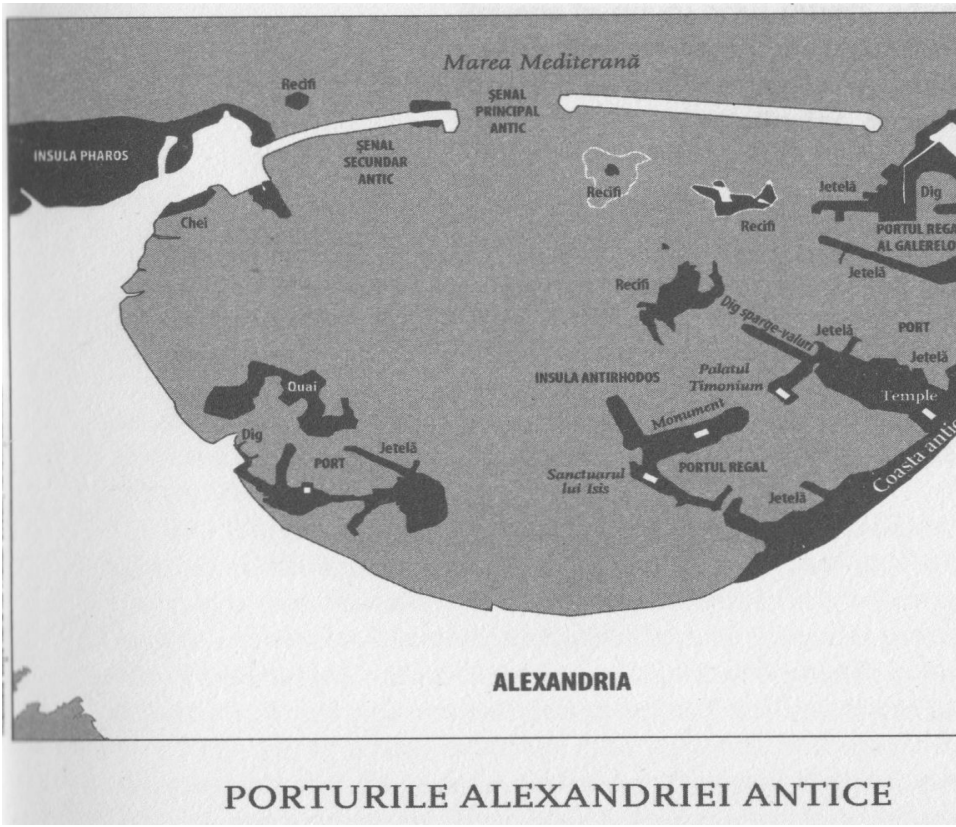

PORTURILE ALEXANDRIEI ANTICE

Priveşte în sus cu ochii inimii, adună în tine senzaţiile întregii creaţii, ale focului şi ale apei, închipuieţi că eşti în acelaşi timp pretutindeni, pe pământ, pe mare, în cer.

Hermes

1

Regina era goală.

De la terasa palatului său, Cleopatra contempla, fără îndoială pentru ultima oară, scumpa ei capitală, strălucitoarea Alexandrie.

Vântul blând al nopţii nu-i potolea febra; ea, suverana

Egiptului, tărâmul iubit al zeilor, pe care crezuse că l-a cucerit şi pe care acum îl pierdea, ea, stăpâna absolută a unei ţări bogate, era redusă la singurătate şi neputinţă!

Flacăra strălucitoare din vârful farului lumina marea, confirmând gloria cetăţii fondate de Alexandru cel Mare[1], după ce i-a învins pe perşi şi a eliberat străvechiul pământ al faraonilor de sub o ocupaţie aspră. Biblioteca, Muzeul, templele, teatrul, palatele, portul, farul… Ce de splendori, a căror deţinătoare legitimă devenise la moartea tatălui său, în timpul eclipsei totale de lună din martie 51 î.Hr.[2]!

Tatăl ei, al doisprezecelea din neamul Ptolemeilor, un laş, un corupt, un obsedat sexual care vânduse Egiptul romanilor! Supranumit de popor „flautistul”[3], îi plăcea să cânte la acest instrument în timpul orgiilor la care se dădea în stambă, pierzându-şi orice urmă de demnitate. Alungat din Alexandria, pusese din nou mâna pe putere, cumpărându-i cu bani grei pe soldaţii romani şi declanşând astfel o criză economică. O mulţime de mercenari, mai ales germani şi gali, aparţineau astăzi armatei egiptene pe care Cleopatra n-o mai controla.

Mânioasă la culme, tânăra de douăzeci de ani îşi smulse colierul de perle, îşi scoase brăţările de argint şi le aruncă acelei cetăţi ingrate care voia să se debaraseze de ea şi s-o lase pradă lăcomiei unei şlente de conspiratori.

Născută la Alexandria în ianuarie 69 î.Hr., în apartamentul concubinelor tatălui său, Cleopatra urcase pe tron la vârsta de 18 ani. Un tron pe care, potrivit tradiţiei Ptolemeilor, fusese nevoită să-l împartă cu frăţiorul ei de 10 ani. Totuşi, Cleopatra I domnise singură după moartea soţului ei, în 180 î. H!

---

1 În 331 î.H. (n. a.)

2 Pentru datele istorice, vezi S. Cauville, *L’OEeil de Rê. Histoire de la construction de Dendara,* Paris, Pygmalion, 1999. (n. a.)

3 În limba greacă, Auletes. (n. a.)

Iar Cleopatra a VII-a, al cărei nume însemna „Gloria tatălui său”, o imitase ţinându-l în umbră pe mucosul ăla afurisit de Ptolemeu al XIII-lea pe care-l detesta. Luându-şi, nu fără ironie, numele de „Cea care îşi iubeşte tatăl”[4], ea prefera titlul de „Cea care îşi iubeşte patria”, acel Egipt cu trecut glorios, obiect al tuturor visurilor ei.

Acum aceste visuri se transformau în coşmar.

Revoltată de atâta nedreptate, tânăra ridică mâinile spre lună.

— Tu care te stângi şi renaşti, dă-mi forţa ta!

Nu-şi arătase Cleopatra maturitatea şi curajul încercând să rezolve criza financiară? Din cauza datoriilor enorme ale tatălui ei, fusese constrânsă să recurgă la o devalorizare şi să pună să fie bătute monede noi de bronz. Lovite de perioade de foamete şi de o fiscalitate insuportabilă, satele erau cuprinse de frământare; de aceea, ca să păstreze bogăţia capitalei, suverana semnase un decret care interzicea, sub ameninţarea cu moartea, transportarea cerealelor provenind din Egiptul de Mijloc în altă parte decât în Alexandria. Silozurile ei rămâneau pline, iar grecii n-aveau să ducă lipsă de hrană.

Şi acesta nu era decât începutul unui proces de reforme prin care avea de gând să lupte împotriva corupţiei şi a unei birocraţii sufocante, aşa încât să restabilească prosperitatea ţării.

Dar Cleopatra se trezea confruntată cu mediocritatea curţii sale şi cu perversitatea tatălui ei defunct! Acesta ceruse senatului Romei să vegheze la executarea testamentului său, care cerea ca puterea să fie împărţită între fiica lui cea mare şi fratele ei mai mic, Ptolemeu al XIII-lea, un puşti insuportabil şi pretenţios care se bucura de un sprijin puternic.

Trei oameni îl manipulau pe măscăriciul ăsta şi hotărâseră să o distrugă pe Cleopatra: eunucul Pothinus,

---

4 *Philopator* (gr.). (n. a.)

care se afla în fruntea guvernului, eruditul Teodot, preceptor al regişorului, şi Achillas, comandantul armatei. Iar Arsinoe, sora mai mică a Cleopatrei, încuraja acest trio malefic; şireată, ambiţioasă şi geloasă, ea nu-şi dorea decât să pună mâna pe putere.

Sfidând pericolul, tânăra regină dăduse dovadă de lipsă de luciditate şi de vigilenţă; preocupată să rezolve criza financiară şi să-şi impună punctele de vedere fără a-i menaja pe cei susceptibili, ea se simţea capabilă să conducă singură statul, uitând de testamentul tatălui său şi de supunerea acestuia faţă de romani.

Roma, marea putere, arogantă şi dispreţuitoare! Doi oameni ai armelor, prădători de temut, se înfruntau pentru a o stăpâni: Cezar şi Pompei. Cleopatra îl alesese pe cel din urmă, sperând că acesta va rămâne departe de Egipt şi nu-i va contesta suveranitatea. În anul 49 î.Hr., ea îi trimisese provizii şi soldaţi, iar gurile rele susţineau că regina devenise amanta fiului lui Pompei, trimis la Alexandria ca ambasador!

Mireasma de iasomie o încântă pe tânăra cu trup perfect, dar nu reuşi să risipească duhoarea calomniilor răspândite de duşmanii ei şi de membrii propriei familii. Ieri, era pe culmi, iar acum, iat-o distrusă! N-avea rost să-şi facă iluzii: complotul reuşise, Cleopatra era înlăturată prin uneltiri în favoarea hrăpăreţului de frate-său.

Cu fruntea în sus, scăldată de lumina lunii, regina decăzută se apropie de marginea terasei. De când urcase pe tron, prinsese gustul puterii şi uitase de ea însăşi; puţin îi păsa de propria-i glorie, era obsedată numai de viitorul regatului. Oare destinul nu-i încredinţa o misiune, nu îi impunea să se sacrifice pentru noul Egipt?

În doar câteva luni, suverana o distrusese complet pe adolescenta din ea, iar grijile statului îi alungaseră nepăsarea. Educată pentru a domni, Cleopatra nu se va întoarce din drum. Din moment ce răzvrătiţii triumfau, de

ce să mai trăiască?

Lumina care emana de la far o fascina, iar apele portului, atinse de o strălucire ireală, o atrăgeau. Ea, captivă sub autoritatea unui băieţaş încoronat? Niciodată!

Îşi dorea să se preschimbe în pasăre, să survoleze rada portului, să zboare în larg şi să lase în urma ei acea lume de netrebnici… Cleopatra zâmbi, depărtă braţele şi se pregăti să-şi ia zborul.

— Maiestate, aşteptaţi!

Charmion, credincioasa slujnică, alergă până la stăpâna ei şi o acoperi cu un văl de in regal.

Micuţă, brunetă, cu frunte îngustă, nas ascuţit şi picioare groase, Charmion îi era devotată trup şi suflet reginei. Cu o mână fermă, ea o trase în mijlocul terasei.

— Maiestate, trebuie să plecăm!

Ca trezită dintr-un vis, Cleopatra îşi recunoscu anevoie slujnica.

— Să plecăm…

— Am surprins o conversaţie îngrozitoare. Nu mai sunteţi în siguranţă la palat.

— Mă voi lupta!

— Inutil, duşmanii sunt prea numeroşi. Să plecăm, vă implor!

— Nu mă cunoşti deloc, Charmion.

— După părerea mea, n-aveţi nicio şansă să învingeţi.

Cleopatra ezită.

Servitoarea tocmai îi salvase viaţa, iar moartea o ameninţa din nou… O regină să cedeze în faţa vitregiei sorţii, să intre în panică, să se comporte ca ultimul laş?

— Fiţi chibzuită, insistă Charmion: departe de aici, veţi putea lupta.

— Îi voi strivi pe ticăloşi în propriul meu palat, decise Cleopatra.

2

De la moartea lui Alexandru cel Mare încoace, regii

din Dinastia Ptolemeilor înfrumuseţaseră întruna cartierul principal al Alexandriei, Bruchion, situat la nord-est de zona aglomerată, pe promontoriul Lochias care înainta în mare. Acolo se aflau cele mai multe palate, printre care reşedinţa regală, sediul guvernului, ministerele, locuinţele demnitarilor, Muzeul, Biblioteca, teatrul, gimnaziul şi stadionul. Principalele monumente ale vastei cetăţi care se întindea între Mediterana şi lacul Mareotis fuseseră edificate în apropierea mormântului lui Alexandru şi al primilor regi Ptolemei[5].

Ca să cunoşti labirinturile administraţiei alexandrine, formată din mii de funcţionari care se bucurau de un număr incalculabil de privilegii, aveai nevoie de o experienţă solidă, de multă abilitate şi de un cinism desăvârşit. Cel care poseda din plin toate aceste calităţi era eunucul Pothinus.

De talie mijlocie, aproape chel, burtos, cu obrajii bucălaţi, greoi, părea simpatic şi inofensiv; dar cei care se încrezuseră în această aparenţă înşelătoare o regretaseră amarnic. Nemilos şi viclean, Pothinus se debarasase de concurenţii săi pentru a ocupa postul cel mai important, acela de ministru al Economiei şi Finanţelor. El controla agricultura şi meşteşugurile, verifica perceperea numeroaselor taxe în monede şi în natură şi îşi plasase protejaţii în fruntea cancelariei, a justiţiei şi a vămilor, care erau foarte profitabile.

Nu fusese prea greu să-l manipuleze pe Ptolemeu al XII-lea, flautistul depravat şi corupt. În schimb, urcarea pe tron a tinerei Cleopatra se transformase rapid în catastrofa. Cultivată, energică, dotată pentru putere, suverana îl îndepărtase pe fratele ei mai mic, al

---

5 Aşa-zisul „mormânt de alabastru” (v. Harta II). Această localizare probabilă rămâne însă ipotetică, fiindcă mormântul lui Alexandru cel Mare n-a fost încă descoperit. (n. a.)

treisprezecelea dintre Ptolemei, şi începuse o serie de reforme, mai ales monetare, care nu erau pe placul demnitarilor şi al poporului Alexandriei. Dacă ar lăsa-o să continue, n-ar desfiinţa ea unele privilegii în detrimentul ordinii stabilite?

Îngrijorat, Pothinus pusese la cale cea mai bună strategie a lui: să acţioneze din umbră. Îşi constituise o reţea eficace, hotărât să-l susţină pe copilul Ptolemeu al XIII-lea şi s-o îndepărteze pe Cleopatra. Arsinoe, mezina, o invidia şi o ura pe sora ei mai mare, care era şi frumoasă, şi inteligentă: totuşi, Pothinus nu avea încredere în această ambiţioasă şi o considera periculoasă ca un şarpe. Cel mai bun aliat al său era eruditul Teodot, specialist în retorică; frumoasele lui discursuri urmăreau să-l convingă pe micuţul Ptolemeu că el era singurul rege legitim şi că trebuia să scape de îngrozitoarea Cleopatra înainte ca ea să-l asasineze.

Ziua cea mare sosise: băiatul accepta să treacă la ofensiva finală. De mai multe săptămâni, Pothinus reuşise să întărâte întreaga administraţie împotriva reginei şi s-o izoleze. Ordinele nu-i mai erau executate şi ultimii ei susţinători o abandonau. De acum înainte, Ptolemeu al XIII-lea domnea şi, prin intermediul lui, Pothinus.

Înfrângerea Cleopatrei nu era însă de ajuns. Devenind în sfârşit conştientă de situaţie, regina nu va întârzia să reacţioneze. Trebuia s-o suprime, iar regele nu se opunea.

Eunucul o luă pe un culoar lung şi strâmt care ducea la apartamentele lui Achillas, comandantul armatei, un militar de origine egipteană, devenit un grec perfect din Alexandria. Îngust la minte, dar curajos şi respectat de soldaţi, asculta orbeşte de Pothinus care îl copleşea cu bogăţii şi femei.

Generalul era înalt şi vânjos, cu barba foarte neagră, faţa pătrăţoasă, buzele pofticioase şi vocea aspră; cu

fiecare zi aprecia tot mai mult poziţia pe care o avea şi se bucura la maximum de plăcerile pe care le oferea capitala.

Slujnica lui îl pofti înăuntru pe Pothinus.

Achillas cina în compania unei nimfete dezbrăcate şi deja ameţite de băutură; ea chicoti când îl văzu pe eunuc, al cărui burduhan nu arăta mai bine sub roba verde, cu pliuri delicate.

Generalul îi arse o palmă fetei.

— Iart-o, Pothinus; iar tu, idioato, valea!

Nimfeta fugi plângând sub privirea chiorâşă a eunucului. Achillas umplu o cupă de argint cu vin roşu, aromat cu scorţişoară, şi i-o întinse ministrului.

— În sănătatea noastră, scumpul meu prieten!

Pothinus abia dacă-şi înmuie buzele.

— Vreo urgenţă? se îngrijoră militarul.

— Într-adevăr.

— Ah… Asta înseamnă acum?

— Cu cât mai grabnic, cu atât mai bine.

Vocea uşor tremurătoare a eunucului trăda gravitatea situaţiei.

— Pun pariu că s-au iscat tulburări în cartierul fierbinte! O să-i potolesc eu pe zurbagiii ăia.

— Nu e vorba de-aşa ceva, Achillas.

Generalul încruntă din sprâncene.

— Lămureşte-mă, Pothinus!

— Te-ai angajat să-l slujeşti cu credinţă pe regele nostru, nu-i aşa?

— De bună seamă!

— A venit momentul să dovedeşti valoarea acestui jurământ. Ptolemeu are nevoie de braţul şi de curajul tău.

Achillas se ridică în picioare.

— Să poruncească şi mă voi supune!

— Actul tău va schimba destinul acestei ţări şi va salva tronul suveranului nostru legitim. Vei deveni un erou, prietene, şi vei fi onorat la adevărata ta valoare.

Generalul se nelinişti. Promisiunea era atrăgătoare, dar ce pericol ascundea?

— Ai putea să fii mai precis, Pothinus?

— Ptolemeu a luat o decizie importantă, demnă de un monarh: doreşte să îşi asume singur responsabilitatea puterii.

— Singur, adică…

— Adică eliminând-o pe trădătoarea care complotează fără încetare cu scopul de a se descotorosi de el.

— Trădătoarea… Cleopatra?

Pothinus dădu din cap.

— Aşadar, îmi ceri să…

— Regele nostru, Ptolemeu al XIII-lea, îţi ordonă să o elimini pe Cleopatra.

3

Încruntat, generalul Achillas îşi contemplă resturile cinei şi simţi cum i se strânge stomacul.

— Eu sunt militar, nu asasin!

— Dar cine-ţi vorbeşte de asasinat? întrebă Pothinus cu o voce blândă. Cleopatra, ea e pe punctul de a deveni o ucigaşă şi de a condamna ţara noastră la dezastru! Nu vrei s-o salvezi, tăind răul de la rădăcină?

Şeful armatei simţea că-i fierbe mintea; ca să chibzuiască mai bine se plimbă în lung şi-n lat prin încăpere.

— Femeia asta este o viperă, declară eunucul; după informaţiile mele, se pregăteşte să lovească. Dacă nu intervenim, suntem condamnaţi cu toţii. Va lua comanda armatei şi a poliţiei, îşi va ucide propriul frate şi pe apropiaţii lui. Nu ne mai rămâne decât o speranţă de a supravieţui; tu, Achillas.

Generalul se simţi investit cu o responsabilitate enormă şi misiunea începu să-i placă. El, salvatorul Egiptului! Recunoştinţa lui Ptolemeu ar fi infinită, bogăţia

eroului incontestabilă, reputaţia lui legendară.

Cleopatra… Femeia era seducătoare, ba chiar fascinantă, dar pe el îl dispreţuia.

— Accept, declară Achillas.

Pothinus se înclină.

— Aduc omagiu loialităţii şi curajului tău, iar regele nostru îţi va fi recunoscător.

— Când va trebui să acţionez?

— Acum.

Agitat, generalul îmbrăcă o tunică portocalie cu guler evazat şi mâneci scurte. Apoi alese un pumnal cu lamă dublă.

— Sunt în stare să dobor numeroşi adversari, îi aminti el, dar nu şi garda personală a Cleopatra, compusă din vreo douăzeci de bărbaţi înarmaţi cu lănci!

Pothinus zâmbi.

— Am rezolvat eu problema; aceşti bravi oşteni au trecut în tabăra noastră, ca majoritatea slujitorilor şi a slujnicelor reginei. La ora asta, o s-o găseşti singură, luând cina.

Generalul avu o tresărire bruscă; îl aştepta o sarcină glorioasă.

Cu pas greoi, Pothinus o luă înainte. Cei doi bărbaţi merseră pe un traseu complicat care ducea la palatul Cleopatrei, trecând prin nişte grădini luminate de luna plină.

La intrare, nici măcar o singură gardă.

Locuitorii Alexandriei erau mari amatori de marmură, pe care o importau, iar palatul Cleopatrei nu făcea excepţie de la regulă. Achillas urcă şirul de trepte care ducea la intrarea principală, trecu printre două coloane cu un contur rotunjit foarte pronunţat şi pătrunse într-o sală de primire, decorată cu picturi murale reprezentând peisaje de pe Nil şi busturi ale regilor Ptolemei.

Un culoar care ducea în saloane, sala unde se servea masa, anticamera… Nişte lămpi aprinse, niciun fel de dezordine, niciun slujitor. Uşa de la apartamentele private ale reginei era închisă.

Generalul înaintă cu băgare de seamă. Nu uita că regina Cleopatra, excelentă călăreaţă, frecventase sala de gimnastică, dovedindu-se uneori superioară bărbaţilor. Nu cumva îi întindea o capcană?

Deschise uşa dintr-odată şi se năpusti în interiorul unui spaţiu în care domneau luxul şi parfumurile. O cameră imensă, sala de baie, încăperile consacrate masajului, coafurii, machiajului, podoabelor, hainelor… Nici ţipenie de om.

Meticulos şi prudent, Achillas cercetă în van toate ascunzătorile posibile. Plin de ciudă, se întoarse la Pothinus.

— Cleopatra nu este aici.

Eunucul nu păru descurajat.

— Ştiu unde se ascunde: în al doilea palat, cel de pe insula Antirhodos.

Generalul închirie o barcă mare. Douăzeci de soldaţi vâsliră în ritm susţinut ca să ajungă cât mai repede la mica insulă, situată în apropierea portului de răsărit. Acolo se ridicau o reşedinţă regală şi un mic sanctuar dedicat lui Isis.

— Regele doreşte să-i tai capul vrăjitoarei şi să-l arăţi poporului, îi sugeră Pothinus la ureche lui Achillas; acesta te va aclama, iar tu vei fi răsplătit cu vârf şi-ndesat.

— Mai cu forţă! ceru generalul care stătea la prora bărcii.

Ajungând în portul privat al reginei, eunucul şi militarul constatară că era gol.

— A fugit, bâigui Pothinus, cuprins de o furie rece.

*

Micuţul Ptolemeu al XIII-lea se îndopase cu prăjituri

şi îi era greaţă. Preceptorul său, eruditul Teodot, slab, cu fruntea lată, cu nasul fin şi ascuţit, încerca să lupte împotriva lăcomiei acestui puşti răsfăţat care avea să devină în curând obez.

— O să vă citesc poezii de Callimah[6], Maiestate, ca să aveţi o noapte liniştită.

— Nu mi-e somn, vreau să beau vin.

— Îmi pare rău, Maiestate, dar cred că sunteţi prea tânăr pentru aşa ceva.

— Băieţii de vârsta mea beau!

— Dar Maiestatea Voastră sunteţi rege!

— Exact, am dreptul să fac tot ce vreau!

— Nu chiar.

Sosirea neaşteptată a lui Pothinus întrerupse disputa. Şeful guvernului se înclină.

— Tu, se aprinse Ptolemeu, spune-i că am dreptate!

— Am o veste proastă şi una bună, Maiestate.

Privirea trufaşă a lui Teodot se înăspri.

— Detest veştile proaste! protestă regele.

— Cleopatra a părăsit Alexandria în compania câtorva slujitori credincioşi. Ne-a scăpat printre degete.

— Faceţi-o să se întoarcă, vreau s-o văd moartă!

— Se ştie unde s-a dus? întrebă Teodot.

— Nu încă, dar insist pe vestea bună: ambiţioasa asta ne-a lăsat câmp liber de acţiune. Astăzi începe domnia lui Ptolemeu al XIII-lea.

Aceste cuvinte îl liniştiră pe băiat.

— Bine, atunci mă duc să mă culc.

4

Un vânt puternic dinspre nord înlesnea înaintarea rapidă a uneia dintre cele două corăbii, cu toate pânzele ridicate, în care se aflau Cleopatra şi ultimii ei slujitori

---

6 Callimah (300–240 î.H.) a fost unul dintre principalii poeţi alexandrini; el a întocmit un catalog al lucrărilor (papirusuri) aflate în Biblioteca din Alexandria. (n. a.)

credincioşi, vreo sută de soldaţi, servitoarea Charmion şi şambelanul Apollodor Sicilianul. Susţinând mărturia lui Charmion, acesta o convinsese pe regina ameninţată cu moartea să părăsească fără întârziere Alexandria. Conştient de pericol, Sicilianul pregătise în portul privat de pe insula Antirhodos două vase încărcate cu provizii, bijuterii şi saci plini cu monede de aur, argint şi bronz. Graţie acestei bogăţii, Cleopatra va continua să lupte împotriva duşmanilor ei.

Acest argument o convinsese pe tânăra femeie cu inima sfâşiată să părăsească Alexandria. Dar unde să se refugieze, încotro s-o ia? Spre stupefacţia generală, regina hotărâse să intre pe canalul care ducea la Nil şi să se îndrepte spre sud.

Soldaţii din garda personală a reginei nu părăsiseră niciodată capitala şi nu doreau nicidecum să descopere un Egipt necunoscut, populat cu ţărănoi ostili.

La ivirea zorilor, Cleopatra stătea la prora corabiei din faţă. Şambelanul îi aduse pâine şi lapte.

— De ce ne asumăm un asemenea risc? întrebă Apollodor.

— Numai un zeu străvechi îmi poate veni în ajutor. L-am onorat în timpul primului meu an de domnie şi am de gând să apelez la puterea lui.

Sicilianul era un bărbat voinic, de vreo treizeci de ani, cu ochi negri, bărbie pătrată şi o mustaţă îngrijită; nu lua în seamă oboseala şi nutrea o sinceră admiraţie faţă de tânăra regină pentru care era gata să moară.

— Alexandria m-a alungat, dar mă voi întoarce, promise Cleopatra; şi, de data asta, nimeni n-o să-mi mai fure puterea. Ziua aceasta marchează începutul recuceririi mele; provinciile din Sud îmi vor recunoaşte autoritatea şi noua mea armată o va spulbera pe cea a avortonului de Ptolemeu!

— Nu vă împărtăşesc optimismul, Maiestate.

Ofensată, regina îi aruncă o privire furioasă şambelanului ei.

— Cum îndrăzneşti să îmi vorbeşti astfel?

— Mi-am impus să fiu sincer şi să evit linguşeala. Aţi fost oarbă şi i-aţi subestimat pe eunucul Pothinus şi pe preceptorul Teodot, cei doi complotişti care au aranjat să fiţi asasinată, având acordul fratelui dumneavoastră. Acum, ei sunt stăpâni peste capitală şi peste întreaga ţară. Din cauza reformelor monetare pe care le-aţi înfăptuit, locuitorii Alexandriei vă detestă, aşa că îi vor aclama pe noii lor stăpâni care se vor feri să le zugrăvească realitatea şi le vor promite un viitor minunat. Sudul? Nu ştiţi nimic despre el. Locuitorii lui îi urăsc pe greci şi obiceiurile lor, considerându-i nişte cotropitori. Pentru ei, Alexandria este un oraş străin, un neg oribil de care speră să scape. De ce ar ajuta o grecoaică?

Cleopatra rămase tăcută îndelung. Sicilianul comisese o greşeală impardonabilă şi n-avea nicio îndoială că-şi va pierde funcţia. Totuşi, nu regreta nimic din ce spusese. Poate că tânăra femeie nu va mai fi aşa de naivă şi va înţelege că planurile ei erau sortite eşecului.

— Continuă să-mi vorbeşti astfel, Apollodor, şi nu ezita să-mi arăţi cu degetul greşelile. Am nevoie de un sfătuitor ca tine, care să nu cedeze ispitei de a mă linguşi. Fără îndoială, ai dreptate. Totuşi, nu voi renunţa, căci nu am altă alegere. Mă vezi stând ascunsă într-un cătun uitat de lume sau fugind fără încetare dintr-un loc în altul? O să mă lupt şi, dacă sunt învinsă, voi pieri cu arma în mână.

— O să vă fiu alături, Maiestate.

*

Când încântaţi, când neliniştiţi, călătorii descoperiră Valea Nilului, malurile ei verzi străjuite de plante de papirus, satele cocoţate pe coline, plantaţiile de palmieri, viaţa aparent liniştită a ţăranilor, neîncetatul du-te-vino al catârilor încărcaţi cu poveri. Grupuri de copii salutau

trecerea celor două corăbii, iar nişte bărbaţi înarmaţi cu furci proferau injurii.

Din fericire, regina dispunea de marinari pricepuţi, căci, din cauza bancurilor de nisip şi a curenţilor capricioşi, navigaţia nu era întotdeauna uşoară. Cleopatra îşi petrecea întreaga zi contemplând frumuseţea acelei ţări fermecătoare. Descoperea temple, zărea piramide la marginea deşertului, îşi îmbăta privirea cu culori calde şi cu blândeţea peisajelor.

Orele de navigaţie se scurseră ca un vis şi îi schimbară tinerei viziunea.

Mai era ea oare cu adevărat grecoaică? Egiptul începea să-i modeleze un suflet nou, capabil să perceapă grandoarea şi opera strămoşilor ei, cei dinaintea Dinastiei Ptolemeilor. Înlăturarea de la tron nu-i oferea şansa de a-şi presimţi natura autentică, ascunsă sub moştenirea derizorie a înaintaşilor ei? Puţin câte puţin, Cleopatra înceta să mai fie o străină, pentru a deveni o egipteană. Da, ţara aceasta era a ei şi nu se reducea la fastul Alexandriei.

După douăzeci de zile de călătorie, cele două corăbii ajunseră în apropierea oraşului Hermonthis, la vreo douăzeci de kilometri sud de prestigioasă „Tebă cu o sută de porţi”, pe care o celebrase Homer. Prăduită şi devastată de perşi, bogata capitală a faraonilor din Regatul Nou[7] dormita, tânjind după gloria ei trecută.

Cleopatra dădu ordin căpitanilor de corăbii să acosteze, iar soldaţii îşi luară armele. Apollodor era sigur că prezenţa lor fusese semnalată şi se temea de o primă înfruntare cu autorităţile locale.

În pofida avertismentului dat de servitoarea ei, Charmion, regina ţinu morţiş să coboare pasarela prima, în fruntea oamenilor săi. Crispaţi, aceştia priveau în jurul lor,

---

7 Regatul Nou, 1550–1070 î.H., cea mai înfloritoare epocă din istoria Egiptului. (n. r.)

temându-se de un atac al arcaşilor.

Ţăranii alergau la faţa locului intrigaţi; cine era femeia aceea minunată, îmbrăcată într-o rochie albă de in regal, împodobită cu o diademă, cu un colier şi cu brăţări de aur?

Nişte poliţişti îşi croiră drum prin mulţime. Înarmaţi cu bâte şi săbii scurte, ei se opriră la câţiva paşi de intrusă.

Un bărbat de vreo şaizeci de ani, cu părul alb, îşi îmbrânci subordonaţii şi ieşi în faţă. Cu figura aspră, o măsură din priviri pe noua sosită.

— Sunt Cleopatra, suverana Celor Două Ţări, Egiptul de Sus şi Egiptul de Jos, şi tu îmi datorezi supunere.

Şeful poliţiei locale înmărmuri de uimire.

— Vor… vorbiţi egipteană?

5

Cleopatra era singura din dinastia Ptolemeilor care vorbea limba egipteană. Mai învăţase ebraica, siriană, persana, parta[8], etiopiana şi alte câteva limbi, inclusiv cea vorbită de „vânătorii nisipurilor”, triburile beduine care atacau caravanele.

— Cum te numeşti? întrebă regina.

— Pahomie, Maiestate… Sunt strategul[9] provinciei Teba, comandant al forţelor de ordine şi responsabilul finanţelor locale… Nu m-au… N-am fost anunţat că veniţi şi…

— Condu-mă la reşedinţa ta şi să li se dea de mâncare celor din suita mea.

Apollodor şi doi soldaţi o însoţiră pe suverană. Impresionat peste măsură, Pahomie merse cu paşi grăbiţi

8 Limbă vorbită în Imperiul Part, al treilea Imperiu Persan, condus de dinastia arsacidă în perioada 238 î.H. - 226 d.H. (n. t.)

9 Titlu dat de regii Ptolemei înalţilor funcţionari ai provinciilor. (n. a.)

şi o luă pe nişte străduţe pentru a ajunge la o clădire dărăpănată cu două etaje.

— Hermonthis nu este bogat, preciză strategul jenat, iar şeful provinciei nu-i acordă deloc importanţă. Dar chiar… chiar sunteţi cu adevărat regina Cleopatra?

Suverana se mulţumi să zâmbească.

— O clipă, vă rog!

Strategul se năpusti în interiorul clădirii administrative, îi trezi pe funcţionarii aţipiţi, le ordonă să facă grabnic curăţenie în sala de oaspeţi şi să aducă mâncare. Această tornadă neaşteptată avu rezultate pozitive şi Cleopatra nu trebui să aştepte prea mult.

Pe o masă joasă erau rânduite talere cu piure de bob, salată, linte cu usturoi, ouă, brânză de capră, curmale.

— Masa este modestă, se plânse Pahomie, aceste bucate nu sunt demne de Maiestatea Voastră! Dar e atâta sărăcie aici…

Regina se aşeză pe o rogojină.

— Vorbeşte-mi despre suferinţa ţăranilor.

Strategul lăsă capul în jos.

— Mi-ar trebui zile întregi!

— Situaţia e chiar atât de gravă?

— Aproape disperată, estimă Pahomie cu o voce obosită. Guvernul din Alexandria nu ţine nicidecum cont de protestele poporului şi îi impune taxe zdrobitoare. Rapoartele alarmante pe care le adresez superiorilor mei rămân fără răspuns şi singura lor reacţie este trimiterea de poliţişti care supraveghează satele şi îi ciomăgesc pe cei care nu se supun. Ordinea este menţinută, recunosc, dar cu ce preţ? Şi nu mai vorbesc de mărirea numărului de funcţionari! Se înmulţesc precum lăcustele şi se hrănesc din munca oamenilor sărmani. Ultimele revolte au fost înăbuşite şi numeroase victime au fost aruncate în Nil… Dar furia mocneşte din nou. Uneltele agricole sunt proprietatea statului, aproape toate recoltele îi revin lui, s-

a impus taxa de producţie, ţăranii cu recolte proaste au fost sancţionaţi. N-ai ce face: fie te supui pretenţiilor administraţiei, fie renunţi să mai cultivi parcela alocată de şeful provinciei şi crăpi de foame. Nici măcar fluviul nu ne mai ajută, căci ultimele lui revărsări au fost prea slabe.

Tras la faţă, Pahomie se aşează şi el, dar imediat se ridică.

— Îmi cer iertare, Maiestate, nu mi-aţi dat permisiunea, eu…

— Aşază-te, te rog, şi spune-mi totul, nu-mi ascunde nimic.

Cleopatra ascultă cu atenţie doleanţele strategului, care era fericit să-şi deschidă în sfârşit inima şi să descrie cu precizie suferinţele cotidiene ale compatrioţilor săi. Discursul său lung n-o plictisi nici măcar o clipă pe suverană, care descoperea o lume necunoscută.

Cu gâtul uscat, Pahomie se opri.

— Doriţi bere, Maiestate?

Cleopatra încuviinţă şi strategul umplu două cupe. Neîndrăznind să înfrunte privirea interlocutoarei lui, Pahomie se temea ca spusele să nu-i fie dezaprobate.

— Aici, la Hermonthis, spuse tânăra femeie, proclam în faţa ta primul an al domniei mele. Eu nu suport nedreptatea şi voi face totul ca să-i pun capăt. Alexandria este atât de departe de ţara pe care o văd acum… îţi mulţumesc că m-ai luminat.

Strategului nu-i venea să creadă ce auzise; dacă prinţesa asta era într-adevăr Cleopatra, grecoaica cu reputaţie proastă, cum de se arăta interesată de soarta oamenilor de rând?

— Văd că nu mă crezi, Pahomie, dar greşeşti. Propriul meu frate, Ptolemeu, m-a alungat din capitală, cu complicitatea susţinătorilor lui blestemaţi. Mulţumiţi de triumful lor de moment, îmi subestimează hotărârea.

Privind-o admirativ, strategul nu-şi ascunse

pesimismul.

— Maiestate, nici nu vă puteţi închipui puterea poliţiei; zbirii guvernului de la Alexandria sunt peste tot, supraveghează totul şi pe toată lumea. Dacă n-o controlaţi, sunteţi condamnată.

— N-o controlez, recunoscu Cleopatra.

— Atunci, fugiţi cât mai departe posibil de ţara asta şi uitaţi-o!

— Aşa ar fi înţelept, dar mi-e imposibil să renunţ.

— În acest caz, Maiestate, o să muriţi!

— Zeul oraşului tău nu mă va proteja?

Strategul se arătă uimit.

— Taurul nostru sacru?

— La începutul a ceea ce credeam că este domnia mea, am salutat instalarea tânărului animal pe care preoţii l-au ales pentru a-i urma venerabilului său strămoş; astăzi, doresc să-l revăd, între patru ochi.

— Geniul nostru protector este cam nărăvaş!

— Condu-mă la el!

De-a lungul vieţii lui, strategul întâlnise caractere încăpăţânate, dar niciunul nu-l egala pe cel al tinerei cu voce blândă şi ochi fermecători. Era inutil să încerci să i te opui.

Sub protecţia modestei sale escorte, regina ieşi din oraş şi o luă pe cărarea ce ducea la ţarcul taurului sacru din Hermonthis.

Părând că ţâşneşte din soare, un şoim zbură, descriind cercuri mari pe deasupra cortegiului, apoi trecu atât de aproape de regină, încât Pahomie, Apollodor şi soldaţii ridicară braţele pentru a o proteja. Cleopatra îşi păstră însă calmul.

Acest semn al cerului îl tulbură pe strateg. Zeii nu se manifestau niciodată la întâmplare, dar limbajul lor nu era întotdeauna uşor de descifrat. Încarnat într-un şoim, Horus, zeul fondator al străvechii monarhii faraonice, nu-i

acorda oare favorurile lui acestei tinere?

6

De mai multe generaţii, taurii sacri ai zeului Montu, stăpân al războiului care lua, şi el, forma unui şoim şi îl făcea pe Faraon victorios în lupta cu tenebrele, erau înhumaţi în morminte subterane alături de mamele lor, reprezentante terestre ale imensei vaci celeste ce hrănea cu laptele ei fiinţele luminii. Mumificate cum se cuvine, dinastiile de vaci şi tauri rămâneau de-a pururi în „templul Principiului creator”.

Taurul se numea Bukhis, adică „expresia luminii divine”; cine ar fi exprimat mai bine puterea ei?

— Lăsaţi-mă singură, îi ordonă Cleopatra escortei.

— Nu intraţi în ţarcul lui, îi recomandă Pahomie; vă repet, tânărul Bukhis este nărăvaş!

Apollodor se temea ca regina să n-o facă după cum o tăia capul, şi într-adevăr şambelanul nu se înşela.

Cu capul negru şi corpul alb, impresionantul patruped dispunea de un spaţiu vast şi nu ducea lipsă de nimic. După o viaţă liniştită şi serbări în cursul cărora era împodobit cu flori şi giuvaieruri, va fi înlocuit cu un succesor care să-i semene întru totul, iar mama lui va fi şi ea venerată.

La apropierea tinerei femei, nările taurului se dilatară şi ochii negri îi deveniră agresivi.

— Tu care eşti purtătorul de cuvânt al lui Ra, primeşte-o cum se cuvine pe suverana Celor Două Ţări! îl rugă Cleopatra. Vin să-ţi cer să-mi dai puterea ta, nu pentru mine însămi, ci pentru ţara şi poporul meu. Războiul bate la uşă, iar duşmanii mei sunt de temut; dă-mi braţul tău neînfrânt, insuflă-mi un curaj de neclintit.

Bukhis scormoni pământul cu copita şi dădu din coadă.

— O să atace, murmură strategul îngrozit.

Cleopatra înaintă şi întinse braţele într-un gest de

implorare.

— Fii tălmaciul meu pe lângă lumina creatoare care dă viaţa; sufletul tău să-l fecundeze pe al meu.

Taurul ridică brusc capul şi se uită fix la cea care îl implora.

Apollodor se pregătea să intervină, dar Pahomie îl opri.

— Nimic nu trebuie să împiedice acţiunea taurului sacru; dacă ai îndrăzni, ai fi executat.

Coarnele lui Bukhis erau groase şi ascuţite. Era de ajuns să-şi ia avânt şi să se repeadă drept în faţa lui ca s-o străpungă pe tânăra femeie ce rămăsese nemişcată şi calmă.

Atunci, zeul se exprimă.

Uluiţi, Apollodor, Pahomie şi soldaţii văzură un soare ţâşnind din fruntea animalului şi formând un disc care tronă între coarnele lui. Strălucirea lui intensă o învălui pe Cleopatra în lumină, făcând-o secunde în şir invizibilă în ochii muritorilor.

Apoi un vânt din miazăzi risipi vălul ireal. Bukhis scoase un muget şi se întoarse la mama lui care păştea iarbă fragedă.

Tulburat peste măsură, Pahomie ştia acum că regina Cleopatra era aleasa zeilor.

*

Vestea miracolului se răspândise repede în Hermonthis şi, ca să-şi onoreze oaspetele ilustru, strategul organizase un banchet la care fuseseră poftiţi toţi locuitorii. În seara aceea, vinul şi berea curgeau în valuri şi, pentru câteva ore, greutatea vieţii de zi cu zi fu dată uitării.

Amabilă, ascultând doleanţele principalilor funcţionari ai cetăţii, regina părea totuşi absentă, ca şi cum întrevederea ei cu taurul sacru şi comuniunea cu sufletul soarelui se prelungeau în inima nopţii.

Bucuria acestor festivităţi neaşteptate risipi orice dorinţă de a dormi şi numai primele licăriri ale zorilor puseră capăt beţiei, cântecelor şi dansurilor. Soldaţii Cleopatrei se întoarseră la corăbii şi nici Charmion, nici Apollodor nu rezistară somnului, care îi cuprinse totodată pe strateg şi pe concetăţenii lui.

Perfect trează, animată de o energie nouă şi necunoscută, regina traversă zona culturilor şi o luă pe o cărare ce ducea spre deşert. Pământul roşu şi neospitalier o atrăgea într-un mod irezistibil. Nu-şi construiseră strămoşii acolo locuinţele lor de veci?

Tânăra femeie păşi pe nisipul fin cu picioarele goale şi inspiră aerul răcoros al primelor ore ale zilei. De ce pierduse puterea? Pentru că se închisese în strălucitoarea Alexandrie, departe de pământul strămoşilor ei, privându-se de înţelepciunea şi de forţa lor.

Graţie intervenţiei lui Bukhis, Cleopatra reînnoda legăturile care fuseseră rupte. Mai trebuia să le întărească în faţa potrivniciei şi să le facă indestructibile. Alexandria era un cocon la adăpost de adevăratul Egipt, o iluzie pe care o risipea violenţa acelui deşert unde oamenii nu erau bineveniţi; regina dorea să se pună la încercare şi să afle dacă era demnă de lumina oferită de taurul sacru.

Singurătatea… Asta va fi condiţia victoriei. Chiar adulată, aclamată, linguşită, suverana va rămâne singură şi nu va avea altă resursă decât propriul foc care, de data asta, îi va hrăni luciditatea.

Deodată, o văzu.

Ridicată, cu limba despicată ieşindu-i din gură la intervale apropiate, cobra regală îi bara drumul. Pierdută în gândurile ei, regina se trezea brutal, prea aproape de reptilă ca să mai poată fugi.

Cea mai mică mişcare ar provoca un atac fulgerător şi mortal. Cleopatra îşi ţinu respiraţia, încercând zadarnic să capteze privirea prădătorului, care era gata de atac.

Cobra regală… Nu împodobea ea coroana faraonilor, nu scotea o flacără ce le devora duşmanii? împietrită, cu inima bubuind, regina refuză să creadă că acest şarpe, încărcat cu magie, îi va pune capăt zilelor.

— Linişteşte-te, ceru o voce gravă ale cărei intonaţii, de o rară profunzime, o făcură pe regină să se înfioare.

Cobra se întoarse spre un bărbat în vârstă, înalt, ras în cap, îmbrăcat cu o tunică gălbuie. Asprimea feţei lui brăzdată de riduri adânci era aproape înfricoşătoare.

— Întoarce-te în vizuina ta, îi ordonă el reptilei.

Supusă, aceasta se îndepărtă, iar bărbatul se întoarse cu spatele la regină, vrând să plece.

— Aşteaptă! Cine eşti tu, salvatorul meu?

Îmblânzitorul de şerpi se opri în loc.

— Numele meu este Hermes.

7

Cleopatra se apropie de surprinzătorul personaj.

— Cum reuşeşti să stăpâneşti un asemenea monstru? Vreau să ştiu!

Bărbatul o măsură din priviri pe tânără.

— Cine eşti tu?

— Regina Cleopatra.

— O grecoaică din Alexandria…

— Suverana ta, căreia îi datorezi respect!

Magul o privi cu atât dispreţ, încât regina fu incapabilă să riposteze.

— Voi, grecii, sunteţi nişte copii pretenţioşi, fără tradiţie şi fără spiritualitate; filosofia voastră se reduce la o vorbărie goală lipsită de eficacitate. Întoarce-te acasă, regină Cleopatra, şi nu te mai aventura în deşert.

— Aş putea pune să fii arestat!

— Şi să mă obligi să-mi dezvălui secretele sub tortură? Nu-ţi supraestima puterile şi întoarce-te în cetatea ta grecească, departe de Egipt!

— Ţara aceasta este a mea!

Hermes îşi încrucişă braţele.

— O descoperire recentă, din câte mi se pare.

— Chiar şi aşa! mai bine mai târziu decât niciodată.

— De ce acest interes subit?

În faţa acestei fiinţe stranii, cu magnetism puternic, Cleopatra simţi că nu trebuia să ascundă adevărul.

— Ameninţată cu moartea, am fost silită să părăsesc Alexandria şi sper să câştig provinciile de partea mea ca să recuceresc puterea.

— Eunucul Pothinus şi complicii săi, preceptorul Teodot şi generalul Achillas, nu vor sta cu mâinile în sân.

Cleopatra făcu ochii mari.

— Tu… îi cunoşti?

— Îl manipulează pe fratele tău mai mic, Ptolemeu, care e pătruns de puterea lui, şi nu vor avea tihnă până nu-ţi vor vedea cadavrul.

Tânăra femeie strânse pumnii.

— Eşti cumva aliatul lor?

— Dacă era aşa, ai fi deja moartă; cobra regală nu-şi ratează niciodată prada.

— Aşadar, accepţi să mă ajuţi.

— Ţi-am salvat viaţa şi mă întorc în deşert.

— Trebuie să te implor?

Cleopatra căzu în genunchi şi îşi deschise braţele, îndrăznind să-l privească pe Hermes drept în ochi.

— Călătoria aceasta m-a schimbat, mi-am descoperit adevărata patrie! Tatăl meu era un desfrânat, un neisprăvit şi un laş, şi n-am de gând să-i semăn. Egipteanca din mine a omorât-o pe grecoaică; nu te îndoi de faptul că singura mea dorinţă este să redau splendoarea şi prosperitatea tărâmului faraonilor. De acum înainte, viaţa mea nu va avea alt sens.

Timp de câteva secunde interminabile, Hermes rămase tăcut, mulţumindu-se s-o studieze pe suverana decăzută.

Apoi o apucă de mână cu fermitate şi o ridică.

— Eşti conştientă de primejdiile pe care le ai de înfruntat?

— Probabil că nu, dar ce contează?

— Cunoşti frica?

— Îmi roade stomacul, dar îi rezist!

Hermes se îndepărtă.

— Ce ai simţit în faţa taurului sacru?

— Puterea luminii, dorinţa nebună de a mă contopi cu ea. Dar vântul mi-a risipit visul… Am nevoie de forţa lui Bukhis pentru a porni la război!

— Îţi imaginezi consecinţele?

— Există altă cale?

Cu degetul arătător, Hermes desenă un oval pe nisip.

— Iată simbolul care conţine numele faraonilor, trimişi ai cerului şi meniţi să se reîntoarcă la el; cosmosul le luminează conştiinţa pentru ca ei să pună adevărul în locul minciunii, ordinea în locul dezordinii, rectitudinea în cel al inechităţii, dreptatea în cel al nedreptăţii. Regii Ptolemei au uitat aceste îndatoriri, au călcat în picioare instituţia faraonică întemeiată de zei şi au venerat marea ţestoasă[10], moneda pe care cei din vechime au refuzat s-o folosească. Lumea ta este una a corupţiei şi a depravării, criminalul este preferat omului cinstit, intrigile politice înlocuiesc buna guvernare. Cei puternici nu se gândesc decât la profitul lor, dispreţuiesc poporul şi îl asupresc, împovărându-l cu impozite. Asta-i nenorocirea pe care grecii ne-au provocat-o, nefiind în stare să perceapă armonia secretă a universului, privilegiind ştiinţa şi nu cunoaşterea, fălindu-se cu filosofia lor care distruge intuiţia creatoare, cu discursurile lor găunoase şi cu

10 Aluzie la prima monedă oficială grecească, bătută în secolul al XVI-lea î.H. pe insula Egine, în cetatea Argos. Moneda, din argint, avea pe ea imaginea unei broaşte ţestoase. (n. t.)

interminabilele lor dezbateri care nu duc la nimic. Iar aceste false elite, care sunt o adevărată cangrenă, au introdus sclavia în Egipt, reducând femeia la statutul de fiinţă inferioară, dependentă de bărbat.

— Eu sunt dovada contrariului! protestă Cleopatra.

— N-ai fost constrânsă să te căsătoreşti cu fratele tău?

— Am domnit singură şi…

— Şi ai fost alungată…

Cuvintele lui Hermes erau tot atâtea lovituri violente, dar un văl i se lua de pe ochi.

— Credeam că am învăţat multe, recunoscu tânăra femeie, dar constat că ignoram realitatea unei ţări ancorată adânc în inima mea. Accepţi să-mi dai din ştiinţa ta, Hermes, şi să continui să-mi deschizi mintea?

Statura înaltă a magului păru că devine şi mai mare.

— Care este adevărata ta dorinţă, tânără regină?

— Să redau Egiptului splendoarea de odinioară, conducând cu dreptate.

— Sarcină imposibilă…

— Măcar ştiu că am încercat!

— E în joc viaţa ta.

— Nu vreau să joc alt joc, şi asta e condiţia pentru a participa la acesta.

Hermes privi în depărtare ca şi cum încerca să ghicească viitorul.

8

La insistenţa lui Apollodor Sicilianul şi a lui Charmion, slujitoarea Cleopatrei, strategul Pahomie se hotărî în sfârşit, în pofida veştilor proaste pe care tocmai le aflase, să trimită o patrulă în căutarea reginei, care dispăruse de câteva ore bune. Unde se dusese, nu cumva fusese victima vreunei întâmplări nefericite?

Soldaţii se pregăteau să plece când tânăra femeie reapăru în compania unui bărbat de o statură

impresionantă şi a cărui privire impunea respect.

Charmion se repezi înaintea ei.

— Maiestate, sunteţi teafără?

— Fii liniştită.

— Cine este omul acesta? întrebă Sicilianul suspicios.

— Magul Hermes, noul meu sfătuitor.

Pahomie consideră indispensabil să intervină fără întârziere.

— Maiestate, nu puteţi rămâne aici! Trebuie să plecaţi imediat.

Regina îşi stăpâni iritarea.

— De ce?

— Prezenţa Maiestăţii Voastre aici n-a trecut neobservată şi unul dintre subordonaţii mei a alertat garnizoana grecească din Teba ca să vă aresteze. Chiar mâine, o trupă numeroasă va da năvală în oraş.

— Tu şi oamenii din Hermonthis nu mă veţi apăra, alături de soldaţii mei?

Strategul plecă ochii.

— Ar fi o nebunie. N-avem nicio şansă să învingem şi vom fi masacraţi cu toţii. Maiestate, dacă doriţi să ne cruţaţi vieţile, fugiţi!

— Încotro s-o luăm? întrebă Apollodor.

— Evitaţi Nilul, îi recomandă Pahomie; la nord, v-ar intercepta o flotă de război. Şi la fel va fi şi în sud.

— Mai rămân pustiurile de la Răsărit şi de la Apus, constată Sicilianul.

— Vom pieri de căldură, de sete şi de foame! exclamă Charmion, înspăimântată la ideea de a se pierde în acel univers ostil, populat cu fiinţe malefice şi creaturi periculoase.

Tare mai regreta slujnica luxul palatului din Alexandria! Totuşi, îi rămânea credincioasă reginei.

— Nu există decât o soluţie, zise tranşant Hermes: să ieşim din Egipt şi să mergem în nordul Palestinei unde

regina Cleopatra va găsi probabil nişte aliaţi.

Pahomie rămase cu gura căscată de uimire.

— Imposibil, absolut imposibil! Ar trebui să traversaţi deşertul, să faceţi rost de o corabie, să mergeţi de-a lungul coastei Mării Roşii, să ajungeţi dincolo de deltă şi să urcaţi spre nord, străbătând ţinuturi pline de barbari şi de tâlhari!

— Exact, recunoscu Hermes.

— Şi tu, tu ai fi călăuza?

— Eu, nu; dar cunosc una.

— Aici, în Hermonthis?

— Dacă regina binevoieşte să mă urmeze.

Cleopatra nu ezită. Neîncrezător, Apollodor o însoţi.

Cei trei o luară pe mai multe străduţe şi ajunseră la marginea de sud a cetăţii.

O casă albă, modestă, cu un etaj, o grădină de legume şi un câmp de lucernă din care se înfrupta un măgar cenuşiu.

Un sforăit deosebit de puternic tulbura liniştea acelei după-amiezi târzii. Cu spatele rezemat de un puţ, un bătrân sfrijit şi cu o barbă nerasă de câteva zile dormea tun.

Hermes se opri la doi paşi de slăbănog.

— Trezeşte-te, Unchiaşule.

Fruntea bătrânului se încreţi, bărbia îi tremură, buzele scoaseră un şuierat şi pleoapele se ridicară încet.

— Cine e… Ah, nu, nu tu! Lasă-mă să mă odihnesc, sunt frânt.

— Nu-i datorezi respect reginei Egiptului?

O privire speriată scrută împrejurimile. Dând cu ochii de Cleopatra, Unchiaşul se sprijini pe coate.

— Ea este?

— Ea este, îi confirmă Hermes.

— Glumeşti?

— Nu glumesc.

— Ar fi fost prea frumos… Tu nu glumeşti niciodată!

Unchiaşul se întinse şi se ridică, nu fără oarecare greutate.

— Ce-i drept, e frumoasă regina! Dar ce mă priveşte pe mine?

— Avem nevoie de serviciile tale.

Unchiaşul se scărpină în cap.

— Ah, nu, eu nu vreau decât să dorm! Am terminat-o cu aventurile.

— Chiar dacă e vorba să-ţi salvezi regina de criminalii greci?

Încurcat, Unchiaşul bâigui.

— Asta e cu totul altceva… Vorbeşti serios?

— Foarte serios, confirmă Cleopatra. Dacă n-o să-mi fii călăuză, o să mor.

— Asta îmi mai lipsea… Am impresia că zeii se ţin scai de mine!

— Accepţi să mă ajuţi? întrebă regina.

— Când aud de greci, mă ia cu dureri de cap şi de stomac! Şi apoi, aveţi o privire sinceră… Dar nu hotărăsc eu singur.

— Dar cine altcineva?

— Măgarul meu, Vânt de Miazănoapte; dacă refuză, mă culc la loc. El nu e genul care să facă tâmpenii.

Măgarul arăta bine. Cântărind aproape 300 de kile, înalt de 1.40 metri la greabăn, cu botul şi burta albe, cu o coadă nu prea stufoasă, cu ochi mari, căprui, era descendentul unor strămoşi de o robusteţe excepţională.

Unchiaşul se apropie şi măgarul ridică capul.

— Vânt de Miazănoapte, iat-o pe regina Egiptului, care ne va aduce probabil o groază de necazuri. Nu trăim ca-n paradis, ştiu, dar ar putea fi şi mai rău. O călătorie prin deşert, de exemplu.

Patrupedul asculta cu atenţie.

— Am o singură întrebare să-ţi pun: mergem?

Dacă măgarul ridica urechea dreaptă, răspunsul era „da”; dacă o ridica pe stânga, era „nu”.

Unchiaşul spera la o atitudine înţeleaptă din partea unui măgar experimentat; acesta ridică urechea dreaptă.

— Ai chibzuit bine?

Vânt de Miazănoapte îşi menţinu răspunsul.

— Ei, drăcia dracului, bombăni Unchiaşul, nu m-aşteptam la o asemenea nebunie din partea ta! îţi dai seama ce faci?

Patrupedul nu-şi schimbă părerea.

Înciudat, Unchiaşul se întoarse cu paşi greoi la locuinţa lui şi dădu pe gât un mic urcior de vin alb. Pe ăsta îl păstrase pentru o ocazie deosebită.

— Ce decizie ai luat? îl întrebă Cleopatra în timp ce moşul savura ultima picătură.

— Din nefericire, nu ştiu să mint, iar Vânt de Miazănoapte şi-a pierdut minţile… Pe scurt, plecăm.

— După spusele lui Pahomie, orele ne sunt numărate.

— Asta nu mă miră! Bun, mă ocup eu de toate; vom avea asinii şi cămilele necesare. Dar te previn, regină a Egiptului: călătoria asta interminabilă nu va fi nicidecum o plimbare de plăcere.

9

Teatrul din Alexandria era plin de o mulţime zgomotoasă şi nerăbdătoare. În sfârşit, autorităţile aveau să pună capăt zvonurilor care circulau prin oraş. Moartea Cleopatrei sau triumful ei, asasinarea micuţului Ptolemeu, demisia miniştrilor… Oamenii nu mai ştiau ce să creadă până la anunţul unei declaraţii oficiale a lui Pothinus, şeful guvernului.

Educate la gimnaziu şi frecventând Biblioteca şi Muzeul, elitele aşteptau discursul celui mai puternic om din capitală.

Apariţia micuţului Ptolemeu al XIII-lea, însoţit de eunucul Pothinus şi de preceptorul Teodot, uimi asistenţa.

Îmbrăcat cu o tunică galbenă, regişorul purta pe cap coroana dublă, albă şi roşie, amintind de cea a faraonilor. În mână ţinea un sceptru în forma unui toiag de păstor, simbol al autorităţii sale, şi afişa o figură gravă.

Când Pothinus ridică mâna, discuţiile încetară; toţi aşteptau cu răsuflarea tăiată să audă ce avea de spus.

— Cetăţeni ai Alexandriei, am veşti importante! Regina Cleopatra a părăsit cetatea cu un mic număr de răzvrătiţi care refuză să recunoască legitimitatea suveranului nostru, Ptolemeu al XIII-lea! Această regină infamă a încercat să-l suprime, dar generalul Achillas a reuşit să-l salveze; convinsă că va fi condamnată, Cleopatra a fugit. O s-o găsim şi o s-o pedepsim! O perioadă sumbră s-a încheiat, în Alexandria este din nou pace; domnia monarhului nostru va fi glorioasă, iar strălucitoarea noastră capitală va fi mai prosperă. Să-l aclamăm într-un singur glas pe Ptolemeu!

Scurtul discurs al lui Pothinus provocă entuziasm; scăpaţi de impopulara Cleopatra, locuitorii Alexandriei salutară venirea la putere a copilului încoronat, care se ridică în picioare, apreciind înflăcărarea mulţimii.

*

Ptolemeu era în culmea fericirii.

— Sunt rege, sunt rege! Să mi se aducă prăjituri!

— Calmaţi-vă, Maiestate, îi recomandă Teodot, scoţându-i coroana dublă de pe cap, nu vă lăsaţi îmbătat de aceste aclamaţii.

Băiatul se rostogoli pe marmura palatului său, apoi se ridică şi începu să sară.

— Supune-te ordinelor mele!

Austerul preceptor îşi apucă elevul de încheieturi.

— Vă repet: calmaţi-vă.

— N-ai auzit mulţimea? Eu sunt cel care guvernează!

— Deocamdată, veţi lua masa de seară şi veţi merge la culcare.

Băiatul se bosumflă.

— N-o să mai mănânc decât prăjituri.

— Gata cu mofturile! Funcţia voastră presupune un minimum de demnitate.

Jignit, copilul se eliberă din strânsoare.

— Într-o zi, am să te ucid!

— Până atunci, la masă! Cântăreţii din liră vă vor calma nervii cu muzica lor.

Ptolemeu ridică din umeri; fiindcă era lihnit de foame, se supuse exigenţelor preceptorului său.

*

Niciunul dintre curteni n-ar fi lipsit de la consiliul de regenţă prezidat de Pothinus; sigur, capitala dădea crezare declaraţiilor oficiale, dar oare reflectau ele adevărul? Pe demnitarii care aveau sarcina să-l pună în aplicare politica, şeful guvernului nu putea să-i mintă.

Un sexagenar cu bărbie triplă puse întrebarea de care era obsedată întreaga curte:

— Unde se află Cleopatra?

— Ni s-a semnalat prezenţa ei la Hermonthis, în Egiptul de Sus, răspunse Pothinus.

— A fost arestată?

— Încă nu.

— Aşadar, rămâne periculoasă!

— Nu este decât o fugară, însoţită de o cohortă jalnică de soldaţi disperaţi care nu vor întârzia s-o abandoneze. Consideraţi-o ca şi moartă.

— Ne-ar plăcea să-i vedem cadavrul la Alexandria.

— O vor devora vulturii, promise Pothinus; să uităm de vrăjitoarea asta şi să ne preocupăm de consolidarea puterii lui Ptolemeu. Generalul Achillas va menţine ordinea. Eu însumi împreună cu Teodot vom reda prosperitatea frumoasei noastre cetăţi fără să ne atingem de privilegiile notabililor credincioşi ai suveranului nostru şi fervenţi susţinători ai politicii noastre.

Adunarea răsuflă uşurată.

— Şi romanii? întrebă îngrijorat un înalt funcţionar.

— Doi generali, Cezar şi Pompei, se luptă între ei pe viaţă şi pe moarte. Să aşteptăm rezultatul şi apoi îl vom felicita pe învingător.

— Şi dacă încearcă să ne invadeze?

— Roma are probleme prea grave ca să trimită o armată împotriva noastră. Cetatea asta măreaţă trebuie să evite mai întâi războiul civil şi foametea. Staţi liniştiţi, prieteni: odată ce Cleopatra a dispărut, viaţa îşi reia cursul normal.

Teodot rămase tăcut şi, la ieşirea din acest important consiliu, se întreţinu între patru ochi cu eunucul.

— Declaraţiile tale i-au încântat pe prostănacii ăştia, recunoscu el. Iar noi avem mână liberă.

— Tu continuă să-l ţii în frâu pe băieţaşul ăsta răsfăţat şi mai ales ai grijă să nu-şi bage nasul în treburile noastre!

— Care sunt adevăratele veşti cu privire la Cleopatra? îl întrebă preceptorul.

— Un regiment teban a fost cât pe ce s-o prindă la Hermonthis, dar a reuşit să fugă împreună cu o mână de partizani. Deşertul nu le va da nici cea mai mică şansă de supravieţuire.

— Eşti convins de asta?

— Soldaţii noştri sunt categorici.

Teodot păru uşurat.

— Mai rămâne un pericol deloc de neglijat: Arsinoe, sora mai mică a Cleopatrei. Ambiţioasa asta are obiceiul supărător de a pune multe întrebări.

— Îmi iau eu sarcina să-i răspund, îl asigură Pothinus. Să stăm cu ochii pe ea şi s-o izolăm cât putem de mult. Dacă va deveni prea insistentă, generalul Achillas o să-i închidă pliscul.

Satisfăcuţi de ei înşişi, cei doi prieteni îşi oferiră un

prânz copios.

10

Fără Vânt de Miazănoapte, care trecuse în fruntea caravanei, şi fără Unchiaş, care hotăra haltele şi orele de odihnă, Cleopatra şi partizanii ei n-ar fi reuşit să traverseze deşertul care separa provincia Teba de un mic port de la Marea Roşie. Pe lângă faptul că suportaseră arşiţa, furtunile de nisip, purecii şi alte insecte, fuseseră nevoiţi să evite mai multe patrule de poliţie însărcinate cu prinderea fugarilor. Din fericire, nimeni nu fusese victima vreunei muşcături de şarpe sau a vreunei ciupituri de scorpion, iar magul Hermes n-avusese de îngrijit decât boli uşoare.

Călătoria aceasta aspră întărise legăturile dintre membrii micuţei trupe şi cu toţii admirau curajul Cleopatrei, apropiată de oamenii ei, liniştitoare şi cu multă stăpânire de sine. Cea mai încercată era servitoarea Charmion, care se revigorase la vederea mării; se gândea neîncetat la Alexandria ei natală şi la confortul palatului. Apollodor se îndoia de fericitul deznodământ al acestei aventuri nebuneşti, dar rămânea neclintit în credinţa lui faţă de regină, pe care ar fi urmat-o până la capătul pământului.

Noaptea, Cleopatra observa cerul înstelat şi îi tot punea întrebări lui Hermes, care accepta să o înveţe astrologia vechilor egipteni, contribuind la completarea şi aprofundarea cunoştinţelor dobândite de tânăra femeie în timpul numeroaselor ore de studiu petrecute în Biblioteca din Alexandria. Savanţii greci nu minţiseră afirmând că învăţaseră totul de la înţelepţii Egiptului faraonic, iar suverana descoperea o moştenire fabuloasă de care se simţea responsabilă.

— Lucrul cel mai important, constată Unchiaşul, îndreptându-se spre micuţul port, este să nu suferi de sete; roşul ăsta uşor gălbui ţi-o potoleşte mai bine ca apa.

— Şi totuşi cunoşteai toate puţurile, îi aminti Cleopatra.

— Greul abia acum începe: trebuie să-l convingem pe proprietarul unei corăbii să v-o vândă.

Două vase erau ancorate la ţărm şi vreo treizeci de meşteri forfoteau pe ele, în timp ce nişte marinari jucau zaruri. Mic de statură şi bărbos, cu mâinile în şold, patronul şantierului naval îi apostrofa pe noii veniţi.

— Ia te uită, Unchiaşul! Nu te-am mai văzut de mult... Şi frumuseţea asta, cine-i?

— Regina Egiptului.

Bărbosul izbucni în râs.

— Da, iar eu sunt noul Ptolemeu!

— Oricum ar fi, zise Unchiaşul, înclină-te şi manifestă-ţi respectul faţă de suverana ta.

Şefului de şantier îi pieri veselia.

— Glumele tale nu mă amuză! Ce vrei?

— Regina noastră doreşte să cumpere o corabie.

— Îmi pare rău, e imposibil! Aparţin armatei şi nu sunt de vânzare.

— S-ar putea aranja...

— Nu se poate. Nu vreau să am necazuri.

— Rişti totuşi să ai, îl compătimi Unchiaşul. Avem neapărată nevoie de corabia asta.

— Nu insista, frate; altfel, ai s-o păţeşti.

— Ar fi o prostie să ne omorâm între noi. Dar, dacă nu ne dai de ales...

Hermes se apropie şi îl fixă cu privirea pe bărbos.

— Minţi.

Impresionat, bărbatul se dădu înapoi.

— Nu, eu...

— Una din corăbiile ancorate nu aparţine armatei. Tu şi banda ta de piraţi aţi capturat-o în largul mării şi i-aţi ucis pe cei aflaţi pe ea, negustori de lemn preţios.

Pe bărbos îl trecură toate năduşelile.

— Ne oferim să te despăgubim şi să nu te denunţăm forţelor de ordine aici prezente. Ai noroc, mult noroc, dar o să dai socoteală pentru crimele tale în faţa tribunalului zeilor.

— Soldaţii or să vă aresteze şi…

— Soldaţii vor continua să se odihnească dacă le spui că suntem nişte cumpărători excelenţi şi nişte negustori cumsecade. Hai, grăbeşte-te să-i explici şefului tău şi fii convingător.

Neavând încotro, şeful şantierului se grăbi să se supună.

În timp ce el discuta cu gradatul, Unchiaşul şi Apollodor grăbiră operaţiunile: se descărcară asinii şi cămilele şi se transportară pe corabie bogăţiile şi proviziile de hrană fără a se mai pierde nicio clipă.

Cleopatra ştia să aprecieze robusteţea unei nave, iar aceea avea să reziste în larg.

Între şeful detaşamentului şi bărbos, conversaţia se încingea. Explicaţiile meşterului nu-l mulţumeau pe interlocutorul său.

Hermes interveni.

— Contractul va fi modificat, anunţă el, şi vânzătorul nu va avea de ce să se plângă.

— Cine eşti tu, întrebă militarul enervat, şi cine este femeia aceasta care…

— Linişteşte-te, prietene, îi ceru magul, şi gândeşte-te la minunatele grădini ale Alexandriei. Aerul este înmiresmat, iar tu moţăi la umbra unui sicomor, o slujnică te serveşte cu bere rece, o alta îţi masează gâtul. Somnul te fură, uiţi de griji şi adormi, adormi…

Gradatul încercă să reziste, dar pleoapele i se lăsară în jos, muşchii i se destinseră şi el se lungi pe-o rână. Magul îl cufundă într-o toropeală adâncă, în timp ce minuscula armată a Cleopatrei termina de încărcat corabia, sub privirea nepăsătoare a soldaţilor duşmani

care, neprimind niciun ordin, continuau să bea şi să joace zaruri.

Deja se înălţau pânzele şi se ridica ancora. Corabia părăsi portul şi ajunse în largul mării, împinsă de o briză puternică. Vânt de Miazănoapte fu mulţumit de culcuşul lui de paie şi de masa compusă din fructe şi castraveţi. Uşurat, Unchiaşul destupă un urcior de vin alb.

Stând la proră, Cleopatra contempla orizontul.

Sigur, scăpase de ucigaşii trimişi de Ptolemeu şi de şleahta lui, dar cum se va termina această nouă călătorie? Numărul mic al partizanilor ei nu-i permitea să se gândească la o contraofensivă, iar ştiinţa lui Hermes, oricât de puternică ar fi ea, nu va fi suficientă pentru a-i aduce victoria.

Dar fiecare zi cu necazul ei; mâine, speranţa avea să renască.

11

Un cer albastru, vânturi prielnice, o mare calmă… Traversarea fusese rapidă şi liniştită. Când veni timpul să acosteze, Unchiaşul se arătă îngrijorat.

— Locul este periculos, îi preveni el. Am mai fost prin partea asta când eram tânăr şi se lăsa mereu cu mardeală. Vom încerca să trecem pe la est de Pelusium, evitând în acelaşi timp patrulele egiptene şi pe blestemaţii ăia de vânători ai nisipurilor care obişnuiesc să atace caravanele şi nu ezită să-i omoare pe negustori.

— Există suficiente puţuri? întrebă cu îngrijorare Charmion, dezolată că trebuia să lase corabia pe care se bucurase de o odihna binefăcătoare.

— Va trebui să ne arătăm cumpătaţi şi să nu ne deplasăm la orele când dogoreşte soarele. În caz de pericol, Vânt de Miazănoapte ne va avertiza.

Mica trupă abandonă vasul şi ajunse într-o tabără de proprietari de cămile. După o lungă discuţie, Unchiaşul reuşi să cumpere vreo zece animale la un preţ convenabil.

Negocie şi tăcerea vânzătorilor, care nu doreau să atragă atenţia autorităţilor egiptene. Încotro ne conduci? îl întrebă Cleopatra.

1 Golful Suez. (n.a.)

— La hotarele Palestinei. Regiunea este plină de mercenari şi de dezertori romani care detestă regimul din Alexandria. Fie îi înrolaţi, fie or să vă taie beregata. Încă aveţi timp să renunţaţi şi să căutaţi un adăpost sigur.

— La drum.

*

Înaintarea fu lentă şi dificilă. De mai multe ori pe zi, măgarul ciulea urechile şi refuza să meargă mai departe. Imediat, Unchiaşul punea cămilele să se ghemuiască, iar soldaţii Cleopatrei se aranjau în aşa fel încât să respingă agresorii. În mai multe rânduri, santinelele zăriră în depărtare poliţişti ai deşertului sau beduini care îi căutau; datorită protecţiei magice a lui Hermes, orice înfruntare fusese evitată.

În apropierea cetăţii Ascalon, Charmion remarcă extenuarea Cleopatrei şi îl alertă pe Hermes, care era ocupat cu cititul în stele. El se duse la regină, care stătea întinsă pe o rogojină, la adăpostul unui cort.

Tânăra femeie respira cu greutate.

— Ţi-ai supraestimat forţele, zise magul. N-ar fi timpul să ne întoarcem din drum?

— E doar o răceală din cauza frigului de peste noapte! Poţi să mă vindeci?

— Eşti în continuare hotărâtă să recrutezi noi partizani şi să te războieşti cu propriul frate?

— Acesta este destinul meu.

Hermes scoase din buzunarul tunicii o piatră neagră şi o puse pe pieptul reginei.

— Acest talisman provine din piatra divină, creată în timpul celebrării Misterelor lui Osiris, explică el. Dacă reuşeşti să ajungi la putere, nu le neglija. Toţi faraonii au

fost iniţiaţi în aceste ritualuri, căci este imposibil să domneşti cu dreptate fără să cunoşti secretele morţii şi ale vieţii. Vei avea o noapte liniştită şi până mâine te vei însănătoşi.

*

O rază de lumină o trezi pe Cleopatra. Nu mai simţea nicio durere şi se sculă cu vioiciune. Ridicând pânza de la intrarea în cort, admiră răsăritul soarelui.

Charmion dădu fuga la ea.

— Maiestate! V-aţi însănătoşit?

— Ziua aceasta se anunţă minunată, o să cucerim cetatea Ascalon.

Slujitoarea se gândi că-i sosise ceasul de pe urmă; în pofida hotărârii şi a curajului său, micuţa trupă era incapabilă să cucerească cetatea, plină cu războinici încercaţi.

— Maiestate… Nu e mai bine să privim realitatea în faţă?

— Bineînţeles, Charmion! Contemplă cetatea asta: în curând, va fi la picioarele noastre.

Cleopatra îşi chemă soldaţii; imediat ce se adunară, le ţinu o cuvântare:

— M-aţi urmat cu preţul vieţii până aici, iar încrederea voastră mă onorează; suntem puţini, dar atât de uniţi, încât nicio încercare nu ni se pare de netrecut. Conspiratorii au încercat să mă asasineze, dar au eşuat. Astăzi, mă cred înfrântă, dar se înşală! Datorită vouă, credincioşii mei locotenenţi, îmi voi redobândi tronul care mi-a fost furat. Împreună, vom triumfa! Şi prima etapă a victoriei noastre este Ascalon.

Vocea Cleopatrei era fermecătoare. Oricât de iluzorii erau promisiunile ei, vitejii voiau să le dea crezare şi o aclamară.

*

Namila care ieşi din cetate era un dezertor roman,

evadat din închisoarea Alexandriei. Se impusese ca şeful unei garnizoane formate din foşti combatanţi de origini foarte diferite, ce profitau de laşitatea unor civili, gata să le satisfacă cele mai neînsemnate dorinţe.

Romanul era beat când se dăduse alarma: nişte străini se prezentaseră la poarta oraşului său! Se trezise brusc din beţie şi se îmbrăcase în grabă ca să înfrunte personal eventualul duşman.

Cohorta jalnică îl uimi; în mod clar, nu era niciun pericol.

— Cine-i comandantul vostru? întrebă el.

Cleopatra ieşi din rând.

— O femeie, murmură romanul uluit.

— Sunt regina Egiptului. Alătură-te cauzei mele şi vei cunoaşte gloria.

Matahala scutură din cap şi scuipă.

— Baţi câmpii, femeie! O bătaie zdravănă o să-ţi bage minţile în cap.

Cu pumnul ridicat, fanfaronul o ameninţă pe nesăbuită. Cleopatra nu se dădu înapoi.

Un ibis negru cu capul alb zbură pe deasupra agresorului, învăluindu-l într-o umbră glacială. Romanul se răsuci, încercând zadarnic să scape de acel giulgiu, sub privirea indiferentă a lui Hermes. Pasărea lui Thot, zeul cuvintelor sacre şi al cunoaşterii, îşi îndeplinise misiunea, eliberând drumul celei care visa să restabilească instituţia faraonică.

Mercenari şi civili ieşiră din Ascalon şi se înclinară în faţa Cleopatrei, călcând în picioare cadavrul tiranului lor.

12

Vulturii ciuguleau leşurile, mirosuri îngrozitoare veneau de pe câmpul de luptă de la Pharsalos, în nordul Greciei, în acea zi de 9 august, anul 48 î.Hr. Trupuri decapitate, spintecate, membre împrăştiate, pământ îmbibat de sânge, căldură copleşitoare… în vârful unei

coline acoperite cu pietriş, *imperatorul* Iulius Cezar contempla sinistrul spectacol al triumfului său.

În ciuda inferiorităţii numerice, Legiunea a X-a, experimentată şi disciplinată, zdrobise armata risipită a lui Pompei. De data asta, după o luptă care păruse interminabilă, victoria era totala şi definitivă.

Cu faţa suptă, cu fruntea brăzdată de riduri şi încadrată de nişte urechi mari, cu nasul coroiat, buzele subţiri şi bine decupate, cu bărbia proeminentă, robust, Cezar se născuse în 12 iulie, anul 100 î.Hr., şi se considera descendent al zeiţei Venus şi al eroului Enea; nu i se spunea noul Romulus, legendarul fondator al Romei?

Beneficiind de o educaţie excelentă, jurist şi filosof, vorbind greaca la fel de bine ca latina cizelată, Cezar cunoscuse o carieră remarcabilă. Tribun militar, consul, proconsul şi chiar *Pontifex Maximus,* adică autoritate religioasă supremă, devenise un general de o eficacitate extraordinară. Învingător în războiul cu galii, se lovise de fostul său aliat, Pompei cel Mare, cuceritorul imperiului oriental al Romei, copleşit cu onoruri de către Senat în anul 61 î.Hr.

Triumviratul format de Cezar, Pompei şi Crassus, care aduna laolaltă toate puterile, fusese distrus. Moartea lui Crassus îi lăsase faţă în faţă pe Cezar şi Pompei, ireconciliabili. Numit consul unic în 52 î.Hr., acesta din urmă spera să se debaraseze de rivalul său, îndepărtat de Roma. Numai că Cezar trecuse Rubiconul, pe răspunderea lui, în anul 49 î.Hr. Şi hotărâse să înfrunte trupele senatoriale comandate de Pompei.

Şi iată că această luptă fratricidă şi nemiloasă lua sfârşit aici, la Pharsalos. Deplasând conflictul în Orient, Pompei crezuse că-l epuizează pe Cezar. Capcana pe care i-o întinsese în Balcani eşuase, dar cea din Grecia părea inevitabilă.

Primele ceasuri ale bătăliei îl dăduseră învingător pe

Pompei. Şi, într-adevăr, fără inteligenţa tactică a lui Cezar şi fără curajul oamenilor săi, înfrângerea ar fi fost clară.

Fiu de libert, Rufin, locotenentul generalului victorios, se apropie de stăpânul căruia îi încredinţase viaţa. Cu faţa brăzdată de riduri, lat în spate, cu pieptul plin de cicatrici şi buza de sus spintecată, Rufin era la capătul puterilor.

— Orice rezistenţă a încetat, declară el. N-am văzut niciodată atâţia morţi şi răniţi. Cei mai mulţi nu vor supravieţui.

— Pierderile noastre?

— Sunt importante, dar vă rămâne o armată capabilă să lupte. Fără manevra pe care aţi făcut-o în ultimul moment, am fi fost masacraţi. Erau numeroşi, atât de numeroşi…

— Pompei?

— Îi căutăm trupul.

— De-abia aştept să-l văd. Să fie adunate armele.

Trecând peste oboseala sa, Rufin execută ordinul.

Pompei comisese o greşeală fatală: angajase prea mulţi străini şi mercenari, formând o armată greu de comandat. Cezar prefera mobilitatea şi rigoarea combatanţilor căliţi, care reacţionau cu promptitudine. Oamenii săi îl venerau, ştiind că îi ducea mereu la victorie.

Cât drum străbătuse de când plecase din Galia, câte bătălii, câte cuceriri! Cât de aspră era calea ce ducea la puterea supremă.

Presărată cu piedici, cadavre şi suferinţe, ea presupunea tenacitate şi luciditate. Cezar se îndoise, ba chiar ezitase, dar nu dăduse înapoi. Dincolo de persoana lui, gloria Romei trebuia să continue să strălucească, dar nişte fiinţe corupte precum Pompei o ameninţau. De ce se înverşunase să lupte, în loc să recunoască superioritatea adversarului său şi să evite astfel un conflict îndelungat şi sângeros?

Căldura verii greceşti era copleşitoare. Cezar îşi păstră totuşi pe el mantia purpurie de general-comandant, vizibilă de departe şi liniştitoare. Legionarii îi apreciau curajul şi ştiau că el îi admira. Spre deosebire de majoritatea nobililor, învingătorul de la Pharsalos nu dispreţuia poporul şi se arăta uneori de o surprinzătoare generozitate faţă de oamenii de rând.

Rufin apăru din nou, cu o figură gravă.

— Vreo veste proastă? întrebă Cezar.

— Pompei a fugit.

— Cum?

— La bordul ultimei lui corăbii, cu ajutorul unui mic grup de supravieţuitori. După declaraţiile unor martori, ar fi teafăr.

— În acest caz, războiul nu s-a sfârşit.

Rufin se temuse c-o să audă asta.

— Oamenii noştri sunt epuizaţi, recunoscu Cezar, dar n-am dreptul să le fur triumful.

— Pompei n-a devenit inofensiv?

— Deschide ochii, Rufin, Pompei n-are decât un singur gând: să ridice o nouă armată şi să pornească din nou la luptă. Noi o să-l urmărim, o să-l prindem şi o să-l împiedicăm să facă rău. Îl voi duce la Roma, unde va fi judecat pentru că şi-a trădat patria. Flota să se pregătească de drum.

— Nu e mai urgent să ne îngrijim răniţii?

Cezar se uită la Rufin care se aştepta la o mustrare severă.

— Ai dreptate. Pompei şi-a asigurat puţin avans, dar îl vom ajunge din urmă. Imediat ce sanitarii îşi termină treaba, pornim pe mare.

Locotenentul se grăbi să transmită ordinele. Cât despre Cezar, el se închise în cabina vasului amiral ca să studieze harta Mediteranei şi să prevadă traseul lui Pompei, care avea două priorităţi inseparabile: să fie în

siguranţă şi să găsească un aliat capabil să-i furnizeze trupe.

După o matură chibzuinţă, o destinaţie îi apăru ca privilegiată: Egiptul. Nu era Pompei executorul testamentar al răposatului Ptolemeu al XII-lea, căruia îi succedaseră la tron un băiat şi o fată? Armata egipteană nu era deloc neglijabilă, iar el avea să se impună cu uşurinţă în fruntea ei.

Nu, războiul nu se sfârşise.

13

Deşi nu era dintre cele mai bune, vinul din Ascalon măcar îi potolea setea Unchiaşului. Având în vedere căldura copleşitoare, acesta îşi petrecea zilele la umbră, îşi oferea sieste lungi şi dormea pe terasa modestei locuinţe care îi fusese repartizată. În apropiere, Vânt de Miazănoapte beneficia de un ţarc cu acoperiş din frunze de palmier şi de hrană suficientă.

Unchiaşul aprecia această perioadă de odihnă, deşi nu avea încredere în populaţia pestriţă şi în numărul mare de mercenari cu o morală îndoielnică. Aici, totul se negocia, iar viaţa nu avea prea mare valoare; liniştea aparentă ascundea o violenţă gata să explodeze.

Miracolul ibisului îi impresionase pe diferiţii şefi de clanuri care, pentru moment, o respectau pe Cleopatra şi nu îndrăzneau să se ia de oamenii ei. Prezenţa magului Hermes, de puterile căruia se temeau, era o protecţie deloc neglijabilă, dar oare avea să fie durabilă?

Notabilii oraşului cârteau împotriva acestei suverane decăzute; care îi erau intenţiile, cât timp avea de gând să rămână în Ascalon, nu cumva risca să atragă furia lui Ptolemeu?

Această aventură nebunească nu putea să se sfârşească decât rău, aşa că Unchiaşul se pregătea s-o ia din loc.

*

Bine fortificat, oraşul maritim Ascalon se bucura de o prosperitate sigură şi de oarecare independenţă; primarul ei, un negustor de ulei, tolera diverse negoţuri clandestine, cu condiţia să primească nişte compensaţii. Plătindu-i gras pe cei care-i asigurau securitatea, trăia într-o vilă luxoasă unde o instalase pe Cleopatra împreună cu şambelanul şi servitoarea ei.

În loc să se odihnească, regina îi primea pe locuitorii din Ascalon, sirieni, palestinieni, dezertori romani, sclavi fugiţi, şi îi surprindea vorbindu-le în limba lor. Zi după zi, popularitatea ei creştea fără încetare, iar primarul începea să fie pus în umbră.

Regina îl pofti la cină şi, cu vocea ei seducătoare, îl invită să se aşeze cu faţa spre mare.

— Nu cumva eşti supărat?

— Maiestate…

— Îţi mulţumesc pentru primirea ta şi doresc ca nicio umbră să nu ne tulbure relaţiile excelente; aşadar, fii sincer.

Obişnuit să vorbească pe ocolite, stăpânul Ascalonului nu reuşi să reziste farmecului ciudat al tinerei femei.

— Prezenţa Maiestăţii Voastre riscă să devină… periculoasă.

— Sunt conştientă de asta.

Primarul nu se aştepta la un răspuns atât de încurajator.

— Şederea Maiestăţii Voastre aici… va lua sfârşit?

— Ar fi o soluţie, într-adevăr, dar am alt plan.

Fruntea edilului se încreţi. Temându-se să nu i se fi uscat gâtlejul, Apollodor îi oferi o cupă de vin tare.

— Îi deteşti pe Ptolemeu şi clica lui, preciză Cleopatra. Mi-au uzurpat tronul şi mâine vor ataca cetăţi autonome ca a ta. Să te crezi la adăpost ar fi o iluzie mortală, căci prădătorii din Alexandria suferă de o

nepotolită sete de bogăţii. Ascalon este o pradă atât de tentantă, încât nu va întârzia să le trezească pofta.

Argumentele reginei îl tulburară pe primar. Tot ceea ce clădise cu răbdare avea să se năruie într-o clipă?

— Aţi avea o soluţie pentru a evita acest dezastru, Maiestate?

Cleopatra gustă nişte boabe de strugure.

— Cred că da, dar am neapărată nevoie de ajutorul tău.

— Ce anume aşteptaţi de la mine?

— Îţi administrezi cetatea într-un mod remarcabil, împiedicându-i pe şefii de clan să intre în conflict unii cu alţii şi făcând să domnească ordinea graţie trupelor de miliţie formate din cetăţeni care au şi ei un avantaj din asta. Forţele acestea, la care se adaugă mercenarii şi soldaţii fugiţi care pribegesc prin regiune, ar putea forma o armată.

— O armată… La ce ar servi ea?

— La recucerirea Alexandriei.

— Şi… şi cine ar comanda-o?

— Eu, Cleopatra.

— Maiestate, dumneavoastră sunteţi…

— O femeie şi suverana acestei ţări. Fii convins, nu există alia soluţie. Clica lui Ptolemeu crede că sunt moartă sau că nu mai reprezint o ameninţare. Nu şi-ar imagina că mă întorc în fruntea unor luptători valoroşi, capabili să strivească trupele lui Achillas.

Privirea primarului se întunecă.

— Achillas… Ăstuia mi-ar plăcea să-i văd cadavrul arzând! Şi nu sunt singurul. E mincinos, hoţ, tâlhar… Nu merită să trăiască!

— El primise sarcina să mă asasineze, îi dezvălui regina. Acum, se poate ocupa liniştit de treburile murdare ale lui Ptolemeu. Dacă-l lăsăm să acţioneze în continuare, înseamnă că ne condamnăm, şi eu, şi tu, la dispariţie.

Primarul era aproape convins, dar mai rămânea un obstacol major.

— Soldaţii care ar forma armata dumneavoastră ar veni din orizonturi foarte diferite, dar ar avea un singur scop: să câştige cât mai mulţi bani. Dispuneţi de fondurile necesare?

— N-am plecat din Alexandria cu mâinile goale şi le voi asigura o soldă frumoasă.

— Cât timp, Maiestate?

— Cât va fi nevoie. Războiul acesta va fi neaşteptat şi scurt. Trebuie să intervenim repede, înainte ca Achillas să lanseze un asalt asupra oraşului tău.

— Cum să vă ajut?

— Îi vom primi pe şefii clanurilor şi pe ofiţeri, mai întâi separat, apoi împreună. Va trebui să obţinem adeziunea lor, să le cerem supunere şi să le dictăm condiţiile noastre.

— Şi dacă ne vom lovi de refuzuri?

— Nu va fi cazul, promise Cleopatra zâmbitoare. Armata aceasta de eliberare va vedea lumina zilei, iar eu îmi voi recăpăta tronul şi îi voi răsplăti pe aliaţii mei. Bogăţia ta de azi nu e nimic pe lângă cea de mâine.

14

Înconjurat de notabilii cetăţii, pe care Cleopatra îi copleşise cu aur şi bijuterii, primarul din Ascalon ţinuse să-şi onoreze oaspetele punând să fie bătută o monedă cu efigia lui; oficial, fosta regină din Alexandria era mulţumită de soarta ei şi avea să-şi petreacă restul zilelor în mica cetate fortificată, lenevind la ţărmul mării.

Servitoarei Charmion îi revenise zâmbetul pe buze; după îngrozitoarea călătorie prin deşert, putea din nou să pregătească băi parfumate pentru regină, s-o coafeze, s-o machieze şi s-o îmbrace cu rochii delicate aduse din Alexandria. Cât despre şambelanul Apollodor, acesta alegea cele mai bune produse din regiune şi avea grijă să

guste bucatele pe care le servea la masa Cleopatrei care îi încânta cu inteligenţa ei, cu replicile prompte şi cu simţul umorului chiar şi pe cei mai ursuzi.

În câteva săptămâni, regina cucerise inimile; fiindcă se mulţumea cu o viaţă de trândăvie, nu atrăgea nici cel mai mic pericol asupra Ascalonului. Această comedie ascundea o realitate foarte diferită; mulţumită ajutorului primarului, tânăra femeie progresase cu paşi de uriaş. În inima dulcei nopţi de vară, ea se pregătea să-i adune pe toţi viitorii ei ofiţeri pentru a pune la cale ofensiva. Unele întrevederi fuseseră dure, iar discuţiile încordate. Pentru mulţi războinici, să accepte drept comandant o femeie era un soi de ofensă adusă capacităţilor lor. Fără a ridica tonul, Cleopatra reuşise să-i convingă şi mulţi începeau să vorbească despre hanii ei de vrăjitoare.

O rază de lună îl luminã pe Hermes care, aşezat sub un palmier, scria un text lung cu o mână constantă şi uşoară. Regina coborî de pe terasa ei şi se duse la el, în grădină.

— Sper că nu te deranjez; a trecut mult timp de când n-am mai vorbit.

— Credeam că nu-ţi stă mintea decât la război.

— Şi aş greşi?

— Eşti pregătită să vezi sângele curgând, să auzi urletele luptătorilor şi horcăielile răniţilor, să-i aduni pe fugari şi să fii trădată?

— Dacă acesta este preţul care trebuie plătit ca să-mi recâştig tronul şi să guvernez Cele Două Ţări, urmând drumul adevăraţilor mei strămoşi, cei care le-au modelat de-a lungul a mii de ani, sunt gata.

— Mai trebuie să-ţi stăpâneşti haita de mercenari.

— Noaptea asta va fi decisivă; astrele nu sunt favorabile?

Hermes contemplă cerul înstelat.

— Vei şti să te arăţi răbdătoare şi să aştepţi un

eveniment care nu depinde de voinţa ta?

Întrebarea o puse în încurcătură pe tânăra femeie.

— Am cu ce să-mi plătesc trupele timp de câteva săptămâni… Zilele îmi sunt numărate, trebuie să lovesc repede şi puternic.

— Nicio fiinţă omenească nu este superioară legii celeste, Cleopatra. Dacă o uiţi, înseamnă să te condamni la eşec.

— Răbdarea, hazardul… Sunt luxuri pe care nu mi le pot permite!

— Cine ţi-a pomenit de hazard? E vorba de nişte forţe care se dezlănţuie şi se pun în mişcare fără să-ţi dai seama; trebuie să ştii să le percepi, ca să eviţi un dezastru.

— Mai bine un dezastru decât lipsa acţiunii!

— Când vei înfrunta primul mare obstacol, să nu uiţi vorbele mele.

Tânăra femeie îşi muşcă buzele.

— Ce scrii acolo, Hermes?

— Continui învăţătura strămoşilor astfel încât să le fie păstrată înţelepciunea; nu suntem decât lut şi paie, principiul creator clădeşte şi distruge în fiecare clipă şi numai opera lui misterioasă contează. Îţi vei deschide ochii şi urechile, vei şti s-o vezi şi s-o auzi?

Şefii de dan şi militarii soseau la palat.

— Dacă ies victorioasă, mă vei ajuta?

Hermes se mulţumi cu o privire conciliantă. Îmbărbătată, regina se duse în sala de audienţe, unde Apollodor umplea cu vin cupele a vreo treizeci de bărbaţi care răspunseseră la invitaţia suveranei.

Apariţia ei impuse tăcerea. Până şi oştenii încercaţi, mândri de bărbăţia lor, erau uimiţi de faptul că această Cleopatra dispunea de o autoritate naturală.

Un roşcovan cu nişte bicepşi enormi se făcu purtătorul de cuvânt al camarazilor săi de arme.

— Înainte de a ne îmbăta, să discutăm lucruri

serioase! Suntem războinici, nu diplomaţi; iar tu, o regină, vrei să fii în fruntea unei armate în care noi vom fi ofiţeri!

— Într-adevăr.

— Şi armata asta, care va fi scopul ei?

— Cucerirea Alexandriei.

Această scurtă declaraţie provocă stupefacţia generală.

— Imposibil, zise roşcovanul, trupele egiptene ne vor face una cu pământul!

— Aşa slab va fi braţul tău? Eu cunosc trupele astea! în faţa unor adversari hotărâţi, nu vor rezista mult timp.

Un bărbos impozant se ridică în picioare.

— În timp ce noi ne vom lupta, tu vei rămâne aici, în Ascalon. Cine va da ordinele?

— Aţi înţeles greşit; eu voi fi în fruntea voastră, nimeni altcineva! Corupţii din Alexandria mă vor vedea, iar prezenţa mea va late să le îngheţe sângele în vine. Pericolul nu mă sperie; chiar dacă moartea mă ameninţă, nu voi da bir cu fugiţii.

Hotărârea reginei subjugă asistenţa. La promisiunea unei solde nesperat de mare se adăuga admiraţia reală faţă de o conducătoare a bărbaţilor.

— Este inutil să vă faceţi iluzii, adăugă Cleopatra; pierderile noastre vor fi importante. Dar învingătorilor, celor favorizaţi de zei, le promit cinstire şi avere.

— Riscurile sunt enorme, se tângui roşcovanul.

— Dacă ţi-a intrat frica-n oase, pleacă. N-o să-mi pară rău după tine.

Vexat, contestatarul preferă să tacă.

— O întrebare esenţială se pune, continuă suverana: vitejii voştri au suficient armament?

— Nu este mai prejos decât cel al duşmanului, îşi dădu cu părerea bărbosul. Îmi fac griji mai mult în privinţa raţiilor de mâncare.

— Şambelanul meu va asigura intendenţa, iar armata

nu va avea motiv să se plângă. Alte pretenţii?

Nimeni nu mai luă cuvântul.

— La viitoarea lună plină, hotărî Cleopatra, vom pleca spre Alexandria.

15

În pofida lipsei de atenţie a lui Ptolemeu, discipolul său regal, preceptorul Teodot se simţea dator să insiste.

— Maiestate, recitiţi aceste poezii de Callimah şi…

— Sunt plictisitoare. Eu vreau să devin un mare războinic. Pentru asta, trebuie să fiu puternic şi să mănânc mai mult prăjituri; după care, îi voi omorî pe toţi duşmanii mei şi toată lumea se va prosterna în faţa mea.

— Respectul nu trebuie să fie însoţit de slugărnicie şi războiul este întotdeauna cea mai proastă soluţie. Alexandria este cetatea poeţilor, a artiştilor şi a savanţilor; dacă studiaţi, veţi fi capabili să dialogaţi cu ei.

— Aşa cum făcea Cleopatra? Nu mă interesează! Uite unde a dus-o asta… Eu voi fi comandantul armatei.

Intrarea lui Pothinus îl salvă pe preceptor care avea uneori chef să renunţe la dificila lui funcţie şi să se întoarcă la Bibliotecă pentru a savura operele marilor autori. Dar Ptolemeu al XIII-lea, jignit, ar fi cerut să fie executat pentru înaltă trădare.

— Maiestatea Sa se simte bine? întrebă Pothinus.

— Mor de foame! Şi tocmai am luat o decizie: devansez ora prânzului.

Văzând figura gravă a lui Pothinus, care aducea probabil nişte veşti proaste, Teodot cedă.

În timp ce servitorii alergau să pună masa, cei doi bărbaţi se închiseră în biroul şefului guvernului, ale cărui ferestre dădeau spre port. O masă de marmură colorată era plină de misive.

— A zecea legiune a lui Cezar a învins trupele lui Pompei la Pharsalos, îi mărturisi el.

— De necrezut, se miră Teodot. Pompei nu dispunea

de o enormă superioritate numerică?

— Toţi martorii spun acelaşi lucru, faptele s-au adeverit.

— Pompei a fost ucis?

— Nu, a fugit. Şi avem o problemă! Cezar îl urmăreşte, iar Pompei caută refugiu şi nişte aliaţi capabili să-i furnizeze soldaţi.

— Altfel spus, Egiptul!

Pothinus se aşează pe un fotoliu din lemn de abanos care gemu sub greutatea lui.

— N-avem dreptul să greşim, prietene, ori îl susţinem pe Pompei, ori pe Cezar.

— Pompei nu mai are armată!

— Imediat ce va debarca, va pretinde s-o comande pe-a noastră, care e superioară celei a lui Cezar.

— Atunci, va deveni adevăratul stăpân al Egiptului!

— Nu acesta este şi scopul lui Cezar?

— Nici nu trebuie să ne mai îndoim de asta, îi recomandă Teodot; dar el, spre deosebire de Pompei, nu va avea încredere decât în propriii soldaţi.

— Cum să profităm de pe urma confruntării finale dintre aceşti doi prădători şi să ne păstrăm independenţa fără să nemulţumim Roma? Să nu uităm că Pompei este executorul testamentar al răposatului Ptolemeu al XII-lea şi că, în această calitate, consideră că are drepturi asupra noastră!

Un surâs slab animă buzele subţiri ale lui Teodot.

— Am un plan să-ţi propun.

Eruditul se exprimă cu voce scăzută, iar Pothinus fu uluit. Iată de ce avea nevoie de acest intelectual atât de complicat şi de pervers, încât reuşea să găsească soluţii la situaţiile cele mai primejdioase.

— Plan adoptat, zise tranşant stăpânul Alexandriei, în momentul în care se auzeau bătăi puternice în uşa biroului său.

Generalul Achillas intră, însoţit de un roşcovan peste măsură de musculos.

— Zdrahonul ăsta aduce informaţii stupefiante! Haide, vorbeşte!

Impresionat, mătăhălosul abia îngăimă cuvintele.

— Vin de la Ascalon… Regina Cleopatra…

— Ce, Cleopatra? se înfurie Pothinus.

— Este… este în viaţă!

— Ţi-ai pierdut minţile, zise Teodot.

— Nu, nu, a venit la Ascalon cu suita ei şi s-a instalat în casa primarului. Uitaţi, a bătut chiar şi o monedă cu efigia ei.

Roşcovanul îi dădu moneda preceptorului care o contemplă intrigat.

— O să trimit un regiment la Ascalon, decretă Pothinus. O să ne-o aducă în lanţuri. Şi dacă cetatea încearcă să opună rezistenţă, o s-o radem de pe faţa pământului.

— Prea târziu, zise roşcovanul, stârnind uimirea interlocutorilor săi.

— Ce vrei să spui? întrebă Teodot.

— Cleopatra a ridicat o armată şi se pregăteşte să cucerească Alexandria.

— Omul ăsta este nebun! exclamă Pothinus ridicându-se în picioare.

— Cleopatra este în viaţă şi a recrutat mercenari, îl asigură roşcovanul. Eu am refuzat să mă supun ei şi am preferat să vă avertizez. Femeia asta este încăpăţânată şi de temut, nu subestimaţi pericolul.

— Mărturia asta mi se pare serioasă, consideră generalul Achillas. Ar fi o gravă imprudenţă să nu luăm măsurile necesare.

— Ce propui? îl întrebă Teodot.

— Trebuie s-o împiedicăm pe Cleopatra să ajungă la Alexandria. Soldaţii mei vor respinge şleahta asta de

răzvrătiţi!

Pothinus şi Teodot se consultară din priviri.

— Bineînţeles, încuviinţă şeful guvernului. Ia câţi oameni îţi trebuie şi prinde-o pe smintita asta.

Achillas se bucura la ideea de a nimici o armată pestriţă comandată de o femeie. Îmbătată de puterea ei iluzorie, Cleopatra nu se va aştepta la o asemenea primire.

Trădând-o pe regină, roşcovanul nu se înşelase; pedepsirea acestei muieri va fi pe măsura pretenţiilor ei.

— Merit o recompensă, nu?

Ochii mici ai lui Pothinus îl fixară pe turnător.

— Fără intervenţia ta, recunoscu el, am fi fost luaţi pe nepregătite şi poate chiar zdrobiţi. Ne-ai salvat viaţa.

Relaxat, roşcovanul îşi închipuia viitorul lui în Alexandria, gătit cu haine somptuoase, în mijlocul unor femei frumoase şi docile care îl serveau cu vinuri ameţitoare şi cu mâncăruri alese.

— Ne-ai salvat viaţa, repetă Pothinus, dar cine a trădat o dată va mai trăda; mâine, ne vei vinde pe noi cui dă mai mult.

— Nu, vă înşelaţi! Jur supunere înălţimii Voastre.

— Achillas, ia-l pe netrebnicul ăsta şi taie-i beregata.

Generalul nu se lăsă rugat; demonstraţiile de cruzime nu le displăceau locuitorilor din Alexandria.

Odată acest amănunt rezolvat, Pothinus şi Teodot se găseau confruntaţi cu un grav pericol: teafără şi nevătămată, Cleopatra avea de gând să se întoarcă în capitală ca s-o recucerească. Obiectivul lor prioritar era aşadar să desfăşoare forţele necesare pentru a o putea opri.

16

Corăbiile grele ale lui Cezar porniseră pe mare în căutarea unicului vas de război al lui Pompei. Cel învins în bătălia de la Pharsalos spera să scape de nemilosul său urmăritor care voia să-l facă prizonier şi să-l ducă la Roma.

Ce umilire pentru consulul decăzut, ce triumf pentru învingătorul din războiul cu galii, a cărui putere va fi de acum înainte de netăgăduit!

Cezar îşi închipuia Senatul întreg aclamându-l şi condamnându-l pe Pompei la un exil definitiv, iar această viziune îi dădea o forţă nebănuită. După atâtea încercări şi lupte, uneori pierdute dinainte, Cezar se bucura de o nouă tinereţe. Nu continua destinul să-l favorizeze, nu i se deschidea în faţă un orizont imens?

În curând, va putea să numească acea vastă întindere de apă *mare nostrum,* Mediterana, proprietate a Romei… Cu condiţia să supună Egiptul, acest străvechi imperiu astăzi decăzut, dar care dispunea încă de o armată deloc neglijabilă. Disciplina soldaţilor romani va atenua însă inferioritatea lor numerică şi comandantul lor îi va conduce încă o dată la victorie.

— Corabie la orizont! anunţă străjerul.

— La posturile de luptă, ordonă Cezar.

Distanţa se micşoră fără întârziere şi corabia urmărită, încetând să mai lupte, îşi strânse pânzele.

Nu era Pompei.

Aliniaţi de-a lungul parapetului, marinarii ridicară braţele. Dezarmaţi, nu reprezentau niciun pericol. Neîncrezător, Cezar efectuă o manevră de încercuire, astfel încât să împiedice o eventuală capcană.

Terorizaţi, captivii se prosternară. Căpitanul lor se prezentă la proră.

— Nu pe Ucideţi, imploră el. Suntem simpli pescari!

— Adu-l la mine, îi zise Cezar lui Rufin, şi controlează-i vasul!

Individul, un mustăcios mic de statură, tremura din toate încheieturile.

— De unde vii? îl întrebă generalul.

— Din insula Cipru.

— Ai întâlnit o corabie romană?

— Făcea escală când am plecat.

— Ştii cine era la bordul ei?

— Un mare erou, Pompei! Cumpăra mărfuri şi recruta mercenari.

— În număr mare?

— Nu, n-a fost foarte convingător.

Scotocirea vasului de pescuit nu dădu niciun rezultat. Căpitanul nu ascundea niciun roman.

*

La vederea flotei lui Cezar, autorităţile cipriote se temură de o invazie şi nu manifestară nicio dorinţă de rezistenţă. Când Rufin, însoţit de vreo cincizeci de legionari, îl luă la întrebări pe stăpânul insulei, acesta îi dădu informaţiile cerute: Pompei nu dispunea decât de un număr mic de soldaţi fideli şi hotărâse să meargă în Egipt unde era sigur că va găsi sprijin şi protecţie.

Aşadar, Cezar nu se înşelase. Îndreptându-se spre Alexandria, trebuia să ajungă cât mai repede în capitala regilor Ptolemei, fără a-i lăsa lui Pompei răgazul de a-i câştiga pe egipteni de partea lui şi de a prelua comanda unei armate suficient de puternice pentru a-l respinge pe ultimul sosit.

Cum era guvernat străvechiul imperiu al faraonilor? Alungat din Alexandria de duşmanii săi, apoi întors ca un triumfător datorită soldaţilor romani, Ptolemeu al XII-lea flautistul, petrecăreţ desfrânat şi corupt, îi încredinţase lui Pompei grija de a veghea la executarea testamentului său. Clauza principală nu suferea de ambiguitate: la moartea sa, puterea trebuia să fie împărţită între tânărul său fiu, Ptolemeu al XIII-lea, şi sora lui mai mare, Cleopatra. Iscoadele romane o considerau inteligentă şi ambiţioasă; conflictul nu întârziase să izbucnească, opunându-i pe cei doi „soţi”. Dacă se va impune, tânăra femeie se va descotorosi mai devreme sau mai târziu de rivalul ei.

Cleopatra va fi aliata lui Pompei şi, chiar de la sosirea

faimosului războinic, se va pleca în faţa lui. Din nou romanii se vor baie împotriva romanilor şi, oricât de experimentaţi erau, legionarii lui Cezar riscau enorm. În pofida recentelor lui greşeli, Pompei rămânea un adversar de temut şi Cezar trebuia să lupte pe un teritoriu necunoscut şi ostil.

Rufin se apropie.

— Oamenii sunt îngrijoraţi, şopti el; unii cred că ne vom baie unul contra treizeci şi că vom fi nimiciţi.

— Este posibil, recunoscu Cezar.

— În cazul ăsta, n-ar fi mai bine să studiem situaţia în loc să atacăm?

— Singura noastră şansă este o intervenţie rapidă, foarte rapidă. Trebuie să-l capturăm pe Pompei înainte ca el să devină stăpânul Alexandriei şi comandantul armatei egiptene.

— Şi… Dacă ajungem prea târziu?

— Vom şti asta când vom fi la faţa locului, Rufin. Nu m-au protejat zeii întotdeauna?

— Cei ai egiptenilor nu sunt mai puternici decât ai noştri?

Cezar contemplă cerul, de un albastru strălucitor.

— Nu vom debarca la Alexandria, ci la Pelusium. Pompei a ordonat cu siguranţă să fie închis portul capitalei, iar flota egipteană va încerca s-o scufunde pe-a noastră.

— Să lansăm un atac pe uscat… Le-am face o surpriză frumoasă!

— Du-te şi ridică moralul oamenilor, Rufin. Această nouă bătălie, o vor câştiga. Şi Roma o să-i aclame.

Revigorat, locotenentul faimosului *imperator* se achită de sarcină.

Nu cumva Cezar se îmbăta cu propriul discurs, oare Egiptul n-avea să-i fie mormânt? Glasul raţiunii îi spunea să se întoarcă din drum, să se impună la Roma, să adune

legiuni şi să ducă un război convenţional cu Orientul cucerit de Pompei.

Dar tărâmul faraonilor îl atrăgea în mod irezistibil. Contrar oricărei logici, în ciuda prudenţei şi a simţului strategiei, Cezar simţea nevoia să meargă până la capătul acelei călătorii periculoase şi să treacă pragul necunoscutului.

Un vânt cald îi biciui faţa şi umflă pânzele navei amiral. Şi dacă el, străinul, reuşea să intre în graţiile divinităţilor străvechiului Egipt?

17

Creşterea apelor fusese normală şi superioara preoţilor şi preoteselor de la templul Dendera, din Egiptul de Sus, se pregătea să celebreze unul dintre riturile majore ale ceremoniilor de Anul Nou. Ea purta acelaşi nume, Hathor, ca şi zeiţa căreia îi era consacrat acel străvechi sanctuar ce funcţiona încă din vremurile îndepărtate ale primilor faraoni.

În vârstă de vreo şaizeci de ani, de statură mijlocie, delicată şi iute superioara era atentă la cel mai mic detaliu şi ţinea la executarea perfectă a ritualurilor; nu erau ele expresia gândirii creatoare a zeilor şi comoara inestimabilă a celor iniţiaţi în misterele zeiţei celeste?

Recent, se produsese un miracol. Ptolemeii, suveranii greci care domneau la Alexandria, se temeau să nu izbucnească revolte în sudul ţării, supus unei fiscalităţi covârşitoare. Ca să le evite, ei ofereau egiptenilor, cei mai religioşi dintre oameni, temple superbe, construite de echipe de meşteri ale căror simbrii erau asigurate de guvern. Moştenitori ai acestor cadouri inestimabile, marii preoţi şi marile preotese se angajau să liniştească populaţia, să recunoască legitimitatea suveranilor şi să plătească impozitele fără discuţii.

Vaste edificii oferite divinităţilor în schimbul păcii civile… Se ajunsese la un echilibru fragil şi Hathor nu

crezuse că o să beneficieze de el până în ziua în care administraţia din Alexandria îi acceptase cererea, totuşi extravagantă în ochii multora: să se construiască un nou templu în onoarea lui Hathor, de aceeaşi mărime ca giganticul sanctuar ridicat la Edfu întru gloria lui Horus, soţul ei divin. Horus, protector al regelui, Hathor, protectoare a reginei; împreună, formau cuplul sacru, garant al unei instituţii faraonice pe care o respectau membrii dinastiei Ptolemeu. Violarea ei ar fi provocat o revoltă populară.

Văzând că arhitectul, contramaiştrii, cioplitorii în piatră, desenatorii şi sculptorii se instalează la Dendera, marea preoteasă îşi simţise inima bătându-i mai puternic ca niciodată. Avea să asiste în timpul vieţii ei la renaşterea unui domeniu divin, protejat de ziduri înalte, dotat cu încăperi cu coloane, cu un sfânt al sfinţilor şi cu mai multe clădiri anexe.

Desigur, aceste lucrări aveau să dureze ani de zile, dar entuziasmul şi competenţa meşterilor aveau să scurteze timpul. Şi ce fericire să audă în fiecare dimineaţă cântecul uneltelor de lucru!

Cu o sănătate şubredă, superioara încerca o intensă dorinţă de a trăi şi de a asista la construirea acestui templu al lui Hathor, ridicat pe locul fostului sanctuar. Preoţii şi preotesele pregăteau masa pentru muncitori, le aduceau de băut, le îngrijeau rănile, se preocupau de igienă şi de locuinţele provizorii.

În ajunul celebrării, superioara şi arhitectul cinară împreună sub cerul liber. Vântul era blând, răspândind miresme seducătoare de flori.

— Pari nemulţumit, observă superioara.

— Vreţi să aflaţi ultimele evenimente?

Preoteasa contemplă constelaţia Orion, una dintre destinaţiile sufletelor regale. Ar fi preferat să uite de frământările omeneşti şi să nu se preocupe decât de oficiul

divin, dar soarta viitorului ei templu nu o obliga să privească realitatea în faţă?

— Sunt îngrijorătoare?

— Conform dorinţei lui Ptolemeu al XII-lea, fiul său şi fiica sa, Cleopatra, ar fi trebuit să-şi împartă puterea, dar tânăra regină a încercat să-l elimine pe fratele ei şi să conducă singură ţara. Reformele Cleopatrei au nemulţumit poporul şi sfetnicii lui Ptolemeu al XIII-lea au reuşit s-o alunge.

— Aceste tulburări pun în pericol construirea templului?

— Nu, întrucât notabilii din Alexandria doresc să continue politica de evitare a revoltelor din Sud. Ptolemeu al XIII-lea nu este decât un copil, o jucărie în mâinile eunucului Pothinus şi în cele ale lui Teodot, preceptorul său.

— Ce s-a întâmplat cu Cleopatra?

— Unii o socotesc moartă, alţii cred că îşi va lua revanşa. Oricum ar fi, viitorul templului de la Dendera nu este ameninţat. Am primit o misiune oficială şi voi continua s-o duc la îndeplinire.

— Şi dacă izbucneşte un război civil?

— Nu se va ajunge la asta. După informaţiile mele, cei din anturajul tânărului rege stăpânesc situaţia. Şeful provinciei respectă instrucţiunile din capitală, îmi plăteşte meşterii şi ţine la reuşita Im rării noastre.

— Cerul este minunat în seara asta... Hathor să ne protejeze.

*

Pe un altar, superioara aşează sceptre, un cot regal din lemn[11], vase din aur şi argint, pânzeturi, urcioare cu unguente şi buchete de flori. Înconjurată de credincioasele zeiţei Hathor, ea admiră răsăritul soarelui, învingător al

11 Etalon folosit de arhitecţii din Egiptul Antic pentru măsurarea lungimii; un cot regal avea 52,5 cm. (n. t.)

tenebrelor. Primele raze ale astrului luminară ofrandele şi revigorară obiectele rituale, dându-le energia necesară pentru a înfrunta noul an.

Superioara îşi închipuia că urcă o scară ce ducea la acoperişul unui templu mare unde, într-o capelă consacrată uniunii cu discul solar, ea avea să celebreze un rit milenar, legat de naşterea Egiptului. Avea să reînvie spiritul originilor… Nu era oare decât un vis? Şi totuşi, se asamblau pietre pline de viaţă, se înălţau ziduri, suflarea zeiţei umplea de elan inimile şi mâinile.

Marea preoteasă rosti cuvintele ancestrale: „Desăvârşit este drumul tău spre veşnicie, lumină divină; Hathor, regină a Denderei, ochi creator, deschide-ne ochii şi urechile, arată-ne cum va fi anul, aşterne drum sub picioarele noastre”.

Zeci de raze ţâşniră din discul solar şi ritualista văzu opera terminată. Timp de câteva clipe, ea trăi o fericire imposibilă. Puterea divină sălăşluia în lăcaşul ei, sărbătorile erau celebrate la timp, zilele se scurgeau în armonie.

Un simplu vis… Şi dacă totuşi construirea acestui nou templu va călăuzi gândirea unui nou suveran, dacă îl va inspira în acţiunile lui, dacă va reîntemeia o vârstă de aur? Superioara nu era responsabilă de o speranţă nebunească, sanctuarul ei nu va emana o energie capabilă să redea demnitatea poporului?

Un simplu vis… Şi dacă el devenea realitate?

18

Sirieni, palestinieni, dezertori romani, sclavi fugiţi… Când vedeai armata Cleopatrei, cum puteai să ai încredere în ea? Servitoarea Charmion detesta adunătura aceea de tâlhari şi regreta mult prea scurta şedere la Ascalon. Sperase că regina va renunţa la planurile ei nebuneşti şi că se va mulţumi cu un exil plăcut aşteptând zile mai bune, dar Cleopatra, nerăbdătoare, hotărâse să conducă ea

însăşi acea armată jalnică în asaltul asupra Alexandriei. Altfel spus, îi ducea la o moarte sigură şi nimeni n-avea să fie cruţat.

Şambelanul Apollodor nu-i mai ţinuse alt discurs Cleopatrei.

Sigur, ea reuşise să strângă mercenari şi să-i convingă că vor cuceri capitala, unde supravieţuitorii, copleşiţi de onoruri şi de bogăţii, vor duce o viaţă fastuoasă. Totuşi, regina nu putea să se mintă singură şi ştia că această expediţie avea să se termine printr-un măcel. Superioară ca număr, mai bine echipată, armata lui Ptolemeu le va veni repede de hac acestor agresori feluriţi, iar Cleopatra, în caz că supravieţuia, va fi condamnată la cele mai groaznice cazne.

Aceste sumbre perspective nu ştirbiseră hotărârea tinerei femei care se considera capabilă să învingă. În ceea ce-l priveşte, Hermes rămânea tăcut. Cât despre Unchiaş şi măgarul lui, Vânt de Miazănoapte, încărcat cu mici amfore pline cu un vin roşu acceptabil, ei rămâneau cu prudenţă în spate, ca să poată executa o manevră de retragere în caz de pericol. „Tinereţea, tinereţea”, mormăia Unchiaşul, constatând entuziasmul reginei, care prefera moartea în locul decăderii.

Niciun obstacol nu întârziase înaintarea cuceritorilor; pe drum, Cleopatra înrolase săteni atraşi de soldă. Soldaţii apreciau mâncarea şi se supuneau unei discipline relative, blestemând marşurile forţate şi pauzele de odihnă prea scurte. Totuşi, dinamismul reginei, veritabil comandant de armată, îi făcea să meargă mai departe. Ei, nişte bărbaţi duri, trebuiau să se arate la înălţimea acestei femei cu înfăţişare fragilă, mereu elegantă şi îngrijită, care le spunea vorbe încurajatoare.

— Roşcovanul care refuza să se înroleze a dispărut, îi zise Apollodor suveranei.

— Laşii nu lipsesc.

— Şi dacă v-a trădat, dezvăluindu-i lui Ptolemeu planurile pe care le aveţi?

— De ce să-mi facă un asemenea rău?

— Momeala câştigului, Maiestate; doar n-aţi devenit atât de naivă?

Cleopatra îşi stăpâni furia.

— Ce importanţă are? Trădătorul ăla o fi fost deja executat, iar noi va trebui să înfruntăm regimentele lui Ptolemeu… Doar dacă nu reuşesc să le fac să schimbe tabăra!

— Soldaţii lui Achillas îşi respectă generalul, sunt bine plătiţi.

— Nu crezi în magia mea, Apollodor?

— Hermes o va folosi pe-a lui, Maiestate?

— Mă enervezi, Sicilianule! Du-te şi pregăteşte-mi masa.

În acea ultimă săptămână din septembrie, anul 48 î.Hr., căldura nu se ostoia deloc şi haltele erau binevenite. Unchiaşul avea grijă să-şi potolească setea la intervale regulate şi, în apropierea cetăţii fortificate de la Pelusium, la est de Alexandria, începea să resimtă nervozitatea trupelor. Până atunci, înaintarea acelei armate improvizate fusese miraculoasă, dar un asemenea calm nu putea să dureze.

Nişte strigăte îl scoaseră pe Unchiaş din toropeala lui.

Un sirian şi un palestinian se luaseră la bătaie; primul avea faţa plină de sânge, al doilea şchiopăta. Soldaţii formaseră un cerc în jurul lor şi îi incitau să se omoare.

— Gata, ajunge, ordonă Apollodor.

— Vezi-ţi de treaba ta, îi ceru un dezertor roman, şi lasă-ne să ne bucurăm de spectacol.

Cu o putere neaşteptată, şambelanul îl ridică de la pământ pe dezertor şi îl aruncă la câţiva paşi. Apoi se

interpuse între bătăuşi.

— Regina are nevoie de toţi soldaţii ei.

Un sclav fugar ieşi din rând.

— Cine te crezi?

— Un sicilian care transmite ordinele generalului nostru, regina Cleopatra, şi care are grijă să fie executate.

Sclavul desluşi atâta violenţă în privirea lui Apollodor încât bătu în retragere.

— Pregătiţi-vă de plecare, ordonă şambelanul; mersul o să vă calmeze nervii.

*

Intervenţia lui Apollodor potolise spiritele şi acum fiecare se gândea mai ales cum să se protejeze de o furtună de nisip care le încetinea înaintarea. Spre satisfacţia generală, Cleopatra hotărî să se facă o haltă şi se ridicară corturile.

— Încă o zi de mers, îi zise Apollodor suveranei, şi vom zări Pelusium. Nu vă înspăimântă fortificaţiile cetăţii?

— Răposatul meu tată a greşit concentrându-şi toate forţele armate la Alexandria şi reducând garnizoana de la Pelusium, care nu va opune decât o slabă rezistenţă şi va deveni tabăra noastră. Uşurinţa acestei prime victorii îi va transforma pe oamenii mei în adevăraţi războinici şi va semăna panică în rândurile adversarilor.

— Între timp, interveni Charmion, trebuie să vă coafez şi să vă parfumez... Vai, în ce stare sunteţi!

Regina nu-şi contrazise slujnica şi se gândi la cucerirea cetăţii Pelusium, construită pe braţul cel mai oriental al Nilului. Pelusium, „mlaştina” cum îi spuneau grecii, dar „Cea clădită de zeul Amon”, cum îi spuneau egiptenii; lumea exterioară de o parte, dimensiunea sacră de cealaltă. În ajunul unei prime confruntări cu trecutul său simplul nume al unui oraş punea în relief sfâşierea lăuntrică de care suferea Cleopatra.

— Odinioară, îi aminti Hermes, Amon, „zeul ascuns”,

îi încorona pe faraonii care contribuiau la gloria lui; fără protecţia şi suflul său, domnia lor ar fi fost lipsită de sens. Aici, la Pelusium, puterea lui Amon te va supune unei încercări; va trebui să-ţi dovedeşti valoarea.

Tinerei i-ar fi plăcut să ştie mai multe, dar Hermes se întorcea deja la scrierile lui, indiferent la hărmălaia din tabără. Discuţiile erau în toi şi optimiştii îşi arătau încrederea.

Să ia cu asalt Pelusium… Unchiaşul era sceptic, Vânt de Miazănoapte, de un calm surprinzător. Mâine se vor întâmpla lucruri grave şi se va lăsa în mod inevitabil cu bătaie. Ca să doarmă mai bine, Unchiaşul dădu pe gât un urcior întreg cu vin din cel mai bun.

19

Trezită prima, Cleopatra îşi contemplă armata. Un militar de profesie ar fi renunţat cu siguranţă să comande acea şleahtă de mercenari care putea să se destrame în orice clipă; oare nu se vor împrăştia la vederea duşmanului? Cleopatra era cea care trebuia să asigure coeziunea trupelor ei şi, în pofida realităţii, să le întreţină speranţa de a învinge.

Puţin după ivirea zorilor, regina şi oamenii săi se îndreptară spre Pelusium; erau tăcuţi, ca şi cum apropierea conflictului îi constrângea pe toţi să se retragă în ei înşişi.

Pe la mijlocul zilei, Cleopatra trimise două iscoade.

Când se întoarseră, gâfâiau din greu şi aveau feţele descompuse de spaimă.

— Maiestate, trebuie să fugim cât mai repede!

— Ai văzut cumva vreun monstru?

— Am văzut sute de soldaţi, ba chiar mii… Pelusium este inaccesibil! Dacă ne atacă, vom fi masacraţi.

— Condu-mă.

— Nu vreau să mă întorc acolo!

— Condu-mă, repetă Cleopatra.

*

Unchiaşul se simţea uşurat. Aşadar, regina nu se arătase destul de rapidă sau fusese trădată. Masându-se în apropiere de Pelusium, armata lui Ptolemeu îi bara trecerea şi o forţa să se retragă. Imediat ce nu vor mai fi plătiţi, mercenarii se vor împrăştia care încotro şi nimeni nu va fi ucis. Cleopatra se va refugia într-un târguşor din Palestina sau din Siria şi se va resemna cu acel exil definitiv. Cel puţin, visul ei se risipea în mod paşnic.

— Fă-te-ncoa, îi zise un fost sclav, regina o să ne vorbească.

Cu încheieturile ţepene, Unchiaşul se alătură rândurilor de ostaşi pentru a auzi ultimul discurs al reginei decăzute.

Îmbrăcată cu o rochie lungă de culoare verde, împodobită cu o diademă de aur şi cu brăţări, Cleopatra era de o frumuseţe seducătoare; toţi îi sorbeau cuvintele.

— Am fost în recunoaştere până aproape de Pelusium. Prevenit de venirea noastră, Ptolemeu a ordonat trupelor sale să ne interzică accesul în oraş. Iată dovada că îi este frică de noi! Demonstraţia lui de forţă nu mă impresionează şi o să-i confirmăm că este îndreptăţit să se teamă. Am examinat terenul: ne vom instala pe promontoriul Kasion, în faţa duşmanului.

Strategia reginei îl ului pe Unchiaş: era sinucidere curată! Ptolemeu va lansa un asalt, iar sora lui mai mare nu va rezista mult.

— La drum, ordonă Cleopatra.

Vânt de Miazănoapte fu primul care se supuse, şi Unchiaşul abia reuşi să ţină pasul cu el. Subjugaţi de vorbele reginei, mercenarii îi urmară. Servitoarea Charmion începu să plângă, în vreme ce majordomul Apollodor mergea cu fruntea sus.

*

Generalul Achillas nu era nemulţumit de manevra lui

şi trecea fălos prin faţa regimentelor, însoţit de regentul Pothinus, impresionat de desfăşurarea de forţe care punea capăt ambiţiilor nebuneşti ale Cleopatra.

— Când va constata superioritatea noastră, prezise generalul, va da bir cu fugiţii; iar mercenarii ei se vor împrăştia ca potârnichile! Nu ne va fi deloc greu s-o capturăm. Am o singură întrebare: trebuie s-o ducem vie la Alexandria?

— Prefer să-i expun cadavrul în piaţa publică şi să dau de băut poporului.

Pothinus se alătură lui Ptolemeu al XIII-lea, care stătea aşezat pe un tron de lemn, la umbra unui baldachin. Preceptorul său, Teodot, îi descria organizarea armatei greceşti al cărei şef suprem era, cel puţin teoretic.

— Vreau să atac imediat, decretă băiatul, şi o voi călca eu însumi în picioare pe Cleopatra!

— Aveţi puţină răbdare, îi recomandă Teodot. Mai întâi, îi vom elimina partizanii; după aceea veţi apărea ca învingător şi soldaţii vă vor aclama.

Regişorului îi venea să sară în sus de bucurie, într-atât îl amuza jocul acela; lui Pothinus însă nu-i plăceau deloc armele şi detesta să iasă din palatul său.

În timp ce regentul se întorcea la Pelusium, un ofiţer alergă spre el.

— Veniţi repede, soseşte regina!

Ptolemeu, Pothinus şi Teodot, în siguranţă în spatele pedeştrilor, asistară uimiţi la năvălirea unei bande de rebeli; alergând, ei ocupară promontoriul Kasion, care nu putea fi atins de săgeţile duşmane.

— Să-i atacăm! ceru Ptolemeu.

— Vom aplica strategia generalului Achillas, îi aminti Pothinus, iritat.

Băiatul se încruntă, sperând la o încăierare sângeroasă.

O sută de mercenari, apoi alţii, apoi şi mai mulţi…

Umplură întreg promontoriul şi numărul lor nu înceta să crească.

Achillas urcă pe colina unde stăteau regele, eunucul şi preceptorul.

— Sunt mai numeroşi decât am prevăzut, se plânse el, şi ocupă o poziţie excelentă. Armamentul lor nu este deloc neglijabil, un asalt ne-ar costa multe vieţi omeneşti şi poate că n-ar fi decisiv.

— Vorbeşti prostii! se enervă Ptolemeu. Atacă-i, ucide-i pe toţi şi adu-mi-o pe Cleopatra!

— Graba strică treaba, zise Pothinus. Să analizăm situaţia şi să chibzuim ca să aplicăm cea mai bună strategie posibilă.

— Fără îndoială, totul nu e decât fanfaronadă, presupuse Teodot. Adunătura asta de tâlhari nu este în stare să ne învingă! În curând se vor retrage şi o să-i urmărim.

Deodată, rebelii se opriră în loc nemişcaţi şi se lăsă o tăcere profundă. Stăpânii Alexandriei şi soldaţii lor rămaseră cu ochii aţintiţi la promontoriu.

Partizanii reginei se dădură la o parte şi Cleopatra îşi făcu apariţia.

Era doar o tânără, atât de fragilă, atât de elegantă, a cărei diademă strălucea, reflectând razele soarelui. Dar energia vocii ei avu efectul unei vrăji.

— Voi, uzurpatorilor, veţi regreta în curând mârşăvia voastră! Eu, suverana Celor Două Ţări, o să vă alung din capitala mea şi o să-mi iau tronul înapoi. Propriii voştri soldaţi se vor întoarce împotriva voastră şi poporul mă va primi ca pe o învingătoare!

Declaraţia Cleopatrei fu salutată printr-un potop de urale. Partizanii ei nu se mai îndoiau de victorie.

Încremeniţi de uimire, adversarii ei schiţară o uşoară retragere. Ptolemeu lovi cu piciorul în pământ de furie, Teodot începu să tremure, Pothinus simţi cum îl trec toate

sudorile şi Achillas strânse mânerul sabiei.

20

Situaţia era neschimbată. Nimeni nu lua iniţiativa unui asalt, cu riscul de a fi respins de duşman şi de a suferi pierderi grele. Poziţiile trupelor lui Ptolemeu şi ale Cleopatrei păreau la fel de imposibil de cucerit.

Cleopatra nu-şi făcea iluzii: timpul lucra împotriva ei. Armata alexandrină nu ducea lipsă de provizii, în timp ce intendenţa eliberatorilor va cunoaşte dificultăţi de netrecut care vor provoca împrăştierea mercenarilor.

— Urmează-mă, îi ceru Hermes.

La lăsarea serii, magul o duse pe regină departe de promontoriu, la intrarea în tunelul întunecat al unei fortificaţii.

— Înaintează.

Regina ezită.

— Ţi-e frică?

Ea înaintă.

— Ce vezi?

În locul unde tunelul se strâmta, o lumină; atrasă de ea, tânăra femeie înaintă şi văzu un naos din granit.

O lumină roşie emana din el.

— Îngenunchează, trage zăvorul şi deschide uşile.

Încet, regina se execută şi simţi o profundă emoţie; nu săvârşea ea gesturile ritualice care le permiteau faraonilor să elibereze energia creatoare, nu continua ea una din tradiţiile majore ale străvechiului Egipt?

Cleopatra îşi înăbuşi un strigăt de uimire.

În interiorul sanctuarului, un leu din aur, care strălucea cu putere!

— Contemplă încarnarea zeului luminii, o îndemnă Hermes. El a despărţit cerul de pământ, a creat stelele şi decanii[12]. Egiptul este asemenea cerului, este templul lumii

12 Zei-stele care traversează în barcă bolta cerească, în perioade de zece zile. (n. t.)

unde sălăşluiesc divinităţile; un corp imens învăluie universul şi, pe cercul acestui corp, sunt trasate cele treizeci şi şase de figuri ale decanilor care apără orice viaţă şi veghează asupra tuturor lucrurilor. Regină a Egiptului, mai vrei să lupţi?

— Sunt la fel de hotărâtă.

— Eşti conştientă de pericol?

— Voi învinge sau voi muri.

— Atunci, să declanşăm violenţa celui de-al nouălea decan, cel care distruge duşmanii… Cu condiţia să aşteptăm momentul potrivit.

Hermes o apucă pe regină de încheietură şi-i puse mâna pe reprezentarea geniului celest cu puteri terifiante.

*

Mercenarii mâncau pe săturate, dar începeau să-şi piardă încrederea. De ce Cleopatra, dacă era într-adevăr încrezătoare în destinul ei, nu le dădea ordin să atace? Discutau, se luau la ceartă, începeau să se dezbine.

În cele din urmă, Cleopatra le vorbi din nou!

— Duşmanul se teme de noi şi nu îndrăzneşte să ne înfrunte. Nu este aceasta dovada valorii voastre?

Un sirian ieşi din rând.

— Şi noi rămânem ţintuiţi aici!

— Cu ajutorul lui Hermes, am solicitat intervenţia unei forţe divine. Un eveniment neprevăzut va modifica situaţia în mod radical şi vom obţine avantajul. Aveţi încredere în mine.

Asigurarea dată de regină risipi tulburarea şi criticile încetară.

Consternată, slujnica Charmion se retrase în cortul suveranei, căreia Apollodor îi servi o cupă de vin alb.

— Tu, şambelanule, nu mă crezi?

— Nu contează, Maiestate; dumneavoastră porunciţi, eu mă supun.

— Nu fi sceptic! Arta lui Hermes se va dovedi eficace,

evenimentul anunţat se va produce.

— Nu vă îndoiţi niciodată?

— În fiecare clipă, dar nu-mi pasă! E un lux pe care nu mi-l permit. Dacă armata asta improvizată mă abandonează, sunt pierdută.

*

În ziua de 29 septembrie a anului 48 î.Hr., pe la jumătatea dimineţii, străjerii Cleopatrei sesizară agitaţie printre soldaţii lui Ptolemeu. Nu se preocupau de adversarii lor, care intrară imediat în stare de alertă, ci de un pericol ce venea dinspre mare.

De pe promontoriul ei, Cleopatra văzu o corabie intrând în portul oraşului Pelusium.

— Un vas străin, îşi dădu cu părerea Apollodor. Micuţul rege primeşte întăriri.

— E o singură corabie! Şi dacă e vorba de un duşman?

— De ce şi-ar asuma un asemenea risc?

Intrigată, regina se gândi la evenimentul prezis de Hermes. Corabia aceasta nu era oare un semn al destinului?

În tabăra adversă se reinstală calmul.

— Să ne pregătim să ţinem piept unui atac, recomandă Cleopatra, convinsă că înfruntarea era iminentă.

Se scurseră minute interminabile, apoi o oră, apoi mai multe ore… Iar soldaţii lui Ptolemeu rămaseră pe poziţii.

Atacul nu va avea loc.

Cu nervii la pământ, Cleopatra se retrase în cort şi se lăsă pe mâinile experte ale servitoarei Charmion care îi făcu masaj din cap până-n picioare.

— Renunţaţi cât mai aveţi timp, Maiestate! Lucrul cel mai important nu e să supravieţuiţi?

Apariţia lui Apollodor evită un răspuns usturător.

— Maiestate, un roman doreşte să vă vorbească.

Cleopatra se ridică şi Charmion o îmbrăcă.

— Să vină.

Hirsut, însemnat cu o cicatrice mare pe obraz, mercenarul nu părea prea amabil.

— Ce-ai de spus? îl întrebă regina.

— Bărbatul de la prora corabiei, l-am recunoscut; am luptat nu de mult în una din legiunile lui. Soldaţii îl respectau şi credeau că va ajunge împăratul Romei.

— Bărbatul acesta…

— Este Pompei cel Mare.

21

Cleopatra nu reuşi să doarmă. Ce înţeles avea sosirea ilustrului Pompei, romanul însărcinat să vegheze la executarea testamentului tatălui său, Ptolemeu al XII-lea, şi să împartă aşadar puterea între micuţul Ptolemeu al XIII-lea şi sora lui mai mare?

Primindu-l la Pelusium, clanului advers i-ar fi uşor să-l manipuleze pe acest oaspete neaşteptat! Pompei s-ar declara ostil Cleopatrei şi, cine ştie, ar comanda poate trupele însărcinate s-o elimine.

Dacă se gândea bine, venirea războinicului străin părea un adevărat dezastru.

Încă din zori, regina observă tabăra duşmană din vârful promontoriului Kasion, aşteptându-se să descopere pregătirile unui atac.

Dar domnea calmul şi dispozitivul obişnuit de santinele nu fusese schimbat.

— Trebuie să te linişteşti, o sfătui vocea gravă a lui Hermes; decanul n-a produs încă acţiunea decisivă.

— De unde ştii?

— Învaţă să descifrezi mesajele cerului. Pompei a suferit o înfrângere grea şi caută să ridice o armată nouă.

— Şi eu voi fi prima lui victimă!

— Ţi-o repet: ai răbdare şi încearcă să menţii

coeziunea partizanilor tăi. Evenimentul major n-a avut loc.

— Şi când se va produce?

— În curând.

Hermes se îndepărtă. Cleopatra nu încercă nici să-l oprească, nici să-l mai interogheze, convinsă fiind că nu-i va spune mai mult. Fie avea încredere în el, fie lua iniţiativa şi ataca prima.

*

Trecură două zile.

Regina le vorbise oamenilor săi, reuşind să-i convingă să reziste fără a comite vreo faptă nechibzuită. Întrucât nu dispunea decât de o corabie, era clar că Pompei, în ciuda reputaţiei sale, nu venise cu întăriri destinate lui Ptolemeu! Duşmanul rămânea inert, ca şi cum sfaturile strategului roman nu erau de ajuns pentru a declanşa ofensiva.

Resemnată, slujnica Charmion îşi organiza treburile; obsedată de igienă şi curăţenie, îşi ocupa timpul făcând curat în cortul reginei şi spălându-i veşmintele. La palat, subalternii ei se ocupau de aceste sarcini ingrate, dar aici, în mijlocul taberei pline de indivizi grosolani pe care îi detesta, nu putea lăsa situaţia să se degradeze.

În timp ce se apleca pentru a lua un flacon de ulei parfumat, simţi cum cineva îi puse mâna pe fund.

— Ia ascultă, frumoaso, noi doi ar trebui să ne distrăm, ce zici?

Îngrozită, Charmion se dădu în lături şi văzu un sirian bărbos, cu buze slinoase şi privire animalică.

— Dispari, monstrule!

— Hai în cort… Niţică tăvăleală o să-ţi prindă bine.

În clipa în care sirianul o înhăţa pe Charmion, un braţ puternic îl strânse de gât.

— Calmează-te, prietene, îi recomandă şambelanul Apollodor. Nimeni nu se atinge de servitoarea reginei Cleopatra. Ai înţeles?

— Nţeles!

Sicilianul slăbi strânsoarea şi sirianul îşi recăpătă cu greu suflarea.

— Aproape că m-ai sugrumat!

— Să-ţi fie învăţătură de minte.

Individul se îndepărtă, cu o privire chiorâşă.

Charmion era gata să plângă.

— Oamenii devin nervoşi, se plânse Apollodor, o să numesc două gărzi care să te apere.

— Când se va sfârşi perioada asta oribilă?

— În curând, după cum zice Hermes.

— Şi dacă se înşală?

— Atunci, o să pierim.

*

Unchiaşul nu stătea cu mâinile în sân; temându-se că o să rămână fără vin, organizase o secţie de aprovizionare formată dintr-un detaşament de arcaşi. Respectând instrucţiunile reginei, aceştia nu jefuiau satele din jur, ci plăteau mâncarea şi băutura pe care le cumpărau de la ţărani. Resursele locului nu erau inepuizabile şi, dacă situaţia se prelungea, mercenarii Cleopatrei aveau să sufere de foame şi de sete. Revolta nu va întârzia să izbucnească şi această armată heteroclită se va dizolva.

Unchiaşul se ocupa de cumpărarea de amfore pline cu vin mediocru din partea locului, pentru care se tocmea aprig la preţ. Pălăvrăgeala podgorenilor nu-i adormea vigilenţa şi obţinea întotdeauna satisfacţie.

Apropiindu-se de pivniţă, Unchiaşul surprinse o conversaţie ciudată. Un sirian şi un palestinian vorbeau despre ridicarea satelor împotriva Cleopatrei; atacată pe la spate, ea ar deveni o pradă uşoară pentru Ptolemeu.

Sirianul se plânse că fusese respins de Charmion, servitoarea reginei, căreia o să i-o plătească el cu vârf şi îndesat când armata alexandrină îi va învinge pe rebeli. El şi palestinienii aveau de gând să dezerteze, să se alăture

duşmanului şi să-i dea toate informaţiile utile referitoare la forţele Cleopatrei.

Unchiaşul tuşi uşor.

— Hei, băieţi, nu e prea frumos ce puneţi la cale! Eu în locul vostru aş renunţa şi aş implora-o pe regină să mă ierte.

Cei doi complotişti îşi scoaseră pumnalele.

— Alegeţi soluţia proastă, îi compătimi Unchiaşul.

— Crezi c-o să ne dobori? zise cu ironie palestinianul.

— Eu nu, dar nu sunt singur.

Vânt de Miazănoapte zvârli din copită, zdrobind rinichii palestinianului, apoi, cu o lovitură puternică de cap, măgarul stâlci pieptul sirianului.

— Eu v-am prevenit, le aminti Unchiaşul adunând armele. Ciudată manie au trădătorii de a se crede superiori!

Indiferent la horcăielile muribunzilor, el se luă după Vânt de Miazănoapte, care se întorcea în tabăra Cleopatrei.

Nori negri se arătau la orizont; cei doi turnători aveau să fie cu siguranţă urmaţi de alţii.

22

— Portul Alexandriei este închis, constată Rufin; nu vom putea acosta decât la Pelusium şi nu-mi place asta. În mod evident, duşmanul ne aşteaptă acolo. Ce hotărâţi?

La prora vasului-amiral, Cezar contempla Egiptul, acea ţară misterioasă unde risca să piardă totul. Aşadar, Pompei cucerise capitala regilor Ptolemei şi dorea să dea o bătălie navală în fruntea marinei egiptene, raliată cauzei lui.

— Direcţia Pelusium, decise Cezar.

— Dacă vasele lor sunt destul de numeroase, vor încerca să ne încercuiască, prezise Rufin.

— Rapiditatea noastră ne va permite să scăpăm de genul ăsta de capcană, îl asigură Cezar.

Ordinele unui *imperator* nu se discutau, iar oamenii săi aveau încredere oarbă în el; nu-i ducea din victorie în victorie?

În pofida chipului impasibil, Iulius Cezar căzuse pradă îndoielii şi anxietăţii. De data asta, va fi suficientă protecţia zeiţei Venus? Lipsit de puncte de reper, înaintând pe pământ necunoscut, fără să cunoască forţele reale ale adversarului, ar fi trebuit să se întoarcă din drum şi să încerce să obţină informaţii înainte de a lansa un atac atât de riscant.

Dar o forţă ciudată îl atrăgea în mod irezistibil spre acel tărâm iubit de zei, sălaş al instituţiei faraonice care rezistase la atâtea invazii şi continua, după o lege misterioasă, să-şi supună cuceritorii.

Pregătită de luptă, flota romană se îndepărtă de Alexandria. Vântul sufla puternic în acea zi de 2 octombrie 48 î.Hr. Şi marea era agitată. Valuri mari îngreunau manevra, iar marinarii erau încântaţi de experienţa lor.

Cezar descoperi o coastă neospitalieră, lipsită de golf şi limanuri. Cât vedeai cu ochii, smârcuri şi dune mişcătoare. Locul ideal pentru o capcană! în depărtare, oraşul de coastă Pelusium, cu fortificaţii impresionante.

Marea rămânea goală.

— Este imposibil să acostăm, zise Rufin. Dar unde se ascund corăbiile lui Pompei? Nu-i înţeleg strategia; vrea o înfruntare în mijlocul mlaştinilor?

— Uite-acolo, o barcă!

Mărimea ei nu reprezenta o ameninţare. Totuşi, Rufin nu avea încredere.

— Arcaşi, în poziţie de tragere, ordonă el.

Nu peste mult, îi zări pe ocupanţii bărcii: un slăbănog deşirat şi opt vâslaşi.

— Venim să-i aducem omagiu lui Iulius Cezar, strigă lunganul, şi nu suntem înarmaţi.

Toţi se ridicară, cu braţele depărtate de corp. Într-

adevăr, mica delegaţie părea inofensivă.

— Numele meu este Teodot, declară şeful ei; fac parte din consiliul de regenţă şi sunt preceptorul lui Ptolemeu al XIII-lea. În numele lui, le urez bun venit prietenilor noştri romani şi ilustrului lor general.

Nicio emoţie nu însufleţi faţa suptă a lui Cezar a cărui statură îl uimi pe Teodot.

— Regele Egiptului doreşte să ofere un cadou de bun venit oaspetelui său. Pot urca la bord?

Uluit, Rufin nu contenea să observe marea şi coasta: nu se vedea nicio ambarcaţiune, nicio mişcare de trupe.

La un semn al lui Cezar, fu desfăşurată o scară din frânghie. Ducând cu el un coş, Teodot o urcă cu greu.

Ajuns în faţa cuceritorului roman, se înclină.

— Unde se află Pompei? întrebă Cezar cu o voce tăioasă.

— Acum trei zile, învinsul de la Pharsalos a încercat să debarce la Pelusium. Această intruziune îi punea în încurcătură pe generalul Achillas şi pe regentul Pothinus, ceilalţi doi sfătuitori ai iubitului nostru suveran. Prin urmare, am discutat îndelung despre măsurile ce trebuiau luate, într-atât ne tulbura sosirea lui.

— Aţi refuzat să-i încredinţaţi lui Pompei comanda armatei voastre?

— Într-adevăr.

Cezar îşi stăpâni un oftat de uşurare. Această decizie îi consolida victoria şi îi deschidea porţile Egiptului. Înfrângerea temutului său adversar, cândva stăpân al Orientului, părea definitivă. La Roma, triumful lui Cezar va fi de neuitat.

— Pompei se află acum în palatul lui Ptolemeu?

Teodot păru încurcat.

— Ei bine… Sosirea lui a fost furtunoasă. Marea era şi mai agitată decât astăzi, corabia lui nu putea pătrunde în micuţul port de la Pelusium. De aceea, generalul

Achillas l-a rugat să vină cu o barcă uşoară. De pe mal, regele, curtenii şi nişte curioşi asistau la scenă.

— Continuă, ceru Cezar pe care tonul emfatic al preceptorului îl exaspera.

— Generalul şi escorta lui au pus în aplicare decizia consiliului de regenţă, rezumată în câteva cuvinte de Pothinus: „Un mort nu muşcă”.

Ochii lui Cezar scăpărară.

— Explică-te!

— Când barca a acostat, Achillas şi trei dintre soldaţii săi l-au înjunghiat pe Pompei care n-a încercat să opună rezistenţă. Cadavrul i-a fost aruncat în valuri, care l-au dus la ţărm, iar regele nostru a ordonat să fie ars.

— Cum vrei să cred o asemenea atrocitate?

— Iată cadoul de bun venit pe care i-l face Ptolemeu lui Iulius Cezar.

Teodot ridică atunci capacul coşului şi scoase din el capul lui Pompei pe care-l ţinu cu braţul întins, evitând să-l privească.

Deşi erau obişnuiţi cu violenţa şi cu moartea, Rufin şi marinarii romani se dădură un pas înapoi.

Cezar se uită fix la sinistra rămăşiţă pământească a marelui Pompei, pe care norocul îl abandonase în mod brutal.

— V-am scăpat de cel mai rău duşman, murmură Teodot punând înapoi capul tăiat şi lăsând coşul la picioarele lui Cezar.

— Fiindcă a încuviinţat această crimă, declară el, Ptolemeu va fi condamnat să rătăcească prin infern şi va fi considerat un trădător odios.

Teodot începu să tremure. Oare romanul n-avea să scoată sabia din teacă şi să-i taie beregata?

Dar Cezar, uitând de prezenţa acelui oribil emisar, plecă ochii şi începu să plângă.

23

De pe promontoriul ei, Cleopatra asistă la sosirea flotei romane. Prevedea o reacţie rapidă din partea marinei egiptene, care nu se manifesta însă decât prin trimiterea unei simple bărci!

Care era semnificaţia acelei scene stupefiante? Neliniştită, regina aşteptă cu nerăbdare raportul şambelanului ei, Apollodor, care aduna mărturiile observatorilor şi ale spionilor.

— Iată-te în sfârşit!

— Această flotă este a lui Cezar, învingătorul lui Pompei la Pharsalos şi cel mai puternic dintre generalii romani.

— Cezar îl vânează pe Pompei… Până nu-l va vedea în lanţuri nu se va opri!

— Vânătoarea s-a terminat, îi dezvălui Sicilianul. Pompei a fost asasinat şi decapitat, iar cadavrul său ars.

Tânăra regină nu-şi ascunse uimirea.

— Ptolemeu şi clica lui şi-au asumat un risc enorm!

— Dimpotrivă, obiectă şambelanul, este o strategie abilă. Hotărând să-l suprime pe Pompei, au pus capăt unui conflict interminabil între romani, care ar fi putut să se continue pe pământ egiptean. Execuţia asta este un superb cadou făcut lui Cezar! O fi simulat el indignarea şi tristeţea, dar în realitate se bucură de intervenţia radicală a lui Ptolemeu.

Uluită, Cleopatra se întoarse să contemple marea. Flota romană se îndepărta de Pelusium, pentru a se îndrepta spre Alexandria.

Şi dacă şambelanul se înşela, dacă dispariţia lui Pompei şi venirea lui Cezar serveau cauza ei?

Un vânt puternic îi sufla prin plete, iar soarele dădea pielii sale o strălucire ca de aur. Regina nu se simţea pierdută, evenimentul prezis de Hermes avusese loc!

— Şi dacă ar marca sfârşitul revoltei tale? întrebă

magul cu vocea lui gravă. Pompei era un om singur, învins, în căutare de protecţie, incapabil să pornească din nou la luptă. Cezar însă este în plină ascensiune şi va înlătura toate obstacolele ca să ajungă la puterea supremă.

— Şi eu, Cleopatra, aş fi unul din aceste obstacole?

Hermes păstră tăcerea.

— Indiferent că e vorba de Cezar, de Ptolemeu sau de altul, eu refuz să mă supun!

— Nu te temi de moarte?

— Îmi doresc să trăiesc şi să domnesc.

Lăsându-l pe Hermes, regina îi dădu ordin şambelanului să adune oştenii. În lumina amiezii, tânăra femeie manifesta o asemenea autoritate, încât se lăsă imediat o tăcere tulburată doar de zborul vreunui pelican.

— Am veşti excelente! Ptolemeu a comis o gravă eroare asasinându-l pe Pompei, rivalul lui Cezar, şi uitând că amândoi erau romani. Cezar n-are acum decât un singur gând: să se răzbune! În fruntea legionarilor săi, el va semăna teroarea în Alexandria, chiar şi cu preţul unor pierderi grele, iar armata lui Ptolemeu va fi zdrobită. Atunci, vom interveni noi şi-i vom nimici pe cei scăpaţi teferi din cele două tabere.

Această superbă viziune îi entuziasmă pe mercenari; reginei îi mergea mintea şi va şti să-i conducă la victorie.

— Cea mai bună armă a noastră, continuă Cleopatra, este răbdarea. Să-i lăsăm pe Ptolemeu şi pe Cezar să se sfâşie între ei. La momentul potrivit, vom lansa un atac decisiv. Până atunci, nu veţi duce lipsă de nimic.

Promisiunea Cleopatrei fu salutată cu aclamaţii.

*

Charmion o coafa pe regină înainte de cina pe care o oferea ofiţerilor săi şi o găsi atât de frumoasă, încât nu regretă că o urmase.

— Discursul pe care l-aţi ţinut aproape că m-a convins, Maiestate; iertaţi-mi îndrăzneala, dar

argumentele voastre sunt întemeiate?

— Viitorul ne-o va spune.

Optimismul servitoarei se nărui.

— Victoria aceasta… Nu este decât un vis?

— Tu nu visezi să te întorci la Alexandria?

— Ar fi o fericire nemaipomenită!

— Atunci, nu înceta să crezi în ea, Charmion, şi contează pe fermitatea mea.

Servitoarea începu s-o machieze pe suverană, străduindu-se să-i pună în valoare ochii cu ajutorul unui fard verde-închis. Odată sarcina îndeplinită, o încercă un sentiment tulburător: tânăra regină nu era oare încarnarea unei zeiţe cu puteri supranaturale?

Apollodor îi întrerupse meditaţia.

— Maiestate, avem o problemă delicată cu aprovizionarea, iar soldaţii au poftă de mâncare, nu glumă.

— Ce soluţie propui?

— Mă tem să nu fac o greşeală. Un bărbat pretinde că asigură intendenţa, dar vă las să judecaţi singură.

— Altfel spus, tu nu crezi asta!

— Pot să vă prezint personajul?

— Să vină.

Apollodor îl introduse pe Unchiaş însoţit de Vânt de Miazănoapte.

Surprinsă, Cleopatra zâmbi.

— Ia te uită, ai ajuns… soldat?

— Nicidecum! Dar, dacă-i vorba de băutură şi haleală, mă descurc. Cred că un burduhan plin rămâne credincios şefului său. Eu şi Vânt de Miazănoapte am pus capăt unui complot urzit de doi răufăcători, dar vor mai fi şi altele dacă eroii Maiestăţii Voastre nu vor avea mâncare şi băutură din belşug.

— Şi te crezi în stare să îţi asumi această funcţie?

Unchiaşul şi catârul ridicară capetele.

— Maiestate, aveţi în faţa voastră urmaşul unui neam

de intendenţi care au mulţumit cele mai ilustre familii. Şi când zic că fac ceva, apăi fac.

Vânt de Miazănoapte ridică urechea dreaptă în semn de aprobare.

Apollodor privea în altă parte.

— Cu permisiunea voastră, continuă Unchiaşul, voi rechiziţiona chiar mâine două pivniţe pline cu urcioare de vin roşu destul de bun, mai multe hambare cu cereale şi nişte grădini cu legume, în schimbul unei plăţi cinstite. Apoi organizez bucătăria şi servirea mesei. O tabără militară fără disciplină este o ruşine!

Catârul încuviinţă.

— La treabă, decise Cleopatra.

24

Teodot stătea încremenit ca o statuie, aşteptând sfârşitul reculegerii lui Iulius Cezar şi temându-se de o nouă izbucnire de furie, ba chiar de condamnarea sa la moarte. Totuşi, oferindu-i capul lui Pompei, trioul format din eunucul Pothinus, preceptorul Teodot şi generalul Achillas spera să obţină recunoaşterea învingătorului de la Pharsalos; nu îl scăpau ei de un rival stânjenitor, nu îi deschideau calea spre Roma şi spre puterea absolută?

— Mergem imediat la Alexandria, hotărî Cezar.

— Portul este închis, regele absent…

— Vei elibera drumul şi mă vei conduce la palat.

Teodot înţelese că acesta era preţul supravieţuirii lui şi se abţinu de la alte obiecţii.

Flota romană, compusă din treizeci şi patru de vase, luă direcţia Alexandria. Favorabil, vântul avea să reducă durata drumului.

Cezar dispunea de 3200 de legionari provenind din Legiunea a VI-a pe care o comandase în Tesalia şi din Legiunea a XXVII-a; acestor viteji, foarte experimentaţi, li se adăugau 800 de călăreţi, germani şi gali, care dispuneau de animale robuste. Or, potrivit unor informaţii

neverificate încă, armata lui Ptolemeu număra cel puţin 20.000 de oameni, în mare majoritate greci, ale căror capacităţi de luptă rămâneau să fie evaluate.

În calitate de *imperator,* Cezar avea drept de viaţă şi de moarte asupra soldaţilor săi şi niciunul dintre ei nu i-l contestau. Obişnuiţi cu cele mai cumplite înfruntări, cu condiţii de viaţă ce depăşeau limita suportabilului şi cu o disciplină strictă, legionarii erau gata să moară pentru generalul lor. Curajul şi destoinicia lui îi făceau să fie mândri că-l slujesc, iar prestigiul său era tot mai mare.

Să se bată unul contra cinci pe teritoriu străin… Acţiunea părea periculoasă şi Cezar va trebui să se arate circumspect înainte de a declanşa un conflict, fie el şi parţial. Totuşi, nu se punea problema să dea la iveală vreun semn cât de mic de slăbiciune care ar putea fi exploatat de eventualii săi adversari. Dacă aceştia percepeau teamă sau indecizie, nu-i vor pregăti o soartă aidoma cu cea a lui Pompei?

La orizont apăru portul din Alexandria, dominat de farul construit pe o stâncă lovită de valuri, la capătul dinspre Răsărit al insulei Pharos, situată în faţa cetăţii lui Alexandru cel Mare. În vârful acestei minunăţii, statuia lui Zeus salvatorul.

Corăbiile marinei de război egiptene formau un baraj de netrecut.

— E rândul tău, îi zise Cezar lui Teodot.

Preceptorul coborî în barca lui, pe care vasul amiral o remorcase. La bordul ei, vâslaşii, fericiţi că au scăpat cu viaţă, impuseră imediat un ritm susţinut.

— Grecoteiul ăsta este un adevărat şarpe, alunecos şi imperceptibil, zise Rufin; indulgenţa ta m-a uimit.

— Indulgenţă trecătoare şi interesată.

— Şobolanul ăsta o să ne trădeze şi o să ordone atacul! Oamenii noştri sunt pregătiţi, dar nu va fi uşor să forţăm barajul.

Cezar contempla „strălucitoarea Alexandrie”, căreia atâţia vizitatori îi lăudaseră frumuseţea. Atât de apropiate şi în acelaşi timp atât de îndepărtate, monumente superbe se ridicau de-a lungul radei.

Barca lui Teodot ajunse în rândurile egiptene şi preceptorul urcă la bordul unui vas înzestrat cu un număr considerabil de arcaşi.

Momentul adevărului se apropia.

Poate că, acţionând repede, romanii ar reuşi să străpungă liniile duşmane. Cu nervii întinşi, soldaţii aşteptau semnalul generalului *imperator*.

Corăbiile lui Ptolemeu nu-şi ridicară pânzele, ele se depărtară unele de altele şi lăsară un loc de trecere.

— Este o capcană! socoti Rufin; să nu ne mişcăm.

— Le e frică şi nu îndrăznesc să se bată. Să le dovedim superioritatea noastră.

Vasul amiral se puse în mişcare şi flota îl urmă.

Rufin se temea de o ploaie de săgeţi şi de o manevră bruscă a egiptenilor, prin care să închidă fălcile capcanei. Stând în picioare la proră, Cezar reprezenta o pradă ideală. Dacă era ucis, egiptenii câştigau.

Doar adierea vântului, freamătul apei pe care o despica etrava, mângâierea soarelui care apunea… Barca lui Teodot ghidă vasul amiral până în port.

*

Locuitorii Alexandriei se înghesuiseră pe chei şi pe străzile care duceau la cartierul palatelor. Nicio manifestare de bucurie, ci doar figuri sobre, ba chiar ostile, şi un sentiment de indignare; de ce armata marină a lui Ptolemeu nu-i alungase pe aceşti invadatori? Doar număra mai multe corăbii şi ar fi reuşit fără îndoială să scufunde flotila duşmană. După ce fusese eliminat Pompei, i se deschideau porţile cetăţii lui Cezar, un militar nemilos, călăul atâtor popoare, întruchiparea aroganţei romane!

Şi garnizoana însărcinată să păzească Alexandria în

timp ce Achillas o înfrunta pe Cleopatra la Pelusium, sub privirea regelui, cum avea să reacţioneze? Un roman, şi mai ales Cezar, nu făcea niciodată o vizită de curtoazie unui suveran. El venea să pună mâna pe tronul lui şi să-i înrobească poporul! Mândri de opulenta lor capitală, alexandrinii nu-şi doreau nicidecum să suporte jugul unor militari încuiaţi la minte.

— Faceţi loc pentru *imperator*! ceru Rufin însoţit de Teodot care nu se simţea deloc în apele lui şi pândea ocazia să dispară.

Îşi făcură apariţia lictorii, soldaţi care mergeau înaintea unui înalt demnitar purtând pe umărul stâng o legătură de nuiele cu o secure în mijloc. Prezenţa lor anunţa puterea legislativă a lui Cezar care se prezenta astfel ca noul stăpân al Egiptului.

— Nu vrem legea romană! urlă un contestatar. Să-i aruncăm în mare pe barbarii ăştia!

Sute de piepturi repetară în cor ordinul şi pedestraşii lui Ptolemeu, ieşind din pasivitatea lor, îşi ridicară suliţele.

Capcana de care se temea Rufin se închidea: mulţimea aceasta zgomotoasă şi dezlănţuită avea să-i masacreze pe lictori, apoi să-l atace pe Cezar. Locotenentul său îl apucă de braţ pe Teodot.

— Tu o să mori primul, îl ameninţă el.

Lunganul n-avea autoritatea necesară pentru a-şi calma concetăţenii şi crezu că i-a sosit ceasul de pe urmă.

Mulţimea forma un zid compact, stopând înaintarea lictorilor. Soldaţi şi civili amestecaţi se aşezară astfel încât să împiedice orice tentativă de fugă. Prinşi ca într-o plasă, romanii nu vor opune decât o rezistenţă foarte slabă.

Vârful sabiei scurte a lui Rufin împunse gâtul lui Teodot.

— Să dăm înapoi, îl imploră preceptorul.

— Imposibil, şi în plus îi detest pe trădători.

— Nu e vina mea, eu…

— Aminteşte-ţi de Pompei!

În timp ce Rufin se pregătea să-i taie beregata slăbănogului şi să sară mai apoi în ajutorul lui Cezar, un strigăt îl făcu să încremenească.

— Uite-l, el este!

Într-o clipită, mulţimea se potoli şi urletele încetară. Agresorii se dădură în lături, lăsându-l pe *imperator* să treacă. Acesta înaintă cu paşi liniştiţi, cu fruntea sus. Înveşmântat într-o togă purpurie, nu purta decât o singură bijuterie, un inel servind drept sigiliu cu efigia lui Venus, zeiţa lui protectoare.

Autoritatea, prestanţa şi calmul lui Cezar îi şocară pe locuitorii Alexandriei. Fineţea trăsăturilor, şarmul şi eleganţa lui încântară numeroase femei care brusc nu-şi mai doreau să-l sfâşie în bucăţi. În mod evident, romanul acela nu era un barbar insensibil la frumuseţe.

Rufin îşi băgă sabia în teacă.

— Termină cu smiorcăiala, îi ordonă el lui Teodot.

Ca prin minune, drumul se degajă şi preceptorul, clătinându-se pe picioare, îi conduse pe lictorii care mergeau înaintea lui Cezar.

Cuceritorul obţinuse o nouă victorie, dar Rufin nu se îndoia de caracterul ei efemer. Calmul acela aparent n-avea să dureze prea mult, aşa că, de cum vor ajunge la palatul regal, va lua măsurile necesare pentru a asigura securitatea lui Cezar.

Locotenentul nu dădu nicio atenţie splendorii edificiilor, căci o temere îl obseda: Alexandria avea să fie oare mormântul ilustrului *imperator*?

25

Banchetul oferit de Cleopatra ofiţerilor ei se dovedi a fi un adevărat succes. Mercenarii se simţiră ridicaţi la o demnitate neaşteptată şi, ajutaţi de vin, se şi văzură cucerind Alexandria şi cântând imnuri de slavă reginei.

Tânăra femeie îşi atingea obiectivul: să câştige timp

aşteptând rezultatul inevitabilei înfruntări dintre romani şi alexandrini. În faţa ei, armata lui Achillas rămânea neclintită, interzicându-i orice înaintare. Dar intruziunea lui Cezar va fi uşoară? Capitala se felicita pentru independenţa ei relativă, iar forţele armate rămase pe loc erau capabile, cu sprijinul marinei, să alunge invadatorul. Numai că romanii ştiau să se lupte şi aveau să răspundă cu aceeaşi monedă, iar victimele vor fi numeroase. Constrâns să-şi abandoneze poziţiile, Ptolemeu se va întoarce la Alexandria pentru a participa la luptă.

Apoi, Cleopatra va interveni.

Cel puţin, voia să fie convinsă de asta, refuzând să admită că Ptolemeu şi Cezar vor deveni aliaţi, dornici s-o ucidă. La vederea unei armate imense, asemănătoare unui val uriaş, soldaţii ei amatori ar da bir cu fugiţii.

Ea ar lupta până la capăt, dar cum să evite un dezastru?

Obosită, Charmion aţipise. Cleopatra ieşi din cort şi contemplă luna plină, soarele nopţii care deţinea secretul bătăliilor victorioase. De ce refuza ea s-o ajute?

Mercenarii dormeau, câteva santinele stăteau de veghe. Atrasă de scânteierea apelor cu reflexii argintii, regina merse până la capătul promontoriului.

Desculţă, cu privirea aţintită la lună, o luă pe o cărăruie care se întindea de-a lungul unei dune şi cobora spre mare. Cezar avea o reputaţie îngrijorătoare: inteligent, şiret, nemilos, adorat de legionarii săi, nu cunoştea înfrângerea. Să distrugă armata improvizată a unei tinere lipsite de experienţă militară ar fi pentru el o joacă de copii.

Totuşi, Cleopatra nu se va da bătută. Cunoştea soarta duşmanilor Romei: legaţi de carul învingătorului, erau oferiţi ca spectacol unei mulţimi urlătoare pentru a sfârşi apoi torturaţi în fundul vreunei temniţe întunecate. Era mai bine să moară în luptă.

Deodată simţi o arsură puternică în călcâi. Plecând ochii, regina văzu un scorpion negru care se depărta. Având în vedere mărimea monstrului, cantitatea de venin nu-i lăsa deloc şanse de supravieţuire. În curând, durerea va deveni insuportabilă, corpul îi va fi lac de sudoare, inima îi va bate puternic şi se va sufoca.

Cleopatrei aproape că îi venea să râdă; aşadar, va muri departe de Alexandria şi nici măcar n-o să dea nicio bătălie! Zeii îi frângeau brusc destinul pământesc şi nu-i dădeau posibilitatea de a înfrunta necunoscutul.

Pentru a evita durerile insuportabile, avea o singură soluţie: să se lase pradă mării, să dispară în adâncul ei. Mângâierea apei o va ajuta să părăsească o viaţă lipsită de speranţă. Cleopatra se apropia de ţărm când o voce gravă îi tăie elanul.

— Eşti atât de nerăbdătoare să dispari? o întrebă Hermes.

— M-a muşcat un scorpion.

— Nu ştii că există leacuri?

— Nu aici, în tabăra asta…

— Urmează-mă.

Rezistând durerii care începuse să se facă simţită, tânăra femeie acceptă. Va reuşi ştiinţa lui Hermes s-o salveze?

Luând-o pe ţărmul mării, magul se îndreptă spre un mic sanctuar a cărui faţadă era împodobită cu două coloane. Uşa era deschisă şi Hermes o pofti pe Cleopatra să treacă pragul.

În fundul edificiului, o statuie luminată de lămpi. O reprezenta pe Isis, înveşmântată într-o tunică lungă şi purtând pe cap o coroană compusă din două coarne de vacă încadrând un soare. În jurul braţului drept al zeiţei, un şarpe încolăcit şi, sub picior, un crocodil. Supuse, cele două creaturi nu mai reprezentau niciun pericol.

— Isis dă viaţa în această lume şi în cealaltă, îi aminti

Hermes; ea prelungeşte existenţa credincioşilor ei şi mânuieşte cârma destinului. Fără ajutorul ei, este imposibil să domneşti cu dreptate. Un cuvânt al zeiţei e de ajuns pentru ca un rege să-şi poată ocupa tronul, să se lupte cu duşmanii şi să învingă forţele tenebrelor. Mamă a zeilor, Isis, unică şi fără de seamăn, care deţine secretul luminii, va fi oare călăuza ta?

Frumuseţea statuii o fascină pe Cleopatra. Obişnuită s-o venereze pe marea zeiţă, ea avu sentimentul că-i descoperă adevărata putere. Uitând de tulburările care începeau să-i cuprindă trupul, regina îngenunche şi îşi încrucişă privirea cu cea a lui Isis. Niciodată nu mai trăise o asemenea comuniune, care-i purta sufletul dincolo de lumea vizibilă.

— Priveşte cu ochii inimii, îi recomandă Hermes, adună în tine senzaţiile întregii creaţii, ale focului şi ale apei, ale uscatului şi ale umezelii, închipuie-ţi că eşti în acelaşi timp pretutindeni, pe pământ, pe mare şi în cer. Dacă reuşeşti să cuprinzi cu gândul toate forţele vieţii, vei percepe divinul.

Vorbele lui Hermes nu rămaseră neluate în seamă. Fiecare cuvânt al său deveni realitate şi spiritul Cleopatrei călători alături de cel al lui Isis.

Constatând că zeiţa îşi primea slujitoarea în mod favorabil, Hermes vărsă apă pe statuie, apoi adună lichidul prelins de pe piatra sacră într-un mic bazin împodobit cu hieroglife care conţineau formule de vindecare.

— Când l-a ocrotit pe fiul ei, Horus, ascuns în mijlocul mlaştinilor, explică magul, Isis a îmblânzit scorpionii, şerpii şi crocodilii: din focul lor distrugător, a făcut leacuri capabile să-i salveze pe credincioşii ei, victime ale rănilor şi agresiunilor. Bea această licoare magică, Cleopatra, va face veninul inofensiv şi până mâine îţi vei recăpăta forţele.

Regina nu ezită.

Ea simţi apa vindecătoare curgându-i prin vene şi greutatea care o apăsa dispăru.

— Orice s-ar întâmpla, o sfătui Hermes, nu-ţi întoarce niciodată faţa de la Isis. Numai ea te va ajuta să ajungi la liman, trimiţându-ţi vânturi prielnice. Dac-o nesocoteşti, lucrul acesta te va duce la pieire. Acum, dormi. Zeiţa îţi va apărea în vis, iar cuvintele ei îţi vor elibera trupul de rău.

Magul se îndepărtă, iar Cleopatra se întinse la picioarele statuii şi adormi numaidecât, sub privirea protectoare a zeiţei dătătoare de viaţă. Când îi auzi vocea, ea deveni la fel de uşoară ca un fulg de pasăre şi zări un peisaj minunat, plin de copaci înfloriţi.

26

Sora mai mică a Cleopatra, Arsinoe, se tot învârtea prin apartamentele private pe care i le acordase Ptolemeu în palatul regal. Îl detesta pe băiatul ăsta insuportabil şi pretenţios care se considera rege şi nu se gândea decât să-şi satisfacă toanele; cât despre Cleopatra, Arsinoe o ura! Prea inteligentă, prea hotărâtă, prea frumoasă, prea seducătoare… Suma acestor calităţi devenea exasperantă! Adolescentă puţin răsfăţată de natură, fata visa să domnească şi se vedea condamnată să moară de plictiseală, înconjurată de servitori care se temeau de crizele ei de furie şi nu căutau decât s-o mulţumească.

Coafeze, manichiuriste, pedichiuriste, parfumiere şi croitorese încercau să-i dea un şarm pe care n-avea să-l aibă niciodată. Întrucât băieţii n-o atrăgeau deloc, Arsinoe se distra cu tinere desfrânate pe care le alunga din viaţa ei după câteva nopţi de plăcere. Iubirea o plictisea repede, prefera intrigile şi culisele puterii de care avea să se apropie mai devreme sau mai târziu.

Oare împrejurările îi vor fi favorabile? Complotul împotriva Cleopatra, fuga şi întoarcerea ei neaşteptată în fruntea unei cohorte de mercenari, inevitabila confruntare dintre acei tâlhari şi armata lui Ptolemeu, asasinarea lui

Pompei venit să ceară azil… Ce de evenimente într-o perioadă atât de scurtă! Tihna somptuoasei Alexandria ţinea de trecut, acum trebuia să înfrunte realitatea modelată de Roma.

O speranţă: moartea violentă a Cleopatrei în timpul umilitoarei şi fatalei ei înfrângeri. În pofida aroganţei ei, şi potrivit unor zvonuri persistente, şleahta de răzvrătiţi nu va rezista mult în faţa trupelor generalului Achillas. Atunci, Arsinoe va apărea în văzul tuturor şi îşi va dovedi calităţile; şi n-o s-o împiedice micuţul Ptolemeu să se impună!

Mai rămâneau romanii: aliaţi sau inamici? Cum va reacţiona prima putere a lumii după eliminarea unuia dintre eroii săi, marele Pompei? Arsinoe avea o certitudine; oricine putea fi cumpărat, inclusiv romanii, iar în arta comerţului, alexandrinii treceau drept maeştri!

Adolescenta se simţea în stare să ducă o politică vizând menţinerea prosperităţii Egiptului şi a capitalei lui. Bădăranii ăia de legionari nu cunoşteau subtilităţile Orientului şi se vor lăsa prinşi în capcană. Arsinoe se bucura la gândiri că îi va manipula ca pe nişte marionete şi va şti să se afirme ca o regină strălucită.

În timp ce visa la această apoteoză, se plictisea de moarte aşteptând veşti de la Pelusium, unde ostilităţile nu începuseră încă. De ce ezita generalul Achillas s-o calce în picioare pe Cleopatra?

Arsinoe mânca un ciorchine de struguri roşii când sfetnicul şi confidentul ei, eunucul Ganymede, îi aduse un mesaj.

Vânjos, cu părul negru, cu privirea imperceptibilă şi vocea mereu răguşită, Ganymede dorea căderea clicii lui Ptolemeu, dispariţia ambiţioasei Cleopatra şi urcarea pe tron a tinerei lui stăpâne, lipsită de experienţă, dar înfocată. Eunucul forma pas cu pas o reţea de susţinători compusă din înalţi funcţionari, militari şi negustori

influenţi. Întoarcerea agresivă a reginei decăzute îl uimise; descumpănit, Ganymede se temea de haos.

— Cleopatra a murit? întrebă Arsinoe cu ochii strălucind.

— Mesajul primit arată că cele două armate nu s-au înfruntat încă.

Decepţionată, adolescenta aruncă ciorchinele de strugure cât colo.

— Un alt eveniment tocmai a avut loc, continuă eunucul, sosirea lui Cezar, rivalul lui Pompei. Deşi populaţia l-a huiduit, el a subjugat-o cu farmecul său, şi garnizoana noastră n-a îndrăznit să-i respingă pe romani. Şarpele ăla de Teodot l-a condus pe *imperator* la palat şi, în absenţa lui Ptolemeu şi a Cleopatrei, dumneavoastră sunteţi reprezentanta statului. Doriţi să-l înfruntaţi pe acest general?

— Nu mă sperie!

— Se spune că e nemilos şi prudenţa mi se pare necesară. N-ar fi de preferat să vă ascundeţi?

— M-ar găsi şi m-ar pedepsi! mai bine îl înfrunt!

Adolescenta se lăsă pe mâna cameristei, care o îmbrăcă într-o rochie verde cu pliseuri delicate şi o umplu de bijuterii. Iritată, însoţită de Ganymede, Arsinoe dădu fuga în sala de audienţă rezervată oaspeţilor de vază.

Când ajunse, se lovi de un personaj spătos, cu faţa brăzdată de riduri.

— Unde alergi aşa, fătuco? o întrebă Rufin.

— Sunt prinţesa Arsinoe şi cer să-l văd pe Cezar.

— Mai înainte, trebuie să te percheziţionez.

Adolescenta îl respinse pe legionar.

— Dacă mă atingi, te omor!

Ganymede interveni.

— Garantez eu pentru prinţesă, nu are nicio armă!

— La primul incident, zise Rufin, o să plăteşti scump.

Locotenentul lui Cezar chemă două gărzi.

— Escortaţi-o pe prinţesă şi ţineţi-o la distanţă de *imperator*.

Rufin deschise uşa sălii de audienţă unde Cezar studia o hartă a Alexandriei pe care i-o adusese Teodot.

Pregătită să-l sfideze pe cuceritor, Arsinoe îi susţinu privirea care o ţintui pe loc. Faimosul roman era demn şi frumos, departe de imaginea de barbar pe care şi-o formase prinţesa. Uimită, dominată, tânăra fu incapabilă să rostească vreun cuvânt.

— Arsinoe, sora mai mică a Cleopatrei, anunţă Ganymede cu o voce tremurătoare.

Încrucişând braţele, Cezar o studie pe adolescenta cu chip dezagreabil, cu înfăţişare oarecare şi mult prea înzorzonată.

— Care este rangul tău oficial, Arsinoe?

— Regele Ptolemeu şi regina Cleopatra nu se află în Alexandria, preciză Teodot; făcând parte din consiliul de regenţă, eu reprezint statul.

— Nu această tânără?

— Aparţine familiei regale, reaminti Ganymede, nemulţumit de intervenţia preceptorului.

— Exercită vreo putere? întrebă Cezar.

— Nu, dar…

— În cazul ăsta, să se întoarcă în apartamentele ei.

Întrucât tonul romanului nu admitea replică, Arsinoe se înclină şi se retrase.

27

Contemplând de la terasa palatului regal cel mai luxos cartier din Alexandria, Cezar remarcă, în grădină, un pavilion de o eleganţă rară.

— Mă voi instala acolo, îl anunţă el pe Teodot.

— Palatul este aproape gol, v-ar fi mai bine aici.

— Decizia mea este luată.

Era inutil să-i precizeze lui Teodot că-i va fi mai uşor să asigure paza pavilionului, spre deosebire de

apartamentele private, înţesate probabil cu pasaje secrete şi uşi ascunse.

— Îţi încredinţez o misiune: să-i aduci în Alexandria pe regele Ptolemeu şi pe regina Cleopatra.

— Imposibil, armatele lor se vor înfrunta cât de curând, în apropiere de Pelusium!

— E vorba de un ordin care trebuie executat fără întârziere.

Fermitatea tonului înăbuşi orice protest.

— Vreau să-l văd imediat pe comandantul garnizoanei din Alexandria. După ce mi-l prezinţi, vei pleca la Pelusium. Încearcă să fii convingător, Teodot. Nu-mi place incompetenţa.

*

La sfârşitul zilei, anchetele şi interogatoriile făcute de Cezar, Rufin şi ofiţerii superiori ai armatei romane conduseră la concluzii clare. Nici[13] prin număr, nici prin compoziţie, nici prin cunoştinţele lor militare, trupele lui Achillas nu păreau demne de dispreţ. El dispunea de un efectiv de 20.000 de oameni, format mai cu seamă din soldaţi de-ai romanului Gabinius[14], care se obişnuiseră cu viaţa destrăbălată din Alexandria, uitând disciplina armatei romane. Mulţi se căsătoriseră şi aveau copii. Lor li se adăugau piraţi şi tâlhari veniţi din Siria, Cilicia şi din ţinuturile învecinate. În plus, o mulţime de condamnaţi la moarte şi proscrişi se strânseseră în Alexandria, care le oferea şi sclavilor fugari un refugiu şi o situaţie sigure. Dacă se întâmpla ca vreunul dintre ei să fie prins de stăpânul său, soldaţii îl eliberau. Pedestraşilor li se adăugau două mii de călăreţi; aceste trupe erau hârşite în

13 Rândurile care urmează sunt un extras din cartea *Războiul civil,* scrisă chiar de Cezar. (n. a.)

14 Aulus Gabinius (100 - 47 î.H.) - general roman care, în anul 55 Î.H., îl readuce pe tronul Egiptului pe Ptolemeu al XII-lea, înlăturat de fiica lui, Berenice. (n. t.)

numeroase conflicte, îl readuseseră pe tron pe Ptolemeu al XII-lea, flautistul, şi se luptaseră cu egiptenii.

— Nu e tocmai o armată, îşi dădu cu părerea Rufin, ci o bandă de răufăcători!

— Nu sunt mai puţin de temut, consideră Cezar, iar superioritatea lor numerică este o ameninţare.

— Aţi mai trecut printr-o asemenea situaţie.

— Un port, un oraş mare, un teren necunoscut... Nu va fi uşor să ne folosim stratagemele aici.

— Prioritate absolută: să vă asigurăm securitatea. Am pus cei mai buni oameni ai noştri să stea de pază la cartierul general. Începând din această seară, patrulele vor cutreiera oraşul şi rapoartele lor ne vor fi de mare ajutor.

Figura sumbră a lui Cezar îl nelinişti pe fidelul său locotenent; nu-l văzuse niciodată atât de pesimist.

— Trimite un mesager în Asia Minor, la aliatul nostru Mithridate, cu ordinul de a ridica trupe şi de a mi se alătura în Alexandria.

Rufin încruntă din sprâncene.

— Vă temeţi că se va isca o revoltă?

— Puţin probabil, dar prefer să-mi iau măsuri de precauţie. Sosirea întăririlor va linişti apele.

*

Formată din zece oameni, prima patrulă romană părăsi cartierul palatelor şi al clădirilor administrative pentru a o lua pe o stradă mărginită de case luxoase. Ofiţerul, un gal care îl venera pe Cezar, descoperea cu uimire splendoarea capitalei egiptene; oamenii lui făceau şi ei ochii mari. După nesfârşite luni de bătălii şi după victoria de la Pharsalos, savurau atmosfera acestui oraş, care se fălea cu opulenţa lui. Cazărmile lor vor fi mai confortabile decât corturile, iar hrana din belşug le va umple burţile. Cât despre femeile uşoare, după cum se zvonea, ele nu lipseau! Pe scurt, îi aştepta o şedere

plăcută.

Felul cum îi primea populaţia nu-i bucura însă deloc. La trecerea patrulei, uşile şi ferestrele se închideau, mamele le porunceau copiilor să intre în casă, iar grupurile de gură-cască o luau din loc.

— Nu ne iubesc, observă un legionar bărbos, originar din Germania.

— Se vor obişnui cu prezenţa noastră, prezise gradatul. Autoritatea Romei nu se discută.

— Grecii sunt nişte smintiţi, specialişti în atacuri perfide! Ăştia mint aşa cum respiră.

— Stai liniştit, Cezar o să-i pună cu botul pe labe.

La vreo treizeci de paşi de ei, un roşcovan ridică o suliţă.

— Moarte cotropitorului, moarte romanilor!

— Pe ăla o să-l fac să-şi înghită limba, promise bărbosul.

Roşcovanul îşi aruncă arma cu putere, dar fără precizie, şi fugi mâncând pământul, luând-o pe o străduţă. Ca un singur om, membrii patrulei porniră toţi în urmărirea lui.

O fundătură.

Fugarul găsise refugiu într-una din modestele locuinţe cu două etaje.

— Scotociţi peste tot şi găsiţi-l, ordonă ofiţerul.

Abia apucară să bată la prima uşă, că se auziră nişte strigăte dinspre intrarea pe străduţă; oameni înarmaţi le barau trecerea.

— V-am zis eu, bombăni germanul, grecii sunt nişte smintiţi.

Lăsând la o parte strategia, membrii patrulei se năpustiră cu săbiile şi suliţele ridicate. De o violenţă extremă, atacul dislocă barajul şi mai mulţi răzvrătiţi nu se mai ridicară de la pământ. Unul dintre ei ajunse totuşi să-i străpungă şalele bărbosului. Plin de furie, acesta reuşi să

se întoarcă şi să-i taie gâtul ucigaşului.

— Retragerea! strigă galul.

Doi legionari îl luară pe german, incapabil să mai meargă.

— O să scapi, îi promise comandantul.

— Smintiţii ăştia, masacraţi-i pe toţi, murmură el dându-şi duhul.

Un mort şi cinci răniţi.

Indiferent la sângele care-i curgea din umăr, galul se gândea la raportul dezastruos pe care avea să i-l prezinte lui Cezar.

28

Rufin îi întrerupse cina lui Cezar care continua să studieze un plan al Alexandriei şi se familiariza cu noul teritoriu pe care îl simţea mai periculos decât o pădure din Germania.

— Trei patrule atacate, patru morţi, opt răniţi grav; revolta mocneşte, răzvrătiţii se apropie de palat.

— Să mi se aducă mantia purpurie.

Îmbrăcat cu haina de *imperator,* Cezar îi dădu ordin locotenentului său să maseze o bună parte a trupelor în faţa palatului regal pentru a atrage mulţimea. Strategia se dovedi eficace. Haita de furioşi scanda slogane ostile la adresa invadatorului; Cezar îşi făcu atunci apariţia în capul scării monumentale, încadrat de doi purtători de torţe. Noaptea era liniştită, luna poleia cu argint apele portului.

În câteva secunde, se făcu linişte. Poporul Alexandriei era nerăbdător să audă declaraţiile comandantului ocupanţilor.

— N-am venit aici ca un cuceritor, zise Cezar cu o voce apăsată, ci ca să-l capturez pe Pompei şi să-l duc la Roma. Dispariţia lui pune capăt conflictului dintre noi şi n-am intenţia să cuceresc Egiptul. De aceea recunosc suveranitatea cuplului vostru regal, format din Ptolemeu al XIII-lea şi Cleopatra.

Surpriza cedă locul uşurării, ba chiar se auziră câteva strigăte de „Trăiască Cezar!”

— Probabil, ştiţi cu toţii, continuă el, că Ptolemeu al XII-lea, tatăl celor doi suverani ai voştri, îi încredinţase lui Pompei grija de a face să-i fie respectate ultimele dorinţe. Ca reprezentant legitim al Romei, mie îmi revine astăzi sarcina de a duce la îndeplinire această datorie sfântă. De aceea o să-i primesc pe regele Ptolemeu şi pe regina Cleopatra, pentru a-i convinge să se supună voinţei răposatului şi să evite un cumplit război civil. Iată unicul motiv al prezenţei mele aici.

Acest angajament provocă o salvă de aclamaţii; putea să existe vreo veste mai bună? Cei sceptici erau reduşi astfel la tăcere şi tavernele nu se goliră până în zori. Departe de a declanşa ostilităţile şi de a considera Egiptul o nouă provincie romană, Cezar îi respecta instituţiile şi urma să instaureze o pace care părea pierdută.

Mulţimea se risipi. Iar Rufin nu putu să nu admire şi mai mult geniul lui Cezar.

*

Teodot era furios.

— Arcaşii tăi erau cât pe ce să mă omoare, îi reproşă el lui Pothinus, surprins să-l vadă pe preceptor, de obicei atât de calm, în pragul unei crize de nervi.

— Au ordine clare; să împiedice pe oricine încearcă să se apropie de Maiestatea Sa. Ar trebui să te speli şi să-ţi schimbi tunica înainte de a sta de vorbă cu el.

— Sunt mesagerul unui ordin al lui Cezar.

— Zici bine: un ordin?

— Care trebuie să fie executat imediat.

Îngrijorat, Pothinus îl conduse pe coregentul său în cortul lui Ptolemeu. Ghiftuit cu prăjituri, regişorul moţăia.

Eunucul îi atinse uşor braţul.

— Treziţi-vă, Maiestate; preceptorul vostru doreşte să vă dea nişte informaţii.

Băiatul se frecă la ochi.

— Aşadar, Cezar te-a cruţat!

— Doreşte să stea de vorbă cu Maiestatea Voastră.

— Eu unul n-am chef de-aşa ceva.

— Ca să fiu mai precis, insistă Teodot, Cezar vă ordonă să vă întoarceţi la Alexandria, şi acelaşi lucru îi cere şi Cleopatrei.

— Îmi ordonă, îmi ordonă! Eu sunt regele, eu sunt cel care dă ordine. Cezar ar face bine să se întoarcă acasă şi să nu mă mai deranjeze. Am un război de câştigat.

— După părerea mea, ar fi o greşeală gravă să nu vă supuneţi; recunoscându-vă legitimitatea, Cezar o să vă întărească puterea şi Roma n-o să ne mai deranjeze.

Regele se ridică în picioare.

— Mi-e sete şi mi-e foame.

— O să mai aşteptaţi, i-o tăie Teodot, iritat. Mai întâi, trebuie să rezolvăm problema asta crucială.

— Sunt de aceeaşi părere, insistă Pothinus. Cezar este un comandant de oşti redutabil şi ar putea să ne pricinuiască pierderi grele.

— Armata noastră este de zece ori mai mare!

— Poate, dar cum va reuşi ea să învingă pe două fronturi? De o parte, Cezar; de cealaltă, Cleopatra! Să intrăm mai întâi în graţiile acestui cuceritor şi o să ne descotorosim după aceea de sora voastră blestemată.

Această perspectivă îl interesă pe Ptolemeu.

— Cezar n-a fost bine primit, îi dezvălui Teodot; poporul este gata să se revolte dacă tronul vă este ameninţat. Aşadar, n-aveţi de ce să vă temeţi! Întoarcerea voastră va fi triumfală.

Pothinus nu era la fel de optimist.

— Cezar nu cere să se întâlnească şi cu Cleopatra?

— Ba da, dar nici nu se pune problema s-o anunţăm! Trebuie s-o ţinem blocată aici, explicându-i lui Cezar că ea refuză orice discuţie şi că nu are decât o singură dorinţă:

să se războiască. Atunci, romanii ne vor ajuta să scăpăm de pacostea asta.

— Şi dacă am ataca-o acum? propuse băiatul.

— Generalul Achillas nu ne sfătuieşte s-o facem, răspunse Pothinus. Armata vrăjitoarei ar opune o rezistenţă puternică şi victoria n-ar fi sigură. Achillas preferă să aştepte ca mercenarii să-şi piardă răbdarea şi să se dezbine; din cauza lipsei ei de experienţă, Cleopatra nu va reuşi să refacă rândurile.

— Cezar tocmai ne-a stricat planul, îi aminti Teodot, aşa că trebuie neapărat să-i câştigăm încrederea.

— Discuţiile astea mă plictisesc, i-o reteză scurt Ptolemeu, şi chiar mi-e foame!

Teodot strigă un servitor care se grăbi să aducă nişte prăjituri. Preceptorul se interpuse între ei.

— Sunteţi hotărât să vă întâlniţi cu Cezar?

— Da, da!

— Atunci, meritaţi o recompensă, Maiestate.

Băiatul se năpusti asupra dulciurilor. Teodot şi Pothinus se duseră la generalul Achillas ca să-i explice noua situaţie şi să ia măsurile necesare. Nu le mai rămânea decât să spere că Cezar se va arăta binevoitor faţă de micuţul rege şi consiliul său de regenţă.

29

Era o dimineaţă minunată. Un vând domol abia încreţea apa mării, soarele de toamnă poleia cu aur peisajul şi orizontul părea nemărginit. Ieşind din micul sanctuar al lui Isis, Cleopatra se simţi cuprinsă de exaltare gândindu-se la tinereţea ei şi la promisiunile viitorului; magia zeiţei risipise veninul, nu mai rămăsese nici măcar o urmă a muşcăturii scorpionului.

Pentru o clipă, încetă să mai lupte. De ce să nu guste bucuriile simple, de ce să nu aprecieze puritatea zorilor şi tandreţea apusului de soare, renunţând să comande o armată improvizată şi să încerce imposibilul? Deşi atât de

tânără, Cleopatra trăise deja mai multe vieţi: cea de prinţesă răsfăţată care a profitat de luxul unui palat, cea de regină care a crezut în puterea absolută, cea de suverană decăzută care a străbătut marea şi deşertul, cea a unui comandant de oaste capabil să-l înfricoşeze pe generalul Achillas… Nu venise oare momentul să oprească această vâltoare şi să profite de adevărata ei viaţă, cea a unei tinere îndrăgostite de frumuseţe, care uitase să iubească?

Dragostea sau puterea… Nu greşise oare alegând-o pe cea din urmă? Nu era suficient să-i abandoneze pe acei soldaţi pierduţi şi să-şi croiască o nouă viaţă departe de Egipt?

Gândindu-se la ţara ei, i se strânse inima. Nimic nu o interesa mai mult decât destinul străvechiului imperiu, ai cărui suverani dintâi fuseseră Isis şi Osiris. Nu putea întoarce spatele acestui destin la care era şi ea acum părtaşă. Oricât de slabă i-ar fi şansa de a guverna, n-avea s-o irosească.

Atacul scorpionului era o prevestire: trebuia să declanşeze ofensiva, să nimicească trupele lui Achillas şi să pornească spre Alexandria.

Înaintea furtunii, regina îşi oferi o ultimă plăcere mergând prin spuma valurilor graţioase, dar care loveau cu o forţă mereu reînnoită. Protectoare a marinarilor, garant al navigaţiei sigure, Isis va continua oare s-o protejeze pe cea pe care tocmai o salvase?

Cleopatra reveni pe cărarea ce ducea la promontoriu. Înnebunită de îngrijorare, slujnica Charmion alergă în întâmpinarea ei.

— V-am căutat peste tot, Maiestate! Am crezut că aţi fost răpită şi că n-o să vă mai văd niciodată… Sunteţi teafără?

— Liniştește-te.

Apollodor li se alătură.

— Maiestate… Ce fericire să vă revăd! Arătaţi-vă repede în faţa armatei, vă rog! Circulă tot felul de zvonuri nebuneşti şi Unchiaşul a fost nevoit să împartă urcioare de bere pentru a potoli spiritele.

— Hermes n-a intervenit?

— A dispărut.

Aşadar, magul o lăsa să treacă singură proba bătăliei decisive care îi va oferi moartea sau puterea.

— Regina… regina este acolo! strigă un sirian zărind-o pe Cleopatra.

Imediat, discuţiile şi băutele încetară. Profeţii nenorocirii fură huiduiţi şi fiecare mercenar ţinu morţiş să vadă cu propriii ochi că suverana era în viaţă. Unchiaşul răsuflă uşurat şi dădu pe gât câteva pahare pline ochi cu un vin alb revigorant. Liniştit şi el, Vânt de Miazănoapte îşi savură tainul compus din pâine muiată, boabe de struguri, bucăţi de mere şi lucernă.

— Momentul decisiv se apropie, anunţă ea. Antrenaţi-vă mai cu râvnă şi pregătiţi-vă să doborâţi duşmanul!

Declaraţia fu salutată cu aclamaţii. După o perioadă de trândăvie, mulţi aveau chef să se lupte.

— Raportul unui străjer, Maiestate, îi transmise Apollodor; e agitaţie în tabăra inamicului.

— Se pregăteşte un atac?

— Nu, mai degrabă o retragere. Numeroşi soldaţi se adăpostesc în fortăreaţă şi rămâne o singură linie de apărare. Un impozant cortegiu tocmai a plecat spre Alexandria.

În apropiere de tabăra Cleopatrei, o santinelă dădu alarma. Nişte soldaţi se repeziră să vadă ce se întâmplă şi prinseră fără nicio greutate un ţăran dezarmat pe care îl duseră la regină.

Intrigată, ea îl recunoscu pe unul dintre servitorii de la palat. Vizibil epuizat, acesta se prosternă.

— Sunt unul dintre partizanii voştri, Maiestate şi am

părăsit capitala ca să vă aduc veşti! S-au petrecut evenimente majore în ultimele zile.

— Te ascult, zise regina sceptică.

— Cezar şi legionarii lui au intrat în Alexandria. Confruntat cu ostilitatea populaţiei, care nu ezită să-i atace patrulele, generalul a ţinut un discurs pentru a-şi justifica prezenţa. Întrucât Pompei a murit, îi revine lui sarcina de a veghea la executarea testamentului tatălui vostru, încredinţat Romei. De aceea, Cezar vă cere imperios să vă întoarceţi, şi fratelui vostru la fel. Doreşte să pună capăt vrajbei dintre voi şi să restabilească pacea. Emisarul însărcinat să vă anunţe este preceptorul Teodot.

— Acest om să fie îngrijit şi hrănit, ceru regina; apoi, va lucra sub ordinele Unchiaşului.

Doi soldaţi îl ajutară pe servitor să se ridice şi să meargă.

— Este o capcană grosolană, îşi dădu cu părerea Apollodor. Cezar vrea să cucerească Egiptul şi nu se gândeşte decât să tragă foloase din conflictul pe care-l aveţi cu Ptolemeu!

— Ai fără îndoială dreptate, dar poate că nu se simte în poziţie de forţă şi încearcă să obţină timp evitând o răzmeriţă populară. În orice caz, Teodot nu i-a transmis invitaţia decât lui Ptolemeu şi acest mic tiran s-a grăbit să se întoarcă la Alexandria. El şi sfetnicii lui îi vor explica lui Cezar că ei sunt Cârmuitorii legitimi şi că eu m-am descalificat revoltându-mă împotriva fratelui meu. Copleşit de minciuni, Cezar le va da crezare în cele din urmă. Şi cum nu mă voi prezenta în faţa lui, va avea dovada spuselor lor.

Respectarea testamentului mizerabilului meu tată! Adică să-l căsătorească pe micuţul Ptolemeu cu surioara mea Arsinoe care mă urăşte şi visează să domnească! Această uşoară modificare a documentului nu va şoca pentru mult timp, iar eu voi fi definitiv eliminată,

incapabilă fiind să învingă armata noului cuplu regal aliată cu legionarii lui Cezar.

Apollodor nu emise nicio obiecţie. Luciditatea reginei o făcuse să zugrăvească un tablou realist al situaţiei şi să spulbere speranţele de a cuceri din nou tronul, pe care le mai avea. Bătălia era pierdută înainte de a fi începută. Cleopatrei nu-i mai rămânea decât să-i demobilizeze pe mercenari şi să găsească un refugiu departe de Alexandria, unde să trăiască din amintiri.

30

Alexandria lui Ptolemeu al XIII-lea şi a Cleopatrei număra aproape 600.000 de suflete şi o treime din această numeroasă populaţie era evreiască. Bucurându-se de un privilegiu acordat de Alexandru cel Mare, elita comunităţii evreieşti locuia într-un magnific cartier al capitalei, Bruchion, aproape de palate. Coreligionarii săi mai ocupau partea de nord-vest a oraşului, în apropierea portului, şi mai existau familii evreieşti în toate zonele vastei aglomeraţii.

Încă de la întemeierea oraşului, ele fuseseră autorizate să trăiască după legea lor, cea a Torei. Mulţi îşi luaseră nume greceşti sau îşi grecizaseră patronimele evreieşti, astfel încât să se integreze în societatea condusă de descendenţii lui Alexandru. Toţi vorbeau şi scriau în limba greacă, dar îşi practicau religia şi rămâneau credincioşi cutumelor lor.

Evreii dispuneau de o sinagogă somptuoasă, o bazilică prevăzută cu şiruri de coloane şi cu şaptezeci de scaune ornate cu aur şi pietre preţioase pe care le ocupau şaptezeci de bătrâni, păstrători ai tradiţiei. În centru, o tribună din lemn destinată cantorului, însărcinat cu citirea Torei. Ceremoniile adunau laolaltă adepţi fervenţi şi uniţi, fericiţi că-şi pot păstra credinţa în inima unui oraş prosper.

În acea seară de 3 octombrie a anului 48 î.Hr., Antipatros mergea cu paşi grăbiţi spre o altă sinagogă, cea

dintr-un cartier mărginaş din sud-vestul oraşului, pe care o autorizase Cleopatra înainte de a fi constrânsă să părăsească Alexandria. Dotat cu o deosebită energie şi cu o forţă de convingere ieşită din comun, Antipatros era unul dintre oamenii cei mai bogaţi şi mai influenţi ai capitalei. Negustor fără pereche, administrator de seamă, sfătuitor foarte ascultat de membrii comunităţii lui, el se ţinea departe de uneltirile politice şi de agitaţia de la curte. Totuşi, având în vedere evenimentele recente, îi era imposibil să păstreze această linie de conduită. Antipatros considerase aşadar necesar să convoace sfatul bătrânilor pentru luarea unor decizii.

Sub pretextul unei comemorări religioase, principalii diriguitori ai populaţiei evreieşti se reuneau de urgenţă. În afara sinagogii, un discret serviciu de ordine le asigura securitatea. În aceste vremuri tulburi, era mai bine să-şi ia toate precauţiile necesare.

Antipatros constată cu satisfacţie că nicio personalitate importantă nu lipsea de la apel. Niciun negustor n-avea să trădeze secretul deliberărilor, iar orientarea adoptată va fi impusă tuturor evreilor din Alexandria.

Tensiunea era perceptibilă şi Antipatros se aştepta la discuţii încordate. Trecuse mult timp de când Venerabilul, decanul bătrânilor, în vârstă de nouăzeci şi şase de ani, se mulţumea să troneze de la înălţimea autorităţii lui, delegându-şi vocea unui armator ratat, Aqaby, gelos pe reuşita şi pe prestigiul lui Antipatros. Scund, bucălat şi rotofei, Aqaby n-avea succes decât la prostituate.

— Convocarea aceasta ne-a luat prin surprindere, atacă el, sfatul bătrânilor nu este la dispoziţia ta!

— Nu ştii că Cezar şi legionarii lui se află în Alexandria şi că viitorul nostru este în joc? Dispun de informaţii confidenţiale care vor permite comunităţii noastre să-şi aleagă destinul. Venerabilul îmi permite să

iau cuvântul?

De obicei surd şi aproape orb, moşneagul ridică o mână în semn de aprobare. Decepţionat, Aqaby se posomorî.

— Soldaţii lui Cezar, pedestraşi şi călăreţi, s-au instalat în cartierul Bruchion, dezvălui Antipatros. Au rechiziţionat nişte locuinţe care aparţin evreilor, dar n-au comis violenţe.

— De ce n-a protestat Ptolemeu? se miră un bătrân.

— Ptolemeu a hotărât ca armata lui s-o înfrunte pe cea a Cleopatrei la Pelusium şi s-o nimicească.

— Regele a reuşit?

— Până în prezent, adversarii se studiază reciproc. Nimeni nu îndrăzneşte să ia iniţiativa. Cezar n-a găsit decât un palat gol şi, ca să potolească furia poporului, a recunoscut legitimitatea cuplului regal astăzi destrămat. El cere întoarcerea lui Ptolemeu şi a Cleopatrei şi doreşte să evite un război civil.

— Toate astea nu ne privesc pe noi, consideră Aqaby.

— Dimpotrivă, ripostă Antipatros. Cucerirea puterii va avea consecinţe care vor apăsa greu asupra comunităţii noastre.

— De ce anume te temi?

— Dacă vom comite o greşeală fatală, vom dispărea.

În adunare se auziră murmure.

— Baţi câmpii! zise Aqaby.

— Un fapt nou trebuie să vă deschidă ochii: creşterea implacabilă a puterii romane. Moartea lui Pompei n-a schimbat nimic, Cezar mi se pare şi mai de temut.

— Noi suntem supuşii lui Ptolemeu, nu ai lui Cezar!

Antipatros făcu câţiva paşi, privindu-i rând pe rând pe membrii sfatului.

— Nişte supuşi, vai, atât de dispreţuiţi! Grecii ne tolerează, dar îşi păstrează cu îndârjire privilegiile. Noi suntem doar nişte evrei din Alexandria, nu cetăţeni ai

oraşului nostru, şi nu participăm la niciuna din instanţele cârmuirii. Ptolemeu şi ai lui ne consideră nişte fiinţe inferioare, bune doar să le garantăm prosperitatea prin munca şi impozitele noastre! Această nedreptate este intolerabilă; iar suveranul nu ne garantează nici măcar stabilitatea!

Antipatros spunea cu voce tare ceea ce mulţi dintre bătrâni abia îndrăzneau să gândească. Aroganţa guvernului grec, la care se adăugau corupţia şi ineficacitatea, deveneau insuportabile.

— Cezar este o şansă pentru comunitatea noastră, zise oratorul. În pofida vorbelor lui liniştitoare, sunt convins că doreşte să-l alunge pe micuţul Ptolemeu şi să transforme Egiptul în provincie romană. Când va obţine victoria, va şti să le mulţumească celor care l-au ajutat să se impună.

— Să fim de partea lui Cezar… Asta este propunerea ta? se miră Aqaby.

— După părerea mea, nu avem de ales şi cer sfatului bătrânilor ca să urmăm această cale.

— E curată nebunie! Eu unul cer acestei adunări să rămânem neutri!

Vocea vlăguită a Venerabilului, care nu mai fusese auzită de mai multe luni, răsună în sinagogă.

— Antipatros ne deschide ochii. Era Ptolemeilor se sfârşeşte, o domnie nouă se anunţă. Comunitatea noastră îl va susţine pe Cezar, cu condiţia să ne respecte credinţa şi să ne acorde mai multe funcţii de răspundere.

31

În ciuda impozantei escorte care le asigura securitatea, lui, micuţului Ptolemeu şi preceptorului, eunucul Pothinus nu se simţea în largul său. În acea dimineaţă blândă de 4 octombrie a anului 48 î.Hr., flotila se va îndrepta rapid spre Alexandria, luând-o pe un canal mărginit de palmieri, arbori de acacia şi sălcii.

Generalul Achillas acceptase să rămână la Pelusium, împiedicând astfel înaintarea Cleopatrei, ale cărei forţe nu erau destul de puternice pentru a cuceri fortăreaţa şi a-şi deschide drum spre Alexandria. Cel puţin asta spera Pothinus, aşa cum spera să-l convingă pe Cezar să devină principalul său aliat.

— Riscăm mult, se plânse Teodot. Când i-am dus capul lui Pompei, Cezar a plâns. Noi i-am făcut un mare serviciu, scăpându-i de cel mai rău adversar, dar mă tem că ne poartă ranchiună.

Micuţul Ptolemeu ţopăia la prora vasului, arunca în apă mingiuţe din cârpe, trăgea de frânghii şi le cerea marinarilor să mărească viteza.

— Este atât de tânăr, zise Teodot, şi atât de incapabil să perceapă gravitatea situaţiei!

— Poate că ăsta-i un avantaj, îşi dădu cu părerea Pothinus. Băiatul o să-l înduioşeze pe roman şi candoarea lui îi va risipi supărarea. Un militar capabil să plângă un duşman are cu siguranţă slăbiciuni.

— Nu era decât un moment de emoţie; la generalul ăsta, ambiţia e mai puternică decât orice.

— Şi această ambiţie îl face să-şi dorească să cucerească Alexandria…

— El pretinde contrariul, preciză Teodot, şi cu discursul acesta a calmat mulţimea furioasă.

— Cum poţi da crezare unui roman?

— Nu ne cunoaşte bine oraşul şi tradiţiile; trebuie să-l convingem că ajutorul nostru îi este indispensabil şi că numai Ptolemeu, suveran legitim, este apt să domnească.

*

Cezar nu-şi părăsea pavilionul din grădina regală. Aici primea notabili, înalţi funcţionari şi responsabili administrativi, pentru a putea înţelege modul de funcţionare a guvernului. La întrebările lui precise, cerea răspunsuri precise. În absenţa regelui şi a membrilor

consiliului de regenţă, demnitarii, încurcaţi, încercau să vorbească pe ocolite, dar erau constrânşi să furnizeze un minimum de informaţii, altfel riscau să-l mânie pe *imperator*.

În cele din urmă, veni şi vestea bună! Ptolemeu, Pothinus şi Teodot se întorseseră. Imediat, mulţimea curtenilor se îmbulzi la palat pentru a-şi proclama fidelitatea faţă de suveran. Rufin întrerupse felicitările şi îi rugă pe cei trei să meargă la pavilionul unde îi aştepta Cezar.

Aşezat pe un scaun cu spătar înalt, el îşi măsură oaspeţii cu o asemenea intensitate, încât aceştia se simţiră tulburaţi. Dominaţi încă de la prima privire, Pothinus şi Teodot îl încadrară pe băieţel, ca şi cum doreau să-l protejeze.

Cezar se ridică, se apropie şi îl măsură din cap până-n picioare pe copil.

— Aşadar, iată-l pe Ptolemeu al XIII-lea! Sunt fericit să vă cunosc, Maiestate!

Pentru prima oară în scurta lui viaţă, băiatul era atât de impresionat, că nu putea vorbi.

— N-am fost prea bine primit, zise cu regret Cezar, şi îmi pare rău de morţi şi de răniţi. Am luat măsurile de securitate necesare, îndrăznind să sper că prezenţa suveranului va menţine calmul.

— Poporul îşi iubeşte regele, zise Teodot.

— Ţi-ai îndeplinit o parte a misiunii, constată romanul; ai luat legătura şi cu regina Cleopatra?

— Din păcate, este imposibil! Nu-i controlăm deplasările, şi revoltata asta nu ne-ar da voie să ne apropiem de ea. Sub comanda generalului Achillas, cea mai mare parte a armatei noastre staţionate la Pelusium o împiedică pe diavoliţă să atace Alexandria şi să provoace haos.

— Populaţia o detestă, adăugă Pothinus, căci a

încercat să dea o lovitură de stat, voind să-şi impună tirania şi nişte reforme dezastruoase. Numai Ptolemeu este demn să domnească şi să asigure prosperitatea frumoasei noastre urbe.

Cezar se întoarse să se aşeze pe scaun, fără a-i invita pe cei trei să-l imite. El era judecătorul, ei acuzaţii.

— Ptolemeu al XII-lea şi-a încredinţat testamentul Romei, aminti el, şi, după tragica dispariţie a marelui Pompei, mie îmi revine sarcina de a veghea la respectarea strictă a ultimelor dorinţe ale răposatului monarh, care era aliatul nostru. Să nesocotesc această datorie sacră ar fi o greşeală gravă pe care nici zeii, nici oamenii n-ar îngădui-o. Or, clauzele testamentului sunt clare: puterea trebuie să fie împărţită între Ptolemeu al XIII-lea şi sora lui, Cleopatra. Intenţia mea este să-i împac pe cei doi moştenitori legitimi ai tronului şi să restabilesc astfel un guvern statornic.

— O dorim cu toţii, zise Pothinus, dar regina este incontrolabilă, periculoasă şi…

— Mi-e imposibil să iau o decizie până n-o văd şi n-o interoghez, zise tranşant Cezar. Trimiteţi-i un emisar şi rugaţi-o să vină la Alexandria, garantându-i siguranţa totală. Până la venirea ei, regele şi cei doi sfătuitori ai lui nu vor părăsi oraşul.

Ordinul nu admitea replică.

— Un detaliu important, adăugă *imperatorul*; când a cerut ajutorul Romei[15] pentru a fi recunoscut rege, Ptolemeu al XII-lea a promis să-i verse treizeci şi şase de milioane de dinari dacă alianţa ducea la rezultatul scontat. Într-adevăr, la sfârşitul exilului său şi graţie intervenţiei noastre, el a urcat pe tron, dar, înainte de a muri, n-a restituit decât jumătate din sumă. Noul cuplu regal trebuie să-mi plătească mie ceea ce datorează Romei, al cărei reprezentant sunt.

---

15 În anul 59 î.H. (n. a.)

Pothinus simţi că i se face rău.

— Nu… nu vorbiţi serios, nu? Este o sumă uriaşă!

— Acesta este preţul recuceririi puterii. Şi conducerea actuală trebuie să-l plătească. Neonorarea acestei datorii ar fi un delict de o mare gravitate, pasibil de sancţiuni drastice.

— Treizeci şi şase de milioane de dinari, bolborosi Pothinus în stare de şoc.

Încremenit, micuţul rege abia dacă îndrăznea să se uite la Cezar, un monstru de autoritate cu vorbă blândă.

— Această primă întrevedere mi s-a părut constructivă, conchise romanul; acum, îndepliniţi-vă obligaţiile.

32

Încântat să-şi regăsească palatul, apartamentele, jucăriile şi patul, micuţul rege cinase cu o poftă nemaipomenită şi, gândindu-se la prestanţa de veritabil comandant a lui Cezar, adormise repede.

Ghiftuindu-se cu felurite mâncăruri cu sos, Pothinus încerca să-şi recapete sângele rece, în timp ce Teodot se cinstea cu o cupă de vin roşu consistent.

— Romanul ăsta se crede stăpânul Alexandriei, răbufni eunucul, şi vrea să ne golească sipetele! N-ar trebui să-l chemăm pe Achillas şi să-i arătăm forţa noastră militară? Dacă se sperie, Cezar o să părăsească Egiptul.

— Omul acela nu dă niciodată înapoi, obiectă preceptorul. Trecutul său stă mărturie. Dacă se simte ameninţat, va reacţiona brutal şi ne poate pricinui pagube ireparabile. Achillas împiedică şleahta de mercenari a Cleopatrei să atace Alexandria, aşa că trebuie să rămână la postul lui.

— Cleopatra… Trebuie s-o eliminăm cât mai repede! Odată dispărută, vom avea mâinile libere.

— Să-i dăm ascultare lui Cezar şi să-i trimitem un emisar care îi va garanta că nu va fi pedepsită.

— Va muşca oare momeala?

— Omul nostru nu va fi însoţit de niciun soldat, Cleopatra va putea dispune de garda ei personală. De ce s-ar teme? Sunt convins că doreşte să-l întâlnească pe Cezar, să se justifice şi să-l convingă.

— O asemenea întrevedere ar fi un dezastru!

— Dar nu va avea loc, prezise Teodot; o să atacăm corabia reginei la jumătatea drumului, între Pelusium şi Alexandria, şi o s-o scufundăm. Nu vor fi supravieţuitori. Vrăjitoarea fie va pieri înecată, fie o să-i ardem cadavrul.

Imaginându-şi reuşita acestui plan simplu şi decisiv, Pothinus se destinse şi înfulecă vreo zece smochine.

— Treizeci şi şase de milioane de dinari… Romanul ăsta este un hoţ!

— Nu cere decât jumătate, îi reaminti Teodot.

— E mult prea mult! Refuz să-i dau satisfacţie.

— Foloseşte-ţi talentele de negociator şi tărăgăneaz lucrurile cât poţi de mult. Odată Cleopatra dispărută, trupele noastre din nou disponibile şi populaţia incitată împotriva ocupantului, vom încerca să-l alungăm pe Cezar din Egipt. Este un strateg chibzuit şi va prefera să se întoarcă la Roma în loc să sufere o înfrângere care i-ar păta reputaţia şi l-ar îndepărta de putere.

Argumentele abilului Teodot îl încântară pe eunuc. Se felicită că-l numise pe erudit în consiliul de regenţă. Talentele lui de preceptor şi de literat nu-l împiedicau să preconizeze acţiuni radicale şi să treacă el însuşi în prima linie.

— Îl trimit imediat pe emisarul nostru la Cleopatra, hotărî Pothinus, liniştit.

*

Necunoscând încă decât superficial Alexandria, Cezar consideră că renumele ei era justificat. Da, cetatea aceasta dispunea de bogăţii enorme şi îşi merita numele de „centru comercial al lumii”; aici totul se vindea, totul se

cumpăra şi acea uriaşă prăvălie adăpostea un număr impresionant de silozuri cu grâu şi depozite conţinând urcioare de vin şi de ulei, papirusuri, bijuterii şi sute de alte mărfuri. Manufacturile produceau sticlă, hârtie, textile, parfumuri, vase de lut şi obiecte preţioase.

Din cauza războaielor civile, Roma, puternica Romă, suferea de foame. Nu era oare Egiptul grânarul visat din care Cezar ar putea lua grâu din belşug pe care să-l ofere supuşilor săi? Anexând acest teritoriu Republicii, va apărea ca un binefăcător şi-i va zdrobi pe ultimii partizani ai lui Pompei, a căror capacitate de a face rău nu era neglijabilă. Gloria militară nu era de ajuns pentru a cuceri elita şi plebea Romei. Cezar avea nevoie de bani şi de reuşite economice, care vor face din el un şef de stat incontestabil. Iar străvechea ţară a faraonilor îi oferea o ocazie nesperată.

— Un notabil doreşte să vă vorbească, îl anunţă Rufin.

— Audienţele s-au terminat, să revină mâine.

— Pretinde că este purtătorul unei propuneri urgente.

— L-ai percheziţionat?

— Bineînţeles, pare serios.

Încrezându-se în instinctul său, Cezar cedă.

Bărbatul era lat în spate şi autoritar.

— Cum te numeşti?

— Antipatros, reprezint comunitatea evreiască din Alexandria, adică o treime din populaţia ei.

Fără îngâmfare, dar cu fermitate, Antipatros susţinu privirea lui Cezar, pe al cărui chip apăru un zâmbet slab.

— Un argument cu greutate, recunosc; ce scop are această vizită?

— Am să vorbesc pe şleau: comunitatea mea nu mai suportă aroganţa grecilor. Noi muncim din greu, le asigurăm prosperitatea şi rămânem tot pe planul al doilea.

Prin urmare, vrem să fim respectaţi şi să dobândim mai multe drepturi.

— Ptolemeu trebuie să decidă asta.

— Micuţul rege nu este decât o marionetă, manipulată de foşti servitori ajunşi miniştri! Vânzându-se Romei, tatăl lui, flautistul desfrânat, a distrus dinastia pe care o fondase Alexandru. Şi această şleahtă de neisprăviţi duce ţara de râpă. Viitorul ei stăpân sunteţi dumneavoastră.

Se lăsă o tăcere prelungă. Cezar fie avea să-l dea afară pe neruşinat, fie accepta discuţia.

— Îmi propui ajutorul comunităţii evreieşti?

— Într-adevăr.

— În ce condiţii?

— Ne veţi respecta religia şi tradiţiile?

— Roma îngăduie toate credinţele care nu tulbură ordinea publică şi nu primejduiesc echilibrul societăţii.

— Ne veţi acorda statutul de cetăţeni cu drepturi depline?

— De ce vi l-aş refuza?

— Mă pot încrede în cuvântul unui roman?

Zâmbetul slab al lui Cezar dispăru aproape cu totul.

— Ai îndrăzni să te îndoieşti de el?

— Aţi avea încredere într-un om naiv?

— Îţi voi îndeplini cerinţele, Antipatros, cu două condiţii: să nu mă minţi şi să nu mă dezamăgeşti.

33

Deşi părea cufundat într-un somn adânc, Vânt de Miazănoapte se ridică brusc în picioare şi se îndreptă spre posturile de pază, cu faţa spre armata duşmană. „Nu-i a bună!”, mormăi Unchiaşul, smuls şi el dintr-o siestă odihnitoare. În timp ce se ţinea după catâr, alertă nişte soldaţi aţipiţi, cărora Apollodor li se alătură fără întârziere.

— Ceva se întâmplă.

— Nu se mişcă nimic, constată Sicilianul.

— Vânt de Miazănoapte nu se înşală niciodată, este primul care simte pericolul.

— Acolo, strigă o santinelă, un tip singur!

Arcaşii îşi încordară arcurile.

Atacatorul, un burtos de vreo cincizeci de ani cu mers şovăielnic, ridică braţele.

— Pare mort de frică şi dezarmat, zise Unchiaşul. Am putea să-l întrebăm ce vrea înainte de a-l omorî.

Apollodor încuviinţă.

Omul era lac de sudoare şi abia vorbea.

— Sunt purtătorul unui mesaj pentru regina Cleopatra.

Unchiaşul îl percheziţionă el însuşi pe mesager şi Vânt de Miazănoapte îl adulmecă, fără a manifesta ostilitate.

— Urmează-mă, îi ordonă Sicilianul.

*

Regina citea un document ciudat pe care i-l lăsase Hermes; el evoca mutaţiile sufletului, capabil să devină pasăre, foc, vânt, stea şi se termina cu: „Naşterea nu înseamnă viaţa, ci conştiinţa”. Cleopatrei i-ar fi plăcut să-l revadă pe mag şi să-i pună o mie de întrebări, dar nimeni nu va putea ţine pe loc fiinţa aceea, imperceptibilă ca suflarea divină. Oare drumurile li se vor mai întâlni vreodată?

— Maiestate, a venit un mesager, anunţă Apollodor, strângându-l de încheietură pe emisar, care se înclină.

— Cine te-a trimis?

— Regentul Pothinus, la ordinul lui Iulius Cezar. Romanul doreşte să vă vadă.

— S-a întâlnit cu Ptolemeu?

— Într-adevăr, Maiestate, şi consideră că trebuie neapărat să vă asculte pentru a începe un proces de pace şi reconciliere. Am sarcina de a vă pune la dispoziţie o corabie care să vă ducă de la Pelusium la Alexandria.

Echipajul ei, restrâns, va fi compus din marinari neînarmaţi, iar oamenii de încredere ai Maiestăţii Voastre vă vor însoţi. În felul acesta, securitatea o să vă fie perfect asigurată.

— E o propunere atrăgătoare, zise Cleopatra. Când va fi corabia la dispoziţia mea?

— Chiar de mâine; Cezar este nerăbdător să vă întâlnească.

— Fă tot ce e necesar.

Apollodor îl conduse pe emisar la ieşirea din tabără. Omul se îndepărtă în grabă şi Sicilianul se întoarse în cortul reginei.

— Maiestate, este o capcană! Cezar şi Ptolemeu vă ademenesc cu un acord imposibil.

— Nu m-am îndoit nicio clipă de asta; corabia va fi atacată între Pelusium şi Alexandria, iar piraţii au primit probabil ordin să mă execute.

Sicilianul răsuflă uşurat.

— Esenţialul, Maiestate, este să rămâneţi în viaţă. Vă propun să dislocăm această armată improvizată şi să alegem un număr mic de oameni siguri care să vă escorteze spre nord. Un principat vă va acorda dreptul de azil şi veţi fi departe de duşmani.

Era cea mai bună ieşire din acest război pierdut, dar regina păru să aibă dubii.

— Am nevoie să mai chibzuiesc puţin, Apollodor.

— Orice atac a devenit imposibil, Maiestate. Întrucât nu veţi urca pe această corabie, Cezar va fi furios, iar legionarii lui se vor alătura trupelor lui Achillas pentru a vă nimici. La ceva servi acest masacru? Fiţi înţeleaptă, vă implor, timpul ne presează!

— Lasă-mă singură.

Sicilianul nu era complet liniştit; rebelă, tânăra femeie mai nutrea încă speranţe deşarte. Rolul şambelanului său era să i le risipească. Inteligenţa reginei

o va face până la urmă să privească realitatea în faţă şi să-şi salveze viitorul, chiar dacă era dezamăgitor. La vârsta ei, nu-ţi doreai să mori.

*

Emisarul îmbătrânise cu zece ani şi pierduse mai multe kilograme în greutate. Obişnuit cu luxul şi cu atmosfera liniştită a palatului regal, crezuse că-i sosise ceasul de pe urmă când se apropiase de tabăra Cleopatrei. Nemânuind niciodată o armă şi detestându-i pe militari, trăise cel mai cumplit moment din viaţa lui! Dar nu puteai refuza să te supui eunucului Pothinus cu riscul de a fi demis din funcţii, ba chiar de a dispărea în mod brutal.

Şeful guvernului îl primi în vastul său birou, ferit de urechile indiscrete.

— Care-i rezultatul? îl chestionă Pothinus agresiv.

— Excelent, stăpâne, excelent! Regina Cleopatra v-a acceptat propunerea.

— Felicitări, prietene; i-ai văzut tabăra?

— O adevărată oroare! Corturi mizerabile, tâlhari de diferite origini, mirosuri de mâncare, oameni grosolani cu vorbe vulgare, un vacarm insuportabil din cauza antrenamentului acelor soldăţoi… O adunătură de gunoaie.

— Regina ţi s-a părut sănătoasă?

— E tot la fel de frumoasă şi seducătoare.

— Odihneşte-te puţin, prietene, apoi pregăteşte-ţi scurta deplasare la Pelusium şi adu-ne-o pe Cleopatra. Îţi meriţi recompensa cu vârf şi îndesat.

Emisarul nu îndrăzni să ceară amănunte: era vorba de o promovare, de o sumă de bani sau de amândouă?

— Nu ştiu cum să vă mulţumesc, stăpâne!

„Dispărând de pe faţa pământului”, gândi Pothinus care omisese să-i spună acelui neghiob că va pieri în timpul atacului corabiei Cleopatrei. Nu va mai rămâne niciun martor al fericitului eveniment care avea să pună capăt disidenţei vrăjitoarei. Odată rezolvată această

problemă, mai rămânea spinoasa chestiune financiară pusă de Cezar. Romanul dădea ordine, dar nu-l cunoştea pe Pothinus; dacă te atingeai de punga lui, devenea mai feroce ca o fiară.

34

Alexandria părea calmă, nicio patrulă romană nu fusese atacată în timpul nopţii. Totuşi, Cezar nu-şi făcea iluzii. O bună parte a populaţiei îi era încă ostilă. Liniştea care domnea în cartierul Bruchion, unde se instalaseră legionarii, se datora intervenţiei evreului Antipatros. Echipajele de pe corăbii rămâneau în stare de alertă permanentă, temându-se ca portul să nu se închidă precum un vintir.

Sprijinul comunităţii evreieşti era un ajutor neaşteptat, dar va fi el durabil? N-avea niciun motiv să se teamă de micuţul Ptolemeu care, incapabil să poarte greutatea unei coroane, era inofensiv. În schimb, cei doi sfătuitori ai lui, Teodot şi Pothinus, erau manipulatori de temut care se agăţau de puterile şi de privilegiile lor. La Roma, Cezar i-ar fi călcat în picioare, dar pe pământul lor, aveau posibilitatea să-l ucidă.

Situaţia putea să degenereze în orice moment şi legionarii, în ciuda curajului lor, nu vor putea stăvili şuvoiul unei mulţimi dezlănţuite. Niciodată Cezar nu fusese atât de fragil, expus unui destin pe care nu-l stăpânea. Străbătuse atât drum, scăpase din atâtea încercări ca să ajungă în acel pavilion elegant, o închisoare aurită, un loc al morţii… Nu, zeii nu-l vor supune unei asemenea umilinţe!

Imperatorul îşi contemplă sigiliul cu efigia zeiţei Venus, protectoarea lui celestă. Amant satisfăcut pe deplin, afemeiat notoriu, el nu întâlnise totuşi niciodată dragostea, fiind prea ocupat să lupte în războaie şi să cucerească puterea. În definitiv, n-avea importanţă; nu conta decât măreţia Romei pe care încăpăţânarea lui Pompei, lipsit de

o viziune a viitorului, o pusese în pericol.

Din călătoriile şi războaiele sale, Cezar învăţase o lecţie: necesitatea de a fonda un imperiu care să impună pacea în ţările cucerite şi să le facă prospere. Succesul acestei întreprinderi colosale implica anexarea Egiptului care avea bogăţii uimitoare, dar foarte prost administrate. Atrăgându-l aici, Pompei îi deschisese un orizont nebănuit.

Rufin îi întrerupse meditaţia.

— Pothinus doreşte să vă vadă.

— Să intre.

Eunucul afişa o figură amabilă.

— Dorinţele voastre vor fi în curând împlinite, zise el mieros, şi sunt încântat de buna noastră înţelegere. Ţara mea aspiră la linişte şi vă sunt recunoscător că încercaţi să contribuiţi la restabilirea ei. Din păcate, sarcina nu se anunţă uşoară! Cleopatra l-a executat pe emisarul nostru, ceea ce înseamnă că refuză să vă întâlnească şi că doreşte să lupte.

Cezar nu-şi ascunse nemulţumirea.

— Tânăra regină a înnebunit de-a binelea, adăugă Pothinus. Vrea să domnească singură şi provoacă haos. Dacă nu o distrugem, banda ei de tâlhari va provoca pagube grave.

— Am epuizat toate resursele diplomatice?

— Să nu vă treacă prin cap să-i trimiteţi vreun ambasador roman! Nefericitul ar fi masacrat. Confruntarea mi se pare inevitabilă, dar generalul Achillas, militar valoros şi competent, va evita un dezastru, iar această perioadă dificilă se va încheia cu bine. Cel puţin cu condiţia să nu cufundaţi Alexandria în mizerie! Şi veţi fi autorul acestei catastrofe dacă vă menţineţi exigenţele financiare, atât de excesive! În calitate de ministru al Finanţelor şi al Economiei, controlez agricultura şi meşteşugurile, veghez la colectarea impozitelor şi a taxelor, mă făles cu o gestiune riguroasă şi nu mă simt

dator cu optsprezece milioane de dinari!

— Şi totuşi aşa este, i-o tăie Cezar. Egiptul trebuie să-şi asume angajamentele răposatului rege, altfel dezlănţuie mânia Romei.

Faţa eunucului se congestionă.

— Fie vorba între noi, ca oameni responsabili ce suntem, n-am putea ajunge la o învoială?

— Îţi propun una: zece milioane de dinari pe loc şi te scutesc de restul.

Eunucul chibzui câteva momente.

— Egiptul este un regat străvechi, tradiţiile lui sunt complexe. Fără respectul vostru, un roman n-ar putea să înţeleagă toate aspectele. Pompei a murit, dar partizanii lui sunt încă numeroşi şi vor continua să vă stea în cale. Şederea prea îndelungată aici o să vă ducă la pieire.

Cezar rămase impasibil.

— Dispui cumva de informaţii cu privire la adversarii mei?

— În Orient, zvonurile circulă repede. Victoria pe care aţi repurtat-o la Pharsalus nu-i decât o etapă. Cucerirea definitivă a Romei este mai îndepărtată decât vă închipuiţi. La Alexandria, vă pierdeţi timpul.

— Şi cei zece milioane de dinari ai mei?

Pothinus îşi luă un aer spăsit.

— V-am oferit capul lui Pompei… Nu valora el oare suma asta?

— Ţi-am făcut o reducere importantă, ăsta-i ultimul meu cuvânt.

Eunucul îşi trecu degetul arătător peste buze.

— Tranzacţia aceasta este costisitoare, foarte costisitoare… Totuşi, sunt gata s-o accept.

— Cu ce condiţie?

— Să părăsiţi imediat Egiptul şi, când veţi ajunge înapoi la Roma, o să vă trimit dinarii. Acolo, vă vor fi de folos pentru a vă asigura influenţa.

Tăcerea prelungă a lui Cezar părea aprobatoare şi eunucul era încântat de talentul său de negociator. La urma urmei, şi cel mai glorios dintre eroi avea preţul său.

Imperatorul se ridică încet.

Privirea lui exprima o asemenea furie, încât Pothinus se dădu un pas înapoi. Deodată, romanul i se păru că seamănă cu un uriaş.

— Tu, o slugă, îndrăzneşti să dictezi conduita lui Cezar şi să-i trasezi drumul cumpărându-l ca pe ultimul borfaş! Neruşinarea şi laşitatea ta sunt fără margini dacă te-ai crezut în stare să mă manipulezi.

Buzele eunucului începură să tremure.

— Eu… eu nu voiam să…

— Insultându-mă pe mine, ai insultat Roma, şi nu voi uita. Îţi vei plăti datoria, Pothinus, vei asigura aprovizionarea legionarilor mei şi nu vei lua nicio iniţiativă fără să mă anunţi. Fii convins de dispreţul meu şi scuteşte-mă de sfaturile tale jalnice.

35

Departe de Alexandria cea grecească, Dendera se lăsa mângâiată de primele raze ale soarelui într-o frumoasă dimineaţă de toamnă. Hathor, marea preoteasă a zeiţei care îi dăduse numele, se sculase înainte de revărsatul zorilor pentru a celebra, în numele Faraonului, ritul primordial, cel al deşteptării în pace a puterii divine în inima sanctuarului său. Tămâiată, miruită, îmbrăcată, hrănită cu energia ascunsă a alimentelor, statuia divină răspândea lumina care învinsese tenebrele.

În acea dimineaţă, superioara preoţilor şi preoteselor din Dendera simţi o emoţie deosebită. De când începuse construirea noului templu, care avea să aibă o mărime remarcabilă, arhitectul şi echipele lui de meşteri munciseră din răsputeri, inspiraţi de Hathor, suverana stelelor. Edificiul se înălţa mult mai repede decât fusese prevăzut, sub privirea admirativă a locuitorilor provinciei,

fericiţi să vadă clădindu-se un somptuos lăcaş de piatră, unde va sălăşlui divinitatea lor protectoare.

Obligaţiile sexagenarei erau copleşitoare; graţie numărului mare de încăperi terminate, ea putea organiza programul zilnic al unui personal numeros şi calificat, de la slujitoarele şi slujitorii zeiţei, cerc restrâns apt să-i contemple misterele, până la slujitorii ocazionali care aveau sarcina să întreţină templul şi să păzească obiectele rituale. Cu toţii trebuiau să ştie să scrie şi să citească şi depuneau jurământul de a respecta o regulă care presupunea onestitate şi devotament. Superioara era aceea care trebuia să organizeze rotaţia echipelor şi să asigure cât mai bine executarea sarcinilor, mari şi mici.

Rolul templului nu se limita la funcţiile lui rituale şi sacre. El mai adăpostea o şcoală, un dispensar şi un centru de asistenţă pentru săraci. Preoţii deveneau adesea scribi publici şi redactau, pentru neştiutorii de carte sau pentru oamenii simpli, contracte de vânzare, de cumpărare, de împrumut şi de căsătorie. În jurul sanctuarului se desfăşura o intensă activitate economică, creatoare de locuri de muncă; ţărani, măcelari, pescari, brutari, berari şi artizani se bucurau de prezenţa acelui centru de viaţă care unea cerul cu pământul.

La ora prânzului, arhitectul o invită pe marea preoteasă să ia masa împreună cu el. Constructorul nu era vorbăreţ; intransigent, respectat şi admirat, el ţinea piept autorităţilor administrative şi făcea dovada unei capacităţi de muncă ieşite din comun.

— Veştile care vin de la Alexandria nu sunt bune, anunţă el. Capitala este în pragul războiului civil, armata Cleopatrei şi cea a lui Ptolemeu sunt pe punctul de a se înfrunta în apropiere de Pelusium. Niciunul, nici celălalt nu par a fi pregătiţi să împartă puterea şi nu sunt sigur dacă, de data asta, mijlocirea romanilor va izbuti.

— Finanţarea lucrărilor va fi ameninţată? se îngrijoră

Hathor.

— Mi-am luat precauţii, prezentându-i devizele estimative strategului de care depinde provincia noastră şi transportând aproape toate materialele. Oricare ar fi rezultatul conflictului dintre Ptolemeu şi Cleopatra, vom termina acest templu. O singură dificultate se mai întrevede la orizont: administraţia grecească ar putea refuza să verse banii pentru simbriile meşterilor mei.

— Ar fi o catastrofă!

— Nu vă faceţi griji, mă voi descurca.

— Templul le va asigura hrana şi cazarea, promise marea preoteasă, iar populaţia ne va sprijini.

— Voi sta de vorbă cu autorităţile şi le voi convinge să nu facă o prostie, preciză şeful şantierului. Buna funcţionare a unui templu de o asemenea anvergură este o sursă de profituri, căci grecii nu încetează să născocească mereu alte taxe şi să le strângă. Au tot interesul să se termine templul de la Dendera pe care îl vor copleşi cu impozite.

— Zeiţa ne va ajuta să trecem peste această încercare, zise superioara zâmbind. Care dintre cei doi ne-ar fi mai favorabil, Ptolemeu sau Cleopatra?

— Un grec şi o grecoaică… Amândoi preferă să stea la Alexandria, nu ştiu nimic despre Egipt şi nu sunt interesaţi decât de prosperitatea luxoasei lor capitale. Într-o bună zi, ţăranii se vor răzvrăti. Prea multă mizerie, prea multă nedreptate, prea mult dispreţ… Vârsta de aur a ţării noastre este foarte departe.

— Totuşi, construieşti un templu demn de strămoşi, o fiinţă vie care va străluci şi după ce noi nu vom mai fi.

Pentru o clipă, pesimismul arhitectului se risipi.

— Aveţi darul de a ne face să credem că încă nu e totul pierdut, mare preoteasă, şi că se vor întoarce vremurile când ghimpele nu înţepa şi şarpele nu muşca.

— Templul nu reînvie în fiecare zi „Prima Dată”,

celebrarea riturilor nu ne situează la originea creaţiei, practica misterelor nu ne permite să comunicăm cu zeii?

Arhitectul privi spre cer.

— Când va trebui să gravăm numele unui faraon pe zidurile acestui templu, nu vom lăsa un loc gol?

— Avem şansa de a trăi Regula transmisă fără cusur din epoca primei dinastii, îi aminti marea preoteasă. Instituţia faraonică rămâne intactă, chiar dacă reprezentantul ei pământesc este nedemn de ea. Construind acest templu cu ajutorul pietrelor vii, tu lucrezi la imaginea strămoşilor tăi şi îi vei acoperi cu semne sacre ce ne dezvăluie riturile şi miturile, acele cuvinte ale zeilor care transmit cunoaşterea adevărată. După ce noi vom dispărea, ele vor continua să le difuzeze mesajul.

Întorcându-se pe şantier, arhitectul avu sentimentul că-şi părăseşte epoca şi că păşeşte în cele ale constructorilor de odinioară. Dendera îi apăru ca o colină primordială, ieşită din oceanul de energie, pe care viaţa prinsese formă. El nu clădea un simplu monument, ci receptaculul forţei luminoase care recrea lumea în fiecare clipă.

Sunetul melodios al uneltelor îl linişti. Meşterii lui erau conştienţi că duceau o luptă esenţială, destinată să păstreze comoara lăsată moştenire de înţelepţi. Mâna lor era expresia desăvârşită a unei spiritualităţi care data din vremea vârstei de aur a piramidelor, iar ei încă erau capabili să transforme materia în lumină.

Constructorii îi datorau acest miracol unei femei nemaipomenite, acea mare preoteasă cu înfăţişare firavă. Hotărârea ei de neclintit provocase intervenţia zeiţei şi nimeni n-avea să împiedice ridicarea templului.

36

Pothinus se opri în sfârşit din vomitat şi îşi recăpătă cu greu respiraţia. Slujitorii se grăbiră să scoată cearşafurile mânjite şi să parfumeze camera, în timp ce

eunucul se cufunda într-o baie fierbinte.

Teodot se apropie.

— Cezar e cel care te-a îngreţoşat aşa?

— Niciodată n-am fost tratat în asemenea hal! Dacă mai stăteam un minut, vomitam pe toga lui, într-atât mi-a întors stomacul pe dos… Romanul ăsta este o brută de cea mai joasă speţă, o fiară însetată de putere şi de bani!

— Ai reuşit totuşi să negociezi?

— Nu va scădea sub zece milioane de dinari şi îi vrea de îndată.

Preceptorului începură să-i tremure corzile vocale.

— Asta ar fi extorcare!

— Nici nu se pune problema să cedăm şantajului acestui hoţ, zise Pothinus.

— Dispune de un document oficial… Luându-şi acel angajament, Ptolemeu flautistul ne-a condamnat la ruinare!

— Cezar crede că se află pe un teritoriu cucerit, dar se înşală. Între el şi noi, tocmai s-a declanşat războiul. Iar noi deţinem două avantaje majore: numărul şi terenul.

— Să nu ne încredem în generalul ăsta, îi recomandă Teodot. Mi se pare foarte viclean, iar cazul Cleopatrei nu este încă rezolvat.

— Va fi mâine! După aceea, ne vom ocupa de Cezar.

— Cum ai de gând să acţionezi?

— Făcându-i zile fripte lui şi legionarilor lui, astfel încât să-l constrângem să părăsească Egiptul. N-are destui soldaţi şi marinari ca să pună stăpânire pe Alexandria şi, mai devreme sau mai târziu, va trebui să accepte evidenţa. Îi vom pregăti o retragere onorabilă şi îi vom promite plata eşalonată. Dacă se încăpăţânează, îi vom rezerva nişte surprize neplăcute şi, aşa *imperator* cum este, tot vom reuşi să-i venim de hac!

Strategia aceasta nu-i displăcu lui Teodot. Neîndemânaticul Pothinus nu era lipsit de inteligenţă, iar

vicleşugurile lui poate că vor străpunge platoşa unui militar prea încrezător în forţa sa.

*

Furioasă, tânăra Arsinoe forţă uşa de la apartamentele micuţului Ptolemeu, ocupat să joace zaruri cu unul dintre servitorii săi care avea grijă să-l lase să câştige pe băiatul de obicei coleric.

— Trebuie să-ţi vorbesc!

— Mă plictiseşti.

— E ceva serios, foarte serios!

Ptolemeu aruncă zarurile.

— Iar ai pierdut, îi reproşă el partenerului său, joci atât de prost! Pleacă, şi tu la fel, Arsinoe.

— Eu rămân.

— Eu sunt regele şi dorinţele mele sunt ordine!

Servitorul se făcu nevăzut.

Adolescenta îşi încrucişă braţele şi îşi măsură frăţiorul cu o privire ironică.

— Atât timp cât Cleopatra va trăi, tu vei fi valetul ei.

Băiatul tresări.

— Taci, eşti urâtă şi proastă!

— Dar spun adevărul. Când o să vă hotărâţi, tu şi sfetnicii tăi, s-o suprimaţi?

Ptolemeu adoptă un aer grav.

— Ceea ce e hotărât e hotărât.

Un zâmbet larg lumină chipul ingrat al tinerei.

— Minunat… E minunat! Deci, voi fi regina ta!

— Ce spui?

— Numai un cuplu poate domni, aşa că o să mă iei de soţie.

— Nu, nu… Nu vreau!

— O să mă iei de soţie şi o să domnim.

*

Chinuit de nişte arsuri insuportabile la stomac, iritat la culme, Aqaby dăduse fuga la prostituata lui preferată

care lucra într-un lupanar din suburbia de nord a Alexandriei. O matroană conducea afacerea cu o mână de fier şi critica aspru mărirea taxelor pe care i le impunea statul. Ea îl aprecia pe evreul Aqaby, client regulat şi bun platnic. Nevricos din fire, acesta părea surescitat când trecu pragul stabilimentului.

— Calmează-te, băiete; bea o cupă de vin, mă duc să-ţi aduc iubita. Ah… mai întâi, banii.

Aqaby plăti tariful şi sări peste preludiu. După umilirea la care-l supusese Antipatros, simţea nevoia să se elibereze de furie pentru a avea din nou mintea limpede.

Experta i-o limpezi într-adevăr, iar vântul răcoros al nopţii îl învioră de-a binelea pe bărbăţelul bucălat. Cum să presupui că ambiţiosul Antipatros va încerca o asemenea lovitură de forţă şi că Venerabilul va ieşi din toropeală pentru a fi de acord cu el?

Cuvântul şefului comunităţii nu se discuta şi evreii din Alexandria aveau să comită o greşeală fatală punându-se în slujba lui Cezar. Poporul îl detesta pe acest invadator şi cei care-l vor susţine vor suporta furia lui. Confruntat cu această nebunie, Aqaby trebuia să încerce să-i salveze pe ai săi avertizând autorităţile greceşti. Să-l denunţe pe Antipatros, coreligionarul său… Un act demn de dispreţ, un risc enorm care îi va aduce o condamnare din partea Venerabilului. Să-l ucidă pe nebun cu propriile mâini? N-ar avea curajul s-o facă şi se temea de forţa fizică a adversarului său. Să-şi rumege ranchiuna şi să asiste pasiv la manevrele lui Antipatros care îi va duce pe evrei spre prăpastie? Nu, ar fi o greşeală de neiertat!

Să avertizeze guvernul grec, dar în ce mod?

Apropiindu-se de sinagoga unde avea loc marele sfat, lui Aqaby îi veni o idee. În calitate de purtător de cuvânt al Venerabilului, era autorizat să folosească sigiliul bătrânului căruia îi redacta corespondenţa oficială, supusă controlului secretarului său. Iar acest sigiliu era păstrat la

sinagogă, într-un sipet la care Aqaby avea acces.

37

Circulau zvonuri contradictorii; unele vorbeau despre un atac iminent, altele despre dispersarea efectivelor din cauza unei ofensive conjugate a soldaţilor lui Ptolemeu şi ai lui Cezar. De ce tăcea Cleopatra? Întrucât nimeni nu ducea lipsă de nimic şi berea curgea în valuri graţie excelentei gestiuni a Unchiaşului, optimismul predomina. Nu renunţase Achillas să mai lanseze atacul? Iată dovada că armata Cleopatrei, formată din vlăjgani neciopliţi şi curajoşi, îl înspăimânta pe generalul grec!

Ameţit de băutură, un fost sclav intonă un cântec deocheat din provincia lui îndepărtată, Galia Cisalpină, şi camarazii lui îl reluară în cor. „Cel puţin, gândi Unchiaşul, duşmanul va remarca moralul trupelor!”

— Regina doreşte să te vadă, îi zise Apollodor bătându-l pe umăr.

— Pe mine, la ora asta? Vreau să dorm!

— Urmează-mă, Unchiaşule.

Cei doi bărbaţi păşiră peste trupurile celor aţipiţi sau beţi pentru a ajunge la cortul Cleopatrei în care se simţea o mireasmă de iasomie. Neobosită, visând la curăţenia perfectă, Charmion dereteca zi şi noapte.

Unchiaşul aprecia caracterul de neîmblânzit al tinerei suverane, dar nu se îndoia de eşecul ei. Această aventură nebunească se va termina, armata se va dizolva şi calmul va domni din nou în Alexandria.

— Am o nouă sarcină să-ţi încredinţez, îl anunţă regina.

— Mie, sunteţi sigură?

— După o matură chibzuinţă, consider că tu eşti omul potrivit pentru o asemenea situaţie.

Unchiaşul se temea de ce era mai rău şi nu fu decepţionat.

— În absenţa mea, care sper să fie scurtă, tu mă vei

reprezenta în faţa soldaţilor.

— Nu sunt în stare de aşa ceva, Maiestate!

— Dimpotrivă, te impui pe zi ce trece, iar mercenarii ăştia te respectă; la nevoie, liniştеşte-i şi anunţă-le întoarcerea mea iminentă cu veşti bune şi o soldă mărită.

Unchiaşul plecă ochii.

— Şi dacă… nu vă mai întoarceţi?

— Nu va trebui să rezişti decât o zi sau două; după aceea va fi imposibil să eviţi debandada.

— Asta ar însemna…

— Că am murit.

— Nu ştiu ce aveţi de gând să faceţi, Maiestate, dar n-ar putea exista o soluţie mai puţin periculoasă?

— Din păcate, nu.

— Sicilianul n-ar fi mai eficient decât mine?

— Am nevoie de Apollodor şi, în afară de el şi de servitoarea mea Charmion, tu eşti singurul în care am încredere.

„Asta îmi mai lipsea, gândi Unchiaşul. N-ar fi trebuit să-mi părăsesc niciodată satul natal”.

— Voi face tot ce-mi stă în putinţă, promise el, după care se retrase şi îl avertiză pe Vânt de Miazănoapte.

Următoarele ore riscau să fie agitate.

Cu braţele încrucişate, atent, Apollodor nu-şi permisese să intervină în timpul acestei stupefiante discuţii, dar acum dorea să înţeleagă. Charmion amuţise din cauza îngrijorării.

— Pot să aflu noua voastră strategie, Maiestate?

— Să mă întâlnesc cu Cezar, să-i spun adevărul şi să-l conving de justeţea cauzei mele.

Apollodor şi Charmion rămaseră cu gura căscată.

— Generalul roman a devenit aliatul lui Ptolemeu, îi aminti Sicilianul, şi nu veţi ajunge până la el! Fanaticii lui Pothinus aşteaptă acest demers pentru a vă asasina.

— Exact, recunoscu Cleopatra.

— Din moment ce ştiţi asta, interveni Charmion, este inutil să încercaţi o asemenea nebunie!

— Am găsit un mijloc de a scăpa de asasini şi de a mă prezenta în faţa lui Cezar. O barcă şi braţele tale îmi vor fi de ajuns, Apollodor. Dacă accepţi, vom recâştiga Alexandria chiar la noapte.

Sicilianul crezu că n-a auzit bine.

— Vom fi prinşi, vom…

— Cerul este întunecat, plin de nori, tu cunoşti drumul la perfecţie şi ştim cum să intrăm în palat.

— Cu tot respectul, Maiestate, planul acesta mi se pare nebunesc!

— Plecăm?

Charmion izbucni în plâns, în timp ce Apollodor îşi turnă o cupă de rachiu de curmale.

*

Aqaby pătrunse în sinagoga adormită şi se îndreptă tiptil spre încăperea unde erau păstrate copiile scrisorilor Venerabilului şi preţiosul lui sigiliu. Încordat, deschise cufăraşul; să scrie o misivă imitând scrisul bătrânului va fi o joacă de copil şi prezenţa sigiliului îi va conferi o valoare oficială. Acuzat de complot împotriva consiliului de regenţă, Antipatros va fi arestat şi executat, iar comunitatea evreiască salvată.

Licărirea unei lămpi îl alertă pe Aqaby, care se întoarse şi dădu cu ochii de Venerabil, care abia se ţinea pe picioare, sprijinindu-se în baston.

Încremenit, strângând sigiliul cu ambele mâini, bărbatul scund şi bucălat nu îndrăznea să-şi privească maestrul în faţă.

— De ce comiţi acest furt, Aqaby?

— Eu… eu trebuie să împiedic un dezastru.

— Ai hotărât cumva să intervii în locul meu?

— Dumneavoastră nu… nu înţelegeţi situaţia!

— Dându-te drept mine şi abuzând de numele meu, te

pregăteşti să-l denunţi pe Antipatros guvernului grec. Eşti conştient că îl trimiţi la moarte?

— Este absolut necesar!

— Cine ţi-ar putea ierta o asemenea crimă?

Obrajii lui Aqaby tremurară; niciodată nu-şi imaginase că va fi silit să-l elimine pe Venerabil. Din păcate, surprinzându-l, bătrânul nu-i dădea de ales! Trebuia să-l reducă la tăcere.

— Îmi pare rău, eu…

— Vrei să mă ucizi şi pe mine?

— Îmi juraţi că o să păstraţi tăcerea?

— Ar fi o laşitate care nu ţi-ar schimba decizia.

Aqaby lăsă sigiliul şi se apropie, pregătit să-l sugrume pe bătrân.

— Va fi rapid, nu încercaţi să opuneţi rezistenţă.

— N-aş avea puterea s-o fac.

— Iertaţi-mă, eu…

— Răul a pus stăpânire pe tine şi nu vei scăpa de pedeapsă!

Aqaby şovăi.

— Îmi pare rău, chiar îmi pare rău…

— Ce demon îţi roade sufletul? Nu meriţi să mai trăieşti.

Incapabil să fugă, Venerabilul afişa o seninătate uimitoare.

Cuvântul „pedeapsă” răsună în capul agresorului său, obligându-l să se dea înapoi.

— Nu eşti decât un moşneag!

— Dar el, nu.

— El…

Lumina de la o a doua lampă îl izbi în ochi pe Aqaby.

La stânga lui, un bărbat înalt, ras în cap, cu faţa aspră, brăzdată de riduri adânci, îmbrăcat cu o tunică gălbuie.

— Cine eşti tu?

— Ieşi din această comunitate pe care ai trădat-o, îi ordonă Hermes, pleacă departe de Alexandria şi nu te mai întoarce.

Chinuit de arsurile de la stomac, Aqaby era incapabil să gândească limpede. Dacă-şi omora amândoi duşmanii, ieşea din impas. Se năpusti aşadar asupra principalului său adversar. Odată eliminat acesta, bătrânul va fi o pradă uşoară.

Din palmele lui Hermes ţâşni o rază de lumină.

Lovit drept în inimă, trădătorul deschise braţele, se clătină câteva clipe, apoi se prăbuşi, fulgerat.

38

În acea noapte de 7 octombrie a anului 48 î.Hr., vântul era prielnic navigaţiei şi Apollodor Sicilianul ştiu să se folosească de el pentru a scurta durata drumului care despărţea Pelusium de Alexandria. Excelent marinar, îi făcu plăcere să manevreze vela unei bărci solide, în care Cleopatra, impasibilă, se pregătea să-şi înfrunte destinul. Hermes ar fi dezaprobat oare această iniţiativă? Absenţa lui dovedea contrariul. Dacă ar fi considerat că planul este nebunesc, ar fi intervenit.

De o parte, marea, imensă, indescifrabilă, fremătând neîncetat, aducătoare de libertate; de cealaltă, coasta egipteană, cea a unei ţări pe care regina dorea s-o cucerească. Ea, singură în faţa celui mai puternic roman, aliat cu Ptolemeu şi cu clica lui al cărei obiectiv prioritar era s-o distrugă.

Totul ar fi trebuit să fie atât de simplu… Ea, Cleopatra a VII-a, măritată simbolic cu Ptolemeu al XIII-lea, astfel încât să formeze un cuplu regal domnind peste un oraş opulent, cu bogăţii mai mari decât cele ale Romei! Tânăra femeie s-ar fi putut mulţumi cu o viaţă fastuoasă, având o cohortă de servitori care să-i satisfacă până şi cele mai neînsemnate dorinţe. Înconjurată de amanţi nerăbdători să-i laude nurii, regina ar fi gustat nenumărate

plăceri, împărţindu-şi timpul între relaţii scurte, plimbări agreabile şi citirea de lucrări literare şi ştiinţifice, fără a mai pune la socoteală banchetele şi seratele lungi, animate de cântăreţi şi dansatori.

Anii s-ar fi scurs liniştiţi şi luxoşi. De ce dorise Cleopatra să exercite puterea? Se lansase din instinct în această aventură, neştiind că ea îi distrugea un viitor strălucitor. Totuşi, nu regreta nimic, fiindcă descoperise o altă realitate pe care teatrul din Alexandria o ascundea. Se trezise în ea amintirea unui Egipt milenar, plin de comori nebănuite. Ca să le descopere, trebuia să-şi îndeplinească funcţia de regină, oricare ar fi fost circumstanţele.

Cunoştea prea bine slăbiciunea micuţului Ptolemeu, laşitatea preceptorului său Teodot şi perfidia eunucului Pothinus; dar cine era Iulius Cezar? Un general ahtiat după bătălii, un cuceritor nemilos, un ambiţios lipsit de scrupule? Vălul se va ridica dacă reuşea să stea de vorbă cu el.

— Corabie la orizont, Maiestate, ascundeţi-vă!

Ostilă acestei expediţii nebuneşti, slujnica Charmion întinsese un covor moale pe fundul bărcii şi pusese peste el o mulţime de pânzeturi, ca să-i asigure stăpânei un minimum de confort pentru această ultimă călătorie. Convinsă că n-avea s-o mai vadă niciodată pe Cleopatra, Charmion îi sărutase mâinile îndelung; când va afla de moartea stăpânei, slujnica avea de gând să-şi pună capăt zilelor.

Cleopatra se întinse şi se acoperi cu mai multe ţesături, în timp ce Sicilianul, adoptând atitudinea unui simplu pescar, încerca să plutească pe lângă un vas cu ancoră. Navă de război sau comercială? Nu se vedeau arcaşi, ci doar un simplu marinar de veghe care se mulţumea să observe deplasarea nocturnă a bărcii. Prudent, în ciuda prezenţei farului, căpitanul corabiei de mărfuri n-avea să intre în port decât la răsăritul soarelui.

— Nu e niciun pericol, zise Sicilianul.

Regina se eliberă şi contemplă din nou marea, de un calm liniştitor. Câte alerte asemănătoare se vor mai produce? Numai o ambarcaţiune de talie modestă, plutind de-a lungul coastei, putea să treacă neobservată şi să alunece pe apă până la debarcaderul palatului regal. Mai trebuiau să nu comită nicio eroare de navigaţie, să scape de eventualii marinari de veghe şi să acosteze într-un loc discret fără să fie văzuţi de gărzi; altfel spus, o serie de privilegii pe care nici măcar zeii binevoitori nu le acordau muritorilor.

— Maiestate, doriţi să continuaţi?

— Mai aveai vreo îndoială?

Sicilianului îi plăcea să navigheze. Făcuse primii lui paşi pe o corabie şi nu se temea nici de valuri, nici de vremea urâtă. Un om normal ar fi fost neliniştit, dar el aprecia această escapadă nocturnă, şuierul vântului şi miresmele mării. Cleopatra îl fascina; încercările nu-i ştirbeau determinarea şi tinereţea n-o priva de maturitate. Chiar de s-ar fi născut într-un grajd, tot ar fi fost regină. Să întâlnească o fiinţă excepţională era un privilegiu pe care Apollodor n-avea de gând să-l irosească; mai bine murea în serviciul unei femei de o asemenea valoare decât să piară de mediocritate.

Orele se scurseră nonşalante, alungând temerile; suverana decăzută şi şambelanul ei nu dominau oare lumea?

În depărtare, se zăreau nişte lumini.

— Ne apropiem de Alexandria, Maiestate.

— Deja…

— Strâng vela şi folosesc vâslele.

Zeii le surâseră. Ocolind capul Lochias, barca se strecură între un mic dig şi nişte recifuri pentru a ajunge în portul galerelor regale. Cu toate simţurile la pândă, Apollodor se temea de o intervenţie a poliţiei maritime.

Nu se produse niciun incident şi Sicilianul acostă la capătul cheiului pustiu şi întunecat. Uimit de acest succes, avu senzaţia că se trezeşte dintr-un vis.

— Gărzile palatului ne vor aresta, Maiestate; să nu ne forţăm norocul.

— N-am venit aici să ne ascundem!

Brusc descumpănit, Apollodor lăsă vâslele.

— Atunci, ce doriţi?

— Înfăşoară-mă în pânzeturi şi apoi în covor. O să mă duci pe umăr şi o să prezinţi această povară ca pe un cadou destinat lui Cezar.

— Maiestate… Va fi un eşec sigur!

— Grăbeşte-te.

Cleopatra se întinse pe ţesături, Sicilianul o acoperi cu ele, apoi rulă covorul în jurul ei şi legă preţiosul pachet cu o curea.

Convins că va fi în cel mai bun caz alungat şi în cel mai rău arestat, se îndreptă cu mers şovăielnic spre primul post de pază care împiedica accesul în cartierul palatelor.

Doi soldaţi erau aţipiţi, dar un al treilea îl interpelă.

— Unde te duci, băiete?

— Îi aduc un cadou lui Cezar.

— Ah, romanul… Se pare că are nevoie de covor. Treci, şi aşteaptă, te va conduce un servitor.

Uluit că trecuse obstacolul, Apollodor pătrunse pe un domeniu pe care-l cunoştea bine şi unde pericolul putea fi mortal. Locul colcăia de indivizi supuşi consiliului de regenţă şi unul dintre ei putea să-l denunţe pe şambelanul reginei detestate.

Un personaj burduhănos îl reperă.

— Apollodor! Ce cauţi aici?

Din fericire, bucătarul preferat al Cleopatrei era un prieten vechi.

— Îi aduc un cadou lui Cezar.

— Te conduc la pavilionul unde locuieşte, în grădina

palatului. Să ne grăbim! Dacă unul din oamenii lui Pothinus te recunoaşte, eşti terminat. Vrei să-ţi dau o mână de ajutor?

— Nu, mă descurc.

Cei doi bărbaţi grăbiră pasul.

— De ce îţi asumi asemenea riscuri? se miră bucătarul.

— E vorba de o promisiune.

— Uite, acolo e… După aceea, vino la mine, te voi ascunde şi te voi ajuta să fugi.

Doi legionari păzeau intrarea în pavilion; lăncile lor se încrucişară.

— Cadou pentru Cezar, declară Apollodor.

Soldaţii se uitară la covor.

— Îi va îmbunătăţi confortul! Urmează-mă.

În toiul nopţii, Cezar continua să lucreze. Graţie informaţiilor primite de la aliatul său evreu, Antipatros, învăţa să cunoască Alexandria şi avea asigurată siguranţa modestei lui armate.

Cezar ridică ochii. Sicilianul lăsă covorul jos.

— Cine îmi trimite acest dar?

Sicilianul dezlegă cureaua, derulă covorul şi scoase pânzeturile.

Uluit, Cezar văzu o tânără femeie ridicându-se cu graţie. Ajunsă imediat în picioare, ea îl contemplă pe *imperator* cu o privire hotărâtă şi ispititoare în acelaşi timp.

— Sunt regina Cleopatra, declară ea cu o voce seducătoare, şi sunt fericită să onorez invitaţia ta.

39

Cleopatra alesese o rochie lungă din în regal de o extraordinară fineţe, aproape transparent, care abia îi acoperea corpul magnific.

— Lăsaţi-ne, le ordonă Cezar lui Apollodor şi legionarului.

Acesta din urmă protestă.

— Femeia aceasta ar putea fi periculoasă şi…

— Trebuie să repet ordinul?

Soldatul şi Sicilianul se făcură nevăzuţi.

În mod evident, Cleopatra nu ascundea nicio armă. Fascinat, Cezar nu-şi putea lua ochii de la această regină cu forme perfecte şi cu un chip care exprima o hotărâre deosebită.

— În ce limbă vrei să vorbim? întrebă el în greacă, pe care o cunoştea din copilărie.

— Aceasta îmi convine.

— Am auzit că ştii vreo zece, aşa e?

— Ştiu vreo douăzeci.

Cezar se ridică.

— Şi eu sunt fericit să te cunosc, dar nu mă aşteptam…

— Ptolemeu şi clica lui hotărâseră să mă ucidă pentru a împiedica această întrevedere.

Romanul clătină din cap.

— Obiceiurile de la curtea Alexandriei sunt destul de brutale!

— Cele din cuceritoarea Romă nu sunt tot aşa?

Cezar zâmbi. Mare amator de femei, credea că întâlnise toate caracterele şi că descifrase toate subtilităţile fiicelor lui Venus. Dar această tânără suverană, care îmbina agerimea minţii, cultura şi frumuseţea, îl surprindea. Farmecul vocii ei era atât de captivant, încât el dorea să-i audă declaraţiile, chiar dacă erau polemice. În plus, Cleopatra îndrăznea să-l înfrunte fără să tremure şi să i se adreseze ca de la egal la egal. Adversară aceasta va fi pe măsura lui, şi romanul înţelegea de ce regina, aprigă şi seducătoare, trezea ura mediocrului clan al Ptolemeilor.

— După o călătorie inconfortabilă, doreşti puţin vin?

— Cu plăcere.

Cezar umplu două cupe şi îi oferi una oaspetelui său.

Apropiindu-se de Cleopatra, abia îşi stăpâni tulburarea şi se temu ca tânăra femeie să nu-şi fi dat seama.

— Trebuie să recunosc că vinurile egiptene sunt de o calitate excelentă, şi am de gând să le import.

— Egiptul îţi rezervă multe alte surprize.

— Plăcute, sper! Nu vrei să ne aşezăm?

Cleopatra alese nişte perne aranjate pe patul de campanie al generalului, iar acesta din urmă, un simplu scaun cu spătar în cruce.

Regina nu şi-l imagina astfel pe cel mai de temut războinic roman. Desigur, avea o faţă suptă, un nas coroiat, riduri pe frunte şi în bărbie, dar trăsăturile lui nu erau cele ale unui militar grosolan. În pofida constituţiei robuste, Cezar părea un bărbat elegant, cu un mod de exprimare îngrijit şi o incontestabilă prestanţă. Aristocrat mândru de obârşia lui, avea o demnitate naturală combinată cu talentul de a comanda. Cleopatra întâlnea pentru prima oară un asemenea bărbat şi încerca un sentiment ciudat. Era un bărbat periculos, nemilos, ambiţios? Fără nicio îndoială, dar atât de atrăgător!

„Orbitoare când o vezi, suavă când o auzi”, gândi Cezar, care se hotărî să-şi revină în fire abordând problema esenţială.

— Ultimele dorinţe ale tatălui tău, Ptolemeu al XII-lea, trebuie să fie respectate, iar eu mă aflu aici pentru a veghea la îndeplinirea lor. În consecinţă, trebuie să împarţi tronul Egiptului cu fratele tău, Ptolemeu al XIII-lea!

Romanul se aştepta la o reacţie violentă, dar Cleopatra bău un pic de vin şi zise:

— Nu cer nimic altceva.

— N-ai încercat să scapi de micuţul Ptolemeu?

— Lucrurile s-au întâmplat exact invers! M-am ocupat personal de treburile regatului, căci se impuneau nişte reforme urgente. Acţionând, am declanşat ura celor trei lachei care erau încântaţi să exercite meseria de

ministru: eunucul Pothinus, preceptorul Teodot şi generalul Achillas. Formând un consiliu de regenţă, ei sperau să mă supună. Iritaţi că opun rezistenţă, m-au constrâns să plec în exil, iar azi n-au decât un scop: dispariţia mea. Sunt cu şapte ani mai mare ca Ptolemeu, eu am douăzeci şi unu, el paisprezece, şi mi-am dovedit aptitudinile de a conduce şi de a învinge greutăţile. N-a fost uşor să strâng o armată de mercenari. Totuşi, am supravieţuit, şi trupele lui Ptolemeu se tem să le înfrunte pe ale mele.

— Un război civil este întotdeauna un dezastru, zise Cezar. Dacă reuşesc să vă împac, vei renunţa la luptă?

— Voi renunţa. Dar tu vei renunţa la cucerirea ţării mele?

— Roma are nevoie de bogăţiile Egiptului, mai ales de cerealele ei, şi am de gând să întreţin relaţii comerciale intense cu o conducere puternică şi durabilă.

— Altfel spus, eu şi Ptolemeu.

— Acestea sunt cerinţele răposatului tău tată, asta este legea voastră; de respectarea ei va depinde pacea, care e profitabilă pentru toţi.

— Asemenea vorbe înţelepte mă copleşesc! Cupa mea e goală… Să sărbătorim pactul nostru.

Cezar destupă o amforă pântecoasă cu gât cilindric. Conţinea un vin roşu din deltă cu o aromă deosebită.

— Pothinus susţine că ai pus să-i fie executat emisarul.

— Minte, obiectă regina. Dacă aş fi acceptat să urc pe corabia pe care mi-a trimis-o, aş fi fost ucisă.

— Întrucât nenorocirea asta a fost evitată, să bem pentru nunta dintre Roma şi Egipt!

Imperatorul se aşează în dreapta reginei, la o distanţă rezonabilă.

— Îl iubeai pe tatăl tău, Cleopatra?

— Îl detestam! Din cauza viciilor lui, Egiptul a slăbit.

Şi Roma pretinde că ne guvernează.

— Eu sunt Roma, şi vorbele tale te-ar putea costa viaţa.

— Şi tu îmi doreşti moartea?

— Bineînţeles că nu!

— Atitudinea ta dovedeşte contrariul… Aşadar, nu mai şovăi! Scoate-ţi sabia şi loveşte!

Cezar se ridică în picioare.

— Mă iei drept un barbar?

— Nu eşti aliatul lui Ptolemeu?

— Te înşeli, Cleopatra! M-am întâlnit cu Ptolemeu şi cu lingăii lui, Pothinus şi Teodot.

— Şi…

— Şi îi dispreţuiesc. Sunt nişte canalii; tu eşti o regină.

Îi apucă mâna, iar ea nu şi-o retrase.

— În ochii poporului, vei fi soţia fratelui tău, Ptolemeu. Inteligenţa îţi va permite să-l îmblânzeşti pe băieţandrul ăsta şi să domneşti din nou. Iar eu nu mă voi opune.

— Susţinerea Romei… Nu este oare o capcană fatală?

— Ai o soluţie mai bună?

— Eu vreau să restaurez măreţia Egiptului, iar tu s-o înăbuşi!

Iritat, Cezar se depărtă şi îi întoarse spatele suveranei.

— Întoarce-te în apartamentele tale, Cleopatra.

— Nu voi fi în siguranţă acolo; îmi voi petrece noaptea aici.

— Cum vrei.

Imperatorul se apucă să consulte rapoartele patrulelor sale, pe care le strânsese Rufin. Trebuia să uite de această femeie şi să aibă în vedere doar echilibrul politic al Egiptului.

— Nu mă abandona, Cezar.

Când se întoarse, regina era goală şi frumuseţea luminoasă a acestei tinere cu inimă înfocată trezi în el o dorinţă a cărei putere îl pârjoli.

— Nu cunoşteam dominaţia iubirii, mărturisi ea, dar tu mi-o impui.

— Am cincizeci şi doi de ani, Cleopatra.

— Pasiunea depinde de numărul anilor?

— Pleacă, te rog.

Regina se apropie încet, îi luă mâna şi i-o puse pe sânii ei; o mână blândă, fierbinte, tandră.

40

În acea dimineaţă de 8 octombrie a anului 48 î.Hr., eunucul Pothinus era foarte bine dispus. Mai întâi, îşi recăpătase apetitul şi devorase un mic dejun copios, compus din cereale, produse lactate şi fructe. Apoi, îşi imagina ultimele ore ale Cleopatrei, îngrozită când îşi va vedea corabia atacată de piraţi. În curând, vrăjitoarea avea să dispară definitiv din scenă şi consiliul de regenţă va deplânge moartea brutală a reginei, determinată de nişte indivizi care nu puteau fi controlaţi şi pe care poliţia îi va căuta cu stăruinţă. Apoi îi vor fi arătate cadavrele lor lui Cezar pentru a-i dovedi buna funcţionare a justiţiei.

Mai rămânea să formeze un pseudocuplu regal şi, din nou, norocul era de partea şefului guvernului, căci dispunea de prinţesa Arsinoe. Micuţul Ptolemeu îl înştiinţase că adolescenta îşi dorea să domnească şi să devină soţia lui după eliminarea Cleopatrei. Oportunitatea era profitabilă cu condiţia să stea cu ochii pe scorpia asta cu fizic ingrat şi să împiedice orice necumpătare din partea ei. La paisprezece ani, Ptolemeu începea să aibă veleităţi de mascul care o vor reduce pe Arsinoe la tăcere. Considerându-se rege, n-o va autoriza pe sora lui să se exprime şi va rămâne o paiaţă în mâinile abile ale lui Pothinus, care va deţine cheia adevăratei puteri: gestionarea finanţelor.

Eunucul se duse să-l ia pe băiat, pe care servitorii îl pieptănau, îl parfumau şi îl îmbrăcau; nerăbdător, acesta învârtea în mână, cu un gest mecanic, un car miniatural.

— Maiestatea Voastră a dormit bine?

— Cleopatra este moartă?

— Anunţul oficial nu va întârzia, acest trist deznodământ este inevitabil.

Ptolemeu demontă carul şi călcă în picioare bucăţile.

— Acum, să ne debarasăm de Cezar şi să-i tăiem capul, ca pe cel al lui Pompei!

— Se impune o strategie mai subtilă, estimă Pothinus. Tiranul acesta este păzit îndeaproape şi nu are încredere în noi.

— Îl urăsc pe romanul ăsta, vreau să plece!

— Liniştiţi-vă, va pleca. Eu şi Teodot vom reuni condiţiile necesare.

Aducând cu el nişte texte poetice care proslăveau splendorile Alexandriei, preceptorul Teodot se alătură eunucului şi suveranului.

— Studiul este amânat pentru după-amiază, zise Pothinus. O sarcină urgentă impune prezenţa noastră: trebuie să-l înştiinţăm pe Cezar de moartea Cleopatra şi de căsătoria regelui cu Arsinoe.

Puştiul tropăia de fericire şi preceptorul reuşi cu greu să-i aranjeze diadema.

Plini de vioiciune, cei trei se îndreptară spre pavilionul din grădina regală. La intrare, gărzile îşi încrucişară lăncile.

— Nu ştiţi cine suntem? se indignă Pothinus.

— Lăsaţi-i să treacă, ordonă Rufin. Regele Ptolemeu şi sfătuitorii săi sunt aşteptaţi de *imperator*.

Imediat ce trecură pragul, micuţul monarh, eunucul şi preceptorul încremeniră, uluiţi.

Îmbrăcat cu o elegantă tunică roşie, aşezat la masa lui de lucru, Cezar consulta nişte documente. La stânga

lui, femeia care scotea sfoara cu care erau legate rulourile de papirus nu era alta decât… Cleopatra!

Cleopatra vie, cu o licărire nouă în privire, alături de invadator!

— Cum… Cum a ajuns regina aici? se miră Pothinus ale cărui buze groase se albiseră.

— Nu contează, zise Cezar ridicând capul şi măsurându-şi interlocutorii cu răceală. Cleopatra acceptă să se supună legalităţii pe care o întruchipez, reprezentând în acelaşi timp Egiptul şi Roma. Şi îl invit pe Ptolemeu să se comporte la fel.

Explodând de furie, băiatul îşi smulse diadema şi o aruncă la pământ.

— Asta-i trădare! Fac apel la poporul meu, o să vă masacreze!

Scăpând de cei doi sfetnici, Ptolemeu se năpusti afară din pavilion şi alergă în direcţia palatului, strigând neîncetat: „Trădare, trădare, să mă ajute poporul!”

— Ar trebui să-l calmaţi, zise Cezar. Situaţia ar putea degenera.

— El este regele, îi aminti Teodot. Noi nu suntem decât umilii săi slujitori.

Romanul se ridică, umilindu-i pe cei doi ipocriţi cu dispreţul său.

— În acest caz, vom înfrunta poporul.

*

Strigătele micuţului rege avură o eficacitate remarcabilă. În mai puţin de-o oră, o mulţime numeroasă se adunase în faţa palatului, cerând explicaţii.

— O să le vorbesc! hotărî Ptolemeu.

— Ajunge, ordonă Cezar.

Pothinus şi Teodot îl încadrară pe băiat.

— Nu interveniţi, murmură eunucul la urechea protejatului său.

Fierbând de mânie, Ptolemeu strânse pumnii.

Sfetnicii lui sperau în dezlănţuirea unei haite gălăgioase, care să-i constrângă pe romani să urce pe corăbiile lor şi să pornească în larg.

Cezar se prezentă la una dintre ferestrele clădirii în compania Cleopatra.

— Regina voastră este în viaţă, proclamă el, războiul civil este evitat. După tradiţia voastră, ea este căsătorită cu Ptolemeu al XIII-lea şi, potrivit testamentului tatălui lor, vor domni împreună sub protecţia Romei. Cei doi suverani ai voştri s-au împăcat acum şi vor saluta reinstaurarea păcii printr-o serbare şi un banchet. Iar eu ofer Egiptului insula Cipru pentru a celebra acest fericit eveniment.

— Vrem să-l vedem pe Ptolemeu! urlă un manifestant.

— Veniţi lângă mine, Maiestate, îl rugă Cezar.

Pothinus îşi împinse stăpânul. Recalcitrant, acesta apăru totuşi în stânga lui Cezar, care se retrase pentru a lăsa cuplul regal în faţa poporului Alexandriei.

După un moment de şovăială, un sentiment de uşurare şi bucurie stăpâni mulţimea. Graţie unui guvern stabil, centrul comercial al lumii avea să-şi reia activităţile negustoreşti, beneficiind de favorurile Romei.

Într-un singur glas, oamenii îi aclamară pe Ptolemeu şi Cleopatra.

Cezar nu manifestă nicio emoţie, Pothinus simţi nişte arsuri cumplite la stomac, iar Teodot îşi muşcă buzele până la sânge.

41

Bolţile acoperite cu lambriuri ale palatului regal din Alexandria[16] erau pline de ornamente; lame de aur ascundeau lemnăria, marmură din belşug lumina sălile şi ei i se adăugau cantităţi impresionante de agat şi de porfir, fără a mai pune la socoteală abundenţa dalelor din onix pe

16 Descrierea palatului este făcută după cea a poetului latin Lucan (39–65) în epopeea sa, *Pharsalia.* (n. a.)

care păşeai. Uşile şi pervazurile lor nu erau din banalul stejar, ci din abanos placat cu solzi coloraţi de broască ţestoasă indiană, care aveau smaralde montate în centrul lor. Fildeşul acoperea culoarele, jaspul dădea obiectelor de mobilier reflexii arămii, gemele făceau divanele să strălucească, iar covoarele, după o lungă baie de purpură, scânteiau.

Capabil să înfrunte condiţiile extreme ale unui război, Cezar era sensibil la lux, iar cel al locuinţei Ptolemeilor părea neasemuit. Invitaţii la banchetul de Stat, care avea să fie menţionat în anale, se gătiseră cu cele mai frumoase veşminte ale lor, iar femeile, pline de bijuterii, se întreceau în eleganţă, începând cu regina Cleopatra şi prinţesa Arsinoe. Toţi oamenii importanţi de la curte asistau la această sărbătoare de reconciliere, ce deschidea o eră nouă şi asigura Alexandriei ani lungi de prosperitate. Întrucât Cezar nu se prezenta în calitate de dominator, ci de conciliator, niciun conflict nu ameninţa capitala şi locuitorii ei se vor consacra din nou comerţului, negociind dur cu romanii.

Bucătarii palatului îşi arătaseră talentele pentru a-i răsfăţa pe iluştrii convivi: pateuri, carne în sos, peşte de mare şi de Nil, legume variate agrementate cu mirodenii, brânzeturi, deserturi din belşug, toate însoţite de vinuri de calitate din deltă, purtând menţiunea „foarte, foarte bun”.

În dreapta lui Cezar, Ptolemeu se ghiftuia; în stânga lui, Cleopatra abia ciugulea câte ceva. Băiatul de paisprezece ani se schimbase. Înţelegând că sfătuitorii săi nu vor reuşi s-o elimine pe sora lui mai mare fără a-l mânia pe *imperator,* începea să se îndoiască de eficacitatea lor. Şi dacă transforma în realitate titlul de rege cu care îl blagoslovise destinul? Dacă-şi exercita puterea pe care era constrâns, cel puţin pentru o perioadă, s-o împartă? Personalitatea lui Iulius Cezar îl impresiona şi îl scotea din coconul său protector; cu el, şi nu cu Teodot ori cu

Pothinus, trebuia să semene un monarh. Cât despre Cleopatra, în afară de faptul insuportabil că era femeie, nutrea o ambiţie nejustificată, sortită eşecului.

— Vă place ospăţul? îl întrebă regişorul pe Cezar.

— Bucătarii voştri sunt nişte artişti.

— Reconcilierea aceasta… Chiar o doriţi cu adevărat?

— Vă îndoiţi de asta, Maiestate?

— Mi-ar trebui o dovadă, care ar însemna mai mult decât nişte declaraţii frumoase.

Neaşteptata maturitate a lui Ptolemeu îl uimi pe roman.

— Ce dovadă?

— Sora şi soţia mea, Cleopatra, a dat ordin bandei ei de mercenari să se împrăştie?

— Chiar în dimineaţa asta, răspunse regina. Şi-au primit solda şi au părăsit regiunea Pelusium.

Adolescentul clătină din cap.

— Aşadar, nu va fi război civil… Poate ar trebui să-ţi mulţumesc.

— Nu-ţi cer atât de mult. Odată calmul restabilit, se cuvine să facem nişte reforme administrative şi să asigurăm vigoarea monedei noastre.

— Aceste subiecte mă interesează la fel de mult ca pe tine, draga mea soră, şi va trebui să discutăm despre ele.

— Te-ai opune consiliului de regenţă?

— Raţiunea lui se justifica din cauza vârstei mele şi a lipsei de experienţă. În curând, aceste neajunsuri vor dispărea. Cunoaşterea poeziei nu e suficientă pentru a guverna, am început deja să studiez lumea finanţelor.

— Nu te încrede în Pothinus, îi recomandă Cleopatra. El nu se gândeşte decât la interesele unei mici caste.

— Voi învăţa să-mi fac propria părere, iar prezenţa ta mă va ajuta mult.

Compusă din flautişti, oboişti şi harpişti, o orchestră începu o melodie veselă şi nişte dansatoare, sumar

îmbrăcate, efectuară arabescuri ce îi încântară pe participanţii la banchet. Paharnicii umplură cupele cu un vin dulce şi fructat, iar invitaţii începură să se ameţească. Se glumea, se spuneau bancuri deocheate, se evocau orgiile lui Ptolemeu flautistul… Cleopatra se ridică.

— Dacă oaspetele nostru nu se supără, zise ea către Cezar, aş vrea să mă retrag.

— Ziua a fost lungă, o să mă întorc şi eu la cartierul meu general.

Fiindcă abuzase de mâncare şi băutură, Ptolemeu abia îşi mai ţinea ochii deschişi. Teodot îl însoţi până în camera lui.

Bănuitor, Pothinus stătuse cu ochii pe roman şi pe vrăjitoare, temându-se ca aceştia să nu fi devenit amanţi. Răceala lor reciprocă pe toată durata festinului părea destul de liniştitoare. Alt motiv de îngrijorare era comportamentul micuţului Ptolemeu. Băiatul părea puţin cam prea sigur de el. Va avea oare vanitatea de a se considera rege?

*

Charmion îi sărută mâinile reginei.

— Sunt fericită, Maiestate, atât de fericită! Iată-ne în sfârşit înapoi la palat… îmi pierdusem nădejdea c-o să vă revăd în viaţă şi nu credeam că va fi pace. Apartamentele voastre sunt în ordine, sper că n-am uitat nimic… Dacă am greşit cu ceva, iertaţi-mă!

— Am o misiune importantă să-ţi încredinţez: să primeşti în mare secret un vizitator de marcă. Apollodor ţi-l va aduce, va trebui să-i evitaţi pe curioşi.

Charmion fu încântată.

— Un bărbat?

— Iulius Cezar. Trebuie să stau de vorbă cu el.

— Nu vă asumaţi un risc prea mare?

Cleopatra zâmbi.

— Linişteşte-te, romanul ăsta ştie să se arate

diplomat.

Regina se retrase în vasta ei cameră plină cu miresme de iasomie. Acoperit cu un brocart aurit, patul era un peisaj în care amantului ei îi va face plăcere să se piardă. Charmion aranjase buchete de irişi în colţurile încăperii. Pe o măsuţă joasă, două cupe din argint şi o micuţă amforă cu vin alb, decorată cu scene amoroase.

Cum de ghicise servitoarea? Dintotdeauna presimţea dorinţele stăpânei şi găsea mijloacele de a i le satisface. Cleopatra îşi scoase rochia grea de ceremonie, îşi desprinse părul din coc şi îşi puse pe ea un simplu voal, uşor şi diafan.

Nu era oare victima unui miraj? Nu, Cezar, bărbatul cel mai puternic din lume va fi în curând alături de ea, atent şi pasional. Prima lor noapte de dragoste ştersese diferenţa de vârstă dintre ei, dar Cleopatra trebuia să cedeze în faţa evidenţei: sarcina lui Cezar era terminată, iar el se pregătea să se întoarcă la Roma pentru a se lupta cu nişte adversari îndârjiţi şi pentru a cuceri puterea supremă. Înainte de a-l pierde, dorea să împartă cu el ultimele momente de extaz.

— Iată-l, anunţă Charmion, excitată.

Imperatorul nu rezistase invitaţiei, iar şambelanul Apollodor ştiuse să-l conducă într-o discreţie perfectă.

Revăzând-o pe Cleopatra, Cezar simţi din nou o atracţie irezistibilă. Când ea i se cuibări în braţe, un puternic sentiment de fericire îi inundă întreaga fiinţă. Niciodată nu şi-ar fi închipuit că va trăi o iubire atât de violentă, încât să-i anihileze reţinerea lui naturală şi controlul asupra lui însuşi. El, care se credea un cunoscător al femeilor, era subjugat de misterele acestei regine şi simţea o dorinţă nestăvilită s-o exploreze.

O purtă pe braţe până în patul imens, îi scoase voalul şi o contemplă.

— Aceasta va fi ultima noastră noapte, nu-i aşa? îl

întrebă ea, cu vocea acoperită de o umbră de tristeţe.

— O să-mi închizi uşa odăii tale?

— Nu, bineînţeles că nu! Dar tu trebuie să pleci…

— Cerul mă reţine aici. Este anotimpul vânturilor etesiene, vânturile din nord care fac navigaţia prea periculoasă.

În culmea fericirii, tânăra regină îşi dezbrăcă amantul şi se lăsă pradă mângâierilor lui, implorând-o în tăcere pe zeiţa cerului să lase acele vânturi miraculoase să sufle săptămâni în şir.

42

Însoţiţi de legionari romani, trimişii Cleopatrei îi plătiseră pe mercenari, ordonându-le să se disperseze şi să plece departe de Pelusium. Autorizaţi să ia cu ei proviziile adunate de Unchiaş, soldaţii armatei improvizate nu erau nemulţumiţi să scape aşa de ieftin. Aventura aceea ar fi putut lua o întorsătură urâtă.

— Ce se petrece în Alexandria? întrebă Unchiaşul.

— Apele s-au liniştit, răspunse unul dintre delegaţii reginei. Graţie intervenţiei lui Cezar, conflictul dintre Ptolemeu şi Cleopatra s-a terminat şi cei doi suverani, aliaţi ai Romei, au organizat un banchet fabulos pentru a sărbători reconcilierea. Poporul este mulţumit, frumoasa noastră cetate revine la viaţă. Foarte satisfăcută de serviciile tale, regina doreşte să te angajeze ca adjunct al şambelanului ei; simbrie excelentă, casă şi masă oferite. Care-i decizia ta?

— Ştii, eu cu oraşul…

Vânt de Miazănoapte ridică urechea dreaptă.

— Ce, tu vrei să vezi Alexandria?

Măgarul confirmă.

— Asta mai lipsea! Bun, să mergem atunci.

Delegatul era surprins.

— Animalul ăsta îţi dictează conduita?

— Măgarul meu ştie bine unde merge.

Călătorii urcară la bordul corabiei reginei. La proră, Vânt de Miazănoapte savură spectacolul mării.

*

Generalul Achillas o respinse pe fetişcana ale cărei dezmierdări îl plictiseau. Era timpul să treacă la alta, mai iscusită.

Aghiotantul asprului şef al armatei cu faţă pătrăţoasă şi barbă neagră dădu buzna în apartamentele lui din fortăreaţa de la Pelusium.

— Pleacă, pleacă!

— Cine, soldăţoii Cleopatrei?

— Îşi părăsesc poziţiile, convingeţi-vă singur!

Achillas se îmbrăcă în grabă cu o tunică grosolană şi se urcă în vârful meterezelor.

Mercenarii strângeau corturile, două coloane de pedestraşi plecau deja spre nord, mici grupuri se împrăştiau.

— E dubios, zise Achillas. După părerea mea, asta-i o simplă manevră de diversiune. Au plănuit să ne atace din mai multe părţi în acelaşi timp şi încearcă să ne inducă în eroare. Fiecare să rămână la postul lui.

Ziua se scurse încet, sub privirea generalului. La apus, acesta nu mai avea nicio îndoială, era vorba într-adevăr de o dispersare a trupelor. Tâlharii ăştia aveau de gând să se reunească la distanţă mare de Pelusium ca să pregătească o ofensivă de proporţii? Puţin probabil. Neîncrezător, Achillas le ordonă iscoadelor să-i urmărească şi să se asigure că aceşti prădalnici nu pregăteau vreo lovitură.

Iritat, Achillas înfulecă o raţă friptă şi goli o amforă de vin roşu care i se urcă la cap. De cine îşi băteau joc la Alexandria şi de ce Pothinus nu-i trimitea ordine precise? Acesta domnea asupra finanţelor, dar el, Achillas, dispunea de armată! Cei doi complici ai săi, eunucul şi preceptorul, uitau că el era al treilea membru al consiliului de regenţă,

singurul capabil să menţină ordinea. Faptul că era neglijat în felul ăsta începea să-i displacă.

A doua zi dimineaţă, iscoadele confirmară împrăştierea mercenarilor, iar generalul primi în sfârşit o misivă oficială cu sigiliul lui Pothinus. Veştile erau uluitoare: reconciliaţi, Ptolemeu şi Cleopatra acceptaseră să domnească împreună, iar Cezar era încântat de acest acord!

„N-o să ţină”, gândi Achillas, convins că regina se va grăbi să-l pună pe frăţiorul ei în planul al doilea şi să reia singură frâiele puterii. Instrucţiunile erau clare: aşteptând plecarea romanilor, armata rămânea cantonată la Pelusium, pentru a se evita vreun incident care ar putea să repună în discuţie acordul obţinut.

Achillas înţelegea abila strategie a lui Pothinus: lipsită de ajutorul lui Cezar, Cleopatra va fi izolată şi va deveni o pradă uşoară. Atunci, armata se va întoarce în Alexandria, vrăjitoarea va fi eliminată şi Ptolemeu va domni luându-şi o altă nevastă, supusă şi mută.

Odată pericolul îndepărtat şi viitorul promiţător, Achillas şi oamenii lui puteau să se consacre odihnei, mâncărurilor alese şi femeilor uşoare. Şi când Pothinus o să-i dea ordinul, el o să-i taie cu plăcere capul Cleopatrei.

*

Unul dintre valeţii eunucului era categoric: Cezar şi Cleopatra îşi petrecuseră noaptea împreună în camera reginei. În ciuda precauţiilor şambelanului Apollodor, un servitor îl recunoscuse pe roman.

Mai întâi contrariat, Pothinus minimaliză evenimentul: acest tiran de cincizeci şi doi de ani ceruse ceea ce i se cuvenea de la o tânără frumoasă, încântată să-şi ia înapoi, graţie lui, o parte a tronului şi crezând că va reuşi să-l înlăture pe Ptolemeu. Naivitatea unei femei ambiţioase!

Ras, parfumat şi îmbrăcat cu o strălucitoare tunică

portocalie, a cărei amploare îi ascundea rotunjimile, Pothinus se grăbea să meargă în port. În treacăt, îndepărtă câţiva curteni preocupaţi să-şi menţină privilegiile şi, înconjurat de o mică suită, ieşi din palat.

Un vânt uşor bătea pe cheiurile rezervate corăbiilor marinei regale. În apropiere, fuseseră ancorate la ţărm cele ale lui Cezar, pe care eunucul se miră să le vadă la locul lor.

— Aduceţi-l la mine pe supraveghetorul principal, ceru el.

Responsabilul veni cu pas domol.

— Cezar n-a luat decât o corabie?

— Romanul? N-a plecat, toate corăbiile lui sunt aici.

— Eşti sigur?

— Sunt în post din zorii zilei. Numai trei corăbii comerciale au părăsit Alexandria.

Contrariat, Pothinus îl convocă pe unul din căpitanii flotei lui Cezar. Cu faţa brăzdată de riduri, marinarul nu părea prea amabil.

— Când plecaţi?

— Nu se ştie precis. Nu simţiţi nimic în aer?

— Nu, eu…

— Vânturile etesiene! Din cauza lor, navigaţia este imposibilă. Trebuie să aşteptăm să se potolească.

43

Cezar îşi asuma nişte riscuri nebuneşti. Odată problema egipteană rezolvată, ar fi trebuit să plece din Alexandria şi să se preocupe de partizanii lui Pompei care, avizi de răzbunare, se vor strădui să-i blocheze drumul spre Roma şi spre puterea absolută, acea putere la care visa, nu pentru propria glorie, deja recunoscută, ci pentru a face din ţara lui stăpâna lumii. Trebuia să pună capăt conflictelor interne, disputelor personale şi crizelor economice; o muncă titanică, dar atât de palpitantă, şi un drum stabilit dinainte.

Un drum pe care apărea Cleopatra.

Obişnuit cu luptele şi încercările, Cezar neglijase una dintre ele: iubirea. El, un *imperator* care nu se temuse nici de germani, nici de iberi, nici de gali, nici de legiunile lui Pompei, ceda acum în faţa unei tinere firave. Nu putea pleca de lângă ea şi nu găsise decât un motiv jalnic, vânturile din nord, care ar fi putut să-i justifice inexplicabila şedere în Alexandria.

O şedere periculoasă… Modesta armată a lui Cezar n-ar putea face faţă trupelor lui Ptolemeu, dacă regişorul i-ar declara război! După răsunătoarea lui reconciliere cu Cleopatra, de ce ar adopta o atitudine agresivă?

Când mâna reginei îi mângâie obrazul, Cezar uită toate temerile. Farmecul vocii ei era completat de magia gesturilor, de o asemenea blândeţe, încât îl vrăjeau.

— De vreme ce rămâi, murmură ea, este inutil să ne mai ascundem.

— Dar nu eşti soţia lui Ptolemeu?

— Asta-i o simplă ficţiune politică! Nimic nu-mi interzice să te iubesc.

— Alexandrinii nu se vor simţi jigniţi?

— Escapadele tatălui meu îi amuzau! Moravurile sunt libere aici, nimeni nu se va ofusca din cauza relaţiei noastre. Alianţa dintre Egipt şi Roma… Nu este asta o veste minunată?

— Mă vei face fericit, Cleopatra?

— Tu hotărăşti.

Ea îi înlănţui gâtul cu braţele.

— O să-ţi arăt oraşul meu! Pe lângă el, Roma nu este decât un târguşor amărât.

*

Cezar se reculese îndelung în mausoleul care adăpostea sarcofagul lui Alexandru cel Mare, apoi Cleopatra îl duse la Muzeu, inima culturală a capitalei. Consacrat Muzelor, chezaşe ale activităţilor artistice şi

intelectuale, el ocupa un spaţiu vast unde fuseseră construite un sanctuar, o bibliotecă imensă, un refectoriu, camere de locuit şi săli de studiu destinate mai ales astronomiei şi medicinei. Aici, specialiştii în anatomie disecau cadavrele, iar farmaciştii îşi preparau poţiunile. Căci Muzeul era cea mai înaltă treaptă a cercetării ştiinţifice, permiţând locatarilor săi să-şi aprofundeze cunoştinţele şi să facă numeroase descoperiri.

Să locuieşti la Muzeu era o poziţie invidiată şi de invidiat. Hrăniţi şi îngrijiţi pe cheltuiala statului, savanţii nu plăteau impozite şi se consacrau în întregime disciplinei lor, departe de zbuciumul lumii din afară. Ei beneficiau de apartamente spaţioase, de o agreabilă sală de mese, de o grădină, de o promenadă pe sub nişte arcade şi de o sală mare de conferinţe, echipată cu scaune confortabile. Astronomi, chirurgi, medici, filosofi, retori, specialişti în hidrostatică şi alţi cercetători se întâlneau zilnic şi îşi îmbogăţeau cunoştinţele.

Cleopatra i-l prezentă lui Cezar pe marele preot al Muzeelor, director al instituţiei şi unul dintre înalţii demnitari ai curţii. Ca să ocupi acest post ţi se cereau competenţe serioase, iar conducerea Muzeului era o sarcină grea şi totodată captivantă.

Romanul simţi un viu interes să discute cu locatarii Muzeului şi vastele lui cunoştinţe, atât în astrologie, cât şi în filosofie, îi uimiră pe mulţi dintre ei. El, care scria într-o latină foarte îngrijită, le dădu sfaturi utile prozatorilor. Dornic să înveţe, Cezar asistă la mai multe conferinţe şi petrecu ore lungi în grădină, în compania amantei lui şi a erudiţilor, care erau încântaţi să-i prezinte rezultatele cercetării lor neobosite.

Apoi, Cleopatra îi deschise lui Cezar uşile Bibliotecii fondate de Ptolemeu I, căruia primul bibliotecar, Demetrios de Phalene, nu ezita să-i spună: „Cărţile au mai mult curaj decât curtenii când e vorba să le prezinte

regilor adevărul”. Aranjate cu grijă pe rafturi, toate acele *volumina* erau compuse din foi de papirus lipite şi înfăşurate pe un băţ din lemn. Etichetate şi repertoriate cum se cuvine, cele şapte sute de mii de volume ale Bibliotecii din Alexandria erau consacrate subiectelor din multiple domenii precum istoria, geografia, etnografia, mitologia, astrologia, astronomia, ornitologia, minunile lumii, medicina, magia, literatura şi chiar jocurile şi reţetele de bucătărie! Această aspiraţie către ştiinţa universală îl ului pe *imperator* care străbătu sălile în care scribii şi filologii copiau fără încetare texte, revizuindu-le. Nişte bibliotecari inventariau achiziţiile recente, căci statul cumpăra manuscrise de la suverani străini, de la oraşe sau de la particulari. O mulţime de traduceri din egipteană, caldeeană, persană, latină şi din diverse alte limbi ocupau rafturile.

Cezar se interesă de traducerea grecească a Torei, pe care prietenul său evreu, Antipatros, şi coreligionarii săi o utilizau, şi despre lucrarea preotului Manethon, redactată la cererea lui Ptolemeu I şi care prezenta lista celor treizeci de dinastii ale Egiptului faraonic. Niciun imperiu nu fusese atât de stabil şi prosper, traversând secolele fără a-şi renega vreodată instituţiile.

Una dintre cărţi îl fascină: *Tratatul* lui Hermes Trismegistul, moştenitor al zeului egiptean Thot, maestrul cuvintelor sacre. Nimeni nu mai scrisese precepte atât de profunde despre naşterea spiritului, opera divină şi legile eterne ale creaţiei.

— Acum, zise Cleopatra, cunoşti locurile unde mi-am petrecut copilăria şi adolescenţa.

Fără a se sinchisi de privirile aruncate pe furiş de erudiţi, Cezar o luă în braţe.

— Înţeleg mai bine acum farmecul cuvintelor tale, hrănite cu toată această ştiinţă.

— Ai fi preferat o idioată adorabilă?

— Tu eşti o regină, Cleopatra, şi meriţi să domneşti.

44

Rapoartele spionilor lui Pothinus se potriveau: Cezar îşi petrecea zilele la Muzeu şi la Bibliotecă, iar nopţile în patul Cleopatrei. Romanul asculta conferenţiari, discuta cu filosofi, citea texte de magie şi astrologie, lua parte la dezbateri literare şi ştiinţifice şi nu se mai sătura de farmecele tinerei lui amante. Cezar războinicul, cuceritorul, viitorul stăpân al Romei, devenise un student îndrăgostit!

Descumpănit, Pothinus nu ştia ce să creadă; deşi vânturile din nord se potoliseră, învingătorul lui Pompei n-avea de gând să plece din Alexandria. Dat fiind comportamentul său lipsit de agresivitate, populaţia îşi păstra calmul, dar cum avea să evolueze această situaţie neobişnuită?

— Te cheamă regele, îl anunţă Teodot, pe a cărui frunte apăruse un rid nou.

— Mai târziu, sunt ocupat.

— Este un ordin, Pothinus.

— Ce?

— Ptolemeu s-a schimbat mult, este mai dur şi se crede capabil să guverneze.

— Pune-l pe puştiul ăsta obraznic la locul lui!

— Mi se împotriveşte; să ne prefacem că ne supunem.

Ptolemeu al XIII-lea, Cleopatra, Arsinoe… Uneori, Pothinus ar fi trimis bucuros în infern această familie imposibilă şi l-ar fi manipulat pe ultimul ei membru, care nu era decât un băieţel.

Dar reconcilierea dintre rege şi regină, legaţi prin binecuvântarea lui Cezar, îl constrângea să meargă pe căi ocolite, înfruntând această realitate.

— Suveranul nostru nu se mai îndoapă cu prăjituri, precizează Teodot, îşi lucrează muşchii în fiecare zi la sala de

gimnastică, unde dă jos grăsimea şi primeşte rapoartele demnitarilor.

Pothinus se strâmbă; pretenţiile astea de independenţă îi displăceau. Mergând cu pas greoi, ajunse în sala de audienţă pe care tânărul monarh se hotărâse s-o ocupe. Un înalt funcţionar tocmai îi înmânase un dosar.

— Ţi-a luat mult să vii, Pothinus. Pe viitor, grăbeşte-te să răspunzi la solicitările mele.

— Am înţeles, Maiestate.

— Poeţii mă plictisesc, mărturisi regele, şi prefer socotelile statului. Deşi reformele Cleopatrei au fost cât pe ce să ne ruineze, nici gestiunea actuală nu este satisfăcătoare. Şi tu eşti principalul responsabil.

Eunucul înghiţi în sec.

— Este un domeniu complex şi…

— Şi eu sunt prea tânăr pentru a-l stăpâni! Nu sunt de aceeaşi părere. Neglijenţă, corupţie, privilegii inadmisibile… Nu iei în seamă aceste nereguli?

— Ele mă preocupă, Maiestate.

— Insuficient, Pothinus! Trebuie să scăpăm de aceste bube, dar altceva e mai urgent.

Eunucul nu-l recunoştea pe băieţelul capricios, indiferent la problemele statului.

— Potrivit informatorilor mei de la sala de gimnastică, Cezar ar fi amantul surorii mele.

— Exact, Maiestate.

— Romanul îmi lezează demnitatea! De ce n-a părăsit Alexandria?

— Din cauza vânturilor din nord.

— Îşi bate joc de noi şi se comportă ca un tiran într-o ţară cucerită!

— La drept vorbind, obiectă Pothinus, se mulţumeşte să viziteze oraşul, să urmărească învăţătura savanţilor Muzeului şi să frecventeze Biblioteca.

— Un viclean! Cezar studiază terenul şi se pregăteşte

să mă răstoarne de la putere. Fă tot ce-ţi stă în putinţă pentru a-l constrânge să plece. Dacă eşuezi, voi chema armata lui Achillas şi voi folosi forţa.

Pothinus se albi la faţă.

— Maiestate, legionarii romani sunt soldaţi remarcabili şi…

— Nici ai noştri nu sunt laşi, în plus, avem o enormă superioritate numerică. Execută ordinele, Pothinus, şi fii eficace.

*

„Măi, să fie, recunoscu Unchiaşul, asta da minunăţie!”, iar Vânt de Miazănoapte îi împărtăşea părerea debarcând în marele port al Alexandriei, închis la est de capul Lochias; la vest, în portul Bunei Reîntoarceri, erau ancorate corăbii mari, comerciale. Măgarul admirase farul care domina cele două bazine principale separate de digul care lega insula Pharos de ţărm. Un port interior, „cutia”, era legat de un canal către lacul Mareotis şi braţul canopic1 al Deltei Nilului.

Chiar dacă templele şi clădirile oficiale nu le egalau pe cele ale vechilor egipteni, ele nu erau lipsite de distincţie, şi Unchiaşul se minună de lărgimea străzilor, mai ales de cea a arterei principale, Calea Canopică, orientată de la est spre vest, lată de treizeci de metri şi lungă de cinci kilometri. Străzile erau dispuse după un caroiaj care împărţea oraşul în cinci cartiere, cărora administraţia le dăduse numele corespunzătoare primelor cinci litere ale alfabetului grecesc.

Agitaţia oraşului părea necontenită: egipteni, greci, evrei, ciprioţi, asiatici şi alţi străini din ţări apropiate sau îndepărtate alergau în toate părţile. Marinari, docheri, curieri, negustori, mici comercianţi, artizani îşi vedeau de treburile lor sub privirea cetăţenilor aparţinând celor cinci triburi deţinătoare ale culturii greceşti şi dominând restul populaţiei.

— Acum, ai văzut, îi zise Unchiaşul lui Vânt de Miazănoapte, oamenii de aici sunt foarte nervoşi, ar trebui să ne întoarcem în satul nostru.

Măgarul, căruia trecătorii îi admirau robusteţea şi coloritul frumos al părului cenuşiu-deschis, se făcea că nu îl aude. El îl urmă pe trimisul reginei, care o luă înspre cartierul palatelor.

„Nu-mi miroase a bine, presimt c-o să intrăm în belele”, îşi zise Unchiaşul care nu fusese niciodată în stare să prezică viitorul.

Totuşi, primirea se dovedi amabilă, iar şambelanul Apollodor veni personal să-i întâmpine pe noii sosiţi.

— Mă bucur să te revăd! Cum ţi se pare capitala?

— Superbă, superbă… Dar călătoria mi-a uscat gâtlejul.

— O problemă uşor de rezolvat! Pivniţa palatului nu te va dezamăgi. Ţi-am rezervat o locuinţă agreabilă, iar măgarul tău nu va duce lipsă de nimic. Crezi că va accepta să transporte corespondenţa privată a reginei?

— Privată… Asta înseamnă confidenţială?

— Oarecum.

„Ei, poftim, constată Unchiaşul, încep belelele”.

— Regina Cleopatra este în siguranţă?

— Între noi fie vorba, nu sunt sigur. Relaţia ei cu Cezar este de notorietate publică şi mă tem ca ea să nu nemulţumească populaţia Alexandriei. Dar să nu fim pesimişti: romanul va părăsi până la urmă oraşul, iar noi ne vom relua obiceiurile. Între timp, îmi vei fi de mare ajutor. Te-ai descurcat atât de bine cu aprovizionarea adunăturii noastre de mercenari, încât munca la palat va fi o plăcere!

— Ce va trebui să fac?

— Să supraveghezi alimentele destinate Cleopatrei şi lui Cezar.

— Asta înseamnă… Să le gust?

— Nu, nu! Vei avea la dispoziţie servitori pentru aşa ceva. Tu te vei preocupa de calitatea produselor şi vei alege cei mai buni furnizori. Ce zici, îţi convine această sarcină nobilă, plătită generos?

Unchiaşul se scărpină în bărbie. În mod evident, era prea frumos.

— Bine, să încercăm…

Sicilianul îl bătu cu palma pe umăr.

— Bine ai venit la palat! Vom face treabă bună împreună. „Unde m-au adus zeii?” se întrebă Unchiaşul.

45

Ghidat de Cleopatra, Cezar descoperi cu plăcere atelierele din Alexandria care produceau mărfuri de preţ exportate în numeroase ţări, mai ales veşminte de lână şi de in Romanul observă că războaiele de ţesut erau puse sub sigiliu, iar muncitorii controlaţi, pentru a se evita confecţionarea de mărfuri clandestine pentru care nu se plătea impozit. Aceeaşi severitate pentru parfumieri şi sticlari, de o îndemânare uluitoare şi a căror muncă aducea o adevărată avere statului. Poliţia era peste tot, astfel încât să se evite o economie paralelă. Taxele, considerabile, asigurau modul de viaţă al aristocraţilor greci, singurii abilitaţi să poarte titlul de „cetăţeni ai Alexandriei”, conform principiilor democraţiei care le asigura menţinerea privilegiilor. Bineînţeles, femeile erau considerate nişte minore care depind de un tutore. Preluând puterea, grecii distruseseră statutul egiptencelor, egale cu bărbaţii, şi nu păstraseră decât imaginea reginei, prezentă alături de rege. Întrucât în epoca faraonică soţul era numit „frate”, iar soţia „soră”, regii Ptolemei se pronunţaseră pentru necesitatea unui cuplu regal care unea un frate şi o soră de acelaşi sânge.

Cezar admiră bijuteriile din aur ornate cu pietre preţioase şi nu scăpă ocazia să-i ofere Cleopatrei un colier magnific pe care i-l puse imediat la gât. Împreună, se

amuzară să studieze cu atenţie faimoasele figurine de teracotă, cu repertoriu nelimitat. Ele reprezentau farul, templele, divinităţile, actori, muzicieni, dansatori, purtători de lampă, animale, personaje groteşti, bărbaţi cu mădularul viguros şi amanţi dedându-se la hârjoneli vesele.

Uitând de Roma, *imperatorul* pătrundea în inima vieţii alexandrine, petrecea zile captivante şi nopţi fermecătoare, din ce în ce mai îndrăgostit de tânăra lui metresă. El, noul Romulus, fiu al lui Venus şi descendent al eroului Eneas, vorbi de lunga lui carieră: tribun militar, chestor, edil, consul, proconsul, general victorios, dar şi Mare Pontif, adică şef al religiei.

— Te invit la o ceremonie celebrată la Serapeum, marele templu al lui Serapis, îl anunţă Cleopatra.

O sută de trepte duceau la sanctuarul construit pe o colină ce domina cartierul Rhakotis, nume al unui vechi sat egiptean. O imensă esplanadă preceda edificiul cu acoperiş poleit cu aur. La adăpostul unui portic, o bibliotecă numărând mii de lucrări.

Cleopatra şi Cezar trecură pragul templului cu ziduri decorate cu fâşii de aur, argint şi bronz. Pătrunzând printr-o fereastră situată la răsărit, razele soarelui luminau gura statuii colosale a lui Serapis, un bătrân bărbos şi cu părul lung, care stătea pe un tron şi ţinea în mână un sceptru. Lângă el, Cerber, câinele infernului. Purtând pe cap un oboroc ornat cu spice de grâu şi ramuri de măslin, zeul avea ochi din pietre preţioase care străluceau în întuneric.

— Serapis i-a apărut în vis lui Ptolemeu I, îi dezvălui Cleopatra, şi i-a cerut regelui să-i ofere un lăcaş în Alexandria. În fiinţa lui se contopesc străvechiul zeu al renaşterii, Osiris, şi taurul Apis, simbol al puterii vitale. Făcând pământul roditor, Serapis se uneşte cu Isis, suverana marilor mistere, şi protejează cuplul regal.

Nişte preoţi puri, îmbrăcaţi cu veşminte de in alb,

apărură în procesiune şi se aşezară în jurul statuii. Cezar şi Cleopatra se apropiară.

— Accepţi să participi la acest ritual? îl întrebă ea cu voce scăzută.

— Va fi periculos?

— Serapis face pământul roditor, îi aminti regina emoţionată, şi mă tem să nu…

— Să-l lăsăm pe zeu să acţioneze, decise Cezar.

Ieşind din penumbră, superiorul preoţilor puri purta într-o mână un vas cu apă lustrală şi în cealaltă un vas din care ţâşnea o flacără.

Recunoscându-l pe Hermes, Cleopatra îşi înăbuşi un strigăt de uimire. Fericită să-l ducă pe amantul ei în templu şi să-l determine să facă un pas decisiv, ea realiza şi mai bine importanţa acestui moment.

Obişnuit să susţină privirea bărbaţilor cu un caracter puternic, Cezar fu impresionat de cea a marelui preot şi se simţi incapabil să-l domine.

Din instinct, regina şi *imperatorul* îngenunchează.

Hermes vărsă apa purificatoare pe fruntea lor şi trecu flacăra creatoare prin dreptul feţei lor. Folosind două elemente majore cu ajutorul cărora zeii creaseră universul, el făcu sufletele celor doi amanţi să descopere realităţi invizibile.

*

De pe esplanada templului, Cezar şi Cleopatra contemplară îndelung Alexandria, portul şi farul. Soarele de toamnă scălda oraşul într-o lumină blândă, iar albastrul mării se unea cu cel al cerului, formând un tablou idilic, ca şi cum nimic nu putea să tulbure pacea acelei zile perfecte.

Cleopatra îi oferea lui Cezar o lume nebănuită, cea a iubirii, cea a unei capitale cu bogăţii surprinzătoare, cea a unui Orient care se dovedea a fi un izvor de prosperitate. Era palpitant să trăiască aici, să descopere un nou orizont. Şi ce fericire să frecventeze Muzeul şi Biblioteca, să-i

asculte pe filosofi şi savanţi, să exploreze texte care transmiteau înţelepciunea scriitorilor antici!

Refuzând mondenităţile, Cezar lua cina doar cu Cleopatra, ale cărei vorbe îl încântau. Savurând erudiţia şi umorul ei, ar fi vrut să oprească timpul în loc şi să se bucure pentru totdeauna de miracolul acestei comuniuni. Oare acele zile fericite din Alexandria reprezentau sfârşitul conflictelor brutale prin care trecuse, oare Cleopatra era adevăratul său destin?

Cezar îşi punea întrebări, regina îi răspundea prin ardoarea sentimentelor ei. Prizonier al dorinţelor şi al plăcerilor, el nu simţea nevoia să plece şi era convins că ajunsese în sfârşit pe tărâmul la care visase.

Cleopatra evoca vârsta de aur a şcolii din Alexandria, secolul matematicianului Euclid[17], al sculptorului Apelle şi al poetului Callimah, când slujnica Charmion, jenată, îndrăzni să-i deranjeze pe cei doi îndrăgostiţi.

— Un ofiţer vrea să vă vadă.

— Cum îl cheamă? întrebă Cezar.

— Rufin. Pretinde că e ceva grav.

Locotenentul *imperatorului* nu se ţinea de farse, venirea lui era probabil justificată.

— Să intre.

46

Incapabil să-şi stăpânească emoţiile, Rufin tuna şi fulgera.

— Este intolerabil! îşi bate joc de noi, situaţia asta nu mai poate dura. Şarpele ăsta de Pothinus…

— Ce mârşăvie a comis? întrebă Cezar.

— A livrat soldaţilor noştri grâu vechi, mucegăit, şi bere imposibil de băut! Acest fapt provoacă nemulţumiri în rândurile noastre şi oamenii se miră că nu interveniţi.

— Linişteşte-te, Rufin, voi rezolva problema chiar mâine.

---

17 Secolul I î.H. (n. a.)

În noaptea aceea, Cezar dormi puţin. Cleopatra îşi folosi toate resursele de seducţie pentru a-l reţine lângă ea şi a-l împiedica să-l trezească pe eunuc. Pentru că orele viitoare se anunţau dificile, regina îl târî cu ea în vâltoarea plăcerilor.

*

Pothinus se aştepta să fie convocat de Cezar, dar nu în acel loc: micuţul palat al Cleopatra de pe insula Antirhodos, situat lângă un templu al zeiţei Isis. Vederea era superbă. În depărtare, marea strălucea.

Cu mâinile încrucişate la spate, cuprins de o mânie stăpânită, *imperatorul* nu se mai sinchisi de formulele de politeţe.

— Ce înseamnă asta, Pothinus?

— Despre ce vorbiţi?

— Despre mâncarea stricată livrată soldaţilor mei.

— Le ofer ceea ce am, iar ingratitudinea voastră mă consternează. Romanii n-ar trebui să se arate mulţumiţi că sunt hrăniţi pe cheltuiala altora?

— Nu apreciez ironia ta!

Tonul eunucului deveni mieros.

— Locuitorii Alexandriei vă mulţumesc că aţi evitat un conflict sângeros reconciliindu-i pe Ptolemeu şi Cleopatra. Totuşi, prezenţa voastră prelungită ar putea deveni izvor de discordie şi ar fi înţelept, în ceea ce vă priveşte, să vă întoarceţi la Roma. Administraţiile noastre vor încheia contracte comerciale, iar între noi va domni cea mai bună înţelegere. Vânturile din nord s-au potolit, călătoria nu mai prezintă riscuri.

Scurta tăcere a lui Cezar îi dădea lui Pothinus speranţa unui răspuns favorabil. Argumentele aveau greutate, iar generalul ăsta nu se gândea decât la cariera lui. Interludiul Cleopatra, oricât ar fi fost de plăcut, trebuia să se termine.

— Curtezan făţarnic ce eşti, îndrăzneşti încă o dată

să-mi dictezi conduita! N-am de gând să părăsesc Alexandria unde am multe lucruri de descoperit, şi singurii mei interlocutori vor fi regele Ptolemeu şi regina Cleopatra. Tu strânge iute cei zece milioane de dinari datoraţi Romei şi hrăneşte-mi soldaţii aşa cum trebuie. Altfel, voi cere capul tău şi îl voi obţine.

Alb la faţă, Pothinus era aproape mort de frică şi fu fericit să iasă teafăr din palatul acela blestemat.

*

Timp de mai multe ore, eunucul nu-şi potoli mânia şi personalul său fu nevoit să-i suporte dispoziţia proastă şi capriciile. Când veni preceptorul Teodot, îi povesti în detaliu umilirea la care îl supusese bruta de roman.

— Ucigaşul ăsta m-a ameninţat, pe mine, Pothinus! Vrea să-mi taie capul, să pună stăpânire pe Alexandria, să-l destituie pe Ptolemeu şi să-şi urce târfa pe tron! Degeaba o să-i dăm banii pe care-i cere, asta nu va servi la nimic; abia azi văd clar ce joc face!

— Aşadar, împărtăşeşti opinia mea şi a regelui nostru: trebuie să scăpăm de Cezar şi de Cleopatra. Ştii că s-au dus la templul lui Serapis şi că au fost binecuvântaţi cu apă şi foc, asemenea unui viitor cuplu regal?

— E prea de tot, să acţionăm cât mai repede!

— Să folosim vechile metode, preconiză Teodot; oricât de suspicios ar fi romanul ăsta, tot o să-i venim de hac.

*

Isis, deţinătoare a secretelor învierii din morţi şi a formulelor magice; Isis, mamă a lui Horus, întruchipare umană a şoimului celest şi protector al regalităţii. Venerând-o pe zeiţă în micul sanctuar al insulei Antirhodos, Cleopatra avea sentimentul că se întoarce în timp şi se contopeşte cu spiritul marii zeiţe al cărei nume se scria, în hieroglife, cu un semn care reprezintă un tron. Ea, care îi era călăuzitoare şi inspiratoare, o îndemna să

depăşească frontierele Greciei şi ale Alexandriei pentru a regăsi rădăcinile Egiptului faraonic şi pentru a face arborele vieţii să înflorească din nou.

Să-l iubească pe Cezar, să fie iubită de el… Miracolul acela nu-i era de ajuns tinerei regine. Dăruindu-i acea fericire neaşteptată, Isis n-o incita oare să-şi exercite pe deplin funcţia domnind peste întreg Egiptul şi nu doar peste Alexandria? Încetând să mai fie o străină, Cleopatra se înscria în şirul dinastiilor care primeau moştenirea faraonilor şi o duceau mai departe.

— Dacă asta este dorinţa ta, zise vocea gravă a lui Hermes, nu i-o ascunde lui Cezar şi convinge-l să te ajute să-ţi realizezi visul.

Statura înaltă a magului umplea micul templu.

— Nu la Alexandria va putea să ţi se împlinească măreţul plan, zise el. Departe de aici, în sud, la Dendera, constructorii ridică un imens sanctuar consacrat zeiţelor Hathor şi Isis. Va fi unul dintre cele mai frumoase din ţară şi acolo te vei iniţia în marile mistere, cu condiţia să nu uiţi chemarea lui Isis, chiar şi în timpul celor mai grele încercări.

Hermes îşi deschise palma dreaptă; conţinea o piatră neagră care difuza o lumină portocalie.

— Când ritualiştii adună bucăţile împrăştiate din trupul lui Osiris şi îl refac, ei fasonează această piatră divină pe care Isis o foloseşte pentru a-l reînvia pe soţul ei defunct. În fiecare an, în timpul celebrării, piatra moare şi renaşte. Aceasta este ultima, cea mai recentă, Cleopatra; nu te despărţi de ea şi foloseşte-o cu înţelepciune.

— Luminează-mă şi mai mult! Cum…

— Să guvernezi presupune să ştii să înfrunţi încercările la care te supune destinul. Când situaţia o va cere, dovedeşte-ţi valoarea.

Hermes îi dădu piatra Cleopatrei şi ieşi din sanctuar.

47

Regina dormea goală şi Cezar o contempla. Nopţile erau la fel de frumoase precum zilele şi pasiunea lui pentru Cleopatra creştea neîncetat. Talentele ei de amantă erau completate de farmecul unei conversaţii mereu reînnoite, când superficială, când profundă. Înfocată şi tandră, entuziastă şi delicată, această tânără era o fiinţă de excepţie căreia Cezar nu reuşise nici pe departe să-i înţeleagă toate misterele.

Ea deschise ochii şi privirile li se încrucişară.

— Trebuie să-ţi spun adevărul, murmură ea.

— Ce mi-ai ascuns?

— Esenţialul.

Intrigat, Cezar se aşează pe marginea patului şi îi luă cu blândeţe mâinile.

— Complotezi împotriva Romei?

— Te iubesc, Cezar, şi îmi iubesc ţara care nu se reduce la Alexandria. S-a deschis un drum care duce la Egiptul faraonilor, prezenţi în străfundul sufletului meu. Vreau să reînvii acel Egipt şi să-i redau măreţia trecută.

— Imperiul acela a dispărut, vârsta lui de aur este de mult apusă.

— Alexandria este o amăgire. Pentru prima oară, capitala Egiptului este un port pentru că grecii au ales să se aşeze la marginea ţării reale, între mare şi un lac, uitând gloriosul trecut al Celor Două Ţări! Dar acest trecut nu este mort; dimpotrivă, el renaşte sub forma unor temple imense în care gândirea anticilor continuă să fie predată şi transmisă. Eu am devenit egipteană şi această transformare îmi călăuzeşte viaţa.

— Visezi să fii… faraon?

— Au existat femei care au îndeplinit funcţia supremă, şi această instituţie a rămas în vigoare. Până şi Alexandru cel Mare a trebuit să se încoroneze faraon pentru ca puterea lui să fie recunoscută de poporul

egiptean! Succesorii săi au respectat obiceiul, dar au greşit închizându-se în palatele şi în mentalitatea lor grecească. Tu ai ieşit dintre graniţele ţării tale şi ai cutreierat lumea. Mâine, vei ridica Roma la rang de imperiu şi poţi să-mi înţelegi ambiţiile care nu se opun alor tale.

Discursul Cleopatrei era cel al unui şef de stat şi Cezar îl luă în serios. Desigur, viziunea ei nebunească n-avea nicio şansă să prindă formă. Totuşi, regina îi va consacra energia şi capacităţile ei şi va încerca să-i dea o aparenţă de realitate. Un Egipt legat de spiritualitatea şi tradiţiile lui, un Egipt puternic şi mândru de prestigiul său… Cezar n-avea de ce să se teamă de un asemenea partener. Femeia pe care o iubea guverna Cele Două Ţări cu intenţia de a le reface prosperitatea, iar bogăţiile produse vor fi, în mare parte, exportate spre Roma. Aliaţi, Egiptul şi Roma vor domina Orientul şi Occidentul.

Neliniştită, regina aştepta verdictul *imperatorului.* Fără sprijinul său, visul ei va rămâne literă moartă.

— Eu am planuri mari pentru Roma, tu ai pentru Egipt şi ne iubim unul pe celălalt la fel de mult cum ne iubim ţările. O femeie cu vedere scurtă şi îngustă la minte m-ar fi dezamăgit. Dar tu, tu aspiri să răstorni cursul timpului reconstruind Cele Două Ţări asemenea strămoşilor tăi! Este imposibil, Cleopatra, dar numai imposibilul mă interesează şi n-am încetat să-l înfrunt. Arată-te la înălţimea idealului tău şi vom rămâne uniţi pe vecie.

Mulţumindu-i lui Isis, tânăra femeie îşi îmbrăţişă amantul. În curând, se vor duce la Dendera pentru a o venera pe marea zeiţă şi pentru a se impregna cu puterea ei.

*

Încântat să străbată bulevardele şi străzile Alexandriei, Vânt de Miazănoapte îşi îndeplinea la

perfecţie funcţia de factor poştal şi transmitea celor interesaţi scrisorile personale ale reginei. Artizani şi comercianţi primeau comenzi pe care se grăbeau să le livreze, ultimul fiind cel mai bun parfumier din capitală, care îi rezerva ilustrei lui cliente un parfum incomparabil pe bază de iasomie. Măgarul îi ducea şi evreului Antipatros, susţinător al lui Cezar, scurte rapoarte care îl informau despre situaţia de la palat. Întrucât *imperatorul* îşi prelungea şederea, afişându-şi legătura cu Cleopatra, exista pericolul unor reacţii alarmante din partea clanului lui Ptolemeu. Aceste evenimente întăreau opinia lui Antipatros şi a comunităţii sale: Roma era menită să joace un rol determinant pentru viitorul strălucitoarei Alexandrii şi să te opui lui Cezar ar fi o greşeală fatală.

Cât despre Unchiaş, el se achita de sarcina lui spre marea satisfacţie a şambelanului Apollodor. Cărnuri, legume şi fructe erau alese astfel încât să fie pe placul lui Cezar şi al Cleopatrei, iar Unchiaşul, explorând pivniţa şi impunându-şi să guste personal din fiecare amforă, oferea cuplului regal vinuri de cea mai bună calitate.

În dimineaţa aceea, după plecarea lui Vânt de Miazănoapte, el îi primi pe furnizori şi, după un examen minuţios, alese ingredientele pentru masa de prânz pe care avea s-o pregătească bucătarul reginei: fileuri de biban, pulpă de miel, bob cu chimen, brânză proaspătă, struguri, prăjitură cu mere. O masă uşoară la care trebuia să ofere un vin alb tânăr şi proaspăt, apoi un vin robust provenind din podgoriile regale ale Deltei Nilului.

La intrarea în pivniţă, îl aşteptau doi necunoscuţi. Cu fruntea îngustă, nebărbieriţi, nu făceau parte din personalul reginei.

— Cine sunteţi şi ce faceţi aici?

Unul din cei doi indivizi scoase un cuţit şi îl împunse uşor pe Unchiaş în burtă.

— Ai cheile de la pivniţă?

— Da, dar…

— Deschide uşa sau te spintec!

Constrâns să se execute, Unchiaşul folosi două chei groase de fier. Necunoscuţii îl împinseră pe scară.

— Vinul pentru masa de prânz a lui Cezar, ceru unul dintre ei. Unchiaşul arătă două urcioare. Abia făcu gestul că al doilea hoţ îl lovi în ceafa cu o bâtă. Victima lui se prăbuşi, inconştientă.

— Îl termin cu cuţitul? întrebă tovarăşul lui.

— Nu te mai obosi, e mort deja.

Cei doi zbiri urcară scara, închiseră cu cheia uşa pivniţei şi îi dădură cele două urcioare asistentului bucătarului şef, care le era complice. Toţi trei primiseră o sumă considerabilă şi, când va fi găsit cadavrul Unchiaşului, situaţia avea să fie schimbată radical, lăsând din nou câmp liber lui Pothinus şi clanului său.

48

După o dimineaţă petrecută în compania Cleopatrei, citind istoria dinastiilor din străvechiul Egipt scrisă de preotul Manethon, lui Cezar îi era foame şi sete. Paharnicul îi servi o cupă de vin alb proaspăt pe care îl savură cu înghiţituri mici.

Cleopatra era cuprinsă de o bucurie nouă, cea a speranţei. De-acum, visurile ei cele mai nebuneşti nu mai erau doar nişte miraje. Experienţa şi geniul politic al *imperatorului* erau atuuri majore şi cuplul lor făcea progrese consolidându-se şi impunându-se în faţa popoarelor lor. Regina era nerăbdătoare să se îmbarce pentru a merge la Dendera ca să fie miruită de zeiţă. Numai atunci, domnia ei va începe.

Cezar îşi duse mâna la frunte.

— Am o migrenă subită… Mi-a tăiat pofta de mâncare.

Broboane de sudoare îi apărură la rădăcina părului, faţa lui căpătă o paloare îngrijorătoare şi respiraţia îi

deveni întretăiată.

Cleopatrei nu-i luă mult să înţeleagă ce se întâmplă; odinioară, cei de la curtea Ptolemeilor foloseau cu uşurinţă otrava. Ea alergă până în sala de baie, deschise caseta în care se afla piatra neagră a lui Hermes şi se întoarse la Cezar care era cu ochii în gol, pe punctul de a leşina.

Încrezându-se în instinctul său, ea îi trecu uşor piatra peste buzele golite de sânge. Lipsa efectului nu o descurajă, se încăpăţână să mai încerce. Când apăru o nuanţă de roşu, ştiu că perseverenţa ei îi va salva iubitul.

Încet-încet, respiraţia lui Cezar reveni la normal, sudoarea dispăru, ochii încetară să i se dea peste cap. *Imperatorul* se ridică în picioare, epuizat.

— Durerea asta… durerea asta îngrozitoare… îmi trece… Şi tu, tu… Nu m-ai abandonat.

*

— Să-l otrăvească pe Cezar? se miră Ptolemeu. Draga mea soră, cine ar fi fost destul de nebun să comită o asemenea crimă?

— Oamenii tăi, dragul meu frate. Nu-l detestă ei pe *imperator*? Şi nu îndrăznesc să-mi imaginez că tu ai dat ordinul să fie asasinat trimisul Romei şi executorul testamentar al tatălui nostru.

— Baţi câmpii! N-am decât un reproş să-i fac: de ce nu pleacă din Alexandria?

— Pentru că mă iubeşte şi îl iubesc.

— O legătură trecătoare şi fără viitor! Convinge-l pe roman să părăsească Alexandria şi vom trăi în pace.

— Cine a încercat să-l otrăvească pe Cezar?

— Habar n-am, dragă soră!

— Pothinus trebuie să ştie.

Regişorul scrâşni din dinţi.

— Ai fi în stare să-l bănuieşti pe şeful guvernului meu?

— Al guvernului *nostru,* dragă frate. E datoria lui

Pothinus să-l descopere cât mai repede pe vinovat, dacă nu vrea să declanşeze furia îndreptăţită a lui Cezar.

*

Vânt de Miazănoapte stătea aşezat la căpătâiul Unchiaşului, care avea ceafa bandajată, şi îi lingea mâinile pentru a-i transmite forţa lui. Îngrijit de cei mai buni specialişti ai Muzeului, rănitul abia scăpase din ghearele morţii. De cum deschise ochii, ceru o cupă de vin tare şi îi descrise cu precizie pe cei doi agresori.

Ancheta lui Pothinus nu durase decât o zi. Acesta îi prezentase lui Cezar, care îşi revenise complet, cadavrele celor doi criminali şi pe al complicelui lor, un ajutor de bucătar al Cleopatrei. Paharnicul nu avea niciun amestec. Cei trei asasini se omorâseră, pasămite, între ei şi nimic nu lăsa să se presupună că fuseseră plătiţi de cineva. Animaţi de sentimente antiromane, cei trei smintiţi îşi ispăşiseră crima şi cazul era închis.

Cezar şi Cleopatra nu-l păcăleau pe eunuc cu mutismul lor. Nici el, nici ea nu credeau în această înscenare, convinşi că el era organizatorul acelui complot nereuşit. Între acel cuplu imposibil şi Ptolemeu, calmul nu era decât de faţadă, iar Pothinus se afla în mijlocul câmpului de luptă.

— Imbecilii ăia trei au dat greş, se plânse Teodot care făcuse rost de otravă. Cezar îşi va lua acum mii de precauţii şi nu vom mai reuşi să-l atingem.

— Te înşeli, obiectă Pothinus. O să-i distrugem reputaţia şi o să stârnim ura populaţiei.

*

Însărcinatului cu paza comorii templului nu-i veni să-şi creadă urechilor. Funcţionarii de la ministerul finanţelor îşi băteau joc de el!

— Să vă dau vasele de aur şi argint? E o glumă proastă?

— E ordinul lui Cezar. Rechiziţionează bogăţiile din

sanctuarele noastre.

— Din câte ştiu eu, nu romanul ăsta ne guvernează!

— Suveranii noştri sunt obligaţi să se supună ordinelor lui. N-are rost să mai stăm la discuţii.

— Şi dacă refuz?

— Vei fi condamnat, iar legionarii vor jefui templul. Cea mai bună soluţie este să te supui.

Cu moartea în suflet, preotul deschise uşa de la camera comorii, iar funcţionarii îşi umplură sacii cu obiecte rituale.

După ce-şi îndeplini neplăcuta sarcină, preotul îi contactă pe colegii lui, însărcinaţi să administreze bunurile din templele lui Isis, Kronos, Poseidon, Pan şi ale celorlalte divinităţi prezente în Alexandria.

Peste tot, aceeaşi constatare: generalul roman jefuia comorile sanctuarelor din capitală ca să îmbogăţească Roma! Comportându-se ca un hoţ, devenea un profanator şi duşmanul zeilor greci. Preoţii se reuniră de urgenţă şi condamnară atitudinea străinului.

O delegaţie se duse la palat, cerând audienţă. Pothinus primi principalele personalităţi religioase ale cetăţii şi le ascultă cu atenţie. Fiindcă îl presau să intervină, el nu-şi ascunse descumpănirea şi le mărturisi adevărul: amant al Cleopatrei, Cezar pregătea înlăturarea lui Ptolemeu şi nu va întârzia să-şi urce metresa pe tron, proclamându-i atotputernicia. Atunci, Cleopatra, aliată a Romei, îşi va exercita tirania, îi va elimina pe preoţi şi pe foştii demnitari, va pune soldaţi în locul lor şi-i va stoarce de bani pe cei bogaţi. Prizonier al legionarilor, Ptolemeu avea mâinile legate.

Singura soluţie: o revoltă populară, în înţelegere cu consiliul de regenţă şi armata.

Disperaţi, preoţii aprobară această strategie şi promiseră să răspândească ordinul.

49

Micuţul Ptolemeu adoptă o atitudine foarte demnă şi îi măsură pe cei doi sfătuitori ai săi cu un aer dispreţuitor.

— Se spune că Cezar ar jefui comorile templelor din Alexandria. S-a adeverit zvonul ăsta?

— Din păcate da, răspunse Teodot, mâhnit, iar preoţii sunt consternaţi.

— I-am primit în audienţă, adăugă Pothinus, şi am încercat zadarnic să le potolesc furia.

— Aceste acte de violenţă sunt insulte intolerabile la adresa suveranităţii noastre! zise regele. Înţelegeţi că trebuie să-l alungăm pe roman?

— Aveţi dreptate, recunoscu eunucul, dar refuză să părăsească oraşul, atât de tare s-a ataşat de sora voastră. După părerea mea, acest cuplu malefic a hotărât să vă înlăture şi să preia puterea. Viaţa vă este în pericol, Maiestate.

— În acest caz, să acţionăm!

— Diplomaţia a devenit inutilă, Cezar şi Cleopatra nu vor da înapoi. De aceea o intervenţie militară pare indispensabilă.

Adolescentul păru contrariat.

— Războiul contra Romei…

— Roma este departe, preciză Teodot. Va fi vorba de un război împotriva lui Cezar, la Alexandria, pe teritoriul nostru, şi nici chiar un *imperator* nu va fi în stare să ne învingă, căci superioritatea noastră este covârşitoare. Îl vom înfrânge pe acest cuceritor şi îl vom decapita, ca şi pe Pompei. Roma îşi va alege un nou comandant şi va uita de Egipt.

— Cezar nu dispune decât de un număr mic de corăbii şi legionari, îi aminti Pothinus. Atacul generalului Achillas şi revolta poporului Alexandriei îl vor copleşi.

Regişorul înălţă capul.

— Eu, Ptolemeu, învingător al marelui Cezar! Ce

triumf fabulos… Îi voi călca în picioare cadavrul şi o voi ucide pe Cleopatra cu mâinile mele!

— Secolele viitoare vă vor cânta gloria, îl asigură Teodot, iar poeţii vă vor elogia faptele de vitejie.

La această idee, monarhul simţi o bucurie sălbatică. În sfârşit, o va întrece pe Cleopatra!

*

Pothinus era un ministru meticulos şi n-avea obiceiul să acţioneze în pripă. Ca să-l ucidă pe Cezar se impunea să-şi ia toate precauţiile necesare. Nu trebuia să lovească decât atunci când era sigur de reuşită, doborându-şi adversarul încă de la primul asalt. Se lovea însă de o problemă delicată. Fin strateg, *imperatorul* era fără doar şi poate conştient de slăbiciunea trupelor sale şi probabil chemase întăriri. Acestea vor evita portul Alexandria, uşor de închis, şi vor trece prin Pelusium, unde generalul Achillas aştepta ordine. Presupunând că o legiune era deja pe drum, Achillas o va intercepta, blocând drumul spre Alexandria. În consecinţă, el trebuia să-şi divizeze trupele, lăsând la Pelusium o garnizoană suficient de mare.

Acest imperativ implica un atac provenind din interiorul capitalei, ceea ce nu era uşor de organizat. Ajutat de Teodot, Pothinus elaboră un plan fără cusur. După ce vor primi instrucţiunile, preoţii o vor face pe agenţii de legătură, iar legionarii cantonaţi în cartierul Bruchion nu-şi vor da seama de nimic.

Forţele de securitate îi vor înarma pe sclavii aristocraţilor greci şi le vor promite recompense frumoase după obţinerea victoriei.

Ataşaţi de stăpânii lor, aceşti indivizi vor fi fericiţi să se lupte cu romanii şi să-şi dovedească vitejia. Până la declanşarea conflictului, ei vor fi mult mai bine hrăniţi decât de obicei şi vor fi scutiţi de unele corvezi. Soldaţii lui Cezar vor decima cu siguranţă această trupă, dar ea le va cauza pierderi şi îl va slăbi şi mai mult pe *imperator.*

Pothinus va forma mai multe cohorte de veterani, masate în locuri strategice ale capitalei. Soldaţi experimentaţi, aceştia vor şti să ducă lupte sângeroase de stradă împotriva romanilor care nu prea cunoşteau oraşul şi nu erau obişnuiţi cu acest gen de confruntare. Veteranii vor fi chemaţi să bareze străzile şi străduţele ridicând ziduri, astfel încât să taie retragerea grupurilor de legionari prinşi în capcană. Ei vor folosi catapulte care începeau să fie scoase din arsenal în cea mai mare discreţie. La acestea se vor adăuga turnuri de asediu prevăzute cu roţi şi trase de cai. Destinate arcaşilor, ele le vor da posibilitatea să ucidă un număr considerabil de legionari.

Satisfăcut de acest dispozitiv de luptă la care Cezar, în pofida abilităţii lui, nu va avea cum să riposteze, eunucul i-l prezentă lui Ptolemeu care fu mândru să-l aprobe.

— Mai rămâne un punct esenţial, Maiestate.

— Care, Pothinus?

— Regele este acela care trebuie să-i dea generalului Achillas ordinul de a pleca spre Alexandria cu o parte a trupelor lui. Am pregătit mesajul, lipseşte doar sigiliul vostru.

Adolescentul ţinu morţiş să citească documentul.

— Excelent… Aprob mesajul şi îl voi semna.

Deodată, Ptolemeu şovăi.

— Planul pe care l-ai pus la cale chiar ne garantează o victorie totală şi definitivă?

— Mă pun chezaş, Maiestate. Cezar a greşit prelungindu-şi şederea în Alexandria, alegând-o pe Cleopatra drept metresă şi urzind un complot ca să vă omoare şi să încredinţeze puterea deplină acestei vrăjitoare. Ne crede înfrânţi, incapabili să reacţionăm. Când fulgerul îl va lovi, îşi va da seama că s-a lăsat orbit de vanitate.

Privirea regişorului se înăspri.

— M-au dispreţuit, pe mine, urmaşul lui Alexandru cel Mare! Nici Cezar, nici Cleopatra nu trebuie să supravieţuiască.

— Fiţi sigur de asta, Maiestate.

Ptolemeu îşi puse sigiliul. Pothinus rulă papirusul, îl legă cu sfoară şi îşi puse şi el sigiliul. Astfel, generalul Achillas nu se va îndoi de autenticitatea mesajului care avea să schimbe mersul istoriei. Războiul din Alexandria tocmai începuse, şi Cezar habar n-avea.

50

Antipatros avea de gând să se răsfeţe cu un prânz copios. La capătul unor tocmeli aprige, omul de afaceri evreu îi vânduse omologului său cipriot o sută de urcioare decorate, de cea mai bună calitate, talgere din argint şi o colecţie de bijuterii după care doamnele elegante vor fi înnebunite. Această mică avere îi va permite să cumpere un nou depozit, în apropiere de portul mare, şi să angajeze personal.

Vânt de Miazănoapte se prezentă la biroul său la ora obişnuită. Din tolba lui de piele, Antipatros scoase scrisoarea care îi era adresată. Nimeni altcineva n-ar fi putut face acest gest fără să fi primit o lovitură de copită din partea robustului măgar.

Venind de la şambelanul Apollodor, misiva vorbea despre tentativa de asasinat din care Cezar scăpase ca prin urechile acului.

— Urâtă treabă, murmură el, foarte urâtă.

Unul din angajaţii săi îl alertă.

— Se petrece ceva ciudat, stăpâne. Ar trebui să vedeţi.

Antipatros îl mângâie pe Vânt de Miazănoapte.

— Aşteaptă-mă aici, voi avea probabil o scrisoare să-ţi dau. Ca să nu te plictiseşti, gustă nişte dulciuri.

Măgarul nu refuză pâinea crocantă cu curmale, în timp ce negustorul îşi urma ghidul.

Acesta se opri în loc.

— Atenţie, stăpâne, nu vă arătaţi! Clădirea de-acolo, de la răscruce… Se umple de oameni înarmaţi. Ai jura că-i o nouă cazarmă!

O privire rapidă fu de ajuns: noii veniţi erau veterani aflaţi sub comanda unui ofiţer superior.

— Şi asta nu e tot, adăugă angajatul.

Schimbând direcţia, îl duse pe Antipatros la intersecţia dintre un bulevard şi o stradă, de obicei aglomerată. Nişte militari din trupele de geniu ridicau un zid care avea să blocheze în curând accesul.

— N-am mai văzut niciodată aşa ceva, stăpâne… Ce ni se pregăteşte?

— Un război civil.

Omului de afaceri îi pierise pofta de mâncare. Se întoarse la biroul său, scrise un raport pentru Cleopatra şi îl strecură în tolba lui Vânt de Miazănoapte.

— E o misiune urgentă şi periculoasă, preciză el; rişti să întâlneşti obstacole serioase până să ajungi la palat. Te simţi în stare?

Măgarul ridică urechea dreaptă şi se îndepărtă, mergând în trap scurt. Dacă trupele lui Pothinus îi izolaseră deja pe Cezar şi Cleopatra, nu exista mesager mai bun decât el. Cât despre Antipatros, el îşi lua răspunderea să-i informeze pe membrii comunităţii sale şi să se gândească la măsurile care trebuiau luate.

*

Generalul Achillas era prost dispus. Abuzul de prostituate şi de vin îl obosea, iar lipsa de activitate îl apăsa. Pentru a se calma, inspecta fortăreaţa de la Pelusium, organiza întreceri de luptă din care ieşea mereu învingător, trăgea cu arcul şi străbătea fortificaţiile privind marea.

Când aghiotantul său îi aduse un mesaj oficial, el speră că această situaţie insuportabilă avea să se schimbe

în sfârşit. Citirea textului nu-l decepţionă! Ptolemeu, prizonier al lui Cezar în Alexandria, cerea intervenţia lui Achillas, recomandându-i totodată să menţină la Pelusium o parte din trupe, capabile să blocheze o eventuală armată chemată în ajutor de *imperator*.

Cu alte cuvinte, era război! într-o clipă, namila cu faţă pătrăţoasă şi barbă neagră îşi recăpătă energia şi dorinţa de luptă. Gândul că-l va masacra pe roman, demonstrându-şi superioritatea, îl entuziasma peste măsură. Iulius Cezar greşise că-l subestimase.

Fără nicio îndoială, învingătorul în războiul cu galii trimisese emisari pentru a ridica o armată care să-i întărească contingentul redus de legionari staţionat la Alexandria. Zadarnică precauţie, căci marina egipteană şi vitejii lui Achillas îi vor opri la Pelusium pe aceşti eventuali intervenienţi de ultimă oră. Nimic nu confirma, la urma urmei, că rugămintea lui Cezar va fi îndeplinită.

Generalul îşi reuni statul-major şi solicită părerea principalilor săi tovarăşi de arme, îngrijoraţi la ideea de a lupta cu Cezar. Achillas îi linişti şi căzură de acord asupra efectivelor necesare: două mii de călăreţi şi douăzeci de mii de pedestraşi. După o seară de beţie şi o noapte de odihnă, această armată va pleca să-l elibereze pe Ptolemeu şi să-i învingă duşmanii lui.

— Prieteni, strigă Achillas, să sărbătorim viitorul nostru triumf. Să ni se aducă de băut!

Generalul nu le acordă nicio atenţie purtătorilor de urcioare cu bere tare, rezervate ofiţerilor. Printre ei, un tinerel blond înrolat cu forţa, deşi era partizan al Cleopatrei. Auzindu-i pe Achillas şi statul său major bucurându-se pentru plecarea iminentă a armatei către Alexandria, tânărul înţelese că războiul era declarat şi că regina se afla în mare pericol dacă acest atac o lua pe nepregătite.

După ce-şi termină treaba, blondul se întoarse în

bucătăria fortăreţei târşâindu-şi picioarele.

— Nu arăţi prea bine, remarcă superiorul lui.

— Am febră… Mă ia cu frig.

— Du-te să te culci, mâine o să te simţi mai bine.

În loc să meargă în dormitorul comun, tânărul ieşi din fortăreaţă. Cunoscând amplasarea santinelelor, profită de amurgul serii pentru a se furişa până la ţărmul bătut de valuri furioase.

Bun marinar, nu se temea de vremea rea şi de furia mării, cu condiţia să nu se îndepărteze de coastă şi să aibă o ambarcaţiune solidă. Singurul loc unde putea găsi una era şantierul naval de la Pelusium.

La căderea nopţii, doi paznici supravegheau corăbiile aflate în reparaţie. Iar tinerelul blond avu noroc: o barcă în stare perfectă era legată la ponton. Prudent, el cercetă împrejurimile, temându-se de un rond de noapte.

Întunericul, vântul… Tânărul profită de aceste elemente, conştient de caracterul aventuros al acţiunii lui. În caz de furtună, n-avea cum să evite scufundarea. Totuşi, dorinţa de a o preveni pe Cleopatra îl obseda.

Faptul că ajunsese până aici fără a fi fost reperat era un semn bun. Din moment ce zeii îl protejau, nu trebuia să se îndoiască de succesul său. Monştrii din adâncuri îi vor cruţa viaţa, va reuşi să ajungă la Alexandria şi îl va împiedica pe generalul Achillas să comită o crimă.

Cu speranţa în suflet, tânărul apucă vâslele.

51

Cu capul bandajat şi chinuit de migrene, Unchiaşul îşi reluase totuşi munca, asistat de un gardian care îi asigura protecţia. După interogatorii amănunţite, cei care lucrau la bucătărie, declaraţi nevinovaţi, rămăseseră la posturile lor. De acum înainte, trei degustători aveau să verifice alimentele şi băuturile.

— Măgarul tău, îl avertiză şambelanul Apollodor; vino repede.

Îngrijorat, Unchiaşul urcă patru câte patru treptele scării de la pivniţă şi se duse la Vânt de Miazănoapte care era rănit la flancul stâng.

— A fost atacat, constată Sicilianul. Stai liniştit, veterinarul palatului o să-l îngrijească.

Răsuflând greu, măgarul abia scăpase din ghearele morţii. Citind în ochii lui, Unchiaşul căută în tolbă şi găsi misiva lui Antipatros.

— Du-i-o Cleopatrei, îi zise Unchiaşul Sicilianului. Vânt de Miazănoapte şi-a riscat viaţa ca să ne-o transmită.

*

De la terasa palatului Cleopatrei de pe insula Antirhodos, Cezar contempla marea, drumul care ducea la Roma şi flotila lui trasă la ţărm. De mult timp ar fi trebuit să ridice ancora şi să uite de ţara asta… Dar aici se afla Cleopatra, cu viziunea ei despre viitor, cu spiritul ei râvnind imposibilul, cu puterea farmecelor ei. Forţa iubirii? Cezar nu o nega. Dincolo de ea se profila reînvierea imperiului faraonilor, izvor de inspiraţie pentru viitoarea Romă.

Şederea la Alexandria şi întâlnirea cu această regină neobişnuită îi modificau destinul. În câteva rânduri, *imperatorul* ştiuse că tulbura cursul inexorabil al timpului şi impunea voinţa lui unor popoare, mai întâi ostile, apoi recunoscătoare. Această femeie îl vrăjea şi, prin ea, milenii de grandoare îl incitau să-şi depăşească micimea şi să fondeze propriul imperiu.

Această ambiţie implica riscuri considerabile şi tentativa de otrăvire va fi cu siguranţă urmată de alte agresiuni. Conştient de pericol, Cezar n-avea de gând să dea înapoi. Ar fi o laşitate din partea lui să nu încerce aventura.

Când Cleopatra veni alături de el şi îl luă de braţ, Cezar simţi o forţă nouă.

— Visezi la Roma? îl întrebă ea.

— La o Romă imensă pe care sper s-o văd născându-se.

Apollodor tuşi uşor şi cuplul se întoarse spre el.

— Un mesaj urgent pentru regină.

Citirea lui o mâhni pe Cleopatra.

— Aliatul nostru, negustorul evreu Antipatros, este foarte îngrijorat; cohorte de veterani se strâng în diferite cartiere ale Alexandriei, iar soldaţii aduc catapulte şi încep să bareze străzile.

Cezar citi şi el acel raport alarmant.

— Ptolemeu se pregăteşte să mă atace şi are de gând să profite de un război de hărţuire urban cu care legionarii mei nu sunt obişnuiţi.

— Acolo jos, strigă Sicilianul, se apropie o barcă!

Singurul om de la bordul ei abia mai putea să dea din vâsle.

Doi soldaţi din garda personală a lui Cezar îl ajutară să tragă la ţărm. Tinerelul blond se ferise de capcanele mării, dar nu scăpase de arcaşii unui vas de război postat la intrarea în port. Rănit grav, reuşise totuşi să le vorbească romanilor înainte de a-şi da duhul, iar unul dintre soldaţi se duse grabnic la *imperator* pentru a-i transmite mesajul.

— Generalul Achillas a primit ordin să meargă spre Alexandria cu mii de călăreţi şi pedestraşi. Atacul va fi iminent.

Cezar îl convocă pe Rufin şi îl informă de situaţie.

— Toţi soldaţii sunt gata să lupte până la moarte, declară aprigul locotenent, dar bătălia se anunţă prea inegală. Este imposibil să restabilim liniştea în oraş şi în acelaşi timp să respingem o asemenea armată.

— Nicio veste despre eventuale întăriri?

— Niciuna.

— Care-i părerea ta, Rufin?

— Sunteţi comandantul suprem şi o să vă respect

deciziile.

— Părerea ta!

— Să ne îmbarcăm cât mai avem timp şi să pornim în larg cât mai repede.

— Ptolemeu va da ordin să se închidă portul, zise Cleopatra.

— Măcar avem o şansă dacă încercăm să forţăm barajul; rămânând aici, suntem condamnaţi la pieire.

— Războiul acesta poate fi evitat, consideră Cezar. O să mă folosesc de o armă secretă.

— Care? se miră Rufin.

— Ptolemeu al XIII-lea.

*

— Ieşiţi, le ordonă *imperatorul* eunucului Pothinus şi preceptorului Teodot. Trebuie să vorbesc cu regele între patru ochi.

Tonul nu admitea replică, aşa că cei doi sfătuitori se executară. Peste măsură de încordat, micuţul suveran se agăţă de braţele tronului şi încercă să evite privirea romanului.

— Un război civil este cea mai mare nenorocire, declară Cezar cu o voce fermă, lipsită de agresivitate. Atacând-o pe Cleopatra, ataci Roma şi vei provoca un al doilea conflict atât de grav, încât întreg Egiptul va avea de suferit. Ai impresia că superioritatea ta strategică şi numerică îţi garantează o victorie strălucitoare. Uiţi de calităţile legionarilor mei şi de apropiata sosire a unei armate care îmi sare în ajutor? Eu am văzut mulţi oameni murind şi acest spectacol nu m-a bucurat niciodată. Tu, adăpostit în acest palat, îţi închipui că totul nu-i decât un joc. Dar nu este un joc, Maiestatea Voastră.

Discursul îl mişcă pe regişor, flatat să fie astfel consultat.

— Nu mai sunt la vârsta la care să mă joc! protestă el, sfâşiat între teama copilului în faţa unui tată autoritar şi

dorinţa de a se afirma.

— Sute de cadavre acoperind străzile din Alexandria, asta este cu adevărat dorinţa celui de-al treisprezecelea reprezentant al ilustrei dinastii a Ptolemeilor? Întemeietorul ei, Alexandru cel Mare, restabilise pacea, iar Roma nu are nicio intenţie s-o distrugă.

— Ce propune Cezar?

— Întrucât niciun act iremediabil nu s-a comis încă, negocierea ar fi o soluţie excelentă. Urgenţa constă în stoparea ofensivei generalului Achillas.

— În ce mod?

— Dacă nişte trimişi ai regelui său îi vor transmite un ordin clar, Achillas se va supune. După aceea, vom căuta împreună să ajungem la un acord satisfăcător.

— Va include el plecarea tuturor romanilor?

— Vom discuta despre acest lucru.

Ptolemeu se ridică în picioare.

— Îţi voi urma sfatul şi vom încerca să evităm înfruntarea armată.

Abia părăsi Cezar sala de audienţă, că Pothinus şi Teodot se grăbiră să intre, nerăbdători să afle conţinutul discuţiei.

— Romanul a îndrăznit să vă ameninţe? întrebă eunucul.

— Cezar începe să ne respecte şi se teme de ofensiva lui Achillas. M-a rugat s-o întrerup.

— Şi bineînţeles, l-aţi refuzat!

Micuţul monarh îşi luă un aer superior.

— Vom numi doi emisari însărcinaţi să-i transmită lui Achillas intenţiile noastre, fără a omite să-i precizeze că suportăm în continuare jugul tiranului roman.

Pothinus şi Teodot zâmbiră. În ciuda vârstei sale fragede, Ptolemeu nu era lipsit de viclenie.

— Alegeţi nişte personalităţi credibile care să se prezinte în faţa Cleopatrei înainte de a pleca.

Eunucul avu o îndoială.

— Credeţi într-o conciliere, Maiestate?

Rictusul lui Ptolemeu îl linişti.

52

Doi jurişti, formaţi la Muzeu şi aparţinând curţii lui Ptolemeu, se plecară înaintea lui Cezar şi a Cleopatra, care avuseseră ocazia să asiste la cursurile lor. Influenţi şi respectaţi, ei nu apreciau deloc agitaţia politicienilor şi preferau să se consacre învăţământului. Prieteni vechi, Dioscoride şi Serapion îşi petreceau cea mai mare parte a zilelor încercând să uite mârşăviile lumii externe.

— V-o spunem deschis, zise Dioscoride, un individ de vreo cincizeci de ani cam îngâmfat. Eu şi colegul meu nu v-am aprobat reformele şi le-am combătut. Prea multă grabă şi lipsă de precizie… Dar, după ce-am chibzuit, ne-am dat seama că n-aţi greşit. Moneda noastră este o armă decisivă şi puterea ei ne garantează prosperitatea. Promulgarea de noi legi impune totuşi respectarea procedurilor.

Sosie a lui Dioscoride, Serapion aprobă printr-un semn din cap. Minuţios, el detesta pornirile înfocate ale reginei, puţin propice exerciţiului riguros ai dreptului.

— Regele v-a explicat ce misiune aveţi? întrebă Cezar.

— Nu ne place să ne depăşim funcţiile, mărturisi Dioscoride, dar suveranul nostru doreşte ca noi să-i transmitem generalului Achillas ordinul de a-şi instala tabăra la distanţă mare de Alexandria. Se pare că e singurul mod de a evita un război civil. Pe toţi zeii, militarii şi armele sunt detestabile! Nu-i şi părerea ta, Serapion?

Cel interpelat confirmă printr-o privire stăruitoare.

— Totuşi, reluă Dioscoride, îndeplinim această sarcină ca să împiedicăm nişte tulburări deplorabile. Violenţa nu foloseşte la nimic.

Cei doi diplomaţi se retraseră.

— Crezi în succesul acestor doi nerozi? îl întrebă

regina pe Cezar.

— De ce ar încălca Achillas ordinele suveranului său? Dacă armata lui rămâne pe loc, vom avea timp să ne organizăm apărarea.

Cleopatra îşi privi amantul cu o intensitate neobişnuită.

— Nu e o iluzie? Poate că locotenentul tău, Rufin, are dreptate; pleacă, salvează-ţi viaţa!

— Abandonându-te şi fugind ca un laş? Onoarea mea ar fi pătată pentru totdeauna şi visul tău distrus. Vom construi viitorul aici şi acum.

Îmbătată de iubire, tânăra femeie se abandonă dorinţei bărbatului care, cu preţul unui curaj nebunesc, îi oferea speranţa.

*

În acea ultimă zi a lunii octombrie a anului 48 î.Hr., vremea se stricase. Temperatura scădea şi un vânt puternic dinspre apus aducea nori. Trăsura care îi ducea pe Dioscoride şi Serapion fusese prevăzută cu perne, dar acest confort sumar nu descreţea frunţile celor doi jurişti care nu suportau să se îndepărteze de Alexandria. Nu apreciau deloc viaţa la ţară, drumurile întortocheate şi nici călătoriile, chiar şi foarte scurte. Lumea lor era Muzeul şi Biblioteca, unde scriau texte de lege pe care le supuneau spre aprobare guvernului. De când se iscase vrajbă între Ptolemeu şi Cleopatra, numeroase proiecte erau blocate şi reforme indispensabile se lăsau aşteptate. Cel puţin, această deplasare anevoioasă va conduce la o stare de linişte. În sfârşit, capitala îşi va recăpăta chipul obişnuit.

Roţile trăsurii şi copitele cailor produceau un zgomot asurzitor. Cum mai regretau cei doi eruditi liniştea sălilor de lectură! Plăcerea supremă era să desfăşoare încet un papirus conţinând informaţii preţioase, să-l citească cu atenţie şi apoi să-l aranjeze la locul său. După ce vor termina această misiune, Dioscoride şi Serapion se vor

întoarce grabnic în Alexandria.

Escorta lor era compusă din zece călăreţi experimentaţi aflaţi sub comanda unui veteran. Printre ei, un partizan al Cleopatrei căruia şeful nu-i cunoştea opiniile. Regina îi dăduse sarcina să observe desfăşurarea negocierii şi să-i trimită un raport detaliat.

— Ce oroare! zise Dioscoride zărind avangarda armatei lui Achillas. Nu pot să sufăr manevrele militare.

Serapion încuviinţă.

Călăreţii şi trăsura se opriră brusc, iar juriştii se treziră aruncaţi unul peste celălalt.

— Imbecilii ăştia ne-au rănit! protestă Dioscoride.

Cu braţele ridicate, comandantul escortei pusese piciorul pe pământ. Arcaşii generalului erau gata să tragă, surprinşi să întâlnească acest detaşament, probabil ostil.

— Misiune regală! strigă el.

Încadrat de soldaţi vigilenţi, un ofiţer se apropie.

— Îi aduc doi ambasadori generalului Achillas.

— Trebuie să-mi predaţi armele.

Sub privirea îngrijorată a juriştilor, membrii escortei se supuseră, apoi trăsura înaintă pe lângă o coloană de pedestraşi.

Călare, purtând pe cap un coif, Achillas stătea în mijlocul trupelor lui.

— Ce individ grosolan, murmură Serapion la urechea lui Dioscoride. Mă întreb dacă ştie să citească şi să scrie.

— Coborâţi, le ordonă aghiotantul generalului.

Cu oasele înţepenite de atât drum, ambasadorii nu se prea grăbiră.

— Cine sunteţi? îi întrebă Achillas.

— Dioscoride şi Serapion, trimişi ai Maiestăţii Sale, Ptolemeu al XIII-lea. Suntem însărcinaţi să vă transmitem un mesaj urgent şi confidenţial.

— Am auzit de voi, le mărturisi generalul. Din câte se spune, sunteţi cei mai buni jurişti ai curţii.

Această declaraţie neaşteptată modifică părerea defavorabilă a ambasadorilor. Aspectul brutal al militarului nu ascundea cumva un spirit fin?

— Urmaţi-mă.

Dioscoride şi Serapion merseră la distanţă mare de cal. Se temeau de animale şi mai ales de acele enorme patrupede care puteau azvârli din copite fără veste. Generalul îi duse la adăpostul unui smochin bătrân şi îi linişti sărind jos de pe cal.

— Aşadar, care-i mesajul?

— Ptolemeu doreşte să opriţi înaintarea armatei spre Alexandria şi să vă aşezaţi tabăra departe de oraş.

Achillas crezu că n-a înţeles bine.

— Este o glumă?

— Încetarea ostilităţilor va uşura negocierile cu Cezar şi Cleopatra.

— Negocieri, repetă Achillas, sceptic. A trecut vremea negocierilor!

— Aceasta este dorinţa regelui, insistă Serapion, şi toţi supuşii lui credincioşi trebuie s-o respecte.

— Dorinţa regelui… Sunteţi siguri?

— Aşa ne-a spus, preciză Dioscoride, şi noi nu-i punem la îndoială vorbele!

— V-a spus-o… deschis, fără ascunzişuri?

— Oarecum.

— Fii mai clar! îi ceru Achillas.

— Ptolemeu ne-a reamintit că suportă jugul tiranului roman şi…

— Iată adevărul! îi tăie vorba Achillas. Nefericitul a fost constrâns să repete instrucţiunile lui Cezar care vrea să-l ţină prizonier pe suveranul nostru, să-mi întârzie ofensiva şi să lanseze un contraatac.

Uluiţi, ambasadorii se simţeau pierduţi.

— Ce stăpân serviţi voi? îi întrebă Achillas.

— Pe Ptolemeu al XIII-lea! exclamară într-un glas cei

doi jurişti.

— După părerea mea, mai degrabă pe căţeaua aia de Cleopatra, servitoarea lui Cezar.

— Nu, nu, te înşeli!

Sabia generalului ţâşni din teacă şi îi tăie gâtul lui Dioscoride. Înspăimântat, Serapion îşi privi prietenul murind fără să schiţeze vreo mişcare de fugă.

Calm şi precis, generalul îi rezervă şi lui aceeaşi soartă.

După ce-şi şterse lama sabiei pe tunica lui Dioscoride, Achillas urcă pe cal şi se întoarse la armata lui.

— La drum! Mergem să ne eliberăm regele şi capitala.

53

Relatarea negustorului evreu Antipatros era pe cât de detaliată, pe atât de înspăimântătoare, şi fiecare descriere a lui îi lovea pe Cezar şi Cleopatra precum un pumnal. Zeci de catapulte fuseseră amplasate în principalele intersecţii din Alexandria, veterani şi soldaţi veniţi din provincie patrulau prin oraş, sclavi înarmaţi formau primele linii, numeroase străzi erau blocate cu baricade construite din pietre tăiate. Oraşul întreg se transforma în fortăreaţă populată cu adversari pregătiţi să se lupte cu romanii.

Departe de a întrerupe dezvoltarea acestui dispozitiv militar, Ptolemeu o accelerase, arătându-se dornic de a declara un conflict de anvergură.

— Portul este încă accesibil, adăugă Antipatros, şi corăbiile voastre pot ieşi. Grăbiţi-vă înainte ca marina de război egipteană să vă împiedice.

Şambelanul Apollodor îl introduse pe călăreţul care făcea parte din escorta lui Dioscoride şi Serapion.

— Generalul Achillas i-a ucis cu mâinile lui pe cei doi ambasadori, le dezvălui el. Chiar mâine, armata lui va ajunge în Alexandria.

— Micuţul Ptolemeu este mai viclean decât mi-am închipuit, constată Cezar. I-a trimis intenţionat la moarte pe cei doi demnitari. Achillas îl crede prizonier al Romei şi vrea să-l elibereze, chiar şi cu preţul unui măcel.

De data asta, înfruntarea sângeroasă era inevitabilă şi situaţia clară. Armata lui Cezar număra 3.200 de pedestraşi, 800 de călăreţi şi 34 de vase de război; cea a lui Ptolemeu era compusă din cei 20.000 de pedestraşi şi 2000 de călăreţi ai lui Achillas, rezervele încartiruite la Pelusium şi trupele din Alexandria.

Indiferent de curajul şi experienţa romanilor, o bătălie urbană era pierdută dinainte.

— Să mergem imediat în port, propuse Sicilianul. Zona este sigură, drumul scurt. Dacă plecăm pe înserat, corăbiile noastre vor evita un atac advers.

— Eu rămân în Alexandria, decise Cleopatra. Dacă aş fugi, Ptolemeu ar prelua puterea şi nu mi-aş mai revedea niciodată ţara.

— Maiestate, asta-i sinucidere curată! Partizanii voştri nu sunt destul de numeroşi, vor fi nimiciţi în câteva ore, iar regele n-o să vă cruţe!

— Uiţi de soldaţii mei, interveni Cezar.

Şambelanul se arătă uimit.

— Rămâi şi tu, generale?

— În faţa vitregiei, m-am luptat întotdeauna şi am de gând să ies victorios şi din această nouă confruntare.

Cezar era transfigurat. Uluiţi, şambelanul Apollodor şi negustorul Antipatros contemplară un chip de pasăre răpitoare cu ochi arzători şi reci în acelaşi timp. Bărbatul fermecător şi amabil ceda locul comandantului de armată ajuns *imperator*. Această metamorfoză o linişti pe Cleopatra, însufleţită de o feroce dorinţă de a lupta.

— Generalul Achillas pare convins că-l ţinem prizonier pe micuţul lui monarh, le aminti Cezar. Ei bine, să i-o confirmăm!

*

La palatul regal, atmosfera era netulburată. Planul lui Pothinus şi Teodot, ajutaţi de protejatul lor, perfidul Ptolemeu, fusese pus în aplicare fără greşeală şi le aducea o victorie totală. În curând, Cezar şi Cleopatra vor fi masacraţi şi Ptolemeu al XIII-lea se va afirma ca un mare strateg, el, învingătorul celui mai faimos dintre generalii romani!

Nerăbdătoare să se mărite cu fratele său şi să fie încoronată regină în locul Cleopatrei, Arsinoe nu mai contenea să-l chestioneze pe fidelul ei eunuc, Ganymede, ca să afle informaţii noi. Ridicarea capitalei împotriva romanului şi a metresei lui prevestea clipe minunate, iar năvălirea trupelor lui Achillas va fi un spectacol nemaipomenit.

Uşa biroului lui Pothinus se deschise dintr-odată; îşi făcură apariţia Cezar, Rufin şi nişte legionari.

Eunucul şi Teodot se ridicară în picioare.

— Ce înseamnă…

— N-aveţi voie să părăsiţi reşedinţa, declară Cezar. Orice tentativă de evadare sau de comunicare cu inamicul va fi pedepsită cu moartea. Până la noi ordine, vă las în viaţă.

Stupefiaţi, eunucul şi preceptorul priviră cum se închide uşa, păzită de acum înainte de doi soldaţi care nu vor ezita să ucidă pe oricine va încerca să fugă.

Cu paşi mari, Cezar şi oamenii lui se întoarseră în apartamentele lui Ptolemeu. Înţelegând că n-aveau cum să-i oprească, gardienii lui lăsară armele şi se treziră imediat legaţi fedeleş.

Un coafor tocmai îi netezea adolescentului şuviţele de păr. Văzându-l pe Cezar, îşi întrerupse munca şi se ghemui într-un colţ al încăperii.

Înspăimântat, Ptolemeu făcu ochii mari.

— Micuţul manipulator a dat dovadă de o cruzime

rară condamnându-şi diplomaţii, declară Cezar. Am întâlnit mulţi oameni perfizi, dar tu îi întreci pe toţi.

Acuzatul protestă.

— Te-am înfrânt, Cezar! Poporul şi soldaţii mei te vor călca în picioare!

— Eşti prizonierul meu, Ptolemeu, iar acest palat devine temniţa ta. Să nu crezi că o eventuală victorie a lui Achillas, care e departe de a fi obţinută, te va salva.

— Tu, pentru a te salva, mă vei da pe mine în schimbul vieţii tale! Acum, sunt comoara ta cea mai preţioasă.

Privirea dispreţuitoare pe care i-o aruncă *imperatorul* îl făcu pe adolescent să tacă.

Nişte ţipete ascuţite răsunară. Doi legionari o aduseră cu forţa pe Arsinoe care se dezlănţuise, urlând vorbe de ocară nu prea demne de o prinţesă.

Apariţia Cleopatrei o făcu pe sora ei să rămână mută de indignare. Ptolemeu încercă să o atace pe regină, dar braţul lui Cezar îi tăie elanul.

— Sunteţi duşmanii Romei şi ai Egiptului, iar de azi înainte veţi fi împiedicaţi să faceţi rău.

— Cleopatra, zise regişorul tremurând de ură, îţi promit c-o să te sfârtec de vie!

54

Întrucât o parte a palatului regal fusese transformată în închisoare, cealaltă deveni cartierul general al lui Cezar. Pe o masă mare, din marmură, fusese întinsă o hartă a Alexandriei.

— Sunteţi conştient că riscaţi să pierdeţi beneficiul victoriilor obţinute până acum? întrebă Rufin.

— Nu aşa se întâmplă înaintea fiecărei bătălii? Aceasta va fi cea mai dificilă, recunosc, dar şi cea mai glorioasă.

Locotenentul generalului *imperator* îşi bombă pieptul.

— Aşa este, vom învinge.

Cleopatra arătă un loc precis pe hartă.

— Nu putem să ocupăm decât un singur cartier, Bruchion. Palatul regal, Muzeul şi Biblioteca sunt uşor de apărat. Iar cel mai bun bastion al nostru va fi teatrul, de unde se ajunge cu uşurinţă în portul de răsărit şi la şantierele navale.

— Excelentă analiză, recunoscu Cezar. Nu trebuie în niciun caz să ne dispersăm trupele. Concentrându-le în locurile indicate, vom opune atacatorului o linie de apărare greu de străpuns.

— Corect, aprecie Rufin.

— Avertizează-i imediat pe toţi oamenii noştri. Fiecare să fie pregătit pentru a respinge un atac începând de mâine, din zori.

Cleopatra continua să studieze cu atenţie planul capitalei. Cezar o luă în braţe.

— Vor muri mulţi oameni, iar oraşul va fi distrus, indiferent cine va câştiga acest război.

— E un coşmar… Se va risipi el oare?

— Zeii să ne călăuzească acţiunile.

— Poate că e ultima noastră noapte…

— Ai regrete, regină a Egiptului?

— De ce aş avea, din moment ce vom învinge? Insuflă-le forţa necesară oamenilor tăi; eu trebuie s-o implor pe Isis. Ne vom revedea după aceea.

*

Puşi la lucru, Unchiaşul şi Vânt de Miazănoapte se achitară cum nu se poate mai bine de sarcina lor, alergând de la o casă la alta pentru a-i alerta şi a-i aduna pe soldaţi. Negustorul Antipatros şi numeroşi evrei le dădură o mână de ajutor, conştienţi că fiecare minut conta. Disciplina legionarilor le-a fost de mare ajutor şi, puţin după lăsarea serii, aceştia ascultară un scurt discurs ţinut de *imperator*, care le vorbi de pe scena teatrului.

Cezar nu le ascunse gravitatea situaţiei şi dificultatea sarcinii lor. Date fiind înverşunarea şi superioritatea adversarului, luptele vor fi nemiloase şi mulţi viteji nu vor mai revedea Roma. Numai curajul şi coeziunea le vor da posibilitatea să reziste, aşteptând sosirea întăririlor.

*

În apropierea portului regal se afla un sanctuar închinat zeiţei Isis, protectoarea marinarilor. Statuia care o reprezenta era un amestec de stiluri, egiptean şi grecesc. Purtând pe cap coroana cu disc solar şi coarne de vacă, îmbrăcată cu o rochie lungă plisată, cu gâtul împodobit cu un colier de aur, zeiţa ţinea în mână o sistră, instrument muzical format din tije metalice ale căror vibraţii alungau undele malefice. La picioarele ei, nişte spice de grâu şi un corn al abundenţei.

Zâmbetul zeiţei o linişti pe Cleopatra. Frica de un dezastru se atenuă şi avu viziunea unei mări calme, scăldate de razele soarelui.

Regina apucă mâna pe care Isis i-o întindea şi, în compania ei, avu senzaţia că merge pe apă, admirând o Alexandrie intactă, cu monumente strălucitor de albe.

În timp ce viziunea se risipea, statuia se răsuci, dând la iveală o scară. Regina urcă pe ea şi ajunse la o criptă unde strălucea o lumină blândă provenind de la o lampă cu ulei. Ea lumina o statuetă a zeului Thot, om cu cap de ibis pe altarul căruia Hermes, îmbrăcat cu o robă aurie, ardea tămâie.

— Fiindcă n-ai uitat-o pe Isis, zise vocea gravă a magului, ea nu te va abandona.

— Războiul Alexandriei a început şi n-avem nicio şansă de supravieţuire. Totuşi, Cezar a acceptat să meargă la Dendera şi i-am trimis un mesaj marii preotese asigurând-o că, orice s-ar întâmpla, lucrările vor continua şi templul va fi isprăvit.

— Venerează-l pe Thot, stăpânul cuvintelor sacre

gravate pe pereţii sanctuarelor. Timpul, distrugerea şi nebunia oamenilor nu-l ating. El influenţează gândirea credincioşilor săi, le deschide mintea şi le dă seva unui copac mare, cu frunziş bogat, care răspândeşte o umbră binefăcătoare. Când barbaria şi fanatismul îl vor tăia, natura întreagă va pieri şi nu vor mai rămâne decât oameni care se luptă cu alţi oameni. Aceea este bătălia ta, Cleopatra, şi iată drumul tău, vai, atât de periculos, către misterele lui Isis. Dacă ştiinţa şi abilitatea lui Thot te călăuzesc, poate că orizontul se va deschide.

*

Ca să-şi mai aline durerea de oase şi muşchii obosiţi, Unchiaşul dădu gata o amforă de vin roşu, o licoare puternică şi revigorantă, cu arome de o fineţe remarcabilă. Bătrânul mângâie gâtul măgarului său, ghemuit lângă el, cu ochii pe jumătate închişi.

— De data asta, băiete, ni s-a înfundat! Tu voiai să vezi Alexandria şi când colo o să vedem un război, şi nu unul mic! Ia ascultă… Nu crezi c-ar fi momentul să ne întoarcem în sat?

Măgarul îşi ridică urechea stângă.

— Cum nu? Suntem prinşi între un oraş întreg care se revoltă împotriva noastră şi o armată imensă care abia aşteaptă să ne facă una cu pământul, iar tu vrei să rămâi aici!

Bine ridicată, urechea dreaptă a măgarului confirmă.

— Fără tine, nu voi găsi niciodată drumul de întoarcere! Fir-ar să fie, tot mai vrei să te joci de-a eroul… E groaznică, la unii măgari, mania asta de a cuceri lumea!

Vânt de Miazănoapte închise ochii, semnalând necesitatea de a dormi înaintea zilei grele care se anunţa. Descumpănit, Unchiaşul îl imită.

Santinelele romane erau la postul lor, pândind cel mai mic semn de ostilitate din partea alexandrinilor. Adăpostiţi în cartierul Bruchion, oamenii *imperatorului*

credeau că pot respinge un asalt puternic. Nu era comandantul lor invincibil, nu ieşise el teafăr şi nevătămat din cele mai periculoase capcane?

La palat, Cleopatra îi descria lui Cezar viziunea pe care o avusese. Noaptea era calmă, vântul blând, marea liniştită, stelele străluceau şi Alexandria îşi ţinea răsuflarea.

55

Pe la mijlocul dimineţii, armata lui Achillas trecu de Poarta Canopică din vestul capitalei[18]. La vederea generalului, veteranii, soldaţii şi întăririle chemate în ajutor de Ptolemeu scoaseră strigăte de bucurie. Unite, forţele ostile lui Cezar vor forma un val atât de puternic, încât nimic nu-i va sta în cale.

Generalul avu o oarecare dificultate să instaureze ordinea militară în sânul gloatei care invadase Calea Canopică, din fericire largă de vreo treizeci de metri, care ducea în cartierul Bruchion şi la palatele în care se refugiase inamicul, ţinându-i prizonieri pe rege şi pe sfetnicii lui. La capătul celor cinci kilometri pe care-i avea de parcurs, Achillas va străpunge apărarea slabă a romanilor şi *imperatorul* va avea parte de o înfrângere umilitoare despre care se va vorbi secole de-a rândul.

Exista totuşi un risc. Nu-i va ucide Cezar pe Ptolemeu, Arsinoe şi pe ceilalţi ostateci pentru ca mai apoi să-şi ia viaţa? În pofida declaraţiilor liniştitoare, Achillas chiar spera la o răzbunare radicală din partea cuceritorului decăzut, căci astfel întreaga putere îi aparţinea. Generalul se va forţa să verse lacrimi la căpătâiul celor morţi şi va ocupa tronul instaurând un regim militar.

Nişte cai trăgeau turnuri de asediu înalte, pline cu arcaşi, prevăzute cu roţi şi uşor de deplasat. Pedestraşii şi

18 Numită şi Poarta Lunii. În partea de est a oraşului, se afla Poarta Soarelui. (n. t.)

călăreţii mergeau în urma lor, însoţiţi de specialişti însărcinaţi cu mânuirea catapultelor. Soldaţii se îmbulzeau, cântau, se îmbătau cu un triumf rapid, ordinul fiind de a ucide fără cruţare. La căderea serii, nu va mai rămâne niciun roman viu în Alexandria, iar capetele lui Cezar şi al Cleopatra vor fi înfipte în vârful suliţelor.

Deodată, înaintarea se opri.

— Continuaţi să avansaţi! ceru Achillas.

— Este imposibil, strigă un ofiţer din înaltul unui turn de asediu, romanii au blocat trecerea!

Generalul constată el însuşi. Imitându-şi adversarul, legionarii astupaseră străzile şi străduţele, baricadându-se în interiorul acelei fortăreţe improvizate.

Cea dintâi săgeată ţâşni dintr-un arc roman şi străpunse gâtul ofiţerului care stătea în stânga lui Achillas.

Riposta fu imediată şi catapultele bombardară poziţiile inamicului. Ploaia de săgeţi şi de pietre ar fi trebuit să facă ravagii printre legionari, dar aceştia, adăpostindu-se în imobile şi case, nu suferiră decât pierderi neînsemnate.

Furibund, Achillas repetă atacurile ore în şir fără a reuşi să distrugă apărarea lui Cezar, ai cărui arcaşi de elită se descurcau de minune. Din cauza unei manevre greşite, un turn de asediu pe roţi se prăbuşi, strivind numeroşi pedestraşi şi declanşând un început de panică.

Având nevoie să chibzuiască, generalul ordonă încetarea ostilităţilor. Se lovea de o rezistenţă mai puternică decât îşi închipuise şi trebuia să schimbe tactica.

*

Abia revenise calmul, că Vânt de Miazănoapte, Unchiaşul şi câţiva infirmieri se şi repeziră să dea ajutor răniţilor. Aducând urcioare cu apă, măgarul avu parte de o primire călduroasă, în timp ce Unchiaşul suporta bombănelile legionarilor.

Rufin se prezentă la raport.

— Treizeci de morţi, douăzeci de răniţi grav, cincizeci uşor, în stare să continue lupta. O singură baricadă străpunsă. Deocamdată, duşmanul n-are sorţi de izbândă şi pierde mulţi oameni. Atacurile lor sunt dezordonate şi ineficace.

— Moralul? întrebă Cezar.

— Ridicat.

— Să nu slăbim vigilenţa. După această înfrângere, furia lui Achillas va fi înzecită.

— Am rechiziţionat personalul medical al palatului, anunţă Cleopatra. Mai multe săli vor fi rezervate răniţilor, care vor primi cele mai bune îngrijiri.

— Iată-te aliata Romei, constată *imperatorul.*

Ea îi zâmbi.

— Nu cumva este invers?

Cezar nu înceta s-o redescopere pe această tânără femeie care avea mereu tot felul de iniţiative. În plin conflict armat, în timp ce viaţa îi era ameninţată, ea îşi păstra sângele rece şi părea de neclintit, afişând totodată farmecul unei magiciene.

— Ce crezi despre Achillas? o întrebă Cezar.

— Un adevărat comandant de armată, brutal şi nemilos. Nu va renunţa la ideea de a ne distruge, căci puţin îi pasă de viitorul familiei regale; el se vede deja stăpânul absolut al Alexandriei.

— O luptă pe viaţă şi pe moarte… Riscă să-l orbească; se va înverşuna să ne străpungă baricadele?

— Achillas nu renunţă uşor. În caz de eşec repetat, va căuta o soluţie mai bună.

Regina şi *imperatorul* se aplecară asupra hărţii oraşului, încercând să-şi dea seama din ce parte i-ar mai putea ataca adversarul.

*

Teodot era atât de abătut, încât nici nu mai putea să-i recitească pe poeţii alexandrini. Exasperat, Pothinus se

învârtea în cerc.

— Izolarea noastră va fi de scurtă durată, îşi dădu el cu părerea. Armata lui Achillas ne va elibera în curând.

— Nu-ţi împărtăşesc optimismul, zise eruditul. Cezar este un strateg iscusit.

— Nu este expert în lupta urbană şi va fi copleşit numeric!

Uşa închisorii se deschise. Apolodor Sicilianul intră urmat de doi servitori tineri care aduceau mâncare.

— Atacul generalului Achillas a eşuat, le dezvălui el, şi armata lui Cezar este intactă. În calitate de prizonieri, până când veţi fi judecaţi, mâncarea voastră va fi la fel cu cea a soldaţilor.

Cum şambelanul se întoarse cu spatele, Pothinus strecură în buzunarul de la tunica unuia dintre servitori două monede de bronz şi un scurt mesaj adresat lui Achillas, prin care îi ordona să continue lupta şi să-l elibereze pe Ptolemeu.

Eunucul mirosi mâncarea de bob fiert amestecat cu bucăţi de carne dubioase; îngreţoşat, preferă să postească.

*

Slujnica Charmion profită de încetarea luptei ca s-o coafeze pe regină, s-o parfumeze şi s-o oblige să-şi schimbe rochia.

— Război sau nerăzboi, trebuie să rămâneţi frumoasă şi elegantă. Faptul că sunteţi iubită de Cezar nu îngăduie neglijenţa. Ce ţinută, ce general! Mantia lui roşie este impecabilă, mâinile îi sunt îngrijite şi nu-şi permite nicio lipsă de gust. În definitiv, vă înţeleg; în pofida vârstei lui, este de o mie de ori mai seducător ca flăcăii vânjoşi de la curte! Care, de la atât antrenament la sala de gimnastică, au tărtăcuţa goală şi mădularul moale.

— Charmion!

— Îi respingeaţi fiindcă speraţi să întâlniţi un bărbat ca Cezar şi aţi avut dreptate. Dat fiind caracterul vostru,

vă trebuia un amant de talia lui. Încercaţi să câştigaţi războiul şi să vă căsătoriţi cu generalul ăsta. Împreună, redresaţi ţara noastră pe care au distrus-o Ptolemeu şi clica lui, iar poporul vă va iubi. Eu mă lupt în felul meu, i-am scos toate prăjiturile după care e mort micuţul monstru. Măcar o să slăbească! Ah, nu vă mişcaţi… Gata, sunteţi superbă.

Charmion îi arătă reginei o oglindă mare. Aceasta reflecta razele aurii ale unui soare blând de toamnă care începea să apună.

Neliniştită, Cleopatra presimţea o noapte tragică şi se duse lângă Cezar.

Şi el părea îngrijorat.

— Ne-am întărit linia de apărare, zise el, şi vom rezista. Achillas o ştie, nu va insista.

Cleopatra contemplă rada portului, cheiurile, insula Antirhodos, principalul canal navigabil, farul… Şi avu o certitudine.

— Portul regal… Achillas o să-l ocupe!

56

Ascultând rapoartele ofiţerilor săi, generalul Achillas ajunsese la concluzia că baricadele romanilor vor fi greu de trecut. În plus, aceştia profitaseră de încetarea luptei pentru a le întări şi asalturile riscau să fie zădărnicite unele după altele.

Trebuia aşadar găsit un punct slab în sistemul de apărare al lui Cezar, iar Achillas descoperi în cele din urmă un unghi de atac: portul de la răsărit, unde erau ancorate şaptezeci şi două de nave de război alexandrine, dar şi flotila romană care se credea la adăpost. Ptolemeu n-avusese timp să dea ordin marinei lui să blocheze ieşirea din radă şi Cezar, refuzând să părăsească oraşul, îşi păstra în rezervă galerele.

Un obiectiv precis: să ia corăbiile lui Ptolemeu, să-i taie lui Cezar orice posibilitate de fugă şi să atace palatul

dinspre mare; legionarii nu vor reuşi să apere cheiurile mult timp.

Evitând cartierul Bruchion, soldaţii lui Achillas o luară de-a lungul râului alergând. Era imposibil să folosească turnurile de asalt şi catapultele, dar pedestraşii nu vor avea nevoie de aşa ceva. Luaţi pe nepregătite, romanii nu vor opune decât o rezistenţă disperată.

*

Cezar ţinuse cont de avertismentul Cleopatra şi deplasase o sută de legionari care se masaseră în dreptul portului regal pentru a apăra galerele romane.

Neaşteptându-se la o hoardă zgomotoasă şi compactă, ei se retraseră încercând să se adăpostească şi un ofiţer chemă imediat întăriri. Postaţi pe acoperişul palatului, nişte arcaşi încetiniră înaintarea duşmanului.

Rufin îl alertă pe Cezar.

— Trebuie neapărat să ne retragem! Altfel, oamenii noştri vor fi masacraţi.

— Şi galerele noastre?

— Sunt pierdute.

— Dacă ele sunt pierdute, la fel suntem şi noi.

— Este imposibil să le apărăm, zise Rufin. Sunăm retragerea?

Imperatorul nu putea să-şi întârzie decizia.

— Să dăm foc la tot.

— La tot…

— Să ardem corăbiile noastre şi pe cele ale lui Ptolemeu.

— Sunteţi sigur că…

— Este singura soluţie. Să ne grăbim.

Cleopatra nu interveni. Acţionând astfel, Cezar se priva definitiv de o eventuală fugă şi îşi dovedea dorinţa de a învinge.

Comandând o trupă de soldaţi hotărâţi, Rufin execută ordinul. Aruncând torţe înmuiate în smoală lichidă, ei

aprinseră parâmele de cânepă şi puntea corăbiilor, care era îmbibată cu ceară. În curând luară foc băncile vâslaşilor şi frânghiile care fixau vergele în vârful catargelor. Pe jumătate arse, vasele se scufundară[19].

Acest spectacol înspăimântător îi încremeni pe luptători. Cum ar fi putut Achillas să-şi imagineze o asemenea distrugere? Iscându-se un vânt puternic, focul se întinse de la o corabie la alta cu o rapiditate stupefiantă, ajungând la hambarele cu grâu şi la un depozit de lemn de lângă Marea Bibliotecă.

Înnebuniţi, gardienii erau incapabili să împiedice extinderea flăcărilor. Savanţii ţâşniră afară din locuinţe, neştiind ce să ia cu ei. Ferestrele se făcură ţăndări, focul găsi elemente de calitate, papirus şi etajere din lemn. Un bătrân erudit vru să salveze câteva volume, dar tunica îi luă foc şi el se prăbuşi în mijlocul unui rug de proporţii gigantice care îi înmărmuri pe Cezar, Cleopatra, pe legionari şi pe adversarii lor.

În mai puţin de o oră, din cauza rafalelor de vânt care înteţiseră incendiul, Muzeul, Biblioteca şi mai multe alte clădiri fură distruse în totalitate. Cartierul Bruchion nu mai era decât o magmă fumegândă şi doar palatele, cu faţada înnegrită, scăpaseră parţial de dezastru.

Cezar se dezmetici primul din buimăceala generală.

— Mai rămâne un pasaj între teatru şi port, îi zise el lui Rufin. Să-l folosim.

Puţinii soldaţi ai lui Achillas postaţi în acel loc nu rezistară în faţa năvălirii romanilor şi imperatorul conduse el însuşi un detaşament întreg pentru a ajunge la obiectivul său: farul. Nu putea să ocupe toată insula Pharos, dar cucerirea celebrului monument, situat la capătul ei, îi asigura supravegherea portului şi controlul asupra lanţurilor care se întindeau pentru a închide accesul la el.

---

19 Descrierea îi aparţine lui Lucan. (n. a.)

Rufin aprecie încă o dată geniul strategic al lui Cezar şi simţul improvizaţiei de care dădea dovadă în împrejurări tragice. Instinctul îi permitea să tragă folos din orice incident, chiar dacă era o catastrofă precum acel incendiu uriaş. Un singur imperativ conta: să reia iniţiativa.

Paznicii însărcinaţi cu întreţinerea farului au fost rapid masacraţi şi Cezar se năpusti pe scara în spirală care ducea la etaje. De formă pătrată, primul atingea înălţimea de 60 de metri, al doilea, octogonal, mai adăuga 26 de metri şi al treilea încă 19 metri. Lumina flăcării care ardea constant în vârful acestui turn de piatră de 105 metri ajungea până la cincizeci de kilometri. Având numeroase încăperi, farul le furniza romanilor un post de observaţie perfect, din înaltul căruia puteau supraveghea oraşul şi marea.

— Locul este sigur şi va fi lesne de apărat. N-avem decât doi răniţi uşor.

Cezar privi cum arde Alexandria. Atacând Roma, micuţul Ptolemeu provocase distrugerea capitalei sale şi a bijuteriilor ei, Biblioteca şi Muzeul, care întruchipau dorinţa unei ştiinţe universale. Mii de cărţi şi de rapoarte ştiinţifice se transformau în scrum, nenumărate zile de cercetare erau reduse la neant.

Pentru prima dată, *imperatorul,* obişnuit cu atrocităţile bătăliilor, vedea pierind o lume de savanţi, ingineri, literaţi şi poeţi din cauza vanităţii şi a smintelii unei dinastii decadente. Dacă s-ar fi lăsat pradă furiei, l-ar fi sugrumat pe Ptolemeu al XIII-lea, jalnic moştenitor al unui laş, al unui obsedat sexual şi al unui corupt. Dar nu mai era cale de întoarcere. Acum, avea un singur ţel: să câştige războiul Alexandriei.

57

Privirea Cleopatrei scăpăra scântei.

— Biblioteca, Muzeul, comorile Alexandriei. Cum ai îndrăznit?

— Nu sunt vinovat de acest dezastru, zise Cezar. Dând ordin să fie incendiate corăbiile mele şi cele ale lui Ptolemeu, nu-mi închipuiam că focul se va întinde în felul acesta. Furtuna s-a dezlănţuit într-o clipă, iar vântul, de o rară violenţă, a exprimat mânia zeilor.

Regina strânse pumnii.

— Acum, îi acuzi pe zei!

— Cine altcineva ar fi decis să înzecească puterea incendiului? Prostia fratelui tău, nedemn de funcţia sa, a dezlănţuit pedeapsa cerului. Intenţiile mele erau clare: să elimin flota duşmană şi s-o sacrific pe-a mea pentru a da de înţeles că nu voi fugi. Acum, controlez farul şi sistemul meu de apărare este intact. Atacurile lui Achillas au eşuat, superioritatea lui numerică nu-i oferă victoria rapidă la care spera. Uită trecutul, Cleopatra, şi nu te gândi decât la luptă.

— Muzeul, Biblioteca…

— Dacă domneşti, le vei reconstrui.

Regina părea neîncrezătoare.

— Rămâi aliata mea sau îmi condamni acţiunea?

Ochii verzi ai Cleopatrei, de o profunzime de nepătruns, îl măsurară pe *imperator*:

— Te iubesc, Cezar. Şi cred în noi.

Niciodată învingătorul din războiul cu galii nu primise o asemenea încurajare. În inima acelei nopţi pe care coloanele de fum o făceau şi mai întunecată, el se simţi invincibil.

*

— Ei, drăcie, îngăimă Unchiaşul, ei, drăcie…

Până şi Vânt de Miazănoapte, de obicei imperturbabil, părea uimit de întinderea ruinelor unde jăraticul încă licărea. Mulţi împărtăşeau părerea lui Cezar: provocat de om, incendiul îşi datora intensitatea anormală intervenţiei zeilor. Pe cine doreau ei să pedepsească, pe micuţul Ptolemeu sau cuplul format din cuceritorul roman

şi regina Egiptului? Următoarele ore aveau să dea răspunsul.

Temându-se de un nou atac, romanii nu slăbiră vigilenţa. În zori, Rufin schimbă garda şi verifică dacă nu exista vreo breşă care i-ar fi permis duşmanului să se infiltreze. În fruntea intendenţei, Unchiaşul şi Vânt de Miazănoapte distribuiră raţii de apă şi hrană în timp ce soldaţii, folosind bucăţi de moloz şi diverse resturi din dărâmături, fortificau baricadele. În pofida aspectului său trist, Bruchion rămânea un bastion solid.

Indiferenţi la ravagiile provocate de incendiu, legionarii erau încântaţi de strategia comandantului lor. Necăzând pradă disperării, el răsturnase o situaţie compromisă, având nişte iniţiative nemaipomenite. Acest succes nesperat alunga oboseala şi toţi stăteau la posturile lor cu aceeaşi hotărâre.

Din înaltul farului, Rufin constată amploarea pagubelor. Pedestraşii lui Achillas îşi adunau morţii, nenumăraţi. Multe turnuri de asalt şi catapulte fuseseră arse şi pierderea acestui material micşora capacităţile ofensive ale armatei care-l susţinea pe Ptolemeu.

Totuşi, nimeni nu subestima adversarul. Deşi suferise pierderi serioase, Achillas n-avea să renunţe la ideea de a-i strivi pe romani.

*

Medicul militar îl consulta pe generalul Achillas, care suferise o criză de inimă când incendiul îi obligase pe soldaţi să se retragă. Învăluiţi de flăcări, mulţi dintre ei pieriseră.

— Aveţi o inimă puternică, îşi dădu cu părerea doctorul.

Războinicul cu figură pătrăţoasă se ridică în picioare.

— De băut, ceru el.

Aghiotantul său se grăbi să-i aducă bere. Având gâtul uscat, generalul bău cu lăcomie, apoi îl dădu la o parte pe

medic şi ieşi din vila luxoasă unde fusese transportat.

Lumina îl orbi, generalul se clătină şi se sprijini de zid; principalii săi locotenenţi îl înconjurară.

— Mă simt bine, foarte bine... Vreau să aud rapoartele!

— Nu sunt prea grozave, recunoscu un ofiţer de cavalerie. N-am reuşit să străpungem apărarea romanilor. Toate corăbiile lor au fost distruse, la fel şi ale noastre. Iar Cezar a pus stăpânire pe far.

— Pe far... Sunteţi siguri?

— Ne este imposibil să ne apropiem, arcaşii lor au o precizie redutabilă şi pedestraşii au fortificat accesul. Dar controlăm insula Pharos.

— Ce pierderi avem?

Membrii statului-major prezentară estimările şi bilanţul greu nu-l încurajă pe Achillas. Totuşi, superioritatea lui rămânea zdrobitoare. Trebuia s-o folosească în mod eficace.

Obosit, aprigul general se chinuia să înţeleagă adevăratele cauze ale eşecului. Atacul său ar fi trebuit să-i nimicească pe romani, rătăciţi pe teren necunoscut, şi când colo aceştia, dimpotrivă, se descurcaseră cum nu se poate mai bine. Flota lui Ptolemeu scufundată, cel mai frumos cartier al oraşului mistuit de foc, familia regală şi sfetnicii săi prizonieri în palat, Cezar şi Cleopatra teferi şi nevătămaţi... Acest început de război, pe care Achillas îl nădăjduia scurt, era deplorabil.

Aghiotantul îi înmână un mesaj de la Pothinus care îi dădea de veste că regele şi ai lui erau în viaţă şi aşteptau să fie eliberaţi.

Aşadar, eunucul avea complici care îi permiteau să comunice cu exteriorul. Erau ei însă de ajuns pentru a provoca o revoltă în interiorul reşedinţei lor forţate?

Întrucât nimic nu se întâmplase aşa cum fusese prevăzut, Achillas ar fi avut nevoie de sfaturile lui Pothinus

pentru a pune la cale o nouă strategie care să-i surprindă pe romani. Uşor descumpănit, generalul se linişti gândindu-se la numărul mic de legionari care îi rezistau. În cele din urmă, va obţine victoria… Afară de cazul în care Cezar va primi întăririle necesare. Iar Achillas nu putea să interzică accesul în port.

— Ce ordonaţi? întrebă un ofiţer.

— Ardeţi morţii, îngrijiţi răniţii, staţi cu ochii pe inamic. Diseară, statul-major se reuneşte pentru a stabili următoarele operaţiuni.

Adus de spate, Achillas se retrase.

58

De la fereastra zăbrelită a închisorii lor luxoase, Pothinus şi Teodot urmăriseră toată noaptea extinderea incendiului. În zori, când vântul se potolise în sfârşit, constatară amploarea dezastrului.

— Nu, murmură Teodot, nu, nu este posibil… Nu Muzeul, nu Biblioteca!

— Ruine fumegânde… Blestematul ăsta de Cezar ne-a distrus capitala!

— Nu Muzeul, nu Biblioteca, repeta preceptorul clătinându-se.

Eunucul îl împiedică să se prăbuşească şi îl ajută să se aşeze.

— Operele poeţilor şi ale savanţilor noştri, mii de volume adunate cu răbdare, texte neasemuite, inestimabile…

Teodot îşi duse mâna la inimă, respirând cu mare greutate.

— Trebuie să cer ajutor, hotărî Pothinus.

— Nu Muzeul, nu Biblioteca…

Eunucul bătu cu putere în uşă. Gardianul deschise, neîncrezător.

— Preceptorul Teodot se simte rău, cheamă un doctor!

Alertat, terapeutul familiei regale veni în fugă.

Cu capul înclinat pe umărul stâng, preceptorul lui Ptolemeu al XIII-lea îşi dăduse duhul.

Când servitorii primiră permisiunea să ia cadavrul, Pothinus îi strecură o scrisoare complicelui său obişnuit. Eunucul îi sugera lui Achillas să lanseze un nou atac masiv şi să slăbească astfel rezistenţa romanilor.

*

— Totul este gata, Maiestate, declară eunucul Ganymede, dar riscurile sunt foarte mari. Chiar vreţi să vă încercaţi norocul?

Prinţesa Arsinoe ridică bărbia.

— Să ieşim din temniţa asta, decise ea.

Tânăra avea încredere deplină în Ganymede, tatăl ei adoptiv, duşman înverşunat al Cleopatrei. Viclean şi violent, acesta visa un destin măreţ pentru protejata lui.

— L-am cumpărat pe unul dintre gardieni, un gal. A acceptat să ne scoată din palat, va veni dintr-o clipă în alta.

Prinţesa şi eunucul ţintuiră cu privirea uşa masivă din lemn de abanos de la apartamentele lui Arsinoe, iar aşteptarea li se păru interminabilă. Nemaisuportând închisoarea şi nici pasivitatea lui Ptolemeu, fata era convinsă că putea să joace un rol decisiv în lupta împotriva romanilor. Amantă a lui Cezar, Cleopatra trădase poporul Alexandriei, căreia Arsinoe avea să-i redea mândria.

Uşa se întredeschise.

Gardianul era un ins necioplit la vreo cincizeci de ani, încântat să bage în buzunar o sumă frumuşică. Întrucât puştoaica şi eunucul nu reprezentau niciun pericol, faptul că-i lăsa s-o şteargă nu va primejdui victoria finală a *imperatorului.*

— La ora asta, zise galul, bucătăriile sunt goale. Treceţi prin ele, coborâţi scara ce duce la chei şi acolo veţi găsi o barcă. Dacă aveţi puţin noroc, s-ar putea să scăpaţi

de arcaşi.

— Bună treabă, recunoscu Ganymede.

— N-aş merita un mic supliment?

— Ţi-l dau.

Mâinile puternice ale eunucului îl sugrumară pe gal, care se arătă atât de surprins, încât abia avu putere să se zbată. Sufocat repede, cu limba atârnând, acesta se prăbuşi la pământ. Ganymede îi şterpeli pumnalul, inspectă culoarul şi îi făcu semn prinţesei să-l urmeze.

*

Umbrele se risipiseră, Cleopatra îşi va ţine promisiunea şi nu-i va reproşa niciodată lui Cezar incendiul de la marea Bibliotecă. Rămânând în Alexandria, conştient de fragilitatea poziţiei lui, *imperatorul* îşi dovedise forţa angajamentului şi dimensiunea curajului. Regina era convinsă că pe el îl vor încorona zeii.

Ziua se scurgea fără incidente notabile. În timp ce-şi trăgea sufletul, Achillas trebuia să-şi regândească strategia înainte de a porni din nou la luptă. Un asalt masiv era cât se poate de probabil, iar el nu putea fi respins decât cu preţul multor vieţi omeneşti. Dacă se va deschide o breşă, palatul va fi la îndemâna duşmanului.

— N-a fost ultima noastră noapte, zise Cleopatra, generalul Achillas a dat înapoi.

— După ce va trece efectul surprizei, va fi şi mai înverşunat. N-are rost să ne minţim, regină a Egiptului, situaţia noastră este disperată.

Însoţit de un legionar care trăgea de gulerul tunicii un băiat cu lanţuri la picioare, şambelanul Apollodor îl întrerupse pe Cezar.

— Arsinoe şi Ganymede au reuşit să fugă, zise Sicilianul cu părere de rău. Eunucul a sugrumat un gardian şi au luat o barcă pe care n-am putut s-o oprim. Bine măcar că l-am identificat pe trădătorul ăsta!

Legionarul îşi forţă prizonierul să îngenuncheze.

— Ascundea această scrisoare, explică Apollodor.

Cezar citi documentul.

— Cine ţi-a dat-o? îl întrebă el pe servitor.

— Stăpânul Pothinus… Trebuia să i-o înmânez unui bucătar.

— Arestaţi-l şi faceţi-l să vorbească, ordonă *imperatorul.* Apollodor, îţi încredinţez sarcina de a desfiinţa reţeaua asta. În palat nu trebuie să fie decât oameni de încredere.

*

Pothinus tresări, se ridică şi se rezemă de perete.

— Generale…

— Recunoşti că eşti autorul acestei scrisori? îl întrebă Cezar.

Eunucul îşi aruncă privirea pe ea.

— Cineva mi-a furat-o, cineva…

— În ciuda avertismentului meu, ţineai legătura cu complicele tău, Achillas, duşmanul Romei. Te prevenisem de consecinţele unui asemenea act.

Pothinus se aruncă la picioarele *imperatorului.*

— Cruţaţi-mă, vă implor!

— Suntem în război. Să hrănesc la sân un şarpe ca tine ar fi o greşeală de neiertat.

Doi legionari luară cu ei un Pothinus plângăcios, căruia nimeni n-avea să-i deplângă moartea.

Nimeni în afară de bucătarul său, care jură să-l răzbune.

59

Nişte chiote de bucurie îl treziră pe Achillas, care aţipise înainte de adunarea statului său major şi pe care aghiotantul său nu îndrăznise să-l deranjeze. Ieşi din clădirea care-i servea drept cartier general şi văzu o mulţime zgomotoasă sărbătorind sosirea prinţesei Arsinoe şi a tatălui ei adoptiv, eunucul Ganymede, o namilă vânjoasă de talia generalului.

„Arsinoe este regina noastră!” strigă un ofiţer, cuvinte repetate pe dată la unison.

În cele din urmă, prinţesa şi protectorul ei ajunseră la Achillas, care suferea de ameţeli şi de greaţă.

— Aţi… aţi evadat?

Fata cu chip dizgraţios îi aruncă o privire dispreţuitoare comandantului armatei.

— Ptolemeu îşi suportă detenţia, dar eu iau iniţiativele necesare! auzi ce strigă poporul meu? Mă recunoaşte ca suverană! De acum înainte, mi te supui mie.

— Iertaţi-mă, Maiestate, dar nu aveţi nicio experienţă în arta militară şi…

— A ta nu ţi-a adus victoria pe care ar fi trebuit s-o obţii! Strategia ta a fost un eşec lamentabil şi nu te mai consider demn să comanzi armata. Ganymede te înlocuieşte chiar din clipa asta.

— Eunucul ăsta…

Tatăl adoptiv îşi împlântă pumnalul în pântecele lui Achillas.

— Să discuţi ordinele reginei este o crimă de lezmajestate care, în vreme de război, se pedepseşte cu moartea.

Cu o vădită plăcere, Ganymede răsuci cuţitul în rana condamnatului. Un şuvoi de sânge ţâşni din gura lui Achillas, care dădu ochii peste cap şi se prăbuşi.

Noul general comandant se întoarse spre mulţimea compusă din militari şi civili.

— Trăiască regina Arsinoe a IV-a, care ne va conduce spre victorie!

Urarea fu salutată cu aclamaţii şi noua stăpână a Alexandriei, îmbătată de această putere pe care şi-o dorea atât de mult, rosti primele ei cuvinte oficiale.

— Achillas este responsabil de pierderea multora dintre soldaţii noştri, şi-a meritat pedeapsa. Noi îl vom elimina pe tiranul roman şi pe amanta lui, vrăjitoarea de

Cleopatra, şi îl vom readuce pe Ptolemeu pe tronul lui!

Acest plan entuziasmă asistenţa.

— Un atac frontal ar fi inutil, declară Arsinoe. Generalul Ganymede mi-a sugerat o modalitate mult mai bună de a învinge duşmanul şi acest demers nu ne va costa nici măcar o singură viaţă.

*

Mânia Cleopatra era făţişă.

— Arsinoe, regina Egiptului… e grotesc!

— După spusele aliatului nostru, Antipatros, zise Cezar, a fost încoronată prin aclamaţiile mulţimii şi prima ei decizie a fost să-l execute pe generalul Achillas şi să-l numească în locul lui pe Ganymede. Îl cunoşti pe acest om?

— O divinizează pe surioara mea şi a vegheat asupra educaţiei ei. Este un făţarnic cu privire şireată care pune mereu la cale fapte mişeleşti.

— A avut funcţii militare?

— Nu, dar este capabil să comande. La palat, avea reţeaua lui de slujitori, iar ceilalţi se temeau de el.

Cezar avea dubii. Un atac masiv ar fi străpuns liniile romane, dar noul comandant părea să renunţe la el. Totuşi, având în vedere setea ei de putere, Arsinoe nu va căuta pacea. O interesa numai uciderea adversarului.

Aşadar, era vorba de un vicleşug. Ce modalitate de vătămare va folosi vrăjmaşul?

Simţind mâhnirea Cleopatrei, Cezar o îmbrăţişă.

— Tu eşti unica regină a Egiptului şi uzurpatoarea va plăti scump pentru vanitatea ei.

*

Cezar ocupa farul şi cartierul palatelor. Portul de vest[20] şi Heptastadionul[21], digul care lega continentul de

20 Portul Eunostos. (n. a.)

21 Numit aşa fiindcă măsura şapte *stadia.* Un *stadion* (unitate de măsură a lungimii la vechii greci) echivala cu

insula Pharos, rămâneau în mâinile lui Arsinoe şi ale devotatului ei Ganymede.

Nimeni nu contesta preluarea puterii de către cei doi şi acest succes îl uimea pe eunuc, care se temea de furia ofiţerilor lui Achillas. Decepţionaţi de comportamentul comandantului lor, aceştia trecuseră de partea noului lor general, fericiţi să primească ordine îndrăzneţe, pe care se grăbeau să le execute. Bănuitor, Ganymede le ceruse să depună un jurământ de credinţă, prevenindu-i că-i va sancţiona la cea mai mică abatere. Violenţa cu care îl omorâse pe Achillas îi dovedea cruzimea şi nici măcar veteranii nu-şi doreau să se confrunte cu acest războinic mătăhălos, care promitea să-i masacreze pe romani şi să elibereze Alexandria.

Mândră de reuşita ei nesperată, Arsinoe îşi organiza curtea şi nu suporta nici cea mai mică nesupunere. Plăcerea de a cârmui era fără seamăn şi ăsta nu era decât începutul.

— Cum stăm cu pregătirea ofensivei? îl întrebă ea pe Ganymede.

— Nici marele Cezar în persoană nu-i va rezista.

— Când vom vedea rezultatele?

— În curând, staţi liniştită. Şi doresc să vă arăt o armă pe care idiotul ăla de Achillas o uitase.

Intrigată, Arsinoe îl urmă pe eunuc până la şantierul portului Eunostos, unde nişte dulgheri lucrau fără întrerupere, urmând directivele lui Ganymede.

Regina nu-şi putu stăpâni uimirea.

— Corăbii… Astea sunt corăbii!

— Cezar crede că ne-a scufundat întreaga flotă de război, dar se înşală. E drept că aceste nave sunt mai uşoare decât cele distruse în timpul incendiului, dar ne oferă posibilitatea să atacăm palatul regal.

Surprinsă, Arsinoe mângâie coca mai multor corăbii.

---

aproximativ 185 de metri. (n. t.)

— Sunt gata să navigheze?

— Meşterii disponibili îşi sporesc eforturile şi lucrează în schimburi. Cezar nu se gândeşte decât să-şi întărească baricadele, neştiind că ele au devenit inutile.

Ochii fetei străluciră de satisfacţie.

— O să-l facem de râs pe *imperator*… Gloria noastră va fi cunoscută în toată lumea şi vom reconstrui o Alexandrie care-l va face să pălească de invidie chiar şi pe întemeietorul ei! Cât despre tine, fidelul meu general, vei fi răsplătit pe măsura meritelor tale.

60

Când să bea, Vânt de Miazănoapte întoarse botul într-o parte şi bătu pământul cu copita piciorului stâng din faţă, semn de iritare sigură.

— Apa nu e grozavă, recunoscu Unchiaşul, dar e vitală! Haide, nu mai face mofturi.

Refuzul măgarului persistă.

— Ce se-ntâmplă… Uite, şi eu beau apă din asta!

Unchiaşul o scuipă imediat.

— Ptiu, ce scârboşenie! Este sălcie, de nebăut… Rezervorul nostru este contaminat, ai dreptate. Vino, să căutăm unul mai bun.

Măgarul şi Unchiaşul se duseră la rezervorul vecin. În apropiere, soldaţii discutau aprins şi se plângeau de gustul infect al preţiosului lichid. Şi peste tot, în zona controlată de romani, constatarea era aceeaşi.

Panica se răspândi cu repeziciune şi un ofiţer se grăbi să-l anunţe pe Cezar care se afla în compania Cleopatra, mirându-se de pasivitatea adversarului.

— O catastrofă, generale! Nu mai avem apă potabilă.

— Blestemata asta de Arsinoe vrea să ne alunge din oraş, zise regina. A pus să fie astupate conductele şi canalul subteran care trece pe sub Calea Canopică.

Adusă în palat, în imobile şi case graţie unui sistem de canale care se alimentau din puţuri, apa dulce era

repartizată cu grijă între locuitorii capitalei şi mai multe rezervoare beneficiau de filtre.

— Arsinoe a ordonat să se pompeze apă din mare şi să fie poluate bazinele de care depinde cartierul nostru, zise Cleopatra. Rezervele noastre de apă sunt imposibil de utilizat.

— Trebuie să părăsim Alexandria, conchise ofiţerul.

— Nu e totul pierdut, obiectă regina. Să săpăm nişte puţuri sub ţărm şi vom găsi apă dulce.

— Atât de aproape de mare?

— Să ne grăbim, decise Cezar.

Se formară mai multe echipe mici care începură săpăturile în acea blândă zi de noiembrie. În miezul verii, abila manevră a lui Arsinoe şi Ganymede ar fi avut efecte rapide. Dar căldura fiind suportabilă, soldaţii rezistară la sete. Unchiaşul îi ajută împărţind cu zgârcenie stocul său de urcioare cu bere.

Mergând de la un grup la altul, Cezar şi Cleopatra le susţinură moralul săpătorilor, asigurându-i că nu se speteau în zadar. În lipsa apei, se consumară struguri, iar Vânt de Miazănoapte, stoic, dădu exemplu congenerilor săi, câinilor şi altor animale, nerăbdătoare şi ele să-şi potolească setea.

Şi orele trecură, pline de nelinişte.

*

Arsinoe era în culmea fericirii. O mulţime de servitoare îi aduseră mâncăruri rafinate şi vinuri speciale, nemaipomenit de licoroase. Suverana mânca şi bea pe săturate, sărbătorind venirea la putere, în timp ce armata romană murea de sete. Aşa cum prevăzuse, Cezar refuza să accepte evidenţa şi le dădea oamenilor săi să bea vin şi bere până la epuizarea rezervelor.

Generalul Ganymede se prezentă în faţa suveranei.

— Treaba merge strună, anunţă el. Flota noastră de război va fi gata de luptă chiar mâine. Când situaţia

romanilor va deveni insuportabilă, vor fi nevoiţi să iasă din vizuină. Catapultele şi arcaşii noştri îi vor ucide pe cei care se vor îndrepta spre vestul oraşului, iar marinarii noştri vor scufunda puţinele bărci cu care vor pleca Cezar, Cleopatra şi ultimii lor partizani.

Arsinoe se întinse pe spate, aproape în culmea extazului.

— Ce viziune minunată! Ieri, nu eram decât o fetiţă dispreţuită şi ţinută prizonieră, în timp ce sora mea se umfla în pene. Astăzi, locuitorii Alexandriei mă venerează!

Frenezia protejatei lui îl încânta pe Ganymede. Abia ieşită din copilărie, ea rămânea capricioasă, aspirând în acelaşi timp să deţină puterea supremă. El o va ajuta să se formeze şi să reziste potrivnicilor, iar regina aceea va îndrepta greşelile dinastiei Ptolemeilor. După atâţia ani de rătăcire şi depravare, Arsinoe a IV-a, învingătoarea ilustrului Cezar, va fi egala lui Alexandru cel Mare.

— N-ar fi timpul să vă odihniţi, Maiestate?

— Nu în seara asta! Vreau să savurez aceste clipe şi să mi le încrustez în memorie.

Noul comandant al armatei alexandrine nu insistă. În timp ce Arsinoe benchetuia, el le va cere meşterilor de la şantierul naval să-şi înteţească eforturile. Când flota de război se va desfăşura, abia atunci Cezar, uluit, îşi va da seama de amploarea înfrângerii sale.

*

Noaptea nu oprise căutările, dar nici măcar o singură echipă nu găsise apă dulce şi descurajarea slăbea forţa braţelor. Cezar se prefăcea că mai crede în succes, iar Cleopatra, neîndoindu-se de un deznodământ fericit, îi interzicea să renunţe.

La lumina lunii pline, vreo zece soldaţi se înverşunau să lucreze în continuare. Bătând insistent din copită, Vânt de Miazănoapte săpă o groapă la vreo sută de paşi de ţărm, în faţa palatului regal. Unchiaşul chemă doi soldaţi

vânjoşi şi le ceru s-o mărească şi s-o adâncească. Înainte de a se culca, ei acceptară această ultimă sarcină.

În fundul acelui puţ rudimentar, dădură de apă.

Apă limpede, dulce şi bună de băut!

În zori, săpând în zona ţărmului, şi alte echipe reuşiră să ajungă la pânze noi de apă dulce, iar zvonul se răspândi: protejată de Isis, Cleopatra era o magiciană care veghea asupra armatei romane.

Şi miracolele ei nu se opriră acolo.

Deschizând ochii după ce dădu pe gât prima duşcă de vin alb sec din ziua aceea, Unchiaşul scruta largul mării, savurând aerul proaspăt al zorilor.

Deodată, văzu ceva atât de ciudat şi de surprinzător, încât se frecă la ochi, mai trase o duşcă şi îşi reluă observarea.

În vârful farului, gardienii se agitau.

— Nu pot să cred, îngăimă Unchiaşul, par a fi vreo treizeci de corăbii! Te pomeneşti c-or fi întăriri!

În semn de aprobare, Vânt de Miazănoapte ridică urechea dreaptă.

61

Surescitat, Rufin îl trezi pe Cezar.

— Vin întăririle!

Cleopatra, pe care Charmion o îmbrăcase şi o parfumase în grabă, se alătură amantului ei pe terasa palatului.

Potrivit informaţiilor comunicate de gardienii farului, veştile erau şi bune, şi rele în acelaşi timp. Bune, pentru că cele treizeci şi patru de corăbii încărcate cu maşini de război, arme şi grâu, aparţineau legiunii a XXXVII-a. Proaste, căci violenţa vântului care bătea dinspre răsărit împiedica manevrele acestei flote şi o obliga să treacă de portul Alexandriei.

— Vom folosi toate bărcile disponibile, decise Cezar, şi le vom remorca. Să li se facă semn să rămână pe loc.

Rufin, cuirasa mea.

Locotenentul *imperatorului* nu-şi ascunse surprinderea.

— Doar n-ai de gând să te duci acolo... E prea periculos!

— N-avem nicio secundă de pierdut.

Cezar o privi pe Cleopatra.

— În absenţa mea, ia deciziile necesare. În cazul unui atac pe uscat, să le dai oamenilor mei forţa de a rezista.

*

Cu capul greu, Arsinoe se mulţumi cu un pic de apă proaspătă, acea apă a cărei absenţă va pricinui pierderea lui Iulius Cezar. Ziua aceea vântoasă le va usca gâtlejul romanilor, forţaţi să fugă la bordul unor bărci prăpădite, pe care vasele de război alexandrine le vor scufunda cu uşurinţă.

Îmbrâncindu-le pe servitoare, generalul Ganymede intră în camera suveranei sale.

— Cum îndrăzneşti?!

— O armată de sprijin vine în ajutorul lui Iulius Cezar.

Arsinoe sări ca arsă.

— Un contingent numeros?

— Cel puţin treizeci de galere.

— Să le atacăm imediat!

— Şansa e de partea noastră, mărturisi eunucul. Din cauza vântului puternic din est, vasele de război ale romanilor n-au reuşit să intre în portul Alexandriei. Singura soluţie este să le remorcheze. Vâslaşii lui Cezar au plecat deja în ajutorul lor şi dispunem de o informaţie incredibilă. Călăreţii noştri au capturat, în spatele unei baricade, nişte pedestraşi imprudenţi care erau însărcinaţi cu aprovizionarea şi care au mărturisit că Cezar în persoană se află în barca din frunte!

Arsinoe afişă un rânjet feroce.

— *Imperatorul* a înnebunit! De data asta, şi-a semnat condamnarea la moarte.

— Prizonierii ne-au mai dezvăluit şi că, graţie Cleopatrei, romanii descoperiseră apă potabilă.

Un rictus de ură schimonosi faţa dizgraţioasă a fetei.

— O să-i scot ochii şi o să-i tai limba! Du-te şi ucide-l pe Cezar, fidelul meu general, şi adu-mi cadavrul lui.

*

Îmbărbătaţi de prezenţa comandantului lor suprem, vâslaşii parcurseseră într-un timp record distanţa care îi despărţea de flota venită în ajutor şi care se îndepărtase la vreo zece kilometri de Alexandria, ajungând la Capul Chersonesos.

După scurte şi vesele strigăte de salut, au urmat manevrele de remorcare, sub privirile atente ale lui Cezar şi Rufin. Cu o voce puternică, acesta din urmă îi îndemna pe marinari să se grăbească. Niciun incident nu se produse şi convoiul se îndreptă spre Alexandria.

Imperatorul nădăjduia să mai primească şi alte întăriri, mai importante, dar, deocamdată, acelea îi vor permite să-şi consolideze poziţiile şi îi vor întări speranţele de victorie. Un asemenea aport de oameni şi de material îi va uşura pe bravii oşteni care rezistaseră în pofida condiţiilor îngrozitoare.

La prora vasului-amiral, Cezar trezea din nou admiraţia legionarilor săi care îi apreciau luciditatea, hotărârea şi curajul fizic. Fără un comandant de o asemenea valoare, războiul cu Alexandria s-ar fi transformat într-un dezastru. Perioada de relativă linişte fu însă de scurtă durată.

În dreptul marelui port, în largul mării, îşi făcură apariţia numeroase nave de război duşmane.

— Credeam că flota lor a fost distrusă, murmură Rufin, schimbându-se la faţă.

— Portul şi arsenalele din vest au scăpat de incendiu,

îi aminti Cezar.

— Suntem oare în stare să le ţinem piept?

— Marina noastră şi-a dovedit deja valoarea.

Comunicând prin semne, căpitanii corăbiilor înregistrară ordinele lui Cezar: trebuiau să formeze un front larg, expunând în mijloc vasul-amiral. Dacă alexandrinii nu urmăreau decât să-l elimine pe *imperator,* ei îi vor repera mantia roşie şi se vor năpusti asupra lui.

Cea mai neînsemnată manevră falsă putea întoarce capcana în favoarea reginei Arsinoe.

Rufin se pregăti de impact. Cu câte o spadă în fiecare mână, îi va împiedica pe atacatori să ajungă la eroul căruia îi consacrase propria viaţă.

Momeala fu irezistibilă! Cuprins de exaltare, Ganymede trimise zece din corăbiile lui să atace nava-amiral. Romanii le prinseră ca într-o menghină, loviră cu pintenul flancurile vaselor alexandrine şi se năpustiră la abordaj.

În timp ce vântul se potolea şi soarele asfinţea, victoria lui Cezar lua o amploare neaşteptată. Furios, Ganymede fu nevoit să bată în retragere ca să-şi salveze ultimele corăbii. Era suficient ca Cezar să întrerupă această fugă pentru a-şi înfrânge adversarul, dar, ca urmare a unei erori de traiectorie, un vas din Rhodos era împresurat. *Imperatorul* îi sări în ajutor cu toate forţele şi apără întreg echipajul.

Deşi aprecia intervenţia comandantului său, Rufin regretă că renunţaseră la urmărire.

— Să-i terminăm!

— Noaptea face navigaţia periculoasă, consideră Cezar.

— Farul ne va lumina!

— Apariţia flotei lor ne-a luat prin surprindere. Fără îndoială, Arsinoe doreşte să ne atragă într-o capcană. Din portul de vest, pe care nu-l controlăm, ar putea ţâşni noi

corăbii.

Rufin dădu din cap, aprobator. Cezar nu obţinuse fără temei titlul de *imperator.*

62

Cleopatra ştia să se arate exuberantă, dar prefera să-şi ascundă sentimentele profunde. În faţa lui Cezar însă nu reuşi, într-atât de arzătoare îi era iubirea.

— Ţi-ai asumat riscuri nebuneşti!

— Conflictul o cerea.

— Te-ai gândit la mine?

— Mi-a fost teamă s-o fac.

— Teamă… ţi-e teamă să mă iubeşti?

— Dragostea şi războiul nu fac, pare-se, casă bună. Cu tine, totul este altfel, atât de diferit…

Sărutul lor înfocat îi transportă într-un regat unde domnea doar beţia pasiunii.

Cleopatra fu prima care deschise ochii.

— N-am terminat cu războiul ăsta, nu-i aşa?

— Arsinoe ne-a rezervat o surpriză neplăcută, care nu e probabil ultima. Cea mai bună soluţie este să atacăm fără întârziere portul vestic.

— Ar trebui să cucereşti mai întâi Heptastadionul care divizează rada, dar bastioanele nu vor ceda cu uşurinţă.

— Ce strategie îmi recomanzi?

— N-o lăsa pe Arsinoe să-şi tragă sufletul.

*

Originar din insula Rhodos, căpitanul Euphranor petrecuse mai mult timp pe corabia sa decât pe uscat. Oacheş, cu umeri largi şi picioare scurte, era un marinar de excepţie şi îl venera pe Cezar. Era entuziasmat să lupte pentru el şi nicio acţiune nu i se părea nebunească dacă *imperatorul* o dicta.

Cezar îi prezentă planul radei şi Cleopatra îi arătă principalul pericol.

— Între cele două flote ale noastre, una la est şi cealaltă la vest, există un banc de nisip care protejează corăbiile lui Arsinoe şi trecătoarea este foarte îngustă.

— Mă voi descurca, patru nave îmi sunt de ajuns. În timp ce eu voi bloca adversarul, restul vaselor noastre îi va invada domeniul.

— S-ar putea să te loveşti de o rezistenţă puternică, obiectă regina.

— Mă aştept la ce-i mai rău, dar şi la bine. Să faci manevre într-un spaţiu îngust necesită o pricepere deosebită, iar grecii voştri se vor împotmoli!

— Vom trimite în luptă toată flota, hotărî Cezar.

*

Ganymede nu-i ascunse realitatea suveranei lui.

— Cezar posedă treizeci şi patru de vase de război, în timp ce noi avem doar douăzeci şi şapte. Această uşoară superioritate nu trebuie să ne îngrijoreze. Sunt vase grele şi vor eşua pe bancul de nisip care ne apără portul.

— De ce n-ai reuşit să-i ucizi pe romanul ăsta?

— Ne-a întins o capcană diabolică! Din fericire, ne-am retras la timp, aşa încât capacitatea noastră de a învinge este intactă.

Nervoasă, Arsinoe îşi pipăi perlele colierului.

— Eşti sigur de asta?

— L-am lăsat pe *imperator* să creadă că nu i-ar fi deloc greu să ne învingă. Dar, încercând să cucerească portul, o să-şi frângă gâtul. Populaţia vă susţine şi o să-i pregătesc lui Cezar o primire frumoasă.

Siguranţa generalului ei o linişti pe fată; oricât de puternic va fi atacul romanilor, el va eşua.

*

Unchiaşul şi Vânt de Miazănoapte asistară la îmbarcarea soldaţilor încercaţi, care formau elita trupelor aflate la dispoziţia lui Cezar. Cele treizeci şi patru de vase de război ieşiră din portul de răsărit, înconjurară insula

Pharos şi se aliniară la intrarea în portul de vest, pregătite să înfrunte flota duşmană, care se credea la adăpost datorită bancului de nisip ce făcea accesul strâmt şi dificil.

În momentul acela, căpitanul Euphranor şi cele patru corăbii ale lui încercară o manevră care părea sinucigaşă. Pe de o parte, el nu era sigur că va trece obstacolul fără să distrugă corăbiile; pe de altă parte, în caz că reuşea, n-avea să reziste la atacul alexandrinilor şi oamenii lui vor fi repede masacraţi.

Euphranor nu subestima riscurile, dar avea încredere în calităţile lui de marinar şi ştia că aceasta era cea mai bună strategie. Urmându-i instrucţiunile, cele patru corăbii ocoliră bancul de nisip şi se regrupară la mică distanţă de inamic, care declanşa ofensiva.

Contrar oricărei aşteptări, marinarii şi arcaşii reuşiră să ţină piept alexandrinilor, în timp ce restul flotei romane, luând-o pe urmele căpitanului din Rhodos, pătrundea în portul de vest. Din acel moment, lipsa spaţiului împiedică vasele să facă manevre. Ele se izbiră unele de altele, se amestecară şi începu o luptă corp la corp de o extremă violenţă. Obişnuiţi cu acest gen de înfruntare şi perfect antrenaţi, legionarii îi dominară pe alexandrini care, bătând în retragere şi abandonându-şi corăbiile, se refugiară în mijlocul cartierelor învecinate unde erau masate trupe de pedestraşi. Ei sperau să-i atragă acolo pe romani, dar, obţinând victoria şi cucerind portul, Cezar nu se aventură mai departe.

— Mâine, îl anunţă el pe Rufin, vom lua inamicul prin surprindere ocupând insula Pharos, apoi Heptastadionul, digul care o leagă de Alexandria. Când le vom stăpâni, ne va fi mai uşor să cucerim oraşul. Şi nu-mi pierd speranţa că vor veni noi întăriri, dacă mesajele noastre au reuşit să ajungă la garnizoanele din Asia Minor. Deocamdată, să nu contăm decât pe noi înşine. Crezi că o noapte de odihnă va fi suficientă?

— Cred că oamenii noştri şi-au recuperat deja puterile, zise locotenentul *imperatorului.* Acest succes le dă o forţă suplimentară.

Soarele asfinţea şi Cezar se gândi la Cleopatra, pe care şi-o imagină în fruntea unui detaşament însărcinat cu apărarea palatului. Va şti cu siguranţă să respingă un atac duşman şi nu va ceda nicio palmă de pământ. Era ea o simplă amantă, o cucerire în plus care se adăuga pe lista femeilor seduse de Cezar? Nu, era o adevărată regină, al cărei vis deschidea un nou orizont.

Cleopatra, magiciana zeiţei Isis… Îl făcuse să rămână la Alexandria, obligându-l să ducă un război pe care el voia să-l evite. Un război cu un deznodământ nesigur, care îl constrângea să se adapteze fără încetare în funcţie de condiţiile neaşteptate.

Cleopatra era prima femeie care îl obliga să se întreacă pe sine.

63

Stratagema lui Cezar îi luă prin surprindere pe soldaţii alexandrini care ocupau insula Pharos. Navele de război romane atacară pe mare, în timp ce legionarii, folosind bărci, ţâşniră dinspre port. Dezorientaţi, lipsiţi de un comandant capabil să le organizeze apărarea, alexandrinii se lăsară cuprinşi de panică, îşi abandonară poziţiile şi se aruncară în apă, sperând să ajungă înot la cheiul cartierului Rhakotis.

Această iniţiativă nefericită se sfârşi cu un carnagiu. Romanii îi uciseră pe cei mai mulţi fugari şi luară şase sute de prizonieri. Acum, Cezar era stăpânul farului şi al insulei Pharos. Îi mai rămânea să ocupe digul care o lega de oraş.

Scopul major al operaţiunii era să împiedice orice comunicare între porturile din vest şi din est, deci să izoleze trupele lui Arsinoe într-un spaţiu restrâns.

Marele dig avea două poduri. Cezar îl cuceri cu uşurinţă pe primul şi le ordonă oamenilor săi să astupe cu

pietre pasajul amenajat sub arcadă: trei cohorte erau de ajuns pentru a îndeplini sarcina.

*

— E dezastru, le declară un supravieţuitor generalului Ganymede şi reginei Arsinoe: romanii i-au masacrat pe majoritatea soldaţilor garnizoanei de pe insula Pharos, i-au executat pe ultimii care au rezistat şi au jefuit casele. Cezar ăsta este invincibil!

Eunucul îl pălmui pe rănit.

— Iar tu eşti un laş şi un incapabil! Luaţi-l pe netrebnicul ăsta din faţa mea.

Arsinoe simţi că-i fuge pământul de sub picioare.

— N-ar trebui să plecăm din Alexandria?

— Aceste eşecuri nu sunt decisive, Maiestate. Efectivele noastre rămân superioare celor ale romanilor şi încă suntem în stare să le dăm o lovitură mortală.

Un ofiţer veni în fugă.

— Generale, Cezar ocupă primul pod de pe marele dig şi a pus să fie astupat pasajul!

— Vrea să ne taie orice acces la mare şi să ne asedieze… Câţi legionari lucrează la asta?

— Cel puţin trei cohorte care şi-au părăsit corăbiile.

— Şi-au părăsit corăbiile! se miră Ganymede. Şi Cezar se află printre legionarii săi?

— Îl recunoaştem după mantia lui roşie.

— De data asta, a făcut o greşeală fatală!

*

Prima trecere pe sub arcadă era astupată şi legionarii se bucurau de treaba făcută când se declanşă o dublă ofensivă, moment în care Cezar termina de desenat un plan detaliat al radei şi al poziţiilor duşmane.

Ganymede îşi trimisese toate corăbiile, care nu întâmpinară nicio rezistenţă, fiindcă cele ale lui Cezar erau aproape goale. Arcaşii lor aruncară o ploaie de săgeţi asupra romanilor, incapabili să se întoarcă pe vasele lor.

Iar digul, singura soluţie pentru a scăpa de tirurile ucigaşe, fu invadat de pedestraşi care blocară retragerea şi masacrară un număr mare de legionari, obligaţi să se retragă.

Văzându-şi oamenii căzând în jurul lui, Cezar înţelese că era prins în capcană. Soldaţii săi îl apărau cât puteau de bine, iar Rufin încerca în zadar să lanseze un contraatac. Marinarii încă teferi escaladară digul, hotărâţi să-l elibereze pe *imperator,* dar se loviră de alexandrinii dezlănţuiţi, care erau foarte aproape de un triumf total.

— La bărci! ordonă Cezar.

Acestea erau singura speranţă de a scăpa de moarte. Ca să-şi croiască drum, legionarii aveau nevoie de un curaj şi o voinţă extraordinare, într-atât de compactă era masa adversarilor. În pofida pierderilor severe, ei reuşiră să facă o breşă prin care fugi Cezar.

Supravieţuitorii săriră în bărci şi apucară vâslele. În câteva clipe, acestea erau supraîncărcate şi se îndepărtară atât de încet de dig, încât formară ţinte ideale pentru arcaşii şi mânuitorii de praştii alexandrini.

Barca lui Cezar nu scăpă de potop şi, îngreunată de cadavre şi răniţi, se scufundă. Scoţându-şi mantia, pe care o strânse între dinţi ca să nu abandoneze acel simbol în mâna duşmanului, el îşi menţinu mâna stângă ridicată, ţinând planul recent trasat, şi înotă cu o forţă surprinzătoare.

— Omorâţi-l! urlă Ganymede, constatând că atletul acela de cincizeci şi doi de ani se îndrepta spre una dintre corăbiile lui, al cărei echipaj era teafăr. Dată fiind distanţa pe care o avea de străbătut, fuga îi era sortită eşecului.

Săgeţi şi bile de plumb şuierau pe lângă *imperator,* constrâns să înoate în zigzag. Această ultimă paradă jalnică nu-i va permite să scape. Lovit de moarte, ilustrul cuceritor va pieri în mod mizerabil în portul Alexandriei.

*

Apollodor nu ştia cum să-i dea Cleopatrei teribila veste, dar era vital s-o informeze. După înfrângerea romanilor, trupele lui Arsinoe vor da năvală şi ultimii legionari vor fi ucişi. Visurile de putere se vor nărui, trebuia să plece în exil.

Regina se întorcea de la inspectarea baricadelor care garantau securitatea cartierului palatelor. Ce era cu strigătele care se auzeau din portul de vest? Oare Cezar pusese stăpânire pe el?

Faţa posomorâtă a Sicilianului o îngrijoră pe Cleopatra.

— Ce se întâmplă?

— Căpitanul uneia dintre corăbiile romane tocmai mi-a povestit ultimele evenimente.

Vocea şambelanului devenea tot mai înăbuşită.

— Ei bine, vorbeşte!

— Cezar a cucerit insula Pharos, apoi a vrut să închidă accesul între cele două părţi ale portului. Victoria părea asigurată…

— Dar nu era decât o iluzie?

— Fidelii lui Arsinoe au profitat de o scădere a vigilenţei legionarilor şi i-au încercuit. Digul s-a transformat într-un adevărat cimitir. Suntem învinşi, Maiestate, trebuie să părăsim Alexandria.

— Şi Cezar?

Apollodor lăsă capul în jos.

— Unde este?

— Cezar a murit înecat, Maiestate.

Cleopatra rămase imperturbabilă.

— Nu, este în viaţă.

64

Cu braţele încrucişate, Cleopatra contempla portul. La vest, o corabie romană ardea.

— Cezar este mort, Maiestate, şi sunteţi în mare pericol, insistă şambelanul.

— Te înşeli. Dacă destinul mi-ar fi luat amantul, aş fi ştiut.

— Ganymede a fluturat mantia lui purpurie!

— Lamentabilă înscenare, nu era mantia lui! Nimeni nu-l capturează pe Cezar, nimeni nu-i fură emblema puterii.

— Maiestate…

— Mă duc în întâmpinarea lui.

Fără a mai pierde timp ca să se schimbe, Cleopatra ieşi din palat şi se îndreptă spre portul regal.

O corabie în stare jalnică intra în port şi nişte marinari făceau gesturi largi cu braţele. După o acostare brutală, se instală o pasarelă şi el îşi făcu apariţia.

Epuizat, dar ţinându-şi fruntea sus, îmbrăcat cu mantia de *imperator* şi cu documentul salvat în mână, Cezar era teafăr şi nevătămat.

Când o văzu pe regină, când o strânse în braţe pe femeia pe care o iubea, îşi recăpătă toată vigoarea.

— Ordin de retragere generală, îi zise Cezar lui Rufin, care reuşise şi el să scape din învălmăşeala sângeroasă.

*

Graţie destoiniciei căpitanului Euphranor, flota romană nu fusese distrusă în întregime, dar bilanţul înfrângerii de pe Heptastadion era copleşitor. Opt sute de legionari ucişi, numeroşi marinari dispăruţi, mii de răniţi, pierderea portului de vest şi a dominaţiei asupra mării. Atât de aproape de victorie, Cezar şi oamenii lui fuseseră cât pe ce să piară.

Cleopatra nu arătă nici cel mai mic semn de pesimism şi energia el fu molipsitoare. Refuzând să se dea bătuţi, romanii îşi consolidară poziţiile, se simţiră în siguranţă şi îşi recăpătară forţele. Deşi slăbiţi, erau încă în stare să se apere, iar adversarul, înciudat că nu dăduse lovitura de graţie, avea să se teamă de una dintre acele

iniţiative nebuneşti al căror secret îl deţinea Cezar.

Alexandrinii şi romanii îşi îngropară morţii şi frontul rămase neschimbat. Oraşul era tăiat în două, fiecare armată stabilindu-şi tabăra pe teritoriile cucerite. Partizanii lui Arsinoe îşi oblojeau rănile, îşi refăceau flota şi pregăteau un atac decisiv.

Constructori iscusiţi, romanii ridicaseră veritabile bastioane pe care nici măcar nişte trupe bine antrenate nu le puteau distruge decât cu preţul unor pierderi grele, iar Cezar spera în sosirea de noi întăriri. Alertat încă din luna octombrie a anului 48 î.Hr., aliatul său, Mithridate din Pergam, avea nevoie de timp să strângă o armată, dar îi va veni în ajutor. Trebuia doar să reziste.

Cleopatra avu o altă dorinţă; în pofida intervenţiei medicului ei personal şi a asistenţilor lui, mulţi dintre răniţi erau sleiţi de puteri. Ea îl convinse pe Cezar să meargă la Canop pentru a-i cere ajutorul zeiţei Isis, marea vindecătoare.

*

Un canal lega Alexandria de Canop, odinioară un oraş al plăcerilor unde alexandrinii organizau serbări stropite cu vin din belşug. Situată de-a lungul unei fâşii nisipoase, protejată de vânturile puternice prin capul Zephyrion, micuţa aşezare se fălea cu două sanctuare dedicate lui Serapis şi lui Isis. Înainte de război, ele atrăgeau o mulţime de pelerini şi bolnavii erau găzduiţi în camere întunecate unde, în timp ce dormeau, divinităţile îi vindecau.

În pragul templului zeiţei Isis, Hermes îi aştepta cu un vas mare, al cărui dop reprezenta capul lui Osiris, cel reînviat în timpul revărsării Nilului.

— Aţi întârziat, zise el cu vocea lui gravă, dar zeiţa nu vă refuză ajutorul fiindcă regina Egiptului n-a dat-o uitării. Această apă binefăcătoare, născută din lacrimile soarelui, va alunga suferinţele. Când rolul ei va fi încheiat,

vasul va fi gol.

Hermes i-l dădu Cleopatrei, se întoarse cu spatele la cei doi şi intră înapoi în sanctuar.

— Cu apa aceasta sfinţită, îl asigură regina, vom reda sănătatea răniţilor.

— Crezi că preotul acesta ar refuza să vină la curte?

— Hermes este misterios, el singur hotărăşte când să intervină.

Cezar îşi aminti că citise scrierile lui în biblioteca din Alexandria; după cum afirmau scriitorii din vechime, Egiptul era pământul iubit de zei şi patria secretelor lor.

*

Generalul Ganymede turba de furie. Să eşueze astfel, la un pas de triumf! Atacul surpriză asupra digului fusese totuşi o idee genială şi eunucul nu înţelegea cum reuşise Cezar să scape din capcană. Nu cumva o putere supranaturală îl însufleţea pe diavolul ăsta de om? Isprava lui de înotător îi impresionase atât de tare pe alexandrini, încât unii se temeau să mai lupte.

Respectat şi considerat destoinic, Ganymede se străduise să ridice moralul soldaţilor săi şi pe cel al populaţiei mâhnite de numărul mare al morţilor şi răniţilor. O parte a cadavrelor fusese îngropată în cimitirul din vestul oraşului, cealaltă incinerată. Machiată excesiv şi împodobită cu bijuterii zornăitoare, Arsinoe se arătă plină de mânie.

— De ce nu porneşti atacul decisiv?

— Pentru că n-ar fi decisiv, Maiestate! Ne-am expune unei înfrângeri usturătoare.

— Nu cumva frica te paralizează?

— Cezar nu este un duşman obişnuit şi nu va fi uşor să-i zdrobim apărarea. Nu se va mai lăsa luat prin surprindere a doua oară. Dacă vrem să-l învingem, trebuie să ne refacem forţele şi să le mărim. Întrucât romanii au pierdut controlul portului şi al mării, o să construim

corăbii uşoare şi rapide.

— Nu risipeşti timp preţios?

— Vă asigur că nu.

— Şi dacă aş schimba generalul?

Vocea lui Ganymede scăzu şi mai mult.

— Cum doriţi, Maiestate.

Arsinoe îşi aranjă o şuviţă rebelă şi îl măsură pe eunuc cu o privire dispreţuitoare.

— Faptul că ţi-am acordat încrederea mea este un privilegiu nemăsurat; nu mă dezamăgi. Vreau ca armata şi flota mea să-i strivească pe romani şi pe căţeaua aia de Cleopatra.

65

Iarna alexandrină nu era lipsită de asprime; soarele era rareori absent, dar vânturile din nord şi din vest suflau adesea cu putere şi răceau atmosfera. Valuri uriaşe se spărgeau de diguri şi de ţărmul insulelor, făcând navigaţia imposibilă.

Dar nici măcar zilele urâte nu frângeau elanul romanilor care continuau să fortifice cartierul palatelor, blocând fiecare intrare. Pe acoperişul imobilelor şi al caselor erau postate santinele gata să dea alerta în caz de atac.

Spre stupoarea Unchiaşului, apa zeiţei Isis vindecase rănile soldaţilor lui Cezar, care atribuiseră acest miracol Cleopatrei, considerată o magiciană ale cărei puteri aveau să respingă inamicul.

O linişte ciudată se instaură. În fiecare dimineaţă, legionarii se aşteptau la un atac ce nu se producea. Şi timpul, după părerea lui Cezar, lucra în favoarea lor, căci armata de sprijin îi va elibera în cele din urmă.

Romanii nu duceau lipsă de nimic. Având o colaborare perfectă, Apollodor şi Unchiaşul asigurau livrarea de produse provenind din interiorul ţării, fără a uita urcioarele pline cu vin de bună calitate. Cleopatra

organiza banchete impresionante, la care erau servite vreo zece feluri de mâncare într-o veselă luxoasă în tonuri de bleu şi verde. Vasele, platourile şi farfuriile erau decorate cu scene de libaţie, cu imagini reprezentând iederă, lauri, rozete, animale zbenguindu-se în peisaje pline de verdeaţă şi divinităţi străvechi precum Bes, piticul bărbos, protector al naşterilor.

Gurmand rafinat, Cezar aprecia şi o altă plăcere; la sfârşitul mesei, Cleopatra cânta la un instrument, flaut, ţiteră sau harpă, cu talentul unui muzicant de profesie. Subjugată, asistenţa tăcea şi savura cântecele când vesele, când languroase.

Regina ştia să-l facă pe *imperator* să uite de neliniştea zilei de mâine. Frumuseţea palatului, eleganţa sculpturilor, a picturilor şi a mozaicurilor lui creau un cadru înşelător, o lume artificială, protejată de turbulenţele din afară.

Artificială… Cu excepţia Cleopatrei.

Lui Cezar îi plăcea s-o privească dormind. Era atât de frumoasă, atât de liniştită, atât de departe de atrocităţile unui război pe care acest cuplu incert voia atât de mult să-l câştige.

Viziuni terifiante bântuiau nopţile lui Cezar. Trupuri mutilate, soldaţi urlând de durere, agonii fără de sfârşit… Cleopatra era tinereţea şi speranţa. Ea nu refuza realitatea, dar avea certitudinea că o altă lume se putea naşte, o lume ieşită din acel Egipt ancestral şi luminos care astăzi îi hrănea sufletul.

Când se trezea, cea dintâi privire era pentru amantul ei, şi această ofrandă îi umplea inima. Niciodată nu-şi imaginase că va trăi o iubire nebună, şi tânăra regină cu spirit subtil îi dăruia acest miracol.

Atâtea bătălii, atâtea suferinţe, atâtea cadavre şi, după ce trecuse de cincizeci de ani, nepreţuitul dar al protectoarei lui, zeiţa Venus, suverana iubirii celeste şi

terestre întruchipată în Cleopatra.

Refuzând să părăsească Alexandria, Cezar fusese cât pe ce să piardă totul, dar nu-şi regreta decizia. Să fii iubit cu atâta pasiune, să ai încredere, să împărtăşeşti clipe de neuitat… Câţi omeni aveau o asemenea şansă?

Un coşmar îl asaltă; Biblioteca din Alexandria arzând, mii de cărţi pradă flăcărilor, legionarii străpunşi de săgeţi, ultimii viteji cedând în faţa presiunii unei gloate zgomotoase, palatul regal cotropit, Cleopatra dată pe mâna unor soldăţoi…

Lac de sudoare, Cezar sări din somn.

Regina era teafără şi minunaţii ei ochi verzi îl priveau.

Cleopatra îl înlănţui cu braţele şi trupurile lor se contopiră.

— Visul tău urât s-a risipit, îi şopti ea cu o voce seducătoare. Îţi mai aminteşti de al meu?

— Să reînvii vârsta de aur…

— Vom învinge, dragostea mea, şi vom merge la Dendera.

*

Construcţia templului de la Dendera avansa rapid. Sub conducerea unui arhitect vigilent, atent la cel mai mic detaliu, constructorii simţeau o bucurie profundă să ridice zidurile unui sanctuar a cărui amploare şi frumuseţe îi seduceau chiar şi pe funcţionarii administraţiei alexandrine veniţi în control.

Întreaga provincie se bucura că posedă o asemenea splendoare, care era totodată şi o sursă de prosperitate. Pe măsura construirii lui şi a clădirilor anexe, mergând de la ateliere până la o braserie şi o brutărie, Dendera devenea un centru economic ce atrăgea o populaţie muncitoare.

Fără a se lăsa cuprinsă de exaltare, superioara îşi făcea griji pentru corecta îndeplinire cotidiană a ritualurilor. Sfântul sfinţilor şi templul acoperit îi ofereau

un cadru excepţional pentru a celebra prezenţa divină şi pentru a menţine strălucirea ei pe pământ. Sculptorii transformau plafoanele în cer de piatră, pe care pluteau bărcile zilei şi ale nopţii ce-şi transmiteau seara soarele asfinţit pentru a-l reînvia dimineaţa. Astrologii descopereau în asta mesajul stelelor nemuritoare şi neobosite, iar ritualiştii se duceau cu privirea dincolo de orizontul omenesc.

Cu ocazia serbărilor care celebrau renaşterea lui Osiris, bătrâna doamnă organiză un banchet în onoarea meşterilor.

Aparenta seninătate a arhitectului nu o păcăli pe marea preoteasă.

— Care este motivul îngrijorării tale?

— Veştile venite din Alexandria sunt proaste, foarte proaste.

— Totuşi, am primit o scrisoare oficială de la regina Cleopatra! Nu numai că-şi afirmă dorinţa neclintită de a finanţa terminarea templului nostru, dar mai şi vrea să-i vadă cu propriii ochi de îndată ce va fi posibil.

— Visul acela nu se va realiza, iar scrisoarea nu e decât o iluzie. Metresă a generalului roman Iulius Cezar, Cleopatra se confruntă cu armata surorii ei Arsinoe. Războiul civil este în toi, romanii se luptă cu alexandrinii, capitala este împărţită în două şi nimeni nu poate să prevadă rezultatul acestui conflict, care a făcut deja mii de morţi. Orice-ar fi, învingătorul va domni peste un câmp de mine, fiindcă Biblioteca şi Muzeul au fost distruse de un incendiu, iar alte cartiere sunt de nerecunoscut. Dendera va fi uitată, fiţi sigură de asta.

— Echipele tale au încă simbria asigurată?

— Şeful provinciei îşi îndeplineşte obligaţiile conform instrucţiunilor primite de la palatul regal.

— Deci, Cleopatra guvernează şi îşi respectă angajamentele! constată superioara.

— A crezut că învinge, dar Ganymede, generalul care comandă trupele lui Arsinoe, a întors situaţia în favoarea noii suverane a Alexandriei. Cezar şi Cleopatra sunt asediaţi. Fiţi prudentă şi distrugeţi această scrisoare care ar putea să vă compromită.

— Templul nostru ar putea fi… ameninţat?

Şeful şantierului nu-şi ascunse pesimismul.

— Arsinoe îşi urăşte sora mai mare şi va distruge tot ce a construit ea. Simbol, în Sud, al domniei Cleopatrei, Dendera nu va scăpa de tulburări. În curând, trupe din Alexandria vor apărea dinspre debarcader.

Consternată, superioara luă în serios vorbele constructorului.

— Graţie informatorilor mei, vă voi preveni cu o zi înainte. Va trebui să fugiţi împreună cu colegiul sacerdotal.

— Şi tu?

— N-o să mă uit cum îmi este distrusă opera fără să mă lupt. Meşterii mei vor avea de ales: să plece sau să rămână alături de mine.

Bătrâna doamnă contemplă sanctuarul zeiţei Hathor.

— Mă vezi abandonându-mi templul?

66

La invitaţia evreului Antipatros, principalii negustori din Alexandria se reuniră în mare taină într-o vilă păzită de soldaţi care nu făceau parte din armata lui Ganymede. Participanţii se exprimară liber şi principalul exportator de grâu fu primul care luă cuvântul.

— Războiul acesta ne ruinează: Alexandria a suferit distrugeri îngrozitoare, prea mulţi oameni au murit şi sipetele noastre sunt goale. Această absurditate trebuie să înceteze.

— Unii dintre voi îi susţin pe Cezar şi Cleopatra, alţii pe Arsinoe, le aminti Antipatros.

— Să ieşim din impas, propuse un producător de amfore. Dacă acest conflict continuă, va fi sfârşitul

oraşului nostru. Să uităm de opiniile noastre partizane şi să încercăm să obţinem pacea.

— Arsinoe şi Ganymede nu vor accepta niciodată nici cea mai mică negociere! obiectă patronul parfumierilor. Ei vor moartea Cleopatrei şi înfrângerea lui Cezar.

— Atunci, să-i ocolim! Decanul nostru să se întâlnească doar cu romanul şi să-i ceară să-l elibereze pe Ptolemeu. Astfel, dorinţele regelui defunct vor fi respectate. Cuplul regal legitim, format din Cleopatra şi Ptolemeu al XIII-lea, va domni din nou şi ordinea va fi restabilită.

— Cezar va râde de o asemenea propunere, zise proprietarul unui mare atelier de sticlărie.

— Romanul nu este un fanatic şi se teme să nu piară pe pământ străin! Dimpotrivă, va aprecia moderaţia noastră şi va accepta postura de mediator.

O discuţie animată se porni. Antipatros n-avea decât un obiectiv: ca adunarea să nu se declare deloc ostilă faţă de Cezar. Dorinţa lui secretă fu îndeplinită şi, în unanimitate, negustorii îl numiră ambasador pe decanul lor, un armator bogat, încredinţându-l o misiune precisă: să obţină eliberarea lui Ptolemeu, sinonimă cu revenirea păcii şi a prosperităţii.

*

Să-l treacă pe bătrân din zona pe care o controlau partizanii lui Arsinoe la reduta lui Cezar şi a Cleopatrei era destul de riscant. Dispunând de reţeaua necesară pentru a-şi informa aliaţii, Antipatros conduse această operaţiune delicată.

Escortat cum se cuvine, diplomatul de ocazie fu adus în faţa lui Cezar şi a Cleopatrei. Cu o voce tremurătoare, acesta exprimă îngrijorarea negustorilor din Alexandria şi opoziţia lor faţă de continuarea ostilităţilor.

— Frumoase gânduri, zise regina, dar cum intenţionezi s-o potoleşti pe isterica de Arsinoe?

Bătrânul prinse curaj.

— Soluţia vă aparţine în calitate de soţie oficială a regelui nostru, Ptolemeu. Împreună cu Cezar, redaţi-i puterea legitimă şi atunci insurecţia prinţesei Arsinoe va înceta.

— Vrei să spui… Să-l eliberez pe Ptolemeu?

— Exact, Maiestate.

Cezar îşi puse mâna pe cea a Cleopatrei, care tremura de indignare.

— De ce să ne asumăm un asemenea risc? întrebă *imperatorul.*

— Comerţul are nevoie de stabilitate. Regele nostru o va constrânge pe Arsinoe să depună armele şi viaţa îşi va relua cursul normal.

— Eu şi regina vom studia propunerea ta.

Cuplul se retrase, iar şambelanul Apollodor îi servi bere bătrânului, care era fericit că nu declanşase mânia lui Cezar.

*

— Este o capcană grosolană! exclamă Cleopatra. Bătrânul ăsta cumsecade este emisarul lui Arsinoe, care se simte incapabilă să ne străpungă apărarea!

— Te înşeli, ne este trimis de aliatul nostru, Antipatros.

Argumentul o dezarmă pe tânăra regină.

— Negustorii se tem că vor sărăci, zise Cezar, şi laşitatea lor nu mă surprinde; cât despre alexandrini, nu una gândesc şi alta fac? Tu eşti mai bine plasată pentru a cunoaşte ipocrizia locuitorilor din capitala ta!

Regina îşi recăpătă calmul.

— Închis în palat, micuţul rege de paisprezece ani ne este inutil. Eliberându-l, vei dovedi că eşti mărinimos şi că respecţi legile noastre. În plus, reapariţia lui va provoca tulburare în tabăra adversă şi o va pune pe scorpia de Arsinoe într-o situaţie primejdioasă.

Cezar zâmbi.

— Perspicacitatea ta nu mă surprinde.

— Să-l folosim pe micuţul Ptolemeu ca pe o armă… Nu e o strategie prea riscantă?

— Există alta mai bună?

*

Slăbit, obosit, ieşit brusc din copilărie, Ptolemeu al XIII-lea părea rătăcit. Cei doi legionari care îl scoteau din închisoarea lui aurită nu-l duceau oare la moarte? Dorind să răzbune asasinarea lui Pompei, Cezar nu-i va tăia capul? Nu cumva, plină de ură, Cleopatra ceruse moartea fratelui ei?!

Temător, adolescentul intră în marea sală de recepţie a palatului. Aşezaţi unul lângă altul, pe nişte perne confortabile, Cleopatra, îmbrăcată cu o elegantă rochie albastră, şi Cezar, într-o tunică roşie, se delectau cu prăjituri şi beau vin alb.

Nici urmă de soldaţi ori de vreo ameninţare.

— Apropiaţi-vă, Maiestate, îi recomandă Cezar, amabil.

Ptolemeu înaintă şovăielnic. Destinsă, Cleopatra nu arăta ostilitate.

— Războiul acesta a durat prea mult, declară *imperatorul,* şi nu e bine ca un rege să fie ţinut prizonier. Acest nefericit eveniment a tulburat-o pe Arsinoe şi pe numeroşi locuitori ai Alexandriei. A venit momentul să vă redăm libertatea şi prerogativele.

— Vă… vă bateţi joc de mine?

— Nicidecum, zise Cleopatra. Nu este acesta singurul mod de a reinstaura pacea?

— Ba da, ba da, sunt convins de asta…

— Ei bine, decise Cezar, s-o proclamăm atunci!

Încadrându-l pe micuţul Ptolemeu, care era uluit, Cezar şi Cleopatra îl conduseră în sala tronului, unde se adunaseră gărzile romane şi personalul palatului.

Ţinând cu ostentaţie mâna dreaptă a tânărului rege precum un tată, *imperatorul* făcu o declaraţie oficială.

— Îl îndemn pe Ptolemeu al XIII-lea să vegheze asupra regatului strămoşilor săi, să restabilească prosperitatea ţării care a fost greu lovită de acest conflict îngrozitor şi să-i potolească pe supuşii săi fideli. În felul acesta, va putea să-i apere de nenorocire şi să întărească prietenia cu Roma.

Pe adolescent îl lăsară nervii şi vărsă câteva lacrimi. Cezar însuşi părea emoţionat.

— Aş prefera să rămân aici, alături de tine, să beneficiez de înţelepciunea şi de protecţia ta, îi zise Ptolemeu romanului. Mai am încă atâtea de învăţat!

— Această modestie vă onorează, Maiestate, şi îmi va face o mare bucurie să vă revăd după ce o veţi convinge pe Arsinoe şi pe generalul ei să depună armele. Această misiune sacră o să vă aducă stima poporului vostru.

Ştergându-şi lacrimile, regişorul adoptă o atitudine demnă, iar Cezar îi dădu drumul la mână.

— Voi îndeplini această misiune, *imperator,* şi vei fi mândru de mine.

Însoţit de o escortă, suveranul părăsi palatul. Heralzii anunţară eliberarea lui şi vestea avea să ajungă fără îndoială repede la Arsinoe şi la trupele ei.

De la terasa palatului, Cezar şi Cleopatra priviră cortegiul îndreptându-se spre tabăra adversă.

— Decizia noastră l-a tulburat pe frăţiorul tău, zise el.

— Nu fi naiv, îi recomandă regina. Şarpele ăsta n-are decât un gând: să ne facă rău.

— N-a plâns?

— Erau lacrimi de bucurie! Acum că e în sfârşit liber, va începe o luptă pe viaţă şi pe moarte.

67

O mulţime enormă salută sosirea lui Ptolemeu şi decanul negustorilor, însoţit de principalii săi colegi, îi

aduse un omagiu profund. Plin de entuziasm, poporul Alexandriei îşi aclamă suveranul care se bucură îndelung de prestigiul redobândit, apoi pătrunse, însoţit de vreo zece ofiţeri superiori, în luxoasa locuinţă unde se ascundeau Arsinoe şi generalul Ganymede.

Machiată, împodobită şi somptuos îmbrăcată, Arsinoe se înclină.

— Iat-o pe scumpa mea soţie, regina Egiptului! exclamă regişorul. De acum înainte, ea mi se va supune şi va sta la locul ei.

Clocotind de mânie, Arsinoe nu îndrăzni să protesteze. Vocea lui Ptolemeu se schimbase, în sarcasmul ei se simţeau ameninţări. Era mai bine să nu-l supere.

— Sabia mea vă stă la dispoziţie, declară Ganymede, şi aştept ordinele Maiestăţii Voastre.

Adolescentul îi aruncă eunucului o privire dispreţuitoare.

— Nu există decât un general comandant: eu, suveranul tău. Iar tu ar fi trebuit să mă serveşti mai devreme. Din cauza incompetenţei tale, duşmanul este neînvins.

— Maiestate, eu…

— Ucideţi-l pe acest neisprăvit, le ordonă Ptolemeu ofiţerilor săi.

Sub ochii îngroziţi ai lui Arsinoe, aceştia îl masacrară pe Ganymede, iar regele o obligă pe soţia lui să privească trupul însângerat.

— Asta este soarta rezervată duşmanilor mei, draga mea, ţine minte.

Tânăra alergă să se refugieze în apartamentele ei.

— Continuăm lupta, Maiestate? întrebă comandantul unui regiment de pedestraşi.

— Mai aveai vreo îndoială? Eliberându-mă, acest roman pretenţios şi naiv a comis o greşeală fatală! În timpul lungii mele captivităţi, am avut timp să chibzuiesc.

N-o să-i străpungem liniile de apărare, ci o să le ocolim. Avem destule corăbii?

— Am reconstituit flota de război, e o frumuseţe, afirmă un amiral.

— Vom ataca la Canop, zise Ptolemeu, vom scufunda corăbiile romane şi-l vom ataca pe Cezar din spate. Îi vom face o surpriză frumoasă... Dacă refuză să se predea, să i se taie capul. Îl voi expune în piaţa publică, să-l vadă poporul, iar Roma va tremura! Pe viitor, n-o să ne mai deranjeze. În schimb, pe Cleopatra o vreau în viaţă! A îndrăznit să mă trădeze pe mine, regele ei, şi o să-i rezerv cele mai cumplite suplicii. Va muri încet, foarte încet.

*

Căpitanului Euphranor îi plăceau femeile din Alexandria. Nu prea sălbatice, focoase, se pretau cu plăcere la tot felul de fantezii şi erau încântate de virilitatea inepuizabilă a acestui războinic oacheş cu umeri largi. Atras în vâltoarea plăcerilor, nativul de pe insula Rhodos îşi păstra totuşi mintea limpede. Convins că eliberarea micuţului Ptolemeu nu va readuce pacea, el se temea de o intervenţie a flotei duşmane.

Portul Alexandriei? Posibil, dar terenul era dificil. Punctul slab, după părerea lui Euphranor, era Canop. Un ţărm plat, un orizont degajat care permitea desfăşurarea vaselor şi un obiectiv: să pună stăpânire pe braţul canopic al Nilului şi să atace Alexandria.

Poate că Cezar era în mare pericol. De aceea, cu acordul său, căpitanul hotărâse să dispună o parte a corăbiilor sale în faţa oraşului Canop.

Abia se terminase această manevră, în a zecea zi a lunii martie, anul 47 î.Hr., că marinarul care stătea de veghe scoase un strigăt de alertă.

Flota lui Ptolemeu pregătea un atac.

— Ne trebuie întăriri, fu de părere secundul lui Euphranor.

— Trimite un mesager la Cezar. Noi n-avem timp de aşteptat! De când bat mările, am fost întotdeauna primul care începe lupta.

Reacţia lui Euphranor îl surprinse pe adversar.

Rapidă, corabia lui lovi cu pintenul un vas inamic şi îl scufundă. Înspăimântaţi, alexandrinii bătură în retragere.

Exaltat, Euphranor voi să întărească acest succes iniţial şi îi urmări pe fugari, fără să mai aştepte întăririle care întârziau să vină. Şi iuţeala sa, care-i adusese atâtea victorii, se întoarse împotrivă-i. Căpitanul din Rhodos depăşi trei corăbii duşmane şi o ajunse din urmă pe cea de-a patra pe care avea de gând s-o lovească la fel cu pintenul, dar se trezi prins în capcană.

Şi atunci, duşmanii se năpustiră asupra lui ca ulii.

În ciuda curajului său şi a rezistenţei înverşunate a oamenilor săi, Euphranor fu copleşit de numărul mare al atacatorilor. Când ajutoarele venite îi împrăştiară, bravul căpitan, cu pieptul străpuns de o lance, zăcea fără suflare.

*

— Euphranor ne-a salvat viaţa, declară Cezar celebrând funeraliile acelui fidel servitor. Dacă ar fi depăşit sistemul nostru de apărare, Ptolemeu ar fi putut obţine victoria.

Trăgând învăţămintele de rigoare din această tragedie, *imperatorul* întărise paza la intrarea pe braţul canopic al Nilului, împiedicând orice tentativă de raid, iar locotenentul său, Rufin, controla zilnic baricadele şi fortificaţiile.

— Îţi mulţumesc că m-ai pus în gardă, îi zise Cezar Cleopatrei. Lacrimile micuţului scorpion aproape că mă păcăliseră.

— Captivitatea l-a maturizat şi l-a transformat în comandant de oaste. Oricare ar fi obstacolele, nu va renunţa. O mulţime de alexandrini îl vor urma până la moarte.

Această perspectivă nu-l încântă pe Cezar, ale cărui efective rămâneau cu mult inferioare celor ale unui regişor metamorfozat în fiară sălbatică şi capabil să comande o armată. Odată eunucul Ganymede eliminat şi prinţesa Arsinoe redusă la rol de servitoare, Ptolemeu se impunea în fruntea pedestraşilor şi a marinarilor pe care îi va convinge să se lupte.

În scurt timp, tânărul războinic, sigur de forţa lui, se va gândi la o strategie: să atace din toate părţile, aruncându-şi în luptă toate trupele, într-o ultimă bătălie. Nici legionarii şi nici corăbiile romane nu vor putea ţine piept unui asemenea asalt.

— Îmi ghiceşti gândurile? o întrebă Cezar pe Cleopatra, care îl privea cu ochi pătrunzători.

— Te temi că am ajuns la capătul drumului?

El o conduse la marginea terasei. În seara aceea, vântul adia slab şi marea era liniştită. Razele soarelui la asfinţit poleia cu aur spuma valurilor.

— Capitala ta pare aţipită, regină a Egiptului; totuşi, se pregăteşte să ne devoreze.

— Isis mă călăuzeşte, Venus te protejează, iar visul meu se va împlini.

68

În tabăra lui Cezar domnea neliniştea. În ciuda calităţilor lui de strateg, *imperatorul* nu dispunea de efectivele necesare pentru a ţine piept unei ofensive generale a lui Ptolemeu, a cărui furie îi dinamiza pe alexandrini. Furtuna se va declanşa de la o zi la alta şi micul rege va ordona un masacru.

— De data asta, îi zise Unchiaşul lui Vânt de Miazănoapte, e timpul să plecăm.

Măgarul îşi manifestă refuzul ridicând urechea stângă.

— Nu pricep de ce eşti aşa de îndărătnic! N-avem nicio şansă să scăpăm cu viaţă, duşmanii sunt prea

puternici şi prea numeroşi.

Refuzând discuţia, Vânt de Miazănoapte plecă să ducă misivele ofiţerilor superiori repartizaţi pe linia de apărare. Resemnat, Unchiaşul se pregătea să coboare în pivniţă, ca să aleagă vinurile ce urmau a fi servite la masa Cleopatrei, când zări un mesager alergând în direcţia palatului regal, unde îşi avea reşedinţa Cezar.

Unchiaşul n-avea nicio îndoială: un eveniment important avusese loc. Bău o gură de vin alb şi se grăbi şi el. Un anunţ oficial avea să se facă neîntârziat.

Într-adevăr, palatul se transformă într-un stup, animat de tot felul de zvonuri. Cezar îşi făcu apariţia, însoţit de Cleopatra.

— Am primit veste de la prietenul şi aliatul meu Mithridate din Pergam: armata cu care îmi vine în ajutor se va apropia în curând de Alexandria.

*

Micuţul Ptolemeu se făcuse mai înalt şi mai solid. Să comande îi dădea o energie nebănuită şi niciun ofiţer nu-i contesta autoritatea. Chiar dacă primul atac naval eşuase parţial, faimosul căpitan Euphranor îşi pierduse viaţa în timpul înfruntării şi Cezar se vedea lipsit de cel mai bun marinar al său.

Se impunea o strategie: un asalt masiv pe mare şi pe uscat în acelaşi timp. Inferioritatea numerică în care se afla îl condamna pe *imperator* la înfrângere.

— Mesaj urgent, zise un aghiotant, înmânându-i regelui un mic papirus rulat şi sigilat.

Venea de la un post de supraveghere a deltei şi conţinutul său îl făcu pe Ptolemeu să fiarbă de mânie: armata pe care o strânsese Mithridate din Pergam sărea în ajutorul lui Cezar!

Imperativ vital: să-l distrugă pe acel străin blestemat care compromitea triumful moştenitorului legitim al Ptolemeilor.

*

Ultimele veşti erau încurajatoare: Mithridate din Pergam scăpase de un regiment al lui Ptolemeu şi se apropia de Alexandria. Regişorul îşi va arunca însă în luptă toate forţele pentru a împiedica joncţiunea cu Cezar, care era nevoit să-şi trimită trupele. În această ultimă confruntare se va decide învingătorul.

— Evită lupta pe apă, îl sfătui Cleopatra; alexandrinii sunt prea pricepuţi la aşa ceva.

— Soldaţii lui Mithridate îşi aşază tabăra pe malul lacului Mareotis. Tu cum ai ajunge la ei?

— Ptolemeu o va lua pe un canal şi îţi va întinde o capcană. Tu alege drumul pe uscat. După un marş forţat de aproape opt ore, îţi vei atinge scopul.

Graţie disciplinei lor obişnuite, legionarii se pregătiră grabnic de plecare. Se însera, iar noaptea avea să-i protejeze.

Cezar nu-i ascunse adevărul Cleopatra.

— Suntem amândoi în mare pericol. Eu îmi duc oamenii la o luptă grea, contra unui adversar de temut, şi poate că nu mă voi mai întoarce de pe câmpul de bătălie. Tu va trebui să aperi poziţiile noastre cu o mână de viteji care vor fi atacaţi din toate părţile.

— Nici Venus şi nici Isis nu ne vor abandona. Ne vom revedea şi visul meu se va împlini.

Cezar îşi dorea să dea crezare vorbelor acelei magiciene, dar îmbrăţişarea lor semăna cu cea a unor tineri amanţi constrânşi să se despartă pentru totdeauna.

*

În fruntea avangardei, Rufin dădu ordin soldaţilor să se oprească. Ivirea zorilor îl făcea să distingă o tabără.

Prieteni sau duşmani?

Anunţat, *imperatorul,* îmbrăcat cu mantia-i purpurie, se duse lângă locotenentul său.

— Să trimitem o iscoadă, propuse Rufin.

— Inutil, zise Cezar, care înaintă mai mulţi paşi, devenind o ţintă perfectă.

O santinelă scoase un strigăt, iar tabăra fu cuprinsă de agitaţie. Din ea apăru o namilă de bărbos, cu părul ciufulit.

— Cezar! strigă el.

Grăbind paşii, cei doi bărbaţi se întâlniră şi se îmbrăţişară.

— Nu te-ai schimbat, generale!

— Iar tu, Mithridate, pari a fi într-o formă excelentă.

— M-am chinuit să strâng o ceată de războinici pe care trebuie să-i conduci cu şuturi în fund! Dar, dacă îi hrăneşti bine, sunt destul de eficienţi. Ptolemeu spera să-i oprească, dar şi-a muşcat mâinile de ciudă! Sub comanda ta, vom obţine o victorie răsunătoare.

— Şi inamicul?

— Trupele lui Ptolemeu au sosit aseară şi şi-au instalat tabăra pe o colină mărginită într-o parte de un teren mocirlos şi în cealaltă de un canal. O poziţie strategică frumoasă, de necucerit! După părerea mea, regişorul ar fi trebuit să mă atace în continuare, dar a preferat să-şi aşeze tabăra. Unirea armatelor noastre şi prezenţa ta modifică raportul de forţe! Acum, putem să trecem la ofensivă.

Soarele luminã un peisaj unde domina apa. Ptolemeu îşi alesese un loc excelent din care nu va fi uşor să-l alunge.

— Trecem râul, urcăm colina şi distrugem acel cuib de vipere, propuse Mithridate.

Metodele expeditive dau uneori roade, drept urmare Cezar o aprobă pe aceea. Călăreţii germani găsiră nişte diguri, legionarii tăiară copaci şi încropiră nişte poduri rudimentare. Se organiză un prim asalt, dar Ptolemeu îl respinse cu uşurinţă.

Decepţionat, Mithridate îşi recunoscu eşecul.

— Oamenii au nevoie de odihnă, consideră Cezar. Iscoadele să cerceteze locul din toate unghiurile. Dacă descoperă vreun punct slab, ne vom folosi de el mâine.

69

Înspăimântată, Charmion tremura şi abia reuşea s-o coafeze pe regină.

— Se vor năpusti asupra palatului ca ulii, vor viola femeile şi vă vor supune la chinuri cumplite!

— Bineînţeles că nu, răspunse Cleopatra cu o voce liniştită.

— Maiestate, suntem aproape singure!

— Niciodată poporul Alexandriei nu-i va face rău suveranei lui.

Această siguranţă o linişti pe slujnică. Cât despre Cleopatra, ea nu îndrăznea să se plângă de sărăcia forţelor ei: fidelul său şambelan, Apollodor, şi mai puţin de o sută de legionari! Dacă şarpele ăla de Ptolemeu ar ordona un atac, rezistenţa ar fi neînsemnată şi regina ar cădea pradă răzbunării fratelui ei mai mic.

Nu, nu se va întâmpla aşa! Cleopatra se gândi la Hermes, pe care nu-l mai văzuse de mult timp. Fiindcă ea nu o neglija pe Isis, protecţia magului nu-i va lipsi.

Apollodor îi aduse un mesaj de la Cezar.

Suverana derulă papirusul cu nerăbdare.

— Veşti bune, Maiestate?

— Cezar s-a alăturat armatei venite în ajutor! Forţele lor sunt suficiente pentru a le înfrunta pe cele ale lui Ptolemeu.

— Confruntarea finală, consideră Sicilianul. Să avem încredere în *imperator*, Maiestate, a obţinut până acum atâtea victorii!

— Numai aceasta contează, murmură tânăra femeie.

*

Ptolemeu jubila. Alegând colina pe care îşi instalase tabăra, ocupa o poziţie imposibil de cucerit. Necunoscând

terenul, romanii şi aliaţii lor se vor strădui din răsputeri să urce pantele abrupte. De altfel, primul lor asalt fusese un eşec usturător! Pedestraşii râdeau de pretenţia adversarilor, a căror încăpăţânare îi va duce la pieire.

Totuşi, unii ofiţeri dezaprobau strategia monarhului. N-ar fi trebuit să-l atace pe Mithridate înainte de sosirea lui Cezar şi apoi să-l zdrobească pe acesta din urmă? Instalarea taberei era o regretabilă pierdere de timp şi avantajul numărului nu mai conta.

Adolescentul de paisprezece ani convocă statul-major, compus din militari experimentaţi. El le simţi îndoielile, ba chiar ostilitatea.

— Decizia mea este cea bună! Încercând să ne alunge, romanii vor pierde sute de oameni şi, când vor bate în retragere, noi îi vom urmări şi îi vom masacra.

Forţa de convingere a băiatului îi uimi pe ofiţerii săi. Lăsând la o parte reţinerile, ei îi aprobară strategia.

*

Profitând de o lungă dimineaţă de odihnă, soldaţii lui Cezar şi ai lui Mithridate îşi recăpătaseră energia şi mulţi erau nerăbdători să lupte. Prezenţa generalului *imperator*, de un calm liniştitor, nu le garanta oare succesul?

Şeful iscoadelor adună rapoartele oamenilor săi şi îi prezentă rezultatul lui Cezar.

— Am descoperit punctul slab al duşmanului, zise el. Va trebui să ocolim mlaştinile şi să atacăm tabăra din spate. Acolo, panta este mai lină şi apărarea slabă.

Cezar organiză o manevră de diversiune care îl va face pe Ptolemeu să creadă că romanii se înverşunau zadarnic. Grosul trupelor îl va urma însă pe şeful iscoadelor, soldaţii evitând să fie reperaţi de santinelele inamice.

— Suntem pe calea cea bună! zise Mithridate care se bucura la ideea unui masacru. Ţara asta păcătoasă o să cânte gloria lui Cezar.

Imperatorul se gândea la Cleopatra. O va apăra Isis de o răzmeriţă a alexandrinilor?

*

Ptolemeu îşi pierdea răbdarea; de ce nu lansau romanii un nou atac?

— Iată-i! anunţă o santinelă.

— Imbecilii, murmură adolescentul, reacţionează exact cum am prevăzut.

Chiar şi sub protecţia arcaşilor şi a mânuitorilor de praştii, pedestraşii n-aveau nicio şansă să ajungă în vârful colinei, toţi vor fi ucişi.

Ptolemeu se felicita pentru succesul său, când nişte urlete provenind din propria tabără îl făcură să tresară.

Un ofiţer veni în goană.

— Maiestate, ne-au atacat din spate!

— Respingeţi-i!

— Imposibil, este deja debandadă. Trebuie să fugim.

Regişorului nu-i veni să creadă când îşi văzu oamenii bătând în retragere şi coborând colina cu speranţa de a ajunge la fluviu. Majoritatea căzură victime ale săgeţilor romane.

— Trebuie să fugim, insistă ofiţerul.

Neîntâlnind decât o slabă rezistenţă, legionarii şi aliaţii lor nimiciră armata duşmană.

Năucit, Ptolemeu se lăsă convins să fugă: platoşa lui aurită era grea, dar va fi o protecţie eficace.

*

Războinic încercat, Mithridate simţi că i se face greaţă, într-atât de numeroase erau cadavrele mutilate. Conştienţi că dau lovitura fatală, învingătorii făcuseră un adevărat măcel.

Fugarii n-avuseseră parte de o soartă mai bună. Năpustindu-se spre bărcile prea încărcate, se înecaseră în timpul scufundării lor. Puţinii înotători buni, capabili să traverseze fluviul, fuseseră ucişi când ajunseseră la mal.

Din armata lui Ptolemeu, nu mai rămăsese nimic.

— Vreau leşul lui, ceru Cezar.

Căutările se anunţau dificile, dar o stranie strălucire de lumină atrase atenţia unui pedestraş.

— Acolo, o platoşă aurită!

Ajutat de un camarad, el scoase corpul din nămol şi cei doi soldaţi îl depuseră la picioarele lui Cezar.

Era într-adevăr Ptolemeu al XIII-lea, mort din cauza urii şi a vanităţii; iar *imperatorul* nu-l plânse.

70

Comandantul trupelor de miliţie, însărcinat de Ptolemeu să asigure ordinea în Alexandria, îşi convocă adjuncţii.

— Am putea face o faptă de vitejie, le propuse el. Palatul regal este păzit doar de câţiva legionari. Să forţăm un baraj, să-i ucidem şi să punem mâna pe Cleopatra. La întoarcere, regele ne va felicita şi ne va răsplăti.

— E riscant, obiectă un bărbos.

— Trimitem sclavii în frunte, promiţându-le o recompensă frumoasă. Nu vor scăpa, dar îi vor elimina pe cei mai mulţi dintre romani, iar noi vom termina treaba. După aceea, punem mâna pe Cleopatra şi o ducem în lanţuri! Vă închipuiţi ce-o să se bucure Ptolemeu? Iar noi vom deveni eroi!

Argumentele câştigară adeziunea miliţienilor şi acţiunea se pregăti cu febrilitate. La ideea de a o umili pe regina trufaşă, mulţi soldăţoi simţeau o excitaţie puternică.

În timp ce şleahta se îndrepta spre cartierul palatelor, se lovi de o mulţime de civili înarmaţi cu ciomege şi lănci.

— Evreii! se miră comandantul miliţiei.

Antipatros ieşi din rând.

— Unde mergeţi? întrebă el.

— Lăsaţi-ne să trecem sau…

— Sau ce? Nemernici proşti ce sunteţi, aveaţi de

gând să puneţi mâna pe Cleopatra şi s-o batjocoriţi! Cezar s-ar fi mâniat atât de tare, încât ar fi şters oraşul de pe faţa pământului.

— Cezar a murit, Ptolemeu triumfa! Iar tu vei fi acuzat de trădare.

— Ptolemeu să-l învingă pe Cezar… Eşti mai prost ca noaptea.

— Dă-te din calea mea, Antipatros.

— Nici vorbă.

— O s-o mierleşti, ca prietenul tău Cezar.

Întrucât nici unii, nici alţii nu acceptau să dea înapoi, înfruntarea risca să fie brutală. Antipatros se temea că partizanii săi nu vor fi în stare să ţină piept miliţienilor, dar îi convinsese că viitorul comunităţii lor depindea de asta.

— Vine, vine! strigă un miliţian.

— Cezar sau Ptolemeu, murmură Antipatros cu un nod în gât.

Încremeniţi, cu braţele atârnând, miliţienii şi evreii priviră împreună înspre Calea Canopică.

Călare, în fruntea soldaţilor săi, *imperatorul* arăta cu fală platoşa aurită a răposatului Ptolemeu.

Mii de alexandrini ţâşniră din locuinţele lor. Bărbaţi, femei şi copii se repeziră să-l vadă pe omul care punea stăpânire pe capitala lor.

Cezar se opri în loc, aşteptând ca mulţimea imensă să-l asculte. Când ridică platoşa, se făcu linişte.

— Regele vostru s-a opus Romei şi a murit, provocând pierderea armatei sale. Războiul Alexandriei s-a sfârşit. Doriţi să salutaţi pacea regăsită?

Evreii lăsară primii armele, miliţienii îi imitară şi marele preot de la templul lui Serapis, croindu-şi drum prin mulţimea concetăţenilor săi, oferi învingătorului un vas din argint.

— Iată omagiul zeilor şi al cetăţii noastre, declară el cu o voce puternică. Ne supunem voinţei tale şi îţi

implorăm clemenţa.

Toţi aşteptau cu răsuflarea tăiată. Câte execuţii avea să ordone romanul, cât de cruntă va fi răzbunarea lui?

— Vă acord iertarea mea cu două condiţii: să mi-o predaţi pe prinţesa Arsinoe şi s-o recunoaşteţi ca suverană pe Cleopatra. Ea şi numai ea va domni peste Egipt.

— Dacă acceptăm, întrebă marele preot, ne vei cruţa vieţile şi cetatea?

— Au fost prea mulţi morţi, numai pacea va restabili prosperitatea Alexandriei. Şi Cezar îşi respectă cuvântul dat.

— Convoc imediat autorităţile oraşului.

— Aştept răspunsul vostru la palatul regal.

*

Unchiaşul fu primul care-l văzu pe *imperator* în fruntea trupelor, care-i cântau osanale.

— Pe toţi zeii, romanul a câştigat şi războiul ăsta afurisit s-a sfârşit!

Urechea dreaptă a lui Vânt de Miazănoapte se ridică.

— Măcar o dată îmi dai şi tu o veste bună… Aşa ceva trebuie sărbătorit!

Unchiaşul se năpusti în pivniţă şi alese un vin roşu care purta menţiunea „foarte, foarte bun”. Dotat cu un simţ moral remarcabil, renunţă să-l guste înainte de Cezar şi Cleopatra. Abia începuse să urce scara, când nişte aclamaţii îl întâmpinară pe *imperator*, care coborâse de pe cal şi o contempla pe Cleopatra, îmbrăcată cu o rochie lungă, roşie, şi împodobită cu bijuterii somptuoase.

Privirile li se încrucişară pentru un moment lung. Şi acelaşi surâs le lumină chipul.

— Ptolemeu este mort, îi spuse Cezar, şi armata lui distrusă.

— Atunci, victoria este totală.

— Nu încă.

— De ce te temi?

— De decizia notabililor din Alexandria. Dacă o susţin pe Arsinoe şi nu-ţi recunosc suveranitatea, ţi-o voi impune eu prin forţă.

— Refuz! S-a vărsat deja prea mult sânge.

— Nu mai ai de ales, Cleopatra. Dacă arăţi cel mai mic semn de slăbiciune, scumpa ta soră va ridica populaţia şi te va devora. Visul acesta... Visul acesta care te obsedează, vrei cu adevărat să-l împlineşti?

— Ai dreptate, n-am de ales.

Cântând, bând şi felicitându-se, romanii celebrară victoria, neştiind că ea era poate preludiul unei noi înfruntări care le va depăşi ca amploare pe cele dinainte.

Când Unchiaşul veni cu urciorul de vin, sala de ospăţ a palatului era goală; în mod evident, nu era nici banchet, nici sărbătoare!

„Nu-mi miroase a bine, gândi el. Credeam c-am câştigat şi când colo furtuna izbucneşte din nou”.

71

Ziua de 27 martie a anului 47 î.Hr., care se anunţa atât de frumoasă, se va sfârşi oare cu un dezastru? La ideea unei revolte a populaţiei Alexandriei, pe care legionarii ar reprima-o cu violenţă, Cleopatra se simţea cuprinsă de o profundă tristeţe, vecină cu disperarea. Va putea Arsinoe să stârnească într-atât ura împotriva surorii ei şi a romanilor, încât să prelungească nişte suferinţe cumplite?

Tăcut, Cezar se aştepta la ce era mai rău. După un conflict lung şi aprig în cursul căruia pierduse mulţi oameni, nu avea să lase anarhia să se instaleze în Alexandria. Singura femeie care avea capacitatea să domnească era Cleopatra.

În rândurile armatei victorioase, se simţea tensiunea. Graţie sârguinţei Unchiaşului, nimeni nu ducea lipsă de bere proaspătă, dar soldaţii nu se lăsau păcăliţi: Cezar nu dăduse ordin să se degajeze decât o singură cale de acces

la palat, ceea ce însemna că pacea rămânea fragilă. Era doar un răgaz înainte de reluarea conflictului?

Un cortegiu impozant se apropie şi Rufin îl anunţă imediat pe *imperator*. În haine de doliu, notabilii oraşului purtau statui ale divinităţilor. Ei îngenunchează la piciorul scării monumentale a palatului şi marele preot de la templul lui Serapis se adresă Cleopatrei şi lui Cezar.

— Ne pare rău pentru purtarea noastră şi vă implorăm iertarea. Poporul vă recunoaşte suveranitatea şi condamnă revolta lui Arsinoe.

Doi soldaţi o aduseră pe prinţesă, care avea mâinile legate. Cu părul desfăcut şi chipul încercănat, ea nu îndrăzni să se uite în ochii surorii ei mari.

Lui Cezar îi revenea sarcina de a pronunţa sentinţa.

— Arsinoe va fi trimisă la Roma şi va fi legată cu lanţuri de carul meu în timpul ceremoniilor care îmi vor celebra triumful.

Distrusă, prizoniera nu protestă în niciun fel, iar temnicerii ei o scoaseră afară.

— V-aţi ales regina, declară *imperatorul* şi vă felicit. Cu bucurie şi cu profundă satisfacţie, vă acord iertarea Romei şi protecţia ei. Să ne gândim cu toţii la fondatorul acestei cetăţi strălucite, Alexandru cel Mare, şi la uimitoarea lui viziune a viitorului. Războiul acesta a lovit brutal capitala voastră, dar ea se va redresa şi mâine va fi şi mai frumoasă. A sosit momentul s-o încoronăm pe Cleopatra.

*

Alexandria benchetuia. În sfârşit, războiul se terminase! Scăpaţi de suferinţă, de spaimă şi de pericol, locuitorii ei nu contestau autoritatea Cleopatrei pe care o sprijinea Cezar, aflat în fruntea unei armate victorioase. Ieri detestată, astăzi adulată, regina de douăzeci şi doi de ani întruchipa viitorul ţării.

Savurându-şi succesul, tânăra femeie îşi amintea de

exilul său, de traversarea deşertului, de îndoielile şi momentele de disperare, de eşecurile ei... Frontiera imposibilului fusese trecută.

Să conducă Cele Două Ţări, Egiptul de Sus şi Egiptul de Jos, nu mai era o iluzie. Iubirea lui Cezar îi oferea un cadou inestimabil de care va trebui să se arate demnă.

— Te îndoieşti de asta? întrebă o voce gravă.

— Hermes!

— Te îndoieşti?

Cleopatra îndrăzni să-l privească în ochi pe mag.

— Mi-am făurit propriul destin şi vreau să domnesc!

— Destinul nu este opera zeilor?

— Dacă nu contribuiam şi eu, mi-ai acorda vreo atenţie?

— Alexandria este un cadru prea restrâns. Aminteşte-ţi că nici măcar Alexandru cel Mare n-a fost încoronat faraon decât cu încuviinţarea zeului Amon. Caută protecţia lui.

— Unde îl voi găsi?

— La templul din Heracleion.

*

Notabilii îşi aclamaseră suverana atunci când îşi făcuse apariţia la gimnaziu, înainte de a se duce la sanctuarul din oraşul de coastă Heracleion, la est de Canop. Acolo domnea Amon, zeul ascuns, venerat de iluştrii faraoni ai Regatului Nou, precum Ramses cel Mare.

Cezar liniştise autorităţile din Alexandria, promiţându-le că suverana lor va respecta tradiţia şi va asocia la tron un nou Ptolemeu, pe frăţiorul ei, al paisprezecelea care purta acest nume, şi că instituţiile vor fi păstrate.

Pe o coroană de bronz fusese gravată o cartă ce garanta dreptul de cetate al evreilor. Cezar îi mulţumea astfel lui Antipatros şi coreligionarilor săi pentru că-i acordaseră un sprijin preţios chiar şi în cele mai grele

momente.

Însoţită de *imperator*, regina trecu pragul templului lui Amon[22]. Doi ritualişti purificară cuplul cu apă din Nil provenind de la revărsarea precedentă şi simbolizând puterea de regenerare care se manifestă în timpul reînvierii lui Osiris.

Ieşind din semiîntunericul sanctuarului, Hermes îşi făcu apariţia, purtând un etui din piele care conţinea papirusul rulat şi sigilat.

— Iată testamentul zeilor care lasă moştenire faraonului tot pământul Egiptului şi îl face responsabil de prosperitatea lui. Pentru a îndeplini această funcţie copleşitoare, el trebuie să respecte regula eternă a zeiţei Maat, justeţea gândirii, rectitudinea acţiunii, armonia universului. Accepţi acest testament, Cleopatra, şi îndatoririle pe care le implică?

— Mă angajez să le îndeplinesc.

— Jurământul acesta este făcut în prezenţa zeului Amon, principiul ascuns care însufleţeşte toate fiinţele. De acum înainte, eşti servitoarea Egiptului şi a poporului său, păstrătoarea dublului regat, celest şi terestru.

Primind documentul transmis din generaţie în generaţie, mâinile Cleopatrei tremurară. Se lega spiritual de tradiţia strămoşilor săi, retrăia elanul primei dinastii şi dorinţa ei de creaţie.

Sanctuarul era supranumit „lăcaşul bucuriei” şi cea pe care o simţea Cleopatra era un adevărat miracol. O parte a visului ei nebunesc se realiza, speranţa prindea contur. Ea, grecoaica, devenise faraon al Egiptului, înscriindu-se în lungul şir al legendarilor săi predecesori.

---

22 Este vorba de templul lui „Amon-Gereb“, termenul *Gereb* făcând referire la documentul prin care Amon transmitea noului faraon inventarul regatului său terestru şi divin. Vestigiile cetăţii Heracleion, dispărute sub ape, au fost descoperite în anul 2000 de Franck Goddio. (n. a.)

Totuşi, nu căzu pradă euforiei, căci sarcina pe care şi-o fixa părea irealizabilă: să refacă măreţia imperiului dispărut, să facă din ţara sa egala Romei.

Roma, viitorul regat al lui Cezar.

72

În acea primăvară încântătoare a anului 47 î.Hr., curtea se deplasase până la palatul construit pe ţărmul lacului Mareotis, în sudul Alexandriei. Locul era plin de vile luxoase, aşezate în mijlocul unor imense grădini plantate cu arbori. Vara, apa răcoroasă a Nilului creştea şi umplea lacul de unde plecau numeroase canale. Exista şi un port care primea o mare cantitate de mărfuri, iar viile înşirate pe maluri furnizau un vin bun de pus la învechit, de o calitate excepţională.

Precaut, Unchiaşul ţinuse să verifice el însuşi această reputaţie şi n-o găsea nejustificată. Satisfăcut, se hotărî să servească la masa regală un vin roşu tare, vechi de zece ani. Marele banchet oferit de Cleopatra în onoarea lui Cezar merita toată atenţia.

Anunţarea acestor festivităţi nu-l bucură pe Rufin, fidelul locotenent al generalului victorios. Veştile cu privire la Roma erau îngrijorătoare, pesimiştii vorbeau chiar de un inevitabil război civil. De ce întârzia *imperatorul* aici, în loc să se întoarcă grabnic în ţara lui şi să restabilească ordinea? Iubirea nu justifica o asemenea atitudine! Învingătorul de la Pharsalos şi de la Alexandria avea faimă de muieratic, iar Cleopatra, oricât ar fi fost ea de regină, nu era decât o iubire trecătoare! Simţul statului trebuia să-i dicteze lui Cezar conduita şi să-l smulgă din farmecele Egiptului. Cu riscul unor mustrări severe, Rufin va îndrăzni să-i vorbească lui Cezar şi să-i spună părerea lui.

*

Şambelanul Apollodor, asistat de Unchiaş şi de o cohortă de servitori, organizase cel mai somptuos banchet. Charmion se simţea şi ea mândră de munca ei: niciodată

Cleopatra nu fusese atât de elegantă şi atât de frumoasă. Când apăruse, cu diademă de aur şi ghirlande de trandafiri, îmbrăcată cu o rochie din mătase de Sidon, lăsând să i se ghicească sânii albi, convivii fuseseră uluiţi, iar Cezar simţi o profundă atracţie pentru această femeie, a cărei inteligenţă nu era egalată decât de farmecul ei.

Cleopatra îi invitase pe filosofii şi savanţii scăpaţi teferi din războiul Alexandriei să reconstituie atmosfera Muzeului, unde spirite strălucite discutau despre descoperiri şi făceau ipoteze. Unul dintre ei, Acoreus, astronom şi hidrolog, îi captă atenţia lui Cezar.

El îi vorbi de o invenţie capitală, moştenită de la dinastiile străvechi şi care guverna viaţa egiptenilor de mii de ani: calendarul. Anul de douăsprezece luni a câte treizeci de zile începea atunci când strălucea pe cer Sirius, steaua Câinelui, care făcea apele Nilului să se umfle şi provoca revărsarea. Între doi ani, era o perioadă de cinci zile de temut, care vedeau totuşi naşterea unor divinităţi precum Isis şi Osiris. Calendarul era o operă sacră, concepută de înţelepţii vârstei de aur, şi nu putea fi modificat. Cezar le ceru savanţilor alexandrini să-l adapteze pentru a putea fi folosit la Roma[23].

Un al doilea subiect îl intriga pe *imperator*: izvoarele Nilului. Prolix, Acoreus dezvoltă ore în şir multiple teorii, citând exploratori şi geografi. Întrucât nicio concluzie definitivă nu se impunea, singura soluţie era întreprinderea unei călătorii pentru rezolvarea acestei enigme. Şi cine era mai nimerit s-o facă dacă nu Cezar?

El se întoarse spre Cleopatra.

— Ţi-ar plăcea nebunia asta?

— Chiar aveam de gând să te invit să-mi descoperi ţara, de-a lungul fluviului; vei avea timpul necesar?

---

23 Acest calendar, numit iulian, va fi folosit în Europa până la sfârşitul secolului al XVI-lea, când va fi reformat de papa Grigore al XIII-lea. (n. a.)

— Cum să rezist la o asemenea invitaţie?

Regina îşi puse tandru mâinile pe cele ale amantului ei.

— Aştept un copil, copilul nostru. Accepţi ca fiul nostru să poarte numele tău?

— Un fiu…

— Medicii de la curte sunt categorici, testele lor se potrivesc. Cezarion se va naşte la sfârşitul lunii iunie.

— Cezarion…

— Fiul tău, viitorul faraon, căruia îi voi transmite testamentul zeilor pentru a guverna un Egipt bogat şi puternic.

Cezar era pus în faţa unei realităţi pe care nu şi-o imaginase. El, romanul, tatăl unui egiptean promis puterii supreme! O fericire necunoscută îl ameţea, iar zâmbetul Cleopatrei continua să-l vrăjească.

*

La Dendera, primăvara era o încântare. În împrejurimile templului aflat în construcţie, tufe de tamarix, sicomori, arbori persea şi pomi fructiferi exprimau o viaţă nouă, aliindu-se cu straturile de flori înflorite. În ciuda faptului că o durea spatele, Hathor, superioara preoţilor şi preoteselor, aprecia această fericire şi făcu o plimbare după un prânz frugal. Momentele de singurătate şi meditaţie îi redaseră energia necesară ca să înfrunte zilele lungi de lucru şi să rezolve o mie şi una de probleme. Indiferent ce dificultate apărea, chiar minimă, se ajungea până la marea preoteasă, al cărei aviz era indispensabil.

Preferând să zâmbească, Hathor îi mulţumea zeiţei protectoare că îi acordase o viaţă privilegiată. Exista fericire mai mare decât aceea de a săvârşi în fiecare dimineaţă un ritual destinat să menţină pe pământ prezenţa divină?

Meşterii continuau să lucreze cu aceeaşi tragere de

inimă. Sub conducerea atentă a arhitectului, ei asamblau piesele care aveau să formeze domeniul zeiţei iubirii, acea iubire celestă care desena harta cerului.

Întorcându-se la templu, superioara mergea cu paşi foarte lenţi pentru a-i admira frumuseţea. Arhitectul o aştepta. După atitudinea lui, înţelese că era purtătorul unei informaţii importante.

Administraţia alexandrină închidea oare şantierul?

Îngrijorată, Hathor se apropie.

— Veşti din capitală, anunţă arhitectul. Ptolemeu al XIII-lea a murit, Cezar triumfa, Cleopatra domneşte.

— Războiul ăsta îngrozitor s-a terminat… Administraţia provinciei a primit directive îngrijorătoare?

— Plata echipelor mele continuă să fie asigurată, aşa că putem continua să construim templul.

— Cleopatra domneşte! Deci îşi va respecta angajamentele.

— Chiar credeţi că îi pasă de Dendera? Cei din dinastia Ptolemeu nu iubesc decât Alexandria.

Superioara contemplă edificiul, scăldat de soare.

— Va veni… Sunt sigură că regina Cleopatra va veni să admire lăcaşul zeiţei.

— Aţi citit scrisorile trimise de prietenii noştri? îl întrebă Rufin pe Cezar.

— Bineînţeles.

— Războiul civil ameninţă… Numai întorcându-vă la Roma veţi împiedica acest dezastru!

— Eşti prea pesimist.

— Partizanii lui Pompei se agită în umbră; pierderea de timp o să vă fie fatală.

— Linişteşte-te, voi interveni la momentul potrivit. Înainte de a mă întoarce la Roma, vreau să văd izvoarele Nilului.

Rufin rămase cu gura căscată.

— Doar n-aveţi de gând să… navigaţi săptămâni întregi pe Nil?

— Regina Egiptului mă va face să descopăr minunile ţării ei.

— Nu… Nici să nu vă gândiţi la aşa ceva!

— Decizia mea este luată, Rufin.

— Este imposibil să vă asigurăm securitatea! Alexandrinii sunt nişte ipocriţi, se prefac că se supun şi nu se gândesc decât cum să vă ucidă! Călătoria asta le va oferi o ocazie nesperată.

— Nu-mi fac griji, fiindcă tu vei lua toate măsurile necesare.

*

Mithridate din Pergam părăsise Egiptul, dar mai rămâneau destui legionari, marinari şi mercenari pentru a forma un impresionant corp expediţionar. Rufin va lăsa la Alexandria nişte forţe de poliţie aliate cu trupele de miliţie evreieşti. Cetatea era din nou liniştită, activităţile comerciale erau în toi şi, de data asta, reformele monetare şi administrative ale Cleopatrei nu întâmpinaseră nicio opoziţie.

Notabilii aprobau această călătorie care, potrivit vechilor tradiţii, permiteau noului faraon să-şi facă recunoscută suveranitatea în fiecare capitală provincială şi în fiecare templu mare. Se ţeseau astfel legături profunde între monarh, ţara întreagă şi supuşii lui.

Mai rămânea problema securităţii lui Cezar şi deci a numărului de corăbii însărcinate să-l însoţească. Fusese consultat Unchiaşul, întrucât ştia totul despre traseu, iar el se adresase lui Vânt de Miazănoapte. Şi măgarul fusese categoric: nu mai puţin de patru sute!

O asemenea escortă era descurajatoare, cu condiţia să poată fi strânsă! Graţie bunăvoinţei alexandrinilor şi a eficacităţii şantierelor navale, Rufin avu în scurt timp la dispoziţie această flotă, al cărei periplu va rămâne în

amintirea egiptenilor.

Veni şi momentul în care, în ajunul plecării, Cleopatra îi prezentă lui Cezar nava-amiral: trei sute de metri lungime, patruzeci şi cinci lăţime, şaizeci înălţime. Asemenea celorlalţi spectatori, *imperatorul* fu uluit. Cuplul va beneficia de apartamente luxoase, şambelanul Apollodor şi slujnica Charmion de camere confortabile, iar Unchiaşul de o pivniţă de vinuri demnă de palatul regal. Soldaţi, servitori, medici, filosofi şi savanţi vor completa echipajul.

Corabia porni în aclamaţiile poporului Alexandriei.

*

Permanent în gardă, Rufin nu se bucura deloc de peisaje şi de scurtele opriri în timpul cărora Cezar şi Cleopatra se întâlneau cu notabilii locali, le ascultau doleanţele şi vizitau templele, aducând omagiu divinităţilor. Fidelul locotenent al *imperatorului* nu avea încredere în nimic şi în nimeni, temându-se fie de un atentat masiv, fie de un ucigaş solitar. Prin urmare, garda personală a suveranului era formată din legionari încercaţi, gata să se sacrifice pentru a-şi salva comandantul. Prea des, din păcate, cuplul ieşea în întâmpinarea populaţiei, discutând chiar şi cu ţăranii, care erau supuşi unei fiscalităţi insuportabile şi suportau povara administraţiei. Rufin nu se liniştea decât ştiindu-i la bordul corabiei de paradă, şi nici măcar atunci! Trebuia să supravegheze schimburile de gardă şi să se asigure că niciun intrus nu se infiltrase. Şi această lungă călătorie părea interminabilă! În coşmarurile sale, Rufin îl vedea pe Cezar înjunghiat. El nu reuşea să oprească braţul asasinului şi nici nu-i distingea faţa. Cel puţin, avertismentul acesta îl făcea să menţină o stare de alertă permanentă şi să nu slăbească vigilenţa.

Cât despre Cezar, el se bucura de cele mai frumoase clipe din viaţa lui. Departe de război şi de grijile puterii, el

iubea şi era iubit, contempla plantaţiile de palmieri, gusta mâncăruri delicioase, stătea de vorbă cu filosofi şi savanţi, studia punctele tari şi neajunsurile politicii Ptolemeilor, asculta o populaţie neglijată şi mai ales descoperea opera arhitecturală a faraonilor. Temple mari, capele, oratorii de ţară… Pământul iubit de zei era presărat cu edificii de mărimi diferite, primind puterile creatoare care sacralizau existenţa umană. Un suflu special însufleţea aceste monumente, impregnate cu o eternitate senină. Alături de Cleopatra, care era pătrunsă de funcţia ei, Cezar învăţa să perceapă sufletul vechilor regi şi se hrănea cu exemplul lor. Mâine, dacă Roma îi acorda încrederea ei, va pune capăt certurilor interne, îi va călca în picioare pe mediocri şi va crea un imperiu.

Cleopatra era radioasă; visul ei nu se realiza întrecându-i orice speranţă? Văzând în sfârşit dimensiunea reală a ţării şi a moştenirii ei, regina împărtăşea această experienţă incomparabilă cu un om de excepţie, tatăl viitorului faraon. Isis îi oferea o fericire la dimensiunile cerului şi ale pământului, o fericire care va iriga Egiptul şi poporul său.

*

— Misivă regală, anunţă factorul, dându-i superioarei de la Dendera un papirus sigilat.

Era sfârşitul şantierului, templul va rămâne neterminat?

Bătrâna doamnă rupse sigiliul şi citi documentul. Sceptică, reciti de mai multe ori textul şi îl căută pe arhitect ca să-i comunice conţinutul. Examinându-şi planul, acesta se pregătea să dea indicaţii sculptorilor. Textele trebuiau să fie gravate în mod riguros, căci cuvintele zeilor supravieţuiau celor ale oamenilor. Când aceştia din urmă vor fi dispărut, hieroglifele vor continua să celebreze riturile.

— Un mesaj de la regina Cleopatra, scris de mâna ei,

zise superioara.

— Veste bună sau rea?

— Citeşte tu însuţi.

Şeful de şantier parcurse textul.

— Aşadar, suverana noastră şi Cezar vor face escală la Dendera! Este o imensă onoare.

— Şi n-avem decât foarte puţin timp să le pregătim primirea.

74

Fost servitor al eunucului Pothinus, bucătarul reuşise să se angajeze pe una din cele patru sute de corăbii de escortă, unde frigea păsări pentru legionari. De la dispariţia tragică a stăpânului său, n-avea decât un gând: să se răzbune pe Cleopatra.

Dar cum să se apropie de ea? Profitând de câteva ore libere în timpul escalei de la Dendera, el coborî pe uscat, ascunzând un cuţit bine ascuţit, şi se amestecă în mulţimea care îi saluta fericită pe suverană şi pe *imperator*. Dacă se va ivi ocazia, bucătarul avea de gând să-i înjunghie pe vrăjitoare şi pe amantul ei.

Situată la şaizeci de kilometri nord de Teba, Dendera vedea Nilul curgând, în mod excepţional, de la est la vest şi nu de la nord la sud. Cât despre templu, fiind cu faţa spre nord, din punct de vedere geografic, el era în mod simbolic orientat spre răsărit. În timpul domniei lui Keops, constructorul marii piramide de la Gizeh, fusese deja ridicat un sanctuar în cinstea zeiţei Hathor. Întreţinut de-a lungul dinastiilor, el celebra regalitatea feminină. Iar în 16 iulie anul 54 î.Hr., după cum îi spusese Cleopatra lui Cezar, Ptolemeu al XII-lea aprobase construirea unui nou templu de dimensiuni colosale.

Aici, zeiţa cerului zămislea lumina, întruchipată în discul solar a cărui strălucire însufleţea toate formele de viaţă. Reglând cursul aştrilor şi veghind asupra armoniei cosmosului, Hathor le arăta credincioşilor ei calea cea

dreaptă.

Între debarcader şi templu, bărbaţi, femei şi copii formau o coadă zgomotoasă şi bucuroasă care îi încânta pe Cezar şi Cleopatra, dar îl exaspera pe Rufin; în asemenea circumstanţe, era imposibil să garanteze o securitate perfectă! Un ucigaş putea să se ascundă, să lovească şi să profite de confuzie pentru a dispărea.

Fără a fi conştient de riscurile la care se expunea, cuplul îşi savura popularitatea şi înainta cu o lentoare enervantă. Încercând să fie cu ochii în toate părţile, Rufin era gata să intervină şi această atitudine îl descurajă pe bucătar, care se temea să nu dea greş.

În piaţa din faţa templului, preoţii şi preotesele se adunaseră în jurul superioarei lor, îmbrăcată cu o robă amplă, din în alb. În dreapta ei, arhitectul. Ei se înclinară în faţa *imperatorului* şi a reginei, care o ridică imediat pe superioară.

— Nu se spune că tu eşti femeia cea mai înţeleaptă din Egipt? Îţi datorez respect şi te rog să-mi deschizi porţile templului tău.

— Este al vostru, Maiestate. Graţie vouă, arhitectul l-a edificat pentru a putea să celebrăm aici riturile care fac să se reverse asupra noastră dragostea zeiţei.

— Cum te numeşti? îl întrebă Cleopatra pe arhitect.

— Imhotep, sunt descendentul unui neam străvechi de constructori.

— Să-ţi duci opera la bun sfârşit, Imhotep, pentru ca la Dendera să poată străluci pentru totdeauna dragostea creatoare a zeiţei Hathor.

Superioara îi conduse pe regină şi pe *imperator* spre templu.

„În interior, gândi Rufin, vor fi în siguranţă”. Iar bucătarul consideră că ocazia era excelentă. Întrucât garda personală a suveranei rămânea în afara edificiului, el va avea timp să acţioneze. Furişându-se precum un

şarpe, intră pe o uşiţă laterală care permitea accesul în prima sală mare.

Cezar şi Cleopatra descoperiră cu uimire templul, locul naşterii zilnice a zeiţei, ale cărei multe nume erau înscrise pe pereţii plini de hieroglife. Nişte scene descriau ritualurile de întemeiere şi de ofrande aduse divinităţilor primite în lăcaşul sacru al zeiţei.

— Aici sunt revelate secretele cerului, zise superioara. Hathor este iubirea care guvernează mişcarea stelelor şi a planetelor şi le menţine în armonie. De la originile sanctuarului, înregistrăm ciclurile cosmosului, precum acela al lui Sothis[24], cu o durată de 1460 de ani, şi am descoperit fenomenul precesiunii echinocţiilor[25]; cărţile de astronomie sunt una dintre comorile noastre cele mai preţioase.

Cezar înţelese că grecii şi romanii nu erau decât nişte copii în faţa înţelepciunii şi ştiinţei vechilor egipteni. Şi când superioara îl duse pe *imperator* în faţa Sfântului sfinţilor, înconjurat de unsprezece capele, unde se dezvăluiau misterele focului şi ale apei primordiale, vizitatorul realiză, preţ de o clipă, amploarea viziunii lor.

— S-o venerăm pe Hathor, îi pofti superioara, zeiţa de aur, ochiul luminii divine, stăpâna oceanului primordial şi a cerurilor, ea care stăpâneşte viaţa şi moartea, ea care dă judecată dreaptă credincioşilor ei.

În timp ce oaspeţii lui Hathor se reculegeau, bucătarul se pregătea să lovească strângând mânerul cuţitului. Ascuns în spatele uşii uneia dintre capelele dedicate zeului străfundurilor, Sokaris cu cap de şoim, avea de gând să profite de aceste circumstanţe ideale. Cezar va muri primul şi cele două femei vor fi incapabile să

---

24 Sirius. (n. a.)

25 Deplasarea lentă şi în sens retrograd a punctelor de echinocţiu, datorită atracţiei exercitate de Soare şi de Lună asupra Pământului. (n. t.)

opună rezistenţă în faţa agresorului animat de o furie răzbunătoare.

Bucătarul se întoarse cu spatele la statuia şoimului şi n-o văzu cum prinde viaţă. În timp ce asasinul deschidea uşa, ciocul păsării răpitoare ţâşni cu o viteză fulgerătoare şi străpunse ceafa profanatorului. Ghearele îi luară cadavrul şi i-l aruncară în abis, departe de lumină.

*

Ritualiştii o îmbrăcaseră pe Cleopatra cu o robă aurie, acoperită de o mantie împodobită cu franjuri pe margine şi înnodată pe piept. Ea apăru astfel ca noua Isis, ieşită de pe colina sacră de la Dendera. Întruchipare a mamei universale, dătătoare de nenumărate binefaceri, ea va da naştere unui nou Horus, protector al monarhiei faraonice, şi va reînvia puterea din trecut a faraonilor.

Fără a-şi slăbi atenţia, Rufin răsufla mai uşurat. În timpul banchetului care aduna laolaltă notabilităţile provinciei, garda personală a lui Cezar va contracara cu uşurinţă o eventuală tentativă de agresiune.

Cleopatra simţi tulburarea amantului ei. Cufundat cu brutalitate într-o tradiţie milenară, el îşi pierduse punctele de reper şi se întreba dacă Roma, în pofida grandorii ei, nu era decât o naţiune mică în comparaţie cu o asemenea civilizaţie de o strălucire fără seamăn.

Visul Cleopatra, copilul pe care îl purta în pântec, viitorul unei ţări renăscând din trecutul şi din templele ei… *Imperatorul* nu participa oare la un miracol pe care trebuia să-l amplifice?

Zâmbetul reginei îl seduse în cele din urmă; explorarea acestui univers devenea pentru el o prioritate.

75

Teba cea cu o sută de porţi suferise distrugeri şi jafuri în timpul ocupaţiei persane. Eliberatorul Egiptului, Alexandru cel Mare, recunoscut faraon de zeul Amon, se ocupase de restaurarea unei părţi a imensului său

domeniu, redând viaţă sanctuarelor de la Karnak şi Luxor.

Pilonii, colonadele, curţile interioare, imensele săli cu coloane decorate, nenumăratele basoreliefuri în culori vii, mulţimea şi varietatea sanctuarelor… Uimit din cale-afară, Cezar se lăsa copleşit.

El, *imperatorul*, se simţea foarte slab în faţa giganţilor din piatră, al căror chip traversase secolele. De ce n-ar încerca să se ridice la înălţimea lor căsătorindu-se cu Cleopatra şi reînviind, alături de ea, funcţia faraonică?

Destinul îl condusese în Egipt, silindu-l să-şi asume riscuri nebuneşti. Nu fusese cât pe ce să-şi piardă viaţa în timpul războiului Alexandriei, câştigat la limită? Aici, pe acest pământ, un şef de stat putea să-şi dea seama ce înseamnă adevărata putere şi poate că aici Cezar se va împlini exercitând-o.

*

Charmion aprecia măreţia palatului din Teba, unde atâţia faraoni iluştri îşi avuseseră reşedinţa; sigur, ea mai făcuse câteva schimbări pentru a ameliora confortul şi se gândea adesea la Alexandria ei natală, dar îi plăcea această călătorie pusă sub semnul iubirii. În ciuda diferenţei de vârstă, Cezar şi Cleopatra formau un cuplu minunat şi pasiunea lor, mereu la fel de înflăcărată, o emoţiona pe servitoare, obişnuită cu egoismul şi cu slăbiciunea bărbaţilor. Neavând nimic dintr-un mieluşel, dictatorul roman era sincer îndrăgostit şi o admira pe tânăra regină. Deschizându-i porţile Egiptului, va reuşi ea să-l convingă să rămână aici?

Cuplul petrecea ore în şir la Karnak, templul templelor. Şambelanul Apollodor se îngrijea de calitatea bucatelor servite la masa regală, iar Unchiaşul de cea a vinurilor. El şi Vânt de Miazănoapte erau încântaţi că se întorseseră în Sud şi îşi ofereau sieste lungi, în timp ce Rufin îşi făcea inimă rea, obsedat de teama unui atentat.

Sosirea unei corăbii necunoscute declanşă o reacţie

promptă. Respectând regulile de securitate, marinarii romani o inspectară şi îl duseră pe căpitanul ei la Rufin, care recunoscu imediat un veteran demn de încredere.

— Aduc corespondenţa venită la Alexandria, explică el; sunt nişte misive oficiale pentru *imperator*.

*

Soarele strălucea sus pe cer, căldura se înteţea. Cleopatra se odihnea şi, de la o fereastră a palatului, Cezar contempla domeniul sacru de la Karnak.

Locotenentul său îi prezentă documentele.

— Pari contrariat, Rufin.

— Îmi permiteţi să vorbesc deschis?

— Ţi-o recomand.

— Chiar dacă vă ofensez?

— Vorbeşte, te rog.

— De trei luni încoace, se pare că aţi uitat de Roma! Oamenii noştri sunt neliniştiţi şi se întreabă când se vor întoarce în patria lor. Aşteaptă să luaţi o decizie.

— Este atât de urgent?

— Cred că da.

— Să vedem ce zic scrisorile.

Susţinătorii lui Cezar nu-şi ascundeau îngrijorarea, veştile erau alarmante. Senatul nu aprecia deloc legătura *imperatorului* cu o străină şi dorea ca aceasta să se termine cât mai repede. Servindu-se de o doză masivă de ipocrizie, morala publică rămânea un criteriu dominant al politicii romane. Iar Cezar, oricât de puternică era influenţa lui, nu va putea neglija părerea senatorilor.

Partizanii lui Pompei nu se potoleau. În ciuda dispariţiei comandantului lor, se regrupau în Numidia[26] şi îi raliau la cauza lor şi pe legionarii nemulţumiţi de solda pe care o primeau. Detestându-l pe Cezar, ei încercau să strângă o armată cu care să poată merge la Roma.

În Asia Minor, situaţia se înrăutăţea; nişte răzvrătiţi

26 Algeria de azi. (n. a.)

masacraseră un regiment roman şi autorităţile se plângeau de lipsa directivelor lui Cezar, prins în mrejele unei magiciene care îl făcea să-şi neglijeze îndatoririle.

Ultima scrisoare era cea mai rea. Potrivit lui Antoniu, reprezentantul lui Cezar la Roma, poliţia se chinuia să înăbuşe luptele de stradă şi în cazărmi disciplina slăbea. În lipsa unui conducător, aceste tulburări nu anunţau oare anarhia?

*

Blândeţea acelei seri de primăvară încânta inima şi trupul, făcându-te să te abandonezi cu plăcere, precum Unchiaşul şi Vânt de Miazănoapte, într-o delicioasă toropeală. Numai Rufin bombănea, nemulţumit că Cezar şi Cleopatra, indiferenţi la avertismentele lui, se plimbau pe malul Nilului. Nişte legionari îi supravegheau de departe, dar pericolul putea să apară de peste tot.

După faţa impenetrabilă a amantului său, tânăra femeie îşi dădu seama de gravitatea situaţiei.

— Veşti proaste?

— Roma, Africa de Nord şi Asia Minor îmi solicită prezenţa.

— Nu doreai să descoperi izvoarele Nilului?

— Destinul nu ne permite să ne satisfacem toate dorinţele.

— N-ai vrea să fii alături de mine când ţi se va naşte fiul?

— Dacă nu intervin rapid ca să stâng focurile distrugătoare, războiul Alexandriei va fi fost inutil, numeroasele mele lupte nu vor fi servit la nimic. Şi visul tău se va destrăma. Să mă eschivez ar fi o greşeală de neiertat şi aş pierde orice demnitate în ochii tăi.

Abilitatea discursului nu atenuă tristeţea Cleopatrei, silită să recunoască justeţea argumentelor lui Cezar.

— Mă întorc la Alexandria, de unde îmi voi îmbarca armata. Voi lăsa aici trei legiuni, sub comanda lui Rufin.

Ele vor menţine ordinea şi îţi vor consolida autoritatea.

Imperatorul o îmbrăţişă pe regină.

— După ce voi triumfa, vei veni la Roma şi îl vei arăta pe fiul nostru poporului meu.

76

În dimineaţa zilei de 23 iunie, anul 47 î.Hr., nu mai era nicio îndoială: pe Cleopatra o apucaseră durerile facerii. Regina se afla la Hermonthis, lângă Teba, şi încerca să pară liniştită.

— Nu vă temeţi, Maiestate, o sfătui servitoarea Charmion. Aveţi la dispoziţie cele mai bune moaşe.

Intrând în pavilionul de naşteri, plin de flori şi parfumat, regina se gândi la Cezar, care purta războaie în Africa. Ea se rugă la zeiţa Hathor să-l aibă în pază şi să-i dăruiască un fiu perfect sănătos.

Cele două moaşe aveau forme plinuţe şi figuri liniştitoare. Ca toate egiptencele de la prima dinastie încoace, Cleopatra va naşte în picioare, susţinută de asistentele celor două specialiste, care îi vor spune ce să facă şi o vor unge fără încetare cu uleiuri esenţiale şi anesteziante.

*

Nervos, Apollodor străbătea încăperea în lung şi-n lat.

— Nu se mai termină odată, se plânse el.

— Te înşeli, obiectă Charmion, încrezătoare: Zeul Bes şi zeiţa Tueris veghează asupra suveranei noastre. Roata olarului divin modelează pruncul şi cele şapte zâne ale lui Hathor îi pregătesc un destin măreţ.

— Nu se mai termină, repetă Sicilianul.

În sfârşit, uşa pavilionului de naşteri se deschise! Una dintre moaşe apăru zâmbitoare.

— Este băiat, anunţă ea; el şi regina se simt foarte bine.

Charmion şi Apollodor constatară cu propriii ochi că

regina, obosită, dar fericită şi calmă, dăduse viaţă unui prunc frumos, care urma să fie încredinţat unei doici cu lapte din belşug.

Savurând această imensă fericire, Cleopatra ştia că trebuie să înceapă imediat o luptă dificilă. Dacă o pierdea, această naştere avea să fie redusă la neant.

*

La Hermonthis, se reuni un colegiu format din ritualiştii locali, autorităţile religioase ale provinciei şi corespondenţii administraţiei alexandrine.

Superioara de la Dendera, Hathor, fusese însărcinată să-l conducă şi să tragă concluziile discuţiilor.

Cererea reginei era simplă: voia ca fiul ei să se numească Ptolemeu Cezar, fiindcă, exercitând funcţia faraonică, va asocia puterea regăsită a Egiptului cu cea a Romei. Conştientă că politicienii alexandrini vor nega paternitatea *imperatorului*, Cleopatra îi înştiinţa astfel că el îşi recunoştea fiul, viitor suveran al Celor Două Ţări.

Se mai impunea însă o condiţie: deplinul acord al divinităţilor. Ptolemeu Cezar nu era un copil ca toţi ceilalţi şi trebuia să beneficieze de susţinerea lor.

La capătul discuţiilor, colegiul ajunse la o concluzie impusă de un adevăr simbolic şi incontestabil: Ra, stăpânul luminii divine, luase chipul lui Cezar pentru a se împreună cu Cleopatra, întruparea lui Isis, mamă divină care dădea naştere unui nou Horus, chemat să pună ordinea în locul dezordinii guvernând Egiptul.

Pentru a conferi un caracter oficial şi sacru acestui eveniment capital, se vor sculpta pe pereţii templelor de la Dendera şi Hermonthis scene şi hieroglife care vor relata venirea pe lume a lui Ptolemeu Cezar şi urcarea lui pe tron. La Alexandria, vor fi bătute monede pe care Cleopatra va apărea în chip de Isis, strângându-şi în braţe fiul, pe Horus. În timpul oricărei tranzacţii comerciale, oricât de neînsemnate, se va aminti că Ptolemeu Cezar era

descendentul autentic al faraonilor şi moştenitorul testamentului zeilor.

Cât despre ziua de 23 iunie, ea va deveni zi liberă şi ocazia de a-i sărbători în acelaşi timp pe Isis şi pe regele Cezar.

*

Cleopatra ţinea morţiş să-şi prezinte fiul taurului Bukhis care, la începutul aventurii ei, îi dăruise forţa lui. Puternicul animal se apropie de oaspeţii săi cu paşi înceţi şi privirea lui, ameninţătoare, se încrucişă cu cea a reginei.

El îşi recunoscu protejata, mirosi pruncul şi îşi înălţă coamele spre cer.

— Tu eşti sufletul regalităţii, declară Cleopatra, şi voi pune să se ridice în onoarea ta un sanctuar al naşterii, al cărui nume va fi „capela de lumină”.

Mulţumit, taurul se întoarse la ieslea lui.

Silueta firavă a lui Hathor, superioara de la Dendera, apăru dintr-o rază de lumină.

— Toată lumea îşi aminteşte clipele de nefericire, Maiestate, dar pe cele fericite nimeni nu şi le aminteşte. Dacă ne-am aminti că am fost fericiţi, ce nevoie am mai avea de nefericire?

Cleopatra îşi gravă aceste cuvinte în inimă. Orice s-ar întâmpla, va păstra în amintire acest moment de graţie în care visul ei prinsese formă.

— Două fiinţe îmi lipsesc, mărturisi regina; Cezar, care îşi riscă viaţa pentru a cuceri puterea supremă, şi Hermes, fără de care n-aş fi învins deşertul.

— Să nu uitaţi niciodată învăţătura lui.

— Îi voi rămâne credincioasă lui Isis! M-am angajat s-o fac şi nu-mi voi încălca jurământul.

— Sălile consacrate marilor mistere vor fi terminate în decembrie, zise superioara. Isis vă va aştepta.

*

Micuţul Ptolemeu Cezar creştea văzând cu ochii.

Bucurându-se de laptele doicii şi de iubirea mamei lui, el zâmbea unei lumi inundate de soare. Dar mulţi se îndoiau încă de capacitatea Cleopatrei de a domni şi nu aveau încredere decât într-un singur semn: nivelul de creştere a apelor Nilului.

În cazul unei creşteri insuficiente a apelor, ceea ce însemna foamete şi sărăcie, toţi se vor convinge de incapacitatea de a conduce a ambiţioasei regine. Umilită şi repudiată de zei, ea va trebui să renunţe la tron, iar ţara îşi va alege un nou conducător. Statuile greceşti ale Nilului îl reprezentau ca pe un bătrân bărbos, purtând pe cap o coroană de trestii şi posedând un corn al abundenţei. În jurul lui, se zbenguiau şaisprezece copii. Şaisprezece coţi[27] era nivelul ideal al creşterii apelor.

Neliniştiţi, şambelanul Apollodor şi slujnica Charmion se mirau de calmul suveranei. Ea îi vorbea copilului ei despre iubirea pe care i-o purta lui Cezar şi despre zilele fericite care se întrevedeau.

Pământul se crăpa, căldura devenea sufocantă, iar mesajul specialiştilor de la nilometrul din Elefantina, în extremitatea sudică a Egiptului, ajunse la Teba: nivelul creşterii apelor va fi de şaisprezece coţi.

77

Când Cleopatra debarcă la Dendera, în 28 decembrie anul 47 î.Hr., tocmai primise veşti excelente de la Cezar. Campania lui din Africa era un real succes, ultimii partizani ai lui Pompei erau învinşi şi majoritatea senatorilor treceau de partea *imperatorului*. În curând, acesta avea să celebreze la Roma un triumf de neuitat, un spectacol grandios la care vor asista Cleopatra şi fiul ei, Ptolemeu Cezar.

Regina nu-şi uitase promisiunea. Numai Isis, a cărei reprezentantă terestră era, putea s-o ajute să învingă piedicile şi să-i elibereze drumul.

---

27 8,32 metri. (n. t.)

Iar visul său căpăta formă chiar în faţa ei: templul zeiţei Hathor era aproape terminat şi îi va comemora domnia. Frumoasele pietre eterne, dotate cu o viaţă imuabilă, vor străbate secolele.

Superioara ieşi în întâmpinarea suveranei.

— Faraonii şi marile soţii regale erau iniţiate în misterele lui Isis şi Osiris, îi aminti ea. Dacă treceţi cu bine de porţile morţii, veţi începe cu adevărat să domniţi.

Asistată de doi ritualişti, superioara o conduse pe Cleopatra la intrarea în prima dintre cripte, camere secrete repartizate sub pământ, la acelaşi nivel şi deasupra, în interiorul zidăriei. Ele conţineau arhivele, „puterea de expresie a luminii”, obiecte rituale, statui de divinităţi şi de regi, şi relicve inestimabile, precum un sistru, instrument muzical cu numele lui Pepi I, faraon din perioada Regatului Vechi.

Cleopatra avu surpriza să descopere chipul ei sculptat, în calitate de „stăpână a Celor Două Ţări”, şi fu poftită să se reculeagă în faţa unei Hathor cu patru feţe, iubirea zeiţei răspândindu-se în toate cele patru puncte cardinale. Apoi superioara o conduse până pe acoperişul templului, unde fuseseră construite mici capele, rezervate celebrării misterelor.

Un bărbat înalt de statură păzea accesul la ele.

— Hermes…

— Ziua aceasta este excepţională, îi dezvălui magul. Renaşterea lui Osiris coincide cu urcarea lunii pline la zenit, iar un asemenea fenomen nu se produce decât o dată la 1500 de ani. Contemplă secretele cerului, regină a Egiptului.

Hermes o duse pe Cleopatra sub un zodiac circular[28], aflat pe plafonul uneia dintre capele, care celebra renaşterea stelară a lui Osiris, trecut din tenebrele morţii

28 Zodiacul de la Dendera se află astăzi la muzeul Luvru. (n. a.)

în lumina stelelor. Cerul, Ursa Mare, constelaţia Orion, cele douăsprezece semne ale zodiacului, decanii şi planetele redădeau viaţă zeului asasinat şi reînsufleţit, model al „celor drepţi” care vor dobândi nemurirea lui.

Cleopatra fu invitată să trăiască pasiunea lui Osiris, încercările lui, trecerea sa prin moarte, împrăştierea bucăţilor din trupul lui şi reconstituirea lor prin magia lui Isis. Înconjurată de ritualişti care purtau măşti de divinităţi, regina se întinse în sarcofagul osirian, asemuit cu o barcă plutind în mijlocul cerurilor, şi mintea îi fu asaltată de forţele creatoare.

Pentru a renaşte ca Osiris, trebuia să înfrunte o armată de demoni care îl slujeau pe Seth distrugătorul. Îi dădeau târcoale tot felul de morţi şi numai formulele magice rostite de Hermes şi de superioară le risipiră.

Reîntoarsă din nefiinţă, noua iniţiată învăţă să transforme orzul în aur şi să modeleze piatra filosofală, întruchipare a lui Osiris metamorfozat şi a Egiptului regenerat.

— Mama ta, Bolta Cerească, a rămas grea cu tine, îi spuse superioara Cleopatrei, ea a făcut să-ţi crească oasele, ţi-a întărit carnea, ţi-a potrivit membrele. Şi iată-te născută din nou, dintr-o rază de lumină. Lacrimile se usucă, aurul şi pietrele preţioase te protejează.

La sfârşitul ritualului, lui Osiris Cleopatra i se prezentară vase conţinând bucăţi din trupul zeului şi simbolizând provinciile Egiptului pe care orice faraon trebuia să le unească. Abia atunci tânăra femeie conştientiză importanţa imensă a sarcinii ei, spirituală şi materială în acelaşi timp.

De acum înainte, va păstra în adâncul inimii templul de la Dendera, visul ei de piatră realizat.

*

Noaptea era de o frumuseţe neobişnuită, strălucirea stelelor îţi lua ochii. Aşezată pe acoperişul templului,

Cleopatra îşi venera mama, Bolta Cerească, rememorând etapele lungului drum care-o condusese la iniţierea în marile mistere.

Vraja universului îi purta mintea dincolo de timp şi spaţiu. Ceea ce învăţase, încercările prin care trecuse, iubirea lui Cezar, naşterea fiului ei, dorinţa de a domni, toate acestea nu erau nimic în comparaţie cu imensitatea dezvăluită de capelele osiriene de la Dendera.

Templul acela nu era oare capătul fericit al drumului ei, locul visat pe care n-ar trebui să-l părăsească? Dar Alexandria nu se va conduce singură, iar poporul solicita prezenţa ei şi pe cea a lui Ptolemeu Cezar, care reprezenta viitorul Egiptului.

— Viitorul acela este înscris în stele, zise Hermes. Doreşti să-l cunoşti?

Cleopatra se ridică în picioare.

— Îmi va fi interzis să-l construiesc?

— Astrele predispun, nu determină; fii tu arhitectul, foloseşte materialele care îţi sunt puse la dispoziţie.

— De ce m-aş teme? Copleşindu-mă cu favoruri, destinul m-a eliberat de frică. Ce altă alegere am decât aceea de a-mi îndeplini îndatoririle de regină?

Hermes contemplă cosmosul.

— Ţara noastră este făcută după imaginea cerului şi, în noaptea asta, ai înţeles că ea este templul tuturor zeilor.

La ivirea zorilor, magul dispăruse. Cleopatra se lăsă învăluită de razele soarelui, purtător al unei speranţe extraordinare, capabilă să învingă tenebrele. Pentru că nu-şi mai aparţinea, regina va încerca s-o prelungească şi să fie instrumentul ei, ascultând cuvintele strămoşilor, transmise prin misterele lui Isis şi ale lui Osiris.

Nu conta ziua de mâine, fiindcă tânăra femeie atinsese un soi de plenitudine. Dar va fi ea oare la înălţimea destinului său?

Nu era decât un singur răspuns: trebuia să fie.

Trebuia să fie Cleopatra.

Epilog

În 16 noiembrie 1828, seara, am ajuns în sfârşit la Dendera. Era un clar de lună magnific şi ne aflam doar la o oră distanţă de temple. Puteam oare să rezistăm tentaţiei?

— Domnule Champollion, mă avertiză ghidul, nu este prudent. Mai bine mergem să ne culcăm.

— Îmi pare rău, dar prefer să continui.

N-am regretat decizia. Marele templu întruchipa graţia şi măreţia reunite în cel mai înalt grad. Am rămas acolo două ore, în extaz, străbătând sălile mari cu bietul nostru felinar şi încercând să citim inscripţiile exterioare la lumina lunii. Am revenit în tabără abia pe la ora trei dimineaţa, pentru a ne reîntoarce la templu la ora şapte. Ceea ce era minunat la lumina lunii a fost şi mai şi când razele soarelui ne-au permis să distingem detaliile. Sanctuarul de la Dendera a ieşit victorios în lupta contra timpului şi a distrugerilor oamenilor şi constatăm că pare mai tânăr în nemurirea lui.

Însoţit de măgarul său, un superb asin cu ochi adânci şi inteligenţi, un bătrân s-a apropiat de mine.

— Ştiţi să citiţi semnele sacre? a întrebat el sceptic.

— Mi-am consacrat viaţa întreagă pentru a găsi cheia lecturii lor.

— Şi aţi reuşit?

— În 1822. Călătoria aceasta îmi confirmă descoperirea, descifrez hieroglifele şi imensa carte a străvechiului Egipt se deschide din nou.

— Îmi acordaţi o favoare?

Am fost intrigat. Ce putea dori de la mine acel moşneag?

Măgarul ne-a dus până la zidul din fundul marelui templu de la Dendera şi a rămas nemişcat în faţa unui basorelief reprezentând o regină şi un rege. Ea mânuia sistrul, instrument muzical al iniţiatelor în misterele lui

Isis, şi un colier[29] simbolizând renaşterea. Regele folosea o cădelniţă. Între ei, figura micuţă a unui *Ka* regal, puterea nemuritoare transmisă din faraon în faraon.

— Femeia aceasta este atât de frumoasă, zise Unchiaşul. Semnele sacre îi dezvăluie numele?

Nu mi-a fost deloc greu să le descifrez.

— E vorba de Cleopatra şi de fiul ei, Ptolemeu Cezar, supranumit Cezarion.

Cleopatra… Rostind acest nume legendar, am simţit un soi de fascinaţie şi m-am gândit la momentele de glorie ale extraordinarului său destin. Unii pretindeau că nu era nici grecoaică, nici fiica lui Ptolemeu al XII-lea, ci a unui preot egiptean. Oare această ascendenţă explica dorinţa de a reda Egiptului splendoarea lui trecută, ea fiind considerată pe bună dreptate ultimul dintre faraoni?

Dăruindu-i un fiu lui Cezar, marea ei iubire, crease o nouă dinastie, iar în timpul fenomenalului triumf al *imperatorului,* din anul 46 î.Hr., regina şi fiul ei fuseseră primiţi la Roma cu onorurile cuvenite rangului lor. Viitorul se anunţa luminos, ambiţiile Cleopatrei se realizau, dar asasinarea lui Cezar, în martie 44 î.Hr., schimbase totul. Silită să rămână aliata Romei, regina greşise acordându-i dragostea şi încrederea ei lui Marc Antoniu, spirit slab în comparaţie cu cel al lui Cezar. În urma înfrângerii de la Actium, din 2 septembrie 31 î.Hr., Cleopatra luase hotărârea să se sinucidă pentru a nu cădea în mâinile învingătorului, nemilosul Octavian Augustus, asasinul fiului său, Cezarion.

Visul se spulberase în modul cel mai brutal cu putinţă, dar, timp de câţiva ani, faraonul Cleopatra reînviase cu adevărat gloria Egiptului. Iar eu, descifrându-i

---

29 Colierul *menat,* format din mai multe şiruri de perle şi cu o contragreutate care putea fi apucată cu mâna. Colierul nu era purtat, ci scuturat de preotesele lui Hathor, perlele lovite reproducând sunetul primordial. (n. t.)

numele, o readuceam la viaţă, în acest templu minunat unde trăia de-a pururi!

— Păreţi tulburat, mi-a zis unul dintre asistenţii mei.

— Priveşte basorelieful ăsta! Iniţiată în misterele lui Isis, Cleopatra îi acordă protecţie magică pe vecie fiului său, faraonul. Pline de forţă, hieroglifele au învins timpul şi uitarea.

Asistentul meu a realizat şi el importanţa descoperirii şi s-a lăsat fascinat de această regină, căreia pietrele sculptate, luminate de un soare blând, îi păstrau silueta.

— Dar tu ce crezi? l-am întrebat pe moşneagul care mă condusese aici.

Neobţinând niciun răspuns, m-am întors, dar nu l-am văzut.

— Ciudat, au plecat…

— Despre cine vorbiţi?

— Despre un bătrân şi măgarul lui.

Crezând că sunt victima insolaţiei sau a oboselii, asistentul meu s-a arătat cordial şi liniştitor.

— Nu era nimeni aici, domnule Champollion; probabil aţi visat.

De acelaşi autor, vă recomandăm:

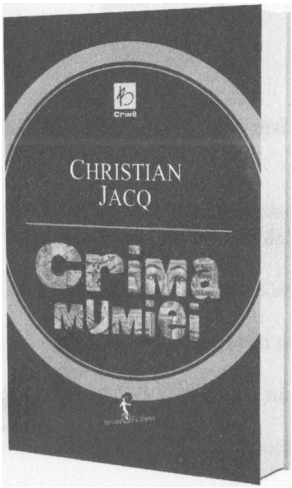

Frances Mortimer este tânără, bogată şi frumoasă şi are toate motivele să fie fericită. Soţul ei este directorul departamentului de egiptologie al British Museum şi un profesor foarte respectat. Dar o crimă înfiorătoare şi stranie, în care suspectul principal pare a fi... o mumie, tulbură liniştea familiei Mortimer şi a apropiaţilor ei. Pentru a dezlega enigma acestei crime aparent perfecte, Scotland Yard-ul face apel la serviciile inspectorului Higgins. Va reuşi acesta, cu tact şi răbdare, să descurce iţele unei poveşti pline de mistere, minciuni, ambiţie şi trădări?

„Christian Jacq este unul dintre cei mai populari scriitori francezi contemporani”.

Le Figaro

„Pasionat de enigmele arheologice, Christian Jacq construieşte în *Crima mumiei o* anchetă poliţistă clasică, în stilul Agathei Christie”.

Le Soir

În colecţia *Roman istoric* au mai apărut:

STEVEN PRESSFIELD, *Porţile de foc.*
Epopeea unui supravieţuitor al bătăliei de la Termopile

REBECCA JOHNS, *Erzsebet Báthory. Contesa sângeroasă*

ROSA VENTRELLA, *Onorabila veneţiană*

VANORA BENNETT, *Regina nimănui.*

VANORA BENNETT, *Regina mătăsurilor*

VANORA BENNETT, *Sânge regesc*

VALENTIN PIKUL, *Câinii Domnului. 6 miniaturi istorice*

EVA STACHNIAK, *Palatul de iarnă.*
Ecaterina cea mare, naşterea unei ţarine

JEAN TEULE, *Noaptea Sfântului Bartolomeu*

LION FEUCHTWANGER, *Vulpile în vie* (vol. I, II)

LION FEUCHTWANGER, *Falsul Nero*

GRUPUL EDITORIAL ALL | Editura ALL

Christian Jacq

ULTIMUL VIS AL CLEOPATREI

Cel mai citit scriitor francez din întreaga lume, cunoscut pentru operele sale prin care aprofundează istoria Egiptului, CHRISTIAN JACQ abordează în *Ultimul vis al Cleopatrei* perioada în care Dinastia Ptolemeilor a guvernat Egiptul. Cleopatra, a șaptea regină cu acest nume, este ultima reprezentantă a acestui neam, dar și cea mai fascinantă. Departe de a se mulțumi cu o viață luxoasă în Alexandria, ea concepe planul nebunesc de a reda viață și putere unui Egipt în care se construiesc încă temple gigantice, finanțate de administrația greacă în schimbul păcii civile. Cleopatra se va afirma ca ultimul dintre faraoni – ea, grecoaica devenită egipteancă –, iar extraordinarul ei destin va străbate secolele.

Fără Cezar, însă, Cleopatra n-ar fi putut recuceri Egiptul; fără Cleopatra, Cezar n-ar fi putut stabili o pace durabilă în Orient. Povestea lor de dragoste pasională se suprapune așadar peste o nouă realitate politică, ce pune capăt anilor de conflicte și de crize: Orientul și Occidentul se aliază și prosperitatea revine.

„Christian Jacq este unul dintre cei mai populari scriitori francezi contemporani."

Le Figaro